

Prezes Rady Ministrów

Donald Tusk

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-126-26
UC92

Pan Włodzimierz CZARZASTY
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi
projekt ustawy o środkach ograniczających.
Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.
Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został
upoważniony Minister Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem
Donald Tusk
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o środkach ograniczających^{1), 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa:

- 1) rodzaje środków ograniczających i zasady ich stosowania;
- 2) organy stosujące środki ograniczające, a także odstępstwa od zakazów ustanowionych tymi środkami oraz organy sprawujące kontrolę ich przestrzegania;
- 3) zasady współdziałania organów stosujących środki ograniczające;
- 4) administracyjne kary pieniężne i odpowiedzialność karną za naruszenie zakazów, ograniczeń i niedopełnienie obowiązków, wynikających ze środków ograniczających.

2. Ustawy nie stosuje się do:

- 1) szczególnych środków ograniczających, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2025 r. poz. 644 i 1669 oraz z 2026 r. poz. 875), z wyjątkiem przepisów rozdziałów 4 i 6 niniejszej ustawy;

¹⁾ Niniejsza ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 (Dz. Urz. UE L 2024/1226 z 29.04.2024).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawę z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, ustawę z dnia 18 września 2001 r. – Kodeks morski, ustawę z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, ustawę z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawę z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, ustawę z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawę z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, ustawę z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, ustawę z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, ustawę z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, ustawę z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów.

- 2) spraw związanych z osobami i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514), z wyjątkiem przepisów art. 2 oraz rozdziałów 3, 4 i 6 niniejszej ustawy.

Art. 2. Ilećroć w ustawie jest mowa o:

- 1) środkach finansowych – należy przez to rozumieć aktywa finansowe i korzyści finansowe każdego rodzaju, w tym:
- a) gotówkę, czek, roszczenia pieniężne, przekazy pieniężne, a także instrumenty płatnicze w rozumieniu art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2026 r. poz. 623 i 875), zwaną dalej „ustawą o usługach płatniczych”,
 - b) depozyty złożone w instytucjach finansowych lub innych podmiotach, salda na rachunkach, długi i zobowiązania dłużne,
 - c) papiery wartościowe i instrumenty dłużne w obrocie publicznym lub niepublicznym, w tym akcje i udziały, certyfikaty reprezentujące papiery wartościowe, obligacje, krótkoterminowe instrumenty dłużne, warrant, skrypty dłużne i instrumenty pochodne,
 - d) odsetki, dywidendy lub inne przychody z aktywów oraz wartości narosłe z tytułu aktywów lub wygenerowane przez te aktywa,
 - e) kredyty, prawo do potrącenia, gwarancje, gwarancje należytego wykonania umowy lub inne zobowiązania finansowe,
 - f) akredytywy, konosamenty, kwity zastawne,
 - g) dokumenty poświadczające udział w środkach finansowych lub zasobach finansowych,
 - h) kryptoaktywa zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (Dz. Urz. UE L 150 z 09.06.2023, str. 40, z późn. zm.);
- 2) podmiocie podlegającym – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną, inną jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, organ lub inny podmiot, wskazany w akcie prawnym Unii Europejskiej wydanym na podstawie art. 29 Traktatu o

Unii Europejskiej albo art. 215 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub w załączniku do tego aktu, jako podlegające środkom ograniczającym Unii Europejskiej lub osobę lub podmiot, o których mowa w art. 4 pkt 2, wpisane na listę, o której mowa w art. 7 ust. 1;

- 3) zamrożeniu środków finansowych – należy przez to rozumieć zapobieganie wszelkim ruchom tych środków, ich przekazywaniu, zmianom, wykorzystaniu, udostępnianiu lub dokonywaniu nimi transakcji w jakikolwiek sposób, który powodowałby jakąkolwiek zmianę ich wielkości, wartości, lokalizacji, własności, posiadania, charakteru, przeznaczenia lub każdą inną zmianę, która umożliwiłaby korzystanie z nich;
- 4) zamrożeniu zasobów gospodarczych – należy przez to rozumieć zapobieganie wykorzystywaniu zasobów gospodarczych do pozyskiwania środków finansowych, towarów lub usług w jakikolwiek sposób, w szczególności ich sprzedaż, wynajem lub obciążenie hipoteką;
- 5) zasobach gospodarczych – należy przez to rozumieć aktywa każdego rodzaju zarówno materialne, jak i niematerialne, ruchome lub nieruchome, które nie są środkami finansowymi, lecz mogą służyć do uzyskiwania środków finansowych, towarów lub usług.

Art. 3. Środki ograniczające obejmują:

- 1) środki przyjęte przez Unię Europejską wobec osoby fizycznej, osoby prawnej, innej jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, organu lub innego podmiotu wskazanego w aktach prawnych Unii Europejskiej wydanych na podstawie art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej albo art. 215 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej dla realizacji celów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej, zwane dalej „środkami ograniczającymi Unii Europejskiej”;
- 2) środki stosowane w Rzeczypospolitej Polskiej ze względów ochrony bezpieczeństwa narodowego lub ochrony podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa jako uzupełnienie środków ograniczających Unii Europejskiej, zwane dalej „krajowymi środkami ograniczającymi”.

Rozdział 2

Krajowe środki ograniczające

Art. 4. Krajowe środki ograniczające mogą być stosowane wobec:

- 1) państwa niebędącego:
 - a) państwem członkowskim Unii Europejskiej,
 - b) państwem członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Konfederacją Szwajcarską, lub
- 2) osoby fizycznej, zwanej dalej „osobą”, osoby prawnej albo innej jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, zwanej dalej „podmiotem”:
 - a) dysponujących środkami finansowymi lub zasobami gospodarczymi, bezpośrednio lub pośrednio wspierających:
 - państwa objęte środkami ograniczającymi Unii Europejskiej lub
 - poważne naruszenia praw człowieka lub represje wobec społeczeństwa obywatelskiego i opozycji demokratycznej w państwach, o których mowa w tiret pierwszym, lub
 - których działalność stanowi inne poważne zagrożenie dla demokracji lub praworządności w państwach, o których mowa w tiret pierwszym,
 - b) bezpośrednio powiązanych z osobami lub podmiotami, o których mowa w lit. a, w szczególności ze względu na powiązania o charakterze osobistym, organizacyjnym, gospodarczym lub finansowym,
 - c) wobec których istnieje prawdopodobieństwo wykorzystania przez nie środków finansowych lub zasobów gospodarczych w celu wspierania osób lub podmiotów, o których mowa w lit. a,
 - d) bezpośrednio lub pośrednio wspierających obcą ingerencję i manipulację w środowisku informacyjnym wymierzoną w bezpieczeństwo narodowe, nienaruszalność granic, interesy i pozycję międzynarodową Rzeczypospolitej Polskiej, ze strony państw, o których mowa w lit. a tiret pierwszym.

Art. 5. 1. Krajowe środki ograniczające stosowane wobec państwa, o którym mowa w art. 4 pkt 1, obejmują zakaz współpracy gospodarczej lub jej ograniczenie, w zakresie:

- 1) obrotu wybranymi grupami towarów;
- 2) tranzytu towarów przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 3) działalności inwestycyjnej, świadczenia usług, prowadzenia rozliczeń finansowych i ubezpieczeń;
- 4) pomocy technicznej obejmującej wszelkie działania związane z naprawami, pracami rozwojowymi, produkcją, montażem, testowaniem, konserwacją lub wszelką inną obsługą techniczną, w szczególności instruktaż, doradztwo, szkolenia, przekazanie praktycznej wiedzy lub umiejętności.

2. Rada Ministrów może określić na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych, w drodze rozporządzenia:

- 1) państwo objęte krajowymi środkami ograniczającymi,
- 2) zakres zakazu współpracy gospodarczej lub jej ograniczenia,
- 3) przyczynę wprowadzenia zakazu współpracy gospodarczej lub jej ograniczenia,
- 4) termin obowiązywania zakazu współpracy gospodarczej lub jej ograniczenia,
- 5) okres przejściowy na dostosowanie się przedsiębiorców do wprowadzanych krajowych środków ograniczających

– mając na względzie ochronę bezpieczeństwa narodowego, ochronę podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa lub ochronę praw człowieka oraz proporcjonalność, racjonalność, celowość i szybkość reakcji na sytuację międzynarodową uzasadniającą nałożenie krajowych środków ograniczających.

3. Krajowe środki ograniczające, o których mowa w ust. 1, są wprowadzane na okres do 24 miesięcy, z możliwością przedłużenia na kolejne okresy, z których żaden nie może przekroczyć 24 miesięcy, na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych, jeżeli nie ustały przesłanki, które spowodowały przyjęcie tych środków.

4. Minister właściwy do spraw zagranicznych przed skierowaniem do Rady Ministrów wniosku o przedłużenie krajowych środków ograniczających, o których mowa w ust. 1, dokonuje przeglądu aktualności przesłanek, które spowodowały przyjęcie tych środków.

Art. 6. 1. Krajowe środki ograniczające stosowane wobec osób lub podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 2, obejmują:

- 1) zamrożenie środków finansowych lub zasobów gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą tych osób lub podmiotów;
- 2) nieudostępnianie środków finansowych lub zasobów gospodarczych tym osobom lub podmiotom;

- 3) wpis do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, o którym mowa w art. 434 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 203);
- 4) wykluczenie z:
 - a) postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 793),
 - b) postępowania zmierzającego do udzielenia zamówienia publicznego o wartości mniejszej niż kwoty określone w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych,
 - c) postępowania zmierzającego do udzielenia zamówienia publicznego prowadzonego z wyłączeniem stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

2. Zakres środków, o których mowa w ust. 1, stosowanych wobec osób lub podmiotów wpisanych na listę, o której mowa w art. 7 ust. 1, nie może powielać zakresu środków ograniczających Unii Europejskiej określonych względem tych osób lub podmiotów.

Art. 7. 1. Krajowe środki ograniczające są stosowane wobec osób lub podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 2, wpisanych na listę prowadzoną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, zwaną dalej „listą”.

2. Lista jest publikowana w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

3. Lista zawiera:

- 1) imię i nazwisko osoby lub oznaczenie podmiotu;
- 2) datę i miejsce urodzenia osoby albo siedzibę i REGON podmiotu, jeżeli są znane;
- 3) informację o zastosowanych krajowych środkach ograniczających lub ich zakresie;
- 4) datę wpisu na listę;
- 5) datę wykreślenia z listy – w przypadku wykreślenia.

Art. 8. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych wydaje decyzję o wpisie na listę, decyzję o zmianie decyzji o wpisie na listę lub decyzję o wykreśleniu z listy:

- 1) z urzędu lub
- 2) na wniosek:
 - a) Generalnego Inspektora Informacji Finansowej,

- b) Komendanta Głównego Policji,
- c) Komendanta Głównego Straży Granicznej,
- d) Komisji Nadzoru Finansowego,
- e) ministra właściwego do spraw gospodarki,
- f) ministra właściwego do spraw zagranicznych,
- g) Prezesa Narodowego Banku Polskiego,
- h) Prokuratora Krajowego,
- i) Przewodniczącego komitetu Rady Ministrów właściwego w sprawach bezpieczeństwa i obrony państwa,
- j) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- k) Szefa Agencji Wywiadu,
- l) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
- m) Szefa Krajowej Administracji Skarbowej,
- n) Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego,
- o) Szefa Służby Wywiadu Wojskowego.

2. Wniosek zawiera:

- 1) imię i nazwisko osoby lub oznaczenie podmiotu;
- 2) uzasadnienie;
- 3) propozycję zastosowania wobec danej osoby lub danego podmiotu krajowych środków ograniczających, o których mowa w art. 6 ust. 1, uwzględniającą w szczególności charakter i zakres działalności prowadzonej przez osobę lub podmiot, strukturę kapitałową tego podmiotu oraz względy porządku publicznego lub bezpieczeństwa narodowego – w przypadku wniosku o decyzję o wpisie na listę lub wniosku o decyzję o zmianie decyzji o wpisie na listę.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może wydać decyzję o zmianie decyzji o wpisie na listę lub decyzję o wykreśleniu z listy na uzasadniony wniosek osoby lub podmiotu wpisanego na listę, zawiadamiając o tym wnioskodawcę, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli wpis na listę nastąpił na jego wniosek.

4. Decyzja, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) datę wydania;
- 2) imię i nazwisko osoby lub oznaczenie podmiotu;
- 3) rozstrzygnięcie, który z krajowych środków ograniczających, o których mowa w art. 6 ust. 1, ma zastosowanie – w przypadku wpisu na listę lub jego zmiany;

- 4) datę wykreślenia z listy – w przypadku wykreślenia;
- 5) uzasadnienie;
- 6) oznaczenie organu wydającego;
- 7) podstawę prawną decyzji;
- 8) podpis osoby wydającej decyzję;
- 9) pouczenie o prawie do wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

5. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych może określić zakres środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych krajowymi środkami ograniczającymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może ograniczyć zakres uzasadnienia decyzji, o której mowa w ust. 1, ze względu na bezpieczeństwo państwa lub porządek publiczny.

7. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, nie służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz podlega ona natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 9. 1. Zawiadomienie stron o decyzji, o której mowa w art. 8 ust. 1, następuje przez jej udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

2. Związanie organu wydaną decyzją, rozpoczęcie biegu terminu do wniesienia skargi do sądu administracyjnego oraz zaistnienie natychmiastowej wykonalności decyzji następuje z dniem następującym po dniu, w którym decyzja została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

3. Do postępowań w sprawach wydania decyzji o wpisie na listę, decyzji o zmianie decyzji o wpisie na listę oraz decyzji o wykreśleniu z listy, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, mają zastosowanie przepisy art. 6, art. 7, art. 7b, art. 8, art. 12, art. 14, art. 16, art. 24 § 1 pkt 1–6 i § 2–4, art. 25, art. 26 § 1 i 2, art. 28–30, art. 32, art. 33, art. 35 § 1, art. 50, art. 54–56, art. 61 § 3, art. 63–65, art. 72, art. 75 § 1, art. 77 § 1, art. 97 § 1 pkt 4 i § 2, art. 104, art. 105 § 2, art. 107 § 1, art. 112, art. 113 § 1, art. 156–158 oraz art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691).

4. Do skarg na decyzje, o których mowa w art. 8 ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143 i 846), z wyłączeniem art. 152 § 1 tej ustawy.

5. Do chwili uprawomocnienia się wyroku zaskarżona decyzja zachowuje moc.

Art. 10. W przypadku zastosowania krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, można zwolnić zamrożone środki finansowe lub zasoby gospodarcze lub udostępnić środki finansowe lub zasoby gospodarcze, na warunkach określonych w decyzji o zwolnieniu zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub w decyzji o udostępnieniu środków finansowych lub zasobów gospodarczych, jeżeli:

- 1) te środki finansowe lub te zasoby gospodarcze są:
 - a) niezbędne do zaspokojenia podstawowych potrzeb osoby lub podmiotu wpisanych na listę, wobec których zastosowano krajowy środek ograniczający, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, oraz członków rodzin pozostających na utrzymaniu takiej osoby fizycznej, w tym opłat za żywność, z tytułu najmu lub kredytu hipotecznego, za leki i leczenie, podatków, składek ubezpieczeniowych oraz opłat za usługi użyteczności publicznej, lub
 - b) przeznaczone wyłącznie na pokrycie uzasadnionych honorariów lub zwrot wydatków związanych ze świadczeniem wykonanych i udokumentowanych usług prawniczych, lub
 - c) przeznaczone wyłącznie na pokrycie opłat i należności za usługi polegające na zwykłym przechowywaniu lub utrzymywaniu zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych, lub
 - d) niezbędne do pokrycia wydatków nadzwyczajnych;
- 2) są spełnione następujące warunki:
 - a) środki finansowe lub zasoby gospodarcze są przedmiotem orzeczenia sądowego lub arbitrażowego lub decyzji administracyjnej wydanych przed dniem, w którym osoba lub podmiot zostały wpisane na listę,
 - b) środki finansowe lub zasoby gospodarcze będą wykorzystane wyłącznie w celu zaspokojenia roszczeń zabezpieczonych takim orzeczeniem lub decyzją lub uznanych w takim orzeczeniu lub decyzji,
 - c) orzeczenie lub decyzja nie zostały wydane na rzecz osoby lub podmiotu wpisanych na listę oraz
 - d) uznanie orzeczenia lub decyzji nie jest sprzeczne z porządkiem publicznym Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) środki finansowe lub zasoby gospodarcze zostaną wykorzystane do dokonania płatności przez osobę lub podmiot w związku z płatnością dokonywaną przez osobę lub podmiot

wpisane na listę należnej na mocy umowy lub porozumienia zawartego przez daną osobę lub podmiot, zanim ta osoba lub podmiot zostały wpisane na listę.

Art. 11. 1. Zbycie lub obciążenie udziałów lub akcji podmiotu wpisanego na listę wymaga uprzedniej zgody ministra właściwego do spraw gospodarki.

2. Osoba lub podmiot, które zamierzają zbyć lub obciążyć udziały lub akcje podmiotu wpisanego na listę są obowiązane przed zawarciem umowy zobowiązującej do rozporządzenia albo przed dokonaniem innej czynności prawnej prowadzącej do rozporządzenia, wystąpić z wnioskiem do ministra właściwego do spraw gospodarki.

3. Wniosek zawiera:

- 1) wskazanie stron zamierzonego zbycia lub obciążenia udziałów lub akcji;
- 2) oświadczenie wnioskodawcy zamierzonego zbycia lub obciążenia udziałów lub akcji o zamiarze dokonania zbycia lub obciążenia udziałów lub akcji;
- 3) opis istotnych postanowień umowy;
- 4) uprawdopodobnienie wystąpienia przesłanki określonej w art. 12.

4. Przed wydaniem decyzji w sprawie zgody, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki może wystąpić do ministra właściwego do spraw wewnętrznych o przekazanie informacji uzyskanych przez niego w związku z wydaniem decyzji, o której mowa w art. 8 ust. 1.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki może żądać przedstawienia dodatkowych informacji, dokumentów lub wyjaśnień.

6. Minister właściwy do spraw gospodarki może udzielić zgody na zbycie lub obciążenie udziałów lub akcji w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 2, mając na uwadze przesłanki określone w art. 12.

7. Wyrażenie zgody albo odmowa wyrażenia zgody następuje w drodze decyzji ministra właściwego do spraw gospodarki, zwanej dalej „decyzją w sprawie zgody”.

8. Decyzja w sprawie zgody zawiera:

- 1) datę wydania;
- 2) imię i nazwisko osoby wnioskującej lub oznaczenie podmiotu wnioskującego;
- 3) rozstrzygnięcie;
- 4) oznaczenie podmiotu wpisanego na listę, którego dotyczy zbycie lub obciążenie udziałów lub akcji;
- 5) oznaczenie organu wydającego;
- 6) podstawę prawną decyzji;

- 7) uzasadnienie;
- 8) podpis osoby wydającej decyzję;
- 9) pouczenie o prawie do wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

9. Minister właściwy do spraw gospodarki może ograniczyć zakres uzasadnienia decyzji w sprawie zgody ze względu na bezpieczeństwo państwa lub porządek publiczny.

10. Od decyzji w sprawie zgody nie służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

11. Zawiadomienie stron o decyzji w sprawie zgody następuje przez jej udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki.

12. Związanie organu wydaną decyzją w sprawie zgody i rozpoczęcie biegu terminu do wniesienia skargi do sądu administracyjnego następuje z dniem następującym po dniu, w którym ta decyzja została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki.

13. Do postępowań w sprawie wydania decyzji w sprawie zgody, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, mają zastosowanie przepisy art. 6, art. 7, art. 7b, art. 8, art. 12, art. 14, art. 16, art. 24 § 1 pkt 1–6 i § 2–4, art. 25, art. 26 § 1 i 2, art. 28–30, art. 32, art. 33, art. 35 § 1, art. 50, art. 54–56, art. 61 § 3, art. 63–65, art. 72, art. 75 § 1, art. 77 § 1, art. 97 § 1 pkt 4 i § 2, art. 104, art. 105 § 2, art. 107 § 1, art. 112, art. 113 § 1, art. 156–158 oraz art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

14. W przypadku gdy przedmiotem zbycia lub obciążenia mają być udziały lub akcje podmiotu, wobec którego ustanowiono tymczasowy zarząd przymusowy, osoba wyznaczona przez ministra właściwego do spraw gospodarki do wykonywania tego zarządu jest stroną postępowań wszczętych wnioskiem, o którym mowa w ust. 2.

15. Zbycie lub obciążenie udziałów lub akcji podmiotu wpisanego na listę dokonane bez wymaganej zgody ministra właściwego do spraw gospodarki jest nieważne.

Art. 12. W przypadku zastosowania krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, może zostać ustanowiony tymczasowy zarząd przymusowy w celu zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych, gdy jest to niezbędne dla zapewnienia funkcjonowania przedsiębiorstwa prowadzącego działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu:

- 1) utrzymania miejsc pracy w tym przedsiębiorstwie lub
- 2) utrzymania w zakresie działalności tego przedsiębiorstwa świadczenia usług użyteczności publicznej lub wykonywania innych zadań o charakterze publicznym

– zwany dalej „zarządem w celu zbycia”.

Art. 13. 1. Ustanowienie zarządu w celu zbycia następuje w drodze decyzji ministra właściwego do spraw gospodarki. Od decyzji nie przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz podlega ona natychmiastowemu wykonaniu.

2. Przed wydaniem decyzji o ustanowieniu zarządu w celu zbycia minister właściwy do spraw gospodarki może wystąpić do ministra właściwego do spraw wewnętrznych o przekazanie informacji uzyskanych przez niego w związku z wydaniem decyzji, o której mowa w art. 8 ust. 1.

3. W decyzji o ustanowieniu zarządu w celu zbycia wskazuje się osobę wykonującą zarząd oraz określa się:

- 1) osobę lub podmiot dysponujące środkami finansowymi lub zasobami gospodarczymi objętymi zarządem;
- 2) zakres środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia;
- 3) okres, na jaki zarząd w celu zbycia jest ustanawiany.

4. Decyzja o ustanowieniu zarządu w celu zbycia jest przekazywana niezwłocznie do wiadomości Szefa Krajowej Administracji Skarbowej i ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

5. Zawiadomienie stron o decyzji o ustanowieniu zarządu w celu zbycia następuje przez jej udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki.

6. Związanie organu wydaną decyzją o ustanowieniu zarządu w celu zbycia, rozpoczęcie biegu terminu do wniesienia skargi do sądu administracyjnego oraz zaistnienie natychmiastowej wykonalności decyzji następuje z dniem następującym po dniu, w którym decyzja została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki.

7. Do postępowań w sprawie wydania decyzji o ustanowieniu zarządu w celu zbycia, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, mają zastosowanie przepisy art. 6, art. 7, art. 7b, art. 8, art. 12, art. 14, art. 16, art. 24 § 1 pkt 1–6 i § 2–4, art. 25, art. 26 § 1 i 2, art. 28–30, art. 32, art. 33, art. 35 § 1, art. 50, art. 54–56, art. 61 § 3, art. 63–65, art. 72, art. 75 § 1, art. 77 § 1, art. 97 § 1 pkt 4 i § 2, art. 104, art. 105 § 2, art. 107 § 1, art. 112, art. 113 § 1, art. 156–158 oraz art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

8. Do skarg na decyzje stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, z wyłączeniem art. 152 § 1 tej ustawy.

9. Do chwili uprawomocnienia się wyroku zaskarżona decyzja zachowuje moc.

Art. 14. 1. Zarząd w celu zbycia może być ustanowiony na okres do 6 miesięcy z możliwością jego przedłużenia. Łącznie okres, na jaki jest ustanowiony zarząd w celu zbycia, nie może być dłuższy niż 36 miesięcy.

2. Z dniem ustanowienia zarządu w celu zbycia osoba lub podmiot, o których mowa w art. 13 ust. 3 pkt 1, tracą prawo zarządu oraz możliwość korzystania z mienia objętego zarządem i rozporządzania nim.

Art. 15. 1. Osobą wykonującą zarząd w celu zbycia może być osoba fizyczna, która spełnia następujące warunki:

- 1) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) posiada wykształcenie wyższe oraz doświadczenie w zakresie zarządzania działalnością przedsiębiorstw albo doradztwa gospodarczego;
- 3) nie orzeczono wobec niej prawomocnie:
 - a) zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 373 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 913),
 - b) środka karnego w postaci zakazu prowadzenia określonej działalności gospodarczej albo środka zapobiegawczego w postaci nakazu powstrzymania się od określonej działalności obejmującej działalność gospodarczą wykonywaną przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 12;
- 4) nie była uprzednio zatrudniona, nie pełniła funkcji kierowniczych lub nie posiadała udziałów lub akcji w przedsiębiorstwie, o którym mowa w art. 12.

2. Wynagrodzenie osoby wykonującej zarząd w celu zbycia jest ustalane na podstawie umowy zawieranej pomiędzy ministrem właściwym do spraw gospodarki a tą osobą. Wynagrodzenie jest ustalane na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1907).

3. Umowa może zawierać postanowienia dotyczące wykonywania zarządu w celu zbycia.

Art. 16. 1. Osoba wykonująca zarząd w celu zbycia ustala środki finansowe lub zasoby gospodarcze należące do osoby lub podmiotu na dzień ustanowienia zarządu, w tym dokonuje

spisu nieruchomości, środków pieniężnych oraz przysługujących osobie lub podmiotowi praw majątkowych, a także sporządza spis należności.

2. W okresie, na który jest ustanowiony zarząd w celu zbycia może nastąpić zbycie środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem przez osobę wykonującą zarząd działającą w imieniu i na rzecz osoby lub podmiotu, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu zbycia.

Art. 17. 1. Jeżeli w okresie, na który zarząd w celu zbycia został ustanowiony, nie nastąpi zbycie całości środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w sposób określony w art. 16 ust. 2, sąd rejonowy właściwy dla dzielnicy Śródmieście miasta stołecznego Warszawy, zwany dalej „sądem”, zarządza zbycie tych środków finansowych lub zasobów gospodarczych przez osobę wykonującą zarząd w celu zbycia. Uczestnikiem postępowania, poza osobą wykonującą zarząd w celu zbycia, jest osoba lub podmiot, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu zbycia.

2. O zarządzenie zbycia osoba wykonująca zarząd w celu zbycia występuje w dniu następującym po upływie okresu, na który zarząd w celu zbycia został ustanowiony, a jeżeli ten dzień przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę – następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

3. Wystąpienie zawiera:

- 1) imię i nazwisko osoby lub oznaczenie podmiotu, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu zbycia;
- 2) wskazanie danych identyfikujących przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 12;
- 3) szczegółowy wykaz środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia, które nie zostały zbyte w sposób określony w art. 16;
- 4) proponowany sposób zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia, które nie zostały zbyte w sposób określony w art. 16.

Art. 18. 1. Sąd wydaje postanowienie w przedmiocie zarządzenia zbycia w terminie 30 dni od dnia wystąpienia osoby wykonującej zarząd w celu zbycia. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

2. W postanowieniu w przedmiocie zarządzenia zbycia sąd określa sposób zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia oraz termin podjęcia czynności niezbędnych do ich zbycia przypadający niewcześniej niż w dniu, w którym postanowienie stało się prawomocne.

3. Sąd na wniosek osoby wykonującej zarząd w celu zbycia może zmienić postanowienie w przedmiocie zarządzenia zbycia, jeżeli nie jest możliwe zbycie w sposób określony w tym postanowieniu.

4. Do postępowania w sprawie zarządzenia zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 468, 473, 830, 1003 i 1046) o postępowaniu nieprocesowym.

5. Koszty związane z postępowaniem w przedmiocie zarządzenia zbycia, o którym mowa w art. 17, a także wykonaniem prawomocnego postanowienia kończącego sprawę, o którym mowa w ust. 1, ponoszone przez osobę wykonującą zarząd w celu zbycia, obciążają osobę lub podmiot, których środki finansowe lub zasoby gospodarcze są zbywane. Przepisy art. 22 stosuje się odpowiednio.

Art. 19. 1. Przedsiębiorstwo objęte zarządem w celu zbycia powinno być sprzedane jako całość, chyba że nie jest to możliwe.

2. Jeżeli osoba wykonująca zarząd w celu zbycia stwierdzi brak możliwości sprzedaży przedsiębiorstwa objętego zarządem jako całości ze względów ekonomicznych lub z uzasadnionych przyczyn, może sprzedać zorganizowaną część przedsiębiorstwa albo może podjąć decyzję o sprzedaży poszczególnych środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia w innej formie zapewniającej osiągnięcie celu, dla którego zarząd w celu zbycia został ustanowiony, w przypadku gdy nie będzie możliwe sprzedanie zorganizowanej części przedsiębiorstwa.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do zbioru rzeczy lub praw objętych zarządem w celu zbycia.

4. Dokonując wyboru podmiotu, na rzecz którego zostaną zbyte środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu zbycia, osoba wykonująca zarząd bierze pod uwagę w szczególności:

- 1) zdolność do wykorzystywania nabytych środków finansowych lub zasobów gospodarczych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z ich ekonomicznym i gospodarczym przeznaczeniem;
- 2) utrzymanie świadczenia usług użyteczności publicznej lub wykonywania innych zadań o charakterze publicznym w oparciu o zbywane środki finansowe lub zasoby gospodarcze;
- 3) dążenie do zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w sposób zmierzający do zachowania liczby miejsc pracy;

4) ochronę bezpieczeństwa ekonomicznego Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 20. 1. Spółka z udziałem ponad połowy pracowników podmiotu, wobec którego zarząd w celu zbycia został ustanowiony, zwana dalej „spółką pracowniczą”, ma pierwszeństwo w nabyciu przedsiębiorstwa tego podmiotu albo zorganizowanej części tego przedsiębiorstwa nadającej się do prowadzenia działalności gospodarczej. Prawo pierwszeństwa nie przysługuje, jeżeli poszczególne środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu zbycia są sprzedawane w innej formie albo ich zbycie zostało zarządzane przez sąd postanowieniem, o którym mowa w art. 18 ust. 1.

2. Możliwość skorzystania z prawa pierwszeństwa przysługuje spółce pracowniczej, jeżeli posiada ona wymagane prawem koncesje lub inne zezwolenia publicznoprawne konieczne do prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części tego przedsiębiorstwa będącego przedmiotem sprzedaży.

3. Warunek udziału ponad połowy pracowników, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za spełniony, jeżeli spółka została zawiązana przez ponad połowę pracowników podmiotu, wobec którego zarząd został ustanowiony, oraz udział ten nie zmniejszył się do momentu realizacji prawa pierwszeństwa.

4. Pracownikiem jest pracownik w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25, 473 i 1046).

5. Prawo pierwszeństwa, o którym mowa w ust. 1, jest realizowane w ten sposób, że przed sprzedażą przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części tego przedsiębiorstwa wybranemu podmiotowi, osoba wykonująca zarząd jest zobowiązana złożyć spółce pracowniczej ofertę sprzedaży oraz wyznaczyć odpowiedni termin na jej przyjęcie. W przypadku braku przyjęcia oferty przez spółkę pracowniczą, osoba wykonująca zarząd może sprzedać przedsiębiorstwo lub zorganizowaną część tego przedsiębiorstwa wybranemu podmiotowi na warunkach określonych w ofercie złożonej spółce pracowniczej.

Art. 21. 1. Osoba wykonująca zarząd w celu zbycia:

- 1) zapewnia ciągłość działalności przedsiębiorstwa,
- 2) zarządza przedsiębiorstwem, w szczególności podejmuje uchwały i decyzje we wszystkich sprawach zastrzeżonych do właściwości władz i organów podmiotu gospodarczego prowadzącego przedsiębiorstwo, a także reprezentuje podmiot gospodarczy,

- 3) wykonuje uprawnienia przysługujące podmiotowi, do którego należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu zbycia, w szczególności wykonuje prawa z akcji należących do tego podmiotu,
- 4) podejmuje działania niezbędne do zapobieżenia wykorzystaniu środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia, bezpośrednio lub pośrednio wspierających działania określone w art. 4 pkt 2

– do czasu zbycia całości środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia.

2. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, osoba wykonująca zarząd w celu zbycia posiada dostęp do wszystkich danych i informacji dotyczących przedsiębiorstwa, w szczególności do informacji objętych tajemnicą:

- 1) bankową, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 38, 176, 331, 340, 644 i 846),
- 2) zawodową, o której mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722, z późn. zm.³⁾),
- 3) zawodową, o której mowa w ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 595 i 846),
- 4) skarbową, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622, 825, 846 i 875)

– oraz posiada uprawnienia do dokonywania czynności wynikających z dostępu do tych danych i informacji.

3. Osoba wykonująca zarząd w celu zbycia ma obowiązek zachować w tajemnicy informacje, o których dowiedziała się w związku z realizacją zadań, o których mowa w ust. 1. Obowiązek zachowania w tajemnicy tych informacji trwa także po upływie okresu, na który zarząd w celu zbycia został ustanowiony.

4. Osoba wykonująca zarząd w celu zbycia przekazuje Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej oraz ministrowi właściwemu do spraw gospodarki informacje o podjętych działaniach, o których mowa w art. 16 ust. 1 i art. 21 ust. 1 pkt 4, oraz o każdym przypadku zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd oraz jest obowiązana do przekazywania, na ich żądanie, szczegółowych wyjaśnień w zakresie objętym zarządem.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1863, z 2025 r. poz. 146, 820, 923, 1014, 1069, 1216 i 1556 oraz z 2026 r. poz. 176, 340, 484, 644 i 846.

5. Osoba wykonująca zarząd w celu zbycia może wystąpić do ministra właściwego do spraw gospodarki z wnioskiem o zmianę decyzji o ustanowieniu zarządu w zakresie określonym w art. 13 ust. 3 pkt 2, wskazując środki finansowe lub zasoby gospodarcze, których wnioszek dotyczy.

Art. 22. 1. Koszty związane z wykonywaniem zarządu w celu zbycia obciążają osobę lub podmiot, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu zbycia.

2. W przypadku braku możliwości obciążenia osoby lub podmiotu, o których mowa w ust. 1, kosztami związanymi z wykonywaniem zarządu w celu zbycia, do czasu uzyskania środków z tytułu zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia, koszty te ponosi Skarb Państwa i są one finansowane ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki.

3. W przypadku konieczności poniesienia przez Skarb Państwa kosztów związanych z wykonywaniem zarządu w celu zbycia, osoba wykonująca zarząd w celu zbycia ustanawia zabezpieczenie zwrotu tych kosztów od osoby lub podmiotu, o których mowa w ust. 1, do wysokości tych kosztów.

4. Koszty poniesione przez Skarb Państwa, związane z wykonywaniem zarządu w celu zbycia, ulegają zaspokojeniu ze środków uzyskanych z tytułu zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia. W przypadku braku możliwości odzyskania kosztów lub części kosztów poniesionych przez Skarb Państwa od osoby lub podmiotu, o których mowa w ust. 1, koszty lub część kosztów związane z wykonywaniem zarządu w celu zbycia stają się kosztem Skarbu Państwa.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki kontroluje osobę wykonującą zarząd w celu zbycia w zakresie prawidłowości ponoszenia kosztów związanych z wykonywaniem zarządu w celu zbycia. Do kontroli stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 158).

Art. 23. Stosowanie krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2:

- 1) nie obejmuje czynności podejmowanych w ramach zarządzania przedsiębiorstwem przez osobę wykonującą zarząd w celu zbycia zgodnie z art. 21 ust. 1 oraz przez osobę wykonującą tymczasowy zarząd przymusowy w celu przejęcia na rzecz Skarbu Państwa lub podmiotu innego niż Skarb Państwa własności środków finansowych lub zasobów

gospodarczych należących do osoby albo podmiotu wpisanych na listę, zwany dalej „zarządem w celu przejęcia własności”, zgodnie z art. 27 ust. 1;

- 2) nie obejmuje czynności podejmowanych przez osobę wykonującą zarząd w celu zbycia w zakresie określonym postanowieniem sądu w przedmiocie zarządzenia zbycia;
- 3) obejmuje środki uzyskane z tytułu zbycia środków finansowych, lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia w sposób, o którym mowa w art. 16 ust. 2, albo na podstawie postanowienia sądu w przedmiocie zarządzenia zbycia, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 5 i art. 22 ust. 4.

Art. 24. 1. W przypadku zastosowania krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, może zostać ustanowiony zarząd w celu przejęcia własności, jeżeli jest to niezbędne dla ochrony ważnego interesu publicznego, ochrony interesu ekonomicznego państwa lub ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa państwa.

2. Decyzję o ustanowieniu zarządu w celu przejęcia własności wydaje minister właściwy do spraw gospodarki. Od decyzji nie przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz podlega ona natychmiastowemu wykonaniu.

3. Przed wydaniem decyzji o ustanowieniu zarządu w celu przejęcia własności minister właściwy do spraw gospodarki może wystąpić do ministra właściwego do spraw wewnętrznych o przekazanie informacji uzyskanych przez niego w związku z wydaniem decyzji, o której mowa w art. 8 ust. 1.

4. W decyzji o ustanowieniu zarządu w celu przejęcia własności wskazuje się osobę wykonującą zarząd oraz określa się:

- 1) osobę lub podmiot, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu przejęcia własności;
- 2) zakres środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu przejęcia własności;
- 3) okres, na jaki zarząd w celu przejęcia własności jest ustanawiany.

5. Decyzja o ustanowieniu zarządu w celu przejęcia własności jest przekazywana niezwłocznie do wiadomości ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

6. Zawiadomienie stron o decyzji o ustanowieniu zarządu w celu przejęcia własności następuje przez jej udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki.

7. Związanie organu wydaną decyzją o ustanowieniu zarządu w celu przejęcia własności, rozpoczęcie biegu terminu do wniesienia skargi do sądu administracyjnego oraz zaistnienie

natychmiastowej wykonalności decyzji następuje z dniem następującym po dniu, w którym decyzja została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki.

8. Do postępowań w sprawie wydania decyzji o ustanowieniu zarządu w celu przejęcia własności, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, mają zastosowanie przepisy art. 6, art. 7, art. 7b, art. 8, art. 12, art. 14, art. 16, art. 24 § 1 pkt 1–6 i § 2–4, art. 25, art. 26 § 1 i 2, art. 28–30, art. 32, art. 33, art. 35 § 1, art. 50, art. 54–56, art. 61 § 3, art. 63–65, art. 72, art. 75 § 1, art. 77 § 1, art. 97 § 1 pkt 4 i § 2, art. 104, art. 105 § 2, art. 107 § 1, art. 112, art. 113 § 1, art. 156–158 oraz art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

9. Do skarg na decyzje stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, z wyłączeniem art. 152 § 1 tej ustawy.

10. Do chwili uprawomocnienia się wyroku zaskarżona decyzja zachowuje moc.

Art. 25. 1. Zarząd w celu przejęcia własności może być ustanowiony na okres do 6 miesięcy z możliwością jego przedłużenia. Łącznie okres, na jaki jest ustanowiony zarząd w celu przejęcia własności, nie może być dłuższy niż 36 miesięcy.

2. Z dniem ustanowienia zarządu w celu przejęcia własności osoba lub podmiot, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu przejęcia własności, tracą prawo zarządu oraz możliwość korzystania z mienia objętego zarządem w celu przejęcia własności i rozporządzania nim.

Art. 26. 1. Osobą wykonującą zarząd w celu przejęcia własności może być osoba fizyczna, która spełnia następujące warunki:

- 1) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) posiada wykształcenie wyższe oraz doświadczenie w zakresie zarządzania działalnością przedsiębiorstw albo doradztwa gospodarczego;
- 3) nie orzeczono wobec niej prawomocnie:
 - a) zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 373 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe,
 - b) środka karnego w postaci zakazu prowadzenia określonej działalności gospodarczej albo środka zapobiegawczego w postaci nakazu powstrzymania się od określonej działalności obejmującej działalność gospodarczą wykonywaną przez osobę lub podmiot, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu przejęcia własności;

- 4) nie była uprzednio zatrudniona, nie pełniła funkcji kierowniczych lub nie posiadała udziałów lub akcji w podmiocie, wobec którego ustanowiono tymczasowy zarząd przymusowy.

2. Wynagrodzenie osoby wykonującej zarząd w celu przejęcia własności jest ustalane na podstawie umowy zawieranej pomiędzy ministrem właściwym do spraw gospodarki a tą osobą. Wynagrodzenie jest ustalane na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami.

3. Umowa może zawierać postanowienia dotyczące wykonywania zarządu w celu przejęcia własności.

4. Osoba wykonująca zarząd w celu przejęcia własności ustala środki finansowe lub zasoby gospodarcze należące do osoby lub podmiotu na dzień ustanowienia zarządu, w tym dokonuje spisu nieruchomości, środków pieniężnych oraz przysługujących osobie lub podmiotowi praw majątkowych, a także sporządza spis należności.

Art. 27. 1. Osoba wykonująca zarząd w celu przejęcia własności:

- 1) zapewnia ciągłość działalności przedsiębiorstwa,
- 2) zarządza przedsiębiorstwem, w szczególności podejmuje uchwały i decyzje we wszystkich sprawach zastrzeżonych do właściwości władz i organów podmiotu gospodarczego prowadzącego przedsiębiorstwo, a także reprezentuje podmiot gospodarczy,
- 3) wykonuje uprawnienia przysługujące podmiotowi, do którego należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu przejęcia własności, w szczególności wykonuje prawa z akcji należących do tego podmiotu,
- 4) podejmuje działania niezbędne do zapobieżenia wykorzystaniu środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu przejęcia własności, bezpośrednio lub pośrednio wspierających działania określone w art. 4 pkt 2

– do czasu przejęcia własności.

2. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, osoba wykonująca zarząd w celu przejęcia własności posiada dostęp do wszystkich danych i informacji dotyczących przedsiębiorstwa, w szczególności do informacji objętych tajemnicą:

- 1) bankową, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe,
- 2) zawodową, o której mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi,

- 3) zawodową, o której mowa w ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych,
- 4) skarbową, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa – oraz posiada uprawnienia do dokonywania czynności wynikających z dostępu do tych danych i informacji.

3. Osoba wykonująca zarząd w celu przejęcia własności ma obowiązek zachować w tajemnicy informacje, o których dowiedziała się w związku z realizacją zadań, o których mowa w ust. 1. Obowiązek zachowania w tajemnicy tych informacji trwa także po upływie okresu, na który zarząd w celu przejęcia własności został ustanowiony.

4. Osoba wykonująca zarząd w celu przejęcia własności przekazuje Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej oraz ministrowi właściwemu do spraw gospodarki informacje o podjętych działaniach, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i art. 26 ust. 4, oraz jest obowiązana do przekazywania, na ich żądanie, szczegółowych wyjaśnień w zakresie objętym zarządem.

5. Osoba wykonująca zarząd w celu przejęcia własności może wystąpić do ministra właściwego do spraw gospodarki z wnioskiem o zmianę decyzji o ustanowieniu zarządu w zakresie określonym w art. 24 ust. 4 pkt 2, wskazując środki finansowe lub zasoby gospodarcze, których wniosek dotyczy.

6. Koszty związane z wykonywaniem zarządu w celu przejęcia własności obciążają osobę lub podmiot, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu przejęcia własności.

7. W przypadku braku możliwości obciążenia osoby lub podmiotu, o których mowa w ust. 6, kosztami związanymi z wykonywaniem zarządu w celu przejęcia własności, do czasu uzyskania środków z odszkodowania przysługującego z tytułu przejęcia własności, koszty te ponosi Skarb Państwa i są one finansowane ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki.

8. W przypadku konieczności poniesienia przez Skarb Państwa kosztów związanych z wykonywaniem zarządu w celu przejęcia własności, osoba wykonująca zarząd w celu przejęcia własności ustanawia zabezpieczenie zwrotu tych kosztów od osoby lub podmiotu, o których mowa w ust. 6, do wysokości tych kosztów.

9. Koszty poniesione przez Skarb Państwa, związane z wykonywaniem zarządu w celu przejęcia własności, ulegają zaspokojeniu ze środków uzyskanych z odszkodowania przysługującego z tytułu przejęcia własności. W przypadku braku możliwości odzyskania kosztów lub części kosztów poniesionych przez Skarb Państwa od osoby lub podmiotu, o

których mowa w ust. 6, koszty lub część kosztów związana z wykonywaniem zarządu w celu przejęcia własności staje się kosztem Skarbu Państwa.

10. Minister właściwy do spraw gospodarki kontroluje osobę wykonującą zarząd w celu przejęcia własności w zakresie prawidłowości ponoszenia kosztów związanych z wykonywaniem zarządu. Do kontroli stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej.

Art. 28. 1. Przejęcie własności następuje w drodze decyzji ministra właściwego do spraw gospodarki, wydanej w okresie, na który zarząd w celu przejęcia własności został ustanowiony. Od decyzji nie przysługują wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy.

2. W decyzji o przejęciu własności określa się:

- 1) osobę lub podmiot, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze, których własność podlega przejęciu;
- 2) środki finansowe lub zasoby gospodarcze, których własność podlega przejęciu;
- 3) wysokość odszkodowania przysługującego z tytułu przejęcia własności, z zastrzeżeniem art. 27 ust. 9;
- 4) podmiot, na rzecz którego następuje przejęcie własności.

3. W przypadku gdy przejęcie własności ma nastąpić na rzecz podmiotu innego niż Skarb Państwa, podmiot, na rzecz którego ma nastąpić przejęcie własności wyraża zgodę na przejęcie własności. Zgoda jest wyrażana na piśmie przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1.

4. Ostateczna decyzja o przejęciu własności stanowi podstawę do dokonywania wpisów w księdze wieczystej.

5. Decyzja o przejęciu własności jest przekazywana niezwłocznie do wiadomości ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

6. Zawiadomienie stron o decyzji o przejęciu własności następuje przez jej udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki.

7. Związanie organu wydaną decyzją o przejęciu własności, rozpoczęcie biegu terminu do wniesienia skargi do sądu administracyjnego oraz zaistnienie natychmiastowej wykonalności decyzji następuje z dniem następującym po dniu, w którym decyzja została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki.

8. Do postępowań w sprawie wydania decyzji o przejęciu własności, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, mają zastosowanie przepisy art. 6, art. 7, art. 7b, art. 8, art. 12,

art. 14, art. 16, art. 24 § 1 pkt 1–6 i § 2–4, art. 25, art. 26 § 1 i 2, art. 28–30, art. 32, art. 33, art. 35 § 1, art. 50, art. 54–56, art. 61 § 3, art. 63–65, art. 72, art. 75 § 1, art. 77 § 1, art. 97 § 1 pkt 4 i § 2, art. 104, art. 105 § 2, art. 107 § 1, art. 108, art. 112, art. 113 § 1, art. 156–158 oraz art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 29. 1. Przejęcie własności następuje za odszkodowaniem odpowiadającym wartości rynkowej środków finansowych lub zasobów gospodarczych podlegających przejęciu.

2. Wartość rynkowa środków finansowych lub zasobów gospodarczych jest ustalana w oparciu o:

- 1) operat szacunkowy sporządzony przez rzeczoznawcę majątkowego, według stanu środków finansowych lub zasobów gospodarczych podlegających przejęciu w dniu wydania decyzji ustalającej wysokość odszkodowania – w przypadku nieruchomości;
- 2) aktualną wycenę sporządzoną przez niezależny podmiot zewnętrzny o uznanej pozycji na rynku świadczonych usług posiadający umiejętności i doświadczenie niezbędne do sporządzenia takiej wyceny – w przypadku środków finansowych lub zasobów gospodarczych innych niż nieruchomości.

3. Środki z tytułu odszkodowania, o którym mowa w ust. 1, są objęte stosowaniem krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, z zastrzeżeniem art. 27 ust. 9.

4. W przypadku stosowania przez państwo objęte środkiem ograniczającym Unii Europejskiej rozwiązań podobnych do środków ograniczających, o których mowa w ustawie, skutkujących przejmowaniem własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych, na zasadzie wzajemności osobie lub podmiotowi, o których mowa w art. 4 pkt 2, odszkodowanie nie przysługuje albo podlega ono proporcjonalnemu ograniczeniu biorąc pod uwagę wysokość odszkodowań, jakie w tym państwie są wypłacane albo mogą być wypłacane z tytułu przejęcia własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych, rzeczywisty poziom ochrony praw majątkowych w państwie objętym środkiem ograniczającym Unii Europejskiej oraz sposób wykonywania w nim ograniczeń odnoszących się do prawa własności.

Art. 30. W przypadku gdy przejęcie własności następuje na rzecz Skarbu Państwa, odszkodowanie jest finansowane ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki.

Art. 31. Minister właściwy do spraw wewnętrznych niezwłocznie po otrzymaniu decyzji o ustanowieniu zarządu w celu przejęcia własności i decyzji o przejęciu własności zamieszcza na liście informacje o środkach finansowych lub zasobach gospodarczych objętych tymi decyzjami.

Art. 32. Osobie lub podmiotowi, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu zbycia lub zarządem w celu przejęcia własności, nie przysługują roszczenia odszkodowawcze wobec:

- 1) Skarbu Państwa;
- 2) podmiotu, na rzecz którego następuje zbycie środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia;
- 3) podmiotu innego niż Skarb Państwa, na rzecz którego następuje przejęcie własności;
- 4) osoby wykonującej zarząd w celu przejęcia własności z tytułu podejmowania działań określonych w przepisach związanych z zarządem w celu przejęcia własności;
- 5) osoby wykonującej zarząd w celu zbycia z tytułu podejmowania działań określonych w przepisach związanych z zarządem w celu zbycia.

Art. 33. Zbycie środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem lub przejęcie ich własności, ma skutki sprzedaży egzekucyjnej, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Nabywca, Skarb Państwa lub podmiot inny niż Skarb Państwa, na rzecz którego następuje przejęcie własności, nie odpowiada osobiście ani rzeczowo za zobowiązania osoby lub podmiotu, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu przejęcia własności lub wobec których orzeczono o przejęciu własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych.

Art. 34. 1. Pracodawca w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2026 r. poz. 186), zwanej dalej „ustawą o ochronie roszczeń pracowniczych”, wobec którego są stosowane krajowe środki ograniczające, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, zwany dalej „pracodawcą”, może wystąpić z wnioskiem o przyznanie z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, zwanego dalej „Funduszem”, świadczeń na zaspokojenie należności pracowniczych, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a–c i lit. g ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych.

2. Uprawnionymi do świadczeń, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a–c i lit. g ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych, są:

- 1) pracownik w rozumieniu art. 10 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych,
- 2) były pracownik oraz uprawniony do renty rodzinnej członek rodziny zmarłego pracownika lub zmarłego byłego pracownika, o których mowa w art. 11 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych

– zwani dalej „osobami uprawnionymi”.

Art. 35. Przyznanie z Funduszu świadczeń na zaspokojenie należności pracowniczych, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a–c i lit. g ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych, następuje pod następującymi warunkami:

- 1) na dzień złożenia wniosku przez pracodawcę jest on wpisany na listę;
- 2) należności pracownicze, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a–c i lit. g ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych, nie mogą zostać zaspokojone przez pracodawcę z powodu braku środków finansowych, w związku z wykonywaniem wobec niego krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2.

Art. 36. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 34 ust. 1, pracodawca składa w terminie miesiąca od dnia, w którym dowiedział się o wykonywaniu wobec niego krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2. Do wniosku dołącza się oświadczenia, o których mowa w art. 15 ust. 3a ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych. Oświadczenia pracodawca składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

2. Osoba uprawniona może złożyć wniosek o wypłatę świadczeń, o których mowa w art. 12 ust. 2 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych, niewcześniej niż po upływie 2 tygodni od dnia upływu terminu złożenia wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 1. Do wniosku dołącza się oświadczenie o zatrudnieniu u pracodawcy oraz rodzaju i wysokości niezaspokojonych roszczeń oraz oświadczenia, o których mowa w art. 12a ust. 5 pkt 3 i 4 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych. Oświadczenia osoba uprawniona składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy

odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

3. Wnioski, o których mowa w ust. 2 lub art. 34 ust. 1, składa się marszałkowi województwa właściwemu ze względu na siedzibę pracodawcy, a w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – właściwemu ze względu na adres głównego miejsca wykonywania działalności.

4. Do wniosków, o których mowa w ust. 2 lub art. 34 ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 15 ust. 1–3a oraz art. 16 ust. 2 i 2a ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych.

Art. 37. 1. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 1 lub art. 36 ust. 2, marszałek województwa może wystąpić do właściwej terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przekazanie wykazu ubezpieczonych zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych przez pracodawcę, którego dotyczy wniosek, wskazując w wystąpieniu:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę skróconą pracodawcy;
- 2) numery NIP i REGON pracodawcy lub jeden z nich, jeżeli jest wystarczający do identyfikacji pracodawcy, a w przypadku gdy pracodawcy nie nadano tych numerów lub jednego z nich – numer PESEL lub rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość pracodawcy.

2. Terenowa jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przekazuje marszałkowi województwa w postaci papierowej lub elektronicznej wykaz ubezpieczonych zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych na dzień sporządzenia wykazu zawierający:

- 1) imię i nazwisko ubezpieczonego;
- 2) numer PESEL ubezpieczonego, a w przypadku gdy nie nadano mu numeru PESEL – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość ubezpieczonego;
- 3) podstawę wymiaru składek z ostatniego dokumentu rozliczeniowego wraz z okresem rozliczeniowym, za który dokument ten został złożony.

Art. 38. 1. Świadczenia z Funduszu są przyznawane lub wypłacane na zaspokojenie należności pracowniczych, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a–c i lit. g ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych, za okres nie dłuższy niż 3 miesiące bezpośrednio poprzedzające dzień złożenia wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 1 lub art. 36 ust. 2, jednak niewcześniejszy niż miesiąc bezpośrednio poprzedzający dzień wpisania pracodawcy na listę.

2. Łączna kwota świadczenia z Funduszu na zaspokojenie należności pracowniczych, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a–c i lit. g ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych, za okres jednego miesiąca nie może przekraczać przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 1 lub art. 36 ust. 2.

Art. 39. Świadczenia na zaspokojenie należności pracowniczych, o których mowa w art. 34 ust. 1, oraz świadczenia na zaspokojenie należności pracowniczych, o których mowa w art. 6e ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, podlegają zaspokojeniu na rzecz tej samej osoby uprawnionej łącznie za okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz w łącznej kwocie za okres jednego miesiąca niewyższej niż kwota określona w art. 14 ust. 1 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych.

Art. 40. 1. W przypadku wypłaty zaliczki na podstawie art. 12a ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych przed złożeniem wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 1 lub art. 36 ust. 2, kwotę świadczeń, o których mowa w art. 39, pomniejsza się o kwotę wypłaconej zaliczki.

2. Przyznane na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 1, środki finansowe Funduszu przekazywane pracodawcy nie są objęte stosowaniem krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, w zakresie, w jakim z tych środków finansowych są dokonywane wypłaty świadczeń, o których mowa w art. 34 ust. 1.

Art. 41. 1. Marszałek województwa niezwłocznie zawiadamia ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o otrzymaniu wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 1 lub art. 36 ust. 2, oraz występuje do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o informacje niezbędne do jego rozpatrzenia, w szczególności dotyczące zastosowanych wobec pracodawcy krajowych środków ograniczających, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, oraz odstępstw od stosowania tych środków.

2. Informacja uzyskana od Szefa Krajowej Administracji Skarbowej może stanowić podstawę odmowy przyznania lub wypłaty świadczeń, o których mowa w art. 34 ust. 1, w całości lub w części.

3. Marszałek województwa niezwłocznie zawiadamia ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o sposobie rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 1 lub art. 36 ust. 2.

Art. 42. 1. Przekazanie środków finansowych Funduszu na wypłatę świadczeń, o których mowa w art. 34 ust. 1, a także wypłata świadczeń ze środków Funduszu powoduje z mocy prawa przejście na marszałka województwa, działającego w imieniu dysponenta Funduszu, roszczenia wobec pracodawcy albo innej osoby zarządzającej majątkiem pracodawcy, w szczególności likwidatora albo członka zarządu, albo roszczenia do masy upadłości o zwrot wypłaconych świadczeń. Przy dochodzeniu zwrotu wypłaconych świadczeń roszczenia na rzecz Funduszu korzystają z takiej samej ochrony prawnej, jaką odrębne przepisy przewidują dla należności za pracę.

2. Marszałek województwa w prowadzonych postępowaniach o wypłatę świadczeń, o których mowa w art. 34 ust. 1, a także przy dochodzeniu zwrotu wypłaconych świadczeń jest uprawniony do uzyskiwania informacji, o których mowa w art. 22b ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych.

3. W sprawach nieuregulowanych w art. 34–42 stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych, z wyłączeniem art. 12a, art. 15a i art. 21a tej ustawy.

Art. 43. 1. Z postępowań, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4, wyklucza się:

- 1) wykonawcę oraz uczestnika konkursu, wobec których zastosowano krajowy środek ograniczający, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4;
- 2) wykonawcę oraz uczestnika konkursu, którego beneficjentem rzeczywistym w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu jest osoba, wobec której zastosowano krajowy środek ograniczający, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4;
- 3) wykonawcę oraz uczestnika konkursu, którego jednostką dominującą w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2026 r. poz. 522, 640 i 644) jest podmiot, wobec którego zastosowano krajowy środek ograniczający, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4.

2. Wykluczenie następuje na okres trwania okoliczności określonych w ust. 1.

3. Wykluczenie z postępowań o udzielenie zamówienia publicznego jest realizowane przez odrzucenie przez zamawiającego wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub oferty takiego wykonawcy, niezaproszenie

wykonawcy do złożenia oferty wstępnej, oferty podlegającej negocjacjom, oferty dodatkowej, oferty lub oferty ostatecznej, niezaproszenie do negocjacji lub dialogu, a także nieprowadzenie z wykonawcą negocjacji lub dialogu oraz niezawarcie umowy z wykonawcą – odpowiednio do trybu stosowanego do udzielenia zamówienia publicznego oraz etapu prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

4. W przypadku uczestnika konkursu wykluczonego na podstawie ust. 1, zamawiający odrzuca wniosek o dopuszczenie do udziału w konkursie, nie zaprasza go do złożenia pracy konkursowej lub nie przeprowadza oceny pracy konkursowej, odpowiednio do procedury stosowanej do przeprowadzenia konkursu oraz etapu prowadzonego konkursu.

5. Wykluczenie z postępowań, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. b i c, jest realizowane przez odstąpienie od wszelkich czynności zmierzających do zawarcia umowy z wykonawcą, o którym mowa w ust. 1.

Art. 44. 1. Zamawiający odstępuje od umowy zawartej w trybie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych lub na podstawie innych przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych albo rozwiązuje umowę za wypowiedzeniem, jeżeli wykonawca tej umowy:

- 1) został wpisany na listę i zastosowano wobec niego krajowy środek ograniczający, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 2 lub 4 oraz
- 2) nie uzyskał odstępstwa, o którym mowa w art. 10 lub art. 48 ust. 4.

2. Oświadczenie o odstąpieniu albo wypowiedzeniu umowy składa się w terminie 120 dni od dnia udostępnienia decyzji ministra właściwego do spraw wewnętrznych o wpisie wykonawcy na listę w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Rozwiązanie umowy następuje w terminie 30 dni od dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu albo wypowiedzeniu umowy.

Rozdział 3

Organy stosujące środki ograniczające

Art. 45. W sprawach stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej organami właściwymi w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej są:

- 1) dyrektorzy urzędów morskich – w sprawach dostępów do portów i służ morskich;
- 2) Główny Inspektor Transportu Drogowego – w sprawach ograniczeń dotyczących przewoźników drogowych, transportu drogowego oraz przewozu drogowego;

- 3) Minister Sprawiedliwości – w sprawach danych statystycznych dotyczących postępowań przygotowawczych i sądowych w odniesieniu do przestępstw naruszeń środków ograniczających Unii Europejskiej;
- 4) minister właściwy do spraw energii – w sprawach ograniczeń w sektorze energii oraz dotyczących bezpieczeństwa energetycznego kraju w zakresie bezpieczeństwa dostaw energii;
- 5) minister właściwy do spraw gospodarki – w sprawach ograniczeń dotyczących przywozu, wywozu i tranzytu towarów, sprzętu i technologii, w tym towarów i technologii podwójnego zastosowania, świadczenia pomocy technicznej oraz świadczenia usług, w tym usług ubezpieczenia i reasekuracji, a także w sprawach przyjmowania powiadomień o naruszeniu zakazów ustanowionych środkami ograniczającymi Unii Europejskiej, pozostających we właściwości ministra właściwego do spraw gospodarki oraz w sprawach ograniczeń dotyczących wykonywania zamówień publicznych lub koncesji;
- 6) minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi – w sprawach ograniczeń w dziedzinie surowców energetycznych oraz bezpieczeństwa dostaw surowców energetycznych i paliw;
- 7) minister właściwy do spraw zagranicznych – w sprawach ograniczeń dotyczących:
 - a) działalności, która jest konieczna do funkcjonowania misji dyplomatycznych lub urzędów konsularnych Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z postanowieniami Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, sporządzonej w Wiedniu dnia 18 kwietnia 1961 r. (Dz. U. z 1965 r. poz. 232) i Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych, sporządzonej w Wiedniu dnia 24 kwietnia 1963 r. (Dz. U. z 1982 r. poz. 98) lub organizacji międzynarodowych posiadających immunitet zgodnie z prawem międzynarodowym,
 - b) świadczenia pomocy humanitarnej,
 - c) bezpieczeństwa przestrzeni informacyjnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) naczelnik urzędu celno-skarbowego – w sprawach przywozu i wywozu towarów do wyłącznego użytku osobistego osób fizycznych lub na użytek misji dyplomatycznych państw obcych działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również organizacji międzynarodowych mających siedzibę lub przedstawicielstwo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej – w sprawach dotyczących blokowania nielegalnych treści;

- 10) Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego – w sprawach ograniczeń dotyczących ruchu lotniczego, w szczególności żądania informacji i przyjmowania powiadomień od operatorów;
- 11) przewodniczący właściwych izb morskich – w sprawach dotyczących rejestrów statków morskich;
- 12) starosta właściwy w zakresie zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego – w sprawach związanych z wykonywaniem transportu wobec przewoźników drogowych;
- 13) Szef Krajowej Administracji Skarbowej – w sprawach ograniczeń o charakterze finansowym, a także zwolnień zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub udostępnienia określonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych – w zakresie niezastrzeżonym dla Generalnego Inspektora Informacji Finansowej oraz w zakresie przyjmowania informacji o depozytach, przyjmowania informacji o wszelkich przekazach środków finansowych i ich analizy zgodnie z odrębnymi przepisami;
- 14) Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców – w sprawach ograniczeń dotyczących prawa wjazdu i pobytu na terytorium Unii Europejskiej.

Art. 46. W sprawach stosowania krajowych środków ograniczających, o których mowa w art. 5, organem właściwym jest minister właściwy do spraw gospodarki.

Art. 47. 1. Do zadań organu właściwego, o którym mowa w art. 45, należy w szczególności:

- 1) współpraca i wymiana informacji z organami krajowymi;
- 2) współpraca i wymiana informacji z właściwymi organami innych państw, instytucjami Unii Europejskiej, a także zagranicznymi instytucjami i międzynarodowymi organizacjami w zakresie objętym przepisami ustawy;
- 3) powiadamianie państw członkowskich Unii Europejskiej i Komisji Europejskiej o zamiarze zastosowania odstępstwa, zastosowanych odstępstwach oraz innych działaniach, na zasadach i w terminach określonych w środkach ograniczających Unii Europejskiej;
- 4) przekazywanie informacji Zespołowi do spraw Środków Ograniczających, w przypadku stwierdzenia możliwości naruszenia zakazów, ograniczeń lub niedopełnienia obowiązków wynikających ze środków ograniczających, z poszanowaniem odrębnych

przepisów dotyczących ochrony informacji prawnie chronionych oraz bez uszczerbku dla toczących się postępowań;

- 5) dokonywanie, we współpracy z innymi organami stosującymi środki ograniczające, analiz i ocen rozwiązań prawnych oraz przedstawianie opinii o potrzebie dokonania zmian przepisów prawa w zakresie dotyczącym tych środków;
- 6) sporządzanie półrocznych raportów, w szczególności zawierających dane statystyczne, na temat wykonywania zobowiązań wynikających ze środków ograniczających i przekazywanie ich do Zespołu do spraw Środków Ograniczających.

2. Organy administracji publicznej oraz inne podmioty publiczne udostępniają organom właściwym na ich wniosek informacje i dokumenty niezbędne do realizacji zadań organu właściwego i współpracują z organem właściwym w zakresie niezbędnym do skutecznego stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej.

Art. 48. 1. Zadania przewidziane dla organów krajowych w sprawach odstępstw od zakazów określonych w środkach ograniczających Unii Europejskiej, na warunkach wskazanych w przepisach je wprowadzających, wykonują:

- 1) dyrektor urzędu morskiego – w sprawach udzielania dostępu statkom do portów i służ morskich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Główny Inspektor Transportu Drogowego – w sprawach odstępstw od zakazów dotyczących przewoźników drogowych, transportu drogowego oraz przewozu drogowego;
- 3) minister właściwy do spraw energii – w sprawach stosowania odstępstw od ograniczeń w sektorze energii oraz związanych z bezpieczeństwem energetycznym kraju w zakresie bezpieczeństwa dostaw energii;
- 4) minister właściwy do spraw gospodarki – w sprawach:
 - a) odstępstw od zakazu sprzedaży, kupna, dostawy, tranzytu, przekazania, udostępniania, przywozu lub wywozu bezpośrednio lub pośrednio sprzętu, towarów lub technologii, w tym towarów i technologii podwójnego zastosowania, materiałów lub oprogramowania,
 - b) przyjmowania powiadomień o zastosowaniu wyjątku od eksporterów w zakresie towarów i technologii podwójnego zastosowania oraz innych towarów i technologii wskazanych w odrębnych przepisach,
 - c) świadczenia pomocy technicznej, usług pośrednictwa, związanych ze sprzętem, towarami lub technologiami,

- d) odstępstw od zakazu wsparcia finansowego na rzecz wymiany handlowej,
 - e) odstępstw od zakazu świadczenia usług, w szczególności usług rachunkowych, audytowych, księgowych lub doradztwa podatkowego, doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, usług w zakresie public relations, usług informatycznych i usług powiązanych, usług architektonicznych i inżynierskich, usług doradztwa prawnego i usług doradztwa informatycznego,
 - f) odstępstw od zakazu leasingu lub czarteru statków,
 - g) odstępstw od zakazu usług inwestycyjnych, usług ubezpieczenia i reasekuracji,
 - h) odstępstw związanych z wycofywaniem inwestycji z państwa objętego środkami ograniczającymi,
 - i) odstępstw od zakazu udzielenia i wykonywania zamówień publicznych lub koncesji, po zasięgnięciu opinii Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, z zastrzeżeniem ust. 2;
- 5) minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi – w sprawach stosowania odstępstw od ograniczeń w dziedzinie surowców energetycznych i paliw, w tym udostępniania zdolności magazynowania;
- 6) minister właściwy do spraw zagranicznych – w sprawach odstępstw od:
- a) zakazu działalności, która jest konieczna do funkcjonowania misji dyplomatycznych lub urzędów konsularnych Rzeczypospolitej Polskiej, o ile z uwagi na charakter działalności zastosowanie odstępstwa nie jest zastrzeżone dla innych organów,
 - b) ograniczeń dotyczących świadczenia pomocy humanitarnej;
- 7) naczelnik urzędu celno-skarbowego – w sprawach wyłączeń od zakazu przywozu i wywozu towarów do wyłącznego użytku osobistego osób fizycznych lub na użytek misji dyplomatycznych państw obcych działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również organizacji międzynarodowych mających siedzibę lub przedstawicielstwo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego – w sprawach stosowania odstępstw:
- a) od zakazu startu z terytorium Unii Europejskiej, lądowania na nim i przelotu nad tym terytorium statków powietrznych,
 - b) od zakazu leasingu w rozumieniu rozporządzenia Komisji (UE) nr 965/2012 z dnia 5 października 2012 r. ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych zgodnie z rozporządzeniem

Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (Dz. Urz. UE L 296 z 25.10.2012, str. 1, z późn. zm.) lub czarteru statków powietrznych;

- 9) przewodniczący właściwej izby morskiej – w sprawach stosowania odstępstw od zakazu rejestrowania lub utrzymywania w rejestrze statków morskich;
- 10) Szef Krajowej Administracji Skarbowej – w sprawach:
 - a) zwolnień zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub udostępnienia określonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych, w zakresie niezastrzeżonym dla Generalnego Inspektora Informacji Finansowej,
 - b) odstępstw od środków ograniczających o charakterze finansowym, w tym od zakazu leasingu finansowego statków powietrznych i morskich;
- 11) Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców – w sprawach stosowania odstępstw od zakazu wjazdu i pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W toku postępowania dotyczącego stosowania odstępstw od zakazów określonych w środkach ograniczających Unii Europejskiej, właściwy organ może wystąpić o wydanie opinii w sprawie zasadności zastosowania odstępstwa, zwolnień zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub udostępnienia określonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych do podmiotów realizujących zadania publiczne, w tym organów administracji publicznej, które posiadają informacje w zakresie objętym wystąpieniem. Opinia jest wydawana w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia.

3. O zastosowaniu odstępstwa od zakazów określonych w środkach ograniczających Unii Europejskiej, właściwy organ rozstrzyga w drodze decyzji administracyjnej, z wyłączeniem sytuacji określonej w ust. 1 pkt 7, gdzie zwolnienie towaru do wnioskowanej procedury celnej stanowi odstępstwo od zakazu.

4. Przepis ust. 1–3 stosuje się odpowiednio do krajowych środków ograniczających, o których mowa w art. 5 oraz art. 6 ust. 1 pkt 1, 2 i 4, z zachowaniem warunków wprowadzenia stosowania odstępstwa, jeżeli wynikają one z prawa Unii Europejskiej.

5. Od decyzji Szefa Krajowej Administracji Skarbowej wydanej w sprawie zwolnienia zamrożonych środków finansowych i zasobów gospodarczych lub udostępniania określonych środków finansowych i zasobów gospodarczych oraz w sprawach odstępstw od środków ograniczających o charakterze finansowym przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

Art. 49. W przypadkach nieobjętych niniejszym rozdziałem, jeżeli wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku

publicznego, a także z uwagi na interes państwa lub zobowiązania międzynarodowe organy właściwe, o których mowa w art. 48, mogą udzielić zezwolenia na inne działania, pod warunkiem, że określone działanie nie stanowi naruszenia jakiegokolwiek zakazu określonego w środkach ograniczających.

Art. 50. 1. Kontrolę przestrzegania środków ograniczających sprawują także na zasadach określonych w przepisach odrębnych:

- 1) naczelnik urzędu celno-skarbowego;
- 2) Generalny Inspektor Informacji Finansowej – w odniesieniu do instytucji obowiązanych, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 3) Komisja Nadzoru Finansowego – w odniesieniu do podmiotów przez nią nadzorowanych, które są instytucjami obowiązany, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 4) Inspekcja Transportu Drogowego oraz organy, których funkcjonariusze są uprawnieni do kontroli warunków i obowiązków przewozów drogowych określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1490, 1676, 1795 i 1843 oraz z 2026 r. poz. 875 i 982).

2. Generalny Inspektor Informacji Finansowej, Komisja Nadzoru Finansowego, Inspekcja Transportu Drogowego oraz organy, o których mowa w ust. 1 pkt 4, udostępniają naczelnikowi urzędu celno-skarbowego, w celu realizacji zadań określonych w art. 59 ust. 2 pkt 1, informacje i dokumenty pozyskane w toku kontroli, w tym chronione na podstawie odrębnych ustaw.

3. Do informacji udostępnianych przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej na podstawie ust. 2 przepisu art. 99 ust. 7 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu nie stosuje się, z wyjątkiem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

4. Naczelnik urzędu celno-skarbowego przekazuje odpowiednio Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej, Komisji Nadzoru Finansowego, Inspekcji Transportu Drogowego oraz organom, o których mowa w ust. 1 pkt 4, informacje o wyniku postępowania wszczętego w wyniku przekazania informacji lub dokumentów, o których mowa w ust. 2, wraz z odpisem decyzji kończącej postępowanie, albo informację, że postępowanie w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej nie zostanie wszczęte.

5. Naczelnicy urzędów celno-skarbowych, Generalny Inspektor Informacji Finansowej oraz Komisja Nadzoru Finansowego udostępniają informacje i dokumenty, w tym chronione

na podstawie odrębnych ustaw, pozyskane w toku kontroli, o której mowa w ust. 1, Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej, w celu realizacji jego zadań, o których mowa w art. 10, art. 45 pkt 13 i art. 48 ust. 1 pkt 10.

6. Kontrola udzielania zamówień publicznych w zakresie zgodności z art. 43 jest wykonywana zgodnie z art. 596 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Rozdział 4

Współdziałanie organów stosujących środki ograniczające

Art. 51. 1. Minister właściwy do spraw zagranicznych współdziała z organami administracji publicznej w kształtowaniu polityki państwa w zakresie stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej.

2. Do zadań ministra właściwego do spraw zagranicznych należy w szczególności:

- 1) przygotowanie polskiego stanowiska w obszarze polityki dotyczącej środków ograniczających Unii Europejskiej, we współpracy z właściwymi organami;
- 2) podejmowanie, we współpracy z organami administracji publicznej, inicjatyw na forum organizacji międzynarodowych w zakresie stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej;
- 3) przygotowywanie propozycji nowych wpisów środków ograniczających Unii Europejskiej skierowanych wobec osób fizycznych i prawnych oraz innych jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz koordynacja przeglądów obowiązujących środków ograniczających Unii Europejskiej;
- 4) koordynacja współpracy międzyresortowej w dziedzinie realizacji zobowiązań międzynarodowych w zakresie stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej, w tym zapobiegania ich obchodzeniu;
- 5) współpraca i wymiana informacji z Komisją Europejską, Radą Unii Europejskiej, Europejską Służbą Działań Zewnętrznych i właściwymi organami innych państw członkowskich w sprawach monitorowania przestrzegania środków ograniczających Unii Europejskiej;
- 6) przekazywanie do Komisji Europejskiej powiadomień od instytucji i osób fizycznych o zidentyfikowanych naruszeniach środków ograniczających Unii Europejskiej, a także informacji o nakładanych administracyjnych karach pieniężnych.

Art. 52. Do zadań ministra właściwego do spraw gospodarki należy zapewnienie informacji gospodarczej o wpływie środków ograniczających na przedsiębiorstwa funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 53. 1. Przy ministrze właściwym do spraw zagranicznych działa Zespół do spraw Środków Ograniczających, zwany dalej „Zespołem”.

2. Do zadań Zespołu należy:

- 1) zapewnienie właściwej realizacji zobowiązań międzynarodowych wynikających ze stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej oraz zapewnienie spójności stosowania krajowych środków ograniczających ze środkami ograniczającymi Unii Europejskiej;
- 2) koordynacja działań i wymiana informacji pomiędzy organami właściwymi, w tym wymiana informacji statystycznych, w celu analizy efektywności i skali stosowania środków ograniczających;
- 3) prowadzenie uzgodnień między organami właściwymi w celu wypracowania wspólnych priorytetów w stosowaniu prawa karnego i administracyjnego;
- 4) gromadzenie danych statystycznych od właściwych organów dotyczących wykonywania ustawy oraz środków ograniczających w szczególności liczby zastosowanych odstępstw i wyłączeń, wszczętych kontroli, a także nałożonych administracyjnych kar pieniężnych.

3. W skład Zespołu wchodzi:

- 1) przewodniczący – sekretarz lub podsekretarz stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych;
- 2) członkowie – przedstawiciele wskazani przez:
 - a) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
 - b) Szefa Agencji Wywiadu,
 - c) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
 - d) Szefa Krajowej Administracji Skarbowej,
 - e) Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego,
 - f) Szefa Służby Wywiadu Wojskowego,
 - g) Generalnego Inspektora Informacji Finansowej,
 - h) Ministra Sprawiedliwości,
 - i) ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
 - j) ministra właściwego do spraw gospodarki,
 - k) ministra właściwego do spraw wewnętrznych,

- l) ministra właściwego do spraw koordynowania działalności służb specjalnych, jeżeli został powołany,
- m) Prokuratora Krajowego,
- n) Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego.

4. Przewodniczący może z własnej inicjatywy albo na wniosek członka Zespołu zapraszać do udziału w pracach Zespołu inne osoby, w szczególności przedstawicieli innych organów właściwych.

5. Posiedzenia Zespołu odbywają się nierzadziej niż co 6 miesięcy, w terminach wyznaczonych przez przewodniczącego.

6. Obsługę Zespołu zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw zagranicznych.

Art. 54. 1. Minister Sprawiedliwości przetwarza zanonimizowane dane statystyczne dotyczące środków ograniczających Unii Europejskiej obejmujące:

- 1) liczbę przestępstw zarejestrowanych i osądzonych,
 - 2) liczbę umorzonych spraw sądowych, w tym z powodu upływu terminu przedawnienia dla danych przestępstw,
 - 3) liczbę osób fizycznych, które:
 - a) są ścigane,
 - b) zostały skazane,
 - 4) liczbę osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, które:
 - a) są ścigane,
 - b) zostały skazane lub na które nałożono grzywnę,
 - 5) rodzaj oraz wymiar lub poziom nałożonych sankcji
- a także corocznie przekazuje je Komisji Europejskiej.

2. Minister Sprawiedliwości zapewnia publikację skonsolidowanego przeglądu swoich danych statystycznych co trzy lata.

Rozdział 5

Administracyjne kary pieniężne

Art. 55. Osoba lub podmiot, które z naruszeniem zakazu lub niedopełnieniem obowiązku wynikających ze środków ograniczających:

- 1) bezpośrednio lub pośrednio udostępniają środki finansowe lub zasoby gospodarcze osobie lub podmiotowi wpisanym na listę lub osobie, podmiotowi lub organowi, wobec których są stosowane środki ograniczające Unii Europejskiej albo na ich rzecz,
- 2) nie zamrażają środków finansowych lub zasobów gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą, bezpośrednio lub pośrednio przez osobę lub podmiot wpisane na listę lub przez osobę, podmiot lub organ, wobec których są stosowane środki ograniczające Unii Europejskiej, a także korzyści pochodzących z tych środków,
- 3) zawierają umowy lub realizują transakcje z państwem trzecim, organami państwa trzeciego lub podmiotem będącym własnością, bezpośrednio lub pośrednio, państwa trzeciego lub organów państwa trzeciego, lub kontrolowanym przez państwo trzecie, lub przez organy państwa trzeciego, a także z osobami prawnymi, podmiotami i organami objętymi środkiem ograniczającym oraz których zawarcie lub realizacja są objęte środkiem ograniczającym lub kontynuują takie transakcje,
- 4) przyjmują darowizny, korzyści gospodarcze lub wsparcie, w tym finansowanie i pomoc finansową,
- 5) dokonują bezpośredniego lub pośredniego obrotu towarami, sprzętem, technologią i oprogramowaniem, ich przywozu, wywozu, sprzedaży, nabywania, zbycia, przekazania, tranzytu lub transportu, lub świadczą bezpośrednio lub pośrednio usługi pośrednictwa, pomocy technicznej, lub inne usługi związane z tymi towarami, sprzętem, technologią i oprogramowaniem, w szczególności związane z ich dostarczaniem, wytwarzaniem, instalacją, utrzymaniem, używaniem i aktualizacją, w tym usługi inwestycyjne oraz usługi ubezpieczenia i reasekuracji, a także udzielają, bezpośrednio lub pośrednio, finansowania lub pomocy finansowej, w tym finansowych instrumentów pochodnych, związanych ze sprzedażą, dostawą, przekazywaniem, lub wywozem towarów, sprzętów, technologii i oprogramowania,
- 6) sprzedają, udzielają licencji lub przekazują prawa własności intelektualnej lub tajemnicy przedsiębiorstwa, a także przyznają prawo dostępu do materiałów lub informacji

chronionych w drodze praw własności intelektualnej lub stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa związanych z towarami, sprzętem, technologią i oprogramowaniem oraz z dostarczaniem, wytwarzaniem, utrzymaniem i używaniem tych towarów, sprzętów, technologii i oprogramowania, lub przyznają prawo do ponownego wykorzystywania tych materiałów lub informacji,

- 7) nie stosują przy sprzedaży, dostawie, przekazywaniu lub wywozie do państwa trzeciego, towarów lub technologii umownego zakazu powrotnego wywozu,
- 8) świadczą usługi finansowe lub prowadzą działalność finansową, w tym przyjmują depozyty, udzielają nowych pożyczek lub kredytów lub uczestniczą w uzgodnieniach służących udzielaniu nowych pożyczek lub kredytów, lub udzielania finansowania w inny sposób, w tym w postaci kapitału własnego, oraz usługi w zakresie kryptoaktywów w rozumieniu art. 3 pkt 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937, wydawania instrumentów płatniczych w rozumieniu art. 2 pkt 10 ustawy o usługach płatniczych, usług acquiringu w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy o usługach płatniczych, transakcji płatniczych i inicjowania płatności oraz emisji pieniądza elektronicznego, o którym mowa w art. 2 pkt 21a ustawy o usługach płatniczych,
- 9) zapewniają ubezpieczenie lub reasekurację,
- 10) świadczą inne usługi, w szczególności usługi rachunkowe, audytowe, księgowe lub doradztwa podatkowego, doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, usługi w zakresie public relations, usługi informatyczne i usługi powiązane, usługi architektoniczne i inżynieryjne, usługi doradztwa prawnego i usługi doradztwa informatycznego, usługi inwestycyjne, usługi budowlane, zintegrowane usługi inżynieryjne, usługi urbanistyczne, usługi doradztwa naukowego i technicznego związanego z inżynierią, usługi w zakresie badań i analiz technicznych, usługi reklamowe, usługi w zakresie badania rynku lub badania opinii publicznej, usługi w zakresie ratingu kredytowego, usługi subskrypcji związanych z działalnością w zakresie ratingu kredytowego, komercyjne usługi wykorzystujące przestrzeń kosmiczną, usługi sztucznej inteligencji, usługi obliczeń wielkiej skali, w tym dostępu do obliczeń akcelеровanych przez procesory graficzne lub usługi obliczeń kwantowych, usługi związane z działalnością turystyczną, usługi w zakresie monitorowania lub przechwytywania komunikacji internetowej lub telefonicznej,

- 11) kupują, sprzedają, świadczą, bezpośrednio lub pośrednio, usługi inwestycyjne lub pomocy w emisji, lub dokonują innych czynności związanych ze zbywalnymi papierami wartościowymi i instrumentami rynku pieniężnego, w tym sprzedaży zbywalnych papierów wartościowych denominowanych w jakiegokolwiek walucie urzędowej państwa Unii Europejskiej lub sprzedaży jednostki w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, które zapewniają ekspozycję na takie papiery wartościowe,
- 12) dopuszczają do obrotu giełdowego i świadczenia usług w systemach obrotu zarejestrowanych lub uznanych w Unii Europejskiej w odniesieniu do zbywalnych papierów wartościowych osób prawnych, podmiotów lub organów,
- 13) sprzedają, dostarczają, przekazują i wywożą banknoty denominowane w jakiegokolwiek walucie urzędowej państwa Unii Europejskiej,
- 14) są właścicielami osób prawnych, podmiotów lub organów zarejestrowanych lub utworzonych na podstawie prawa państwa Unii Europejskiej i świadczących usługi w zakresie portfela, rachunków i przechowywania kryptoaktywów, sprawują kontrolę nad tymi osobami prawnymi, podmiotami lub organami oraz zajmują stanowisko w organach zarządzających tych osób prawnych, podmiotów lub organów,
- 15) nabywają nowe lub rozszerzają dotychczasowe udziały w osobach prawnych, podmiotach lub organach lub te udziały w nich posiadają,
- 16) tworzą nowe spółki joint venture, oddziały lub przedstawicielstwa lub utrzymują istniejące spółki joint venture, oddziały lub przedstawicielstwa,
- 17) zajmują stanowiska w organach zarządzających osoby prawnej, podmiotu lub organu,
- 18) rejestrują trust lub podobne porozumienie prawne, zapewniają na jego rzecz adres siedziby statutowej, adres prowadzenia działalności lub adres administracyjny, a także świadczą na jego rzecz usługi zarządzania,
- 19) udzielają wsparcia finansowego na rzecz wymiany handlowej, udzielają finansowania publicznego lub pomocy finansowej na rzecz handlu z państwami trzecimi lub inwestycji w państwie trzecim, inwestowania w projekty finansowane lub współfinansowane przez organy państwa trzeciego, a także uczestniczą w projektach lub dokonują innego wkładu w te projekty,
- 20) nadają lub umożliwiają, ułatwiają lub w inny sposób przyczyniają się do nadawania jakiegokolwiek treści przez osoby prawne, podmioty lub organy, wobec których są stosowane środki ograniczające, w tym w drodze transmisji lub dystrybucji za pomocą dowolnych środków, takich jak telewizja kablowa, satelitarna, telewizja internetowa,

dostawcy usług internetowych, internetowe platformy lub aplikacje służące do udostępniania plików wideo, a także reklamują produkty lub usługi we wszelkich treściach wyprodukowanych lub nadawanych przez osoby prawne, podmioty lub organy, w tym w drodze transmisji lub dystrybucji za pomocą takich środków,

- 21) udostępniają zdolność magazynowania,
 - 22) wykonują transport drogowy oraz przewóz drogowy,
 - 23) wykonują bez zezwolenia lub z naruszeniem jego warunków określoną działalność, co wobec braku takiego zezwolenia lub jego naruszenia stanowi naruszenie zakazu lub ograniczenia, które stanowią środek ograniczający,
 - 24) udzielają dostępu statkom do portów morskich i śluz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 25) rejestrują lub utrzymują w rejestrze statek,
 - 26) świadczą na terytorium Unii Europejskiej usługi ponownego załadunku do celów operacji przeładunku skroplonego gazu ziemnego oraz świadczą pomoc techniczną, usługi pośrednictwa, udzielania finansowania lub pomocy finansowej przy usłudze ponownego załadunku do celów operacji przeładunku skroplonego gazu ziemnego,
 - 27) zawierają lub wykonują umowy leasingu lub czarteru statków lub statków powietrznych, świadczą lub nabywają usługi załogi, świadczą usługi ubezpieczeniowe lub reasekuracyjne na rzecz statków, świadczą usługi klasyfikacji,
 - 28) wykonują lądowanie na terytorium Unii Europejskiej, start z terytorium Unii Europejskiej oraz przelot nad terytorium Unii Europejskiej,
 - 29) umożliwiają wskazanej osobie fizycznej wjazd na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub tranzyt przez to terytorium
- podlegają administracyjnej karze pieniężnej.

Art. 56. Osoba lub podmiot, które dopuszczają się obchodzenia środka ograniczającego przez:

- 1) wykorzystywanie, przekazywanie osobie trzeciej lub zbywanie w inny sposób środków finansowych lub zasobów gospodarczych, będących bezpośrednio lub pośrednio własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą osoby, podmiotu lub organu, objętych środkiem ograniczającym dokonywane w celu ukrycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone zgodnie ze środkiem ograniczającym,

- 2) przekazywanie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji w celu ukrycia faktu, że osoba, podmiot lub organ jest właścicielem lub beneficjentem rzeczywistym środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone zgodnie ze środkiem ograniczającym,
 - 3) niedopełnienie przez osobę fizyczną lub przedstawiciela wyznaczonego podmiotu lub organu obowiązku polegającego na zgłaszaniu właściwym organom administracyjnym środków finansowych lub zasobów gospodarczych podlegających jurysdykcji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, będących ich własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod ich kontrolą,
 - 4) niedopełnienie obowiązku stanowiącego środek ograniczający polegający na przekazaniu właściwym organom informacji:
 - a) uzyskanych w związku z wykonywaną pracą lub działalnością gospodarczą, o informacjach mających ułatwić stosowanie środków ograniczających Unii Europejskiej, o depozytach, transakcjach i przekazach środków finansowych, aktywach i kontrahentach oraz o zamrożonych środkach finansowych lub zasobach gospodarczych będących własnością, w posiadaniu lub pod kontrolą wskazanej osoby, podmiotu lub organu albo osobom lub podmiotom wpisanym na listę lub objętym środkiem ograniczającym Unii Europejskiej znajdujących się na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej,
 - b) w odniesieniu do lotów nieregularnych, w celu weryfikacji czy lot nie narusza zakazu lotów stanowiącego środek ograniczający Unii Europejskiej,
 - c) o wszelkich transakcjach zakupu, przywozu lub przekazania do Unii Europejskiej kondensatów gazu ziemnego,
 - 5) podjęcia świadomego i celowego udziału w działaniach, których celem lub skutkiem jest obejście zakazów określonych w art. 55, w tym przez uczestniczenie w takich działaniach bez rozmyślnego dążenia do celu lub skutku, ale ze świadomością, że takie uczestniczenie może mieć ten cel lub skutek, i akceptowanie takiej możliwości
- podlegają administracyjnej karze pieniężnej.

Art. 57. Osoba lub podmiot, które podlegają wykluczeniu na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 4 z postępowania zmierzającego do udzielenia zamówienia publicznego albo z konkursu, które w okresie wykluczenia ubiegają się o udzielenie zamówienia publicznego lub dopuszczenie do udziału w konkursie lub biorą udział w postępowaniu zmierzającym do udzielenia zamówienia publicznego lub w konkursie, podlegają administracyjnej karze pieniężnej.

Art. 58. 1. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do osoby fizycznej, jeżeli czyn, o którym mowa w art. 55–57, wyczerpuje znamiona przestępstwa, o którym mowa w rozdziale 6.

2. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do podmiotów, które w związku z czynem, o którym mowa w art. 55–57, podlegają odpowiedzialności na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822 oraz z 2026 r. poz. 516).

Art. 59. 1. Administracyjna kara pieniężna jest nakładana w drodze decyzji administracyjnej w wysokości do 20 000 000 zł.

2. Administracyjną karę pieniężną, o której mowa w:

- 1) art. 55 i art. 56, nakłada naczelnik urzędu celno-skarbowego;
- 2) art. 57, nakłada Prezes Urzędu Zamówień Publicznych.

Art. 60. Przy ustalaniu wysokości administracyjnej kary pieniężnej uwzględnia się:

- 1) wagę i okoliczności naruszenia prawa oraz czas trwania tego naruszenia;
- 2) wysokość korzyści, którą strona osiągnęła, lub straty, której uniknęła, jeżeli można te korzyści lub straty ustalić;
- 3) straty poniesione przez osoby trzecie w związku z naruszeniem, jeżeli można je ustalić;
- 4) uprzednie ukaranie administracyjną karą pieniężną, o której mowa w art. 59;
- 5) działania podjęte przez stronę dobrowolnie w celu usunięcia skutków naruszenia prawa;
- 6) współpracę z organem prowadzącym postępowanie w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania;
- 7) w przypadku osoby fizycznej – warunki osobiste strony, na którą administracyjna kara pieniężna jest nakładana.

Art. 61. 1. Wpływy z administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 59, stanowią dochód budżetu państwa.

2. Administracyjna kara pieniężna podlega egzekucji w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2026 r. poz. 268, 516, 739 i 1003).

Art. 62. W szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy waga naruszenia środków ograniczających jest znikoma, właściwe organy, o których mowa w art. 59 ust. 2, mogą, w drodze decyzji, odstąpić od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej.

Rozdział 6

Przepisy karne

Art. 63. 1. Kto wbrew zakazowi lub obowiązkowi stanowiącemu środek ograniczający:

- 1) bezpośrednio lub pośrednio udostępnia środki finansowe lub zasoby gospodarcze podmiotowi podlegającemu albo na jego rzecz,
- 2) nie zamraża środków finansowych lub zasobów gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą, bezpośrednio lub pośrednio podmiotu podlegającego,
- 3) zawiera umowę lub realizuje transakcję z państwem trzecim, organem państwa trzeciego albo podmiotem będącym własnością lub kontrolowanym, bezpośrednio lub pośrednio przez państwo trzecie lub jego organ

– podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

2. Jeżeli czyn określony w ust. 1 dotyczy mienia znacznej wartości, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

3. Nie podlega karze sprawca czynu określonego w ust. 1 pkt 3, jeżeli wartość umowy lub transakcji wynosi mniej niż 800 zł.

Art. 64. Kto wbrew zakazowi stanowiącemu środek ograniczający umożliwia osobie wjazd lub tranzyt przez terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 65. 1. Kto wbrew zakazowi lub ograniczeniu stanowiącemu środek ograniczający związanemu z określonym towarem, dokonuje obrotu, przywozu, wywozu, sprzedaży, nabycia, zbycia, przekazania, tranzytu, transportu tego towaru albo świadczy usługi pośrednictwa, pomocy technicznej lub inne usługi związane z tym towarem, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

2. Jeżeli czyn określony w ust. 1 dotyczy mienia znacznej wartości, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w ust. 1 lub 2 podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

4. Kto narusza zakaz lub ograniczenie stanowiące środek ograniczający związane z towarem wymienionym we wspólnym wykazie uzbrojenia Unii Europejskiej lub produktami podwójnego zastosowania wymienionymi w załączniku I lub IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego unijny system

kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania (Dz. Urz. UE L 206 z 11.06.2021, str. 1, z późn. zm.), dokonując obrotu, przywozu, wywozu, sprzedaży, nabycia, zbycia, przekazania, tranzytu, transportu tego towaru albo świadczy usługi pośrednictwa, pomocy technicznej lub inne usługi związane z tym towarem, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

5. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 4 działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

6. Sąd może orzec przepadek towaru stanowiącego przedmiot czynu zabronionego określonego w ust. 1–4, chociażby nie stanowił własności sprawcy.

Art. 66. 1. Kto wbrew zakazowi lub ograniczeniu stanowiącemu środek ograniczający prowadzi działalność finansową lub świadczy usługi finansowe lub świadczy usługi inne niż finansowe, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Tej samej karze podlega, kto wbrew zakazowi lub ograniczeniu stanowiącemu środek ograniczający, wykonuje bez zezwolenia lub z naruszeniem jego warunków określoną działalność.

3. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1 lub 2, osiąga znaczną korzyść majątkową, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 67. 1. Kto, w celu ukrycia, wykorzystuje, przekazuje osobie trzeciej albo zbywa, środki finansowe lub zasoby gospodarcze, które mają podlegać zamrożeniu zgodnie ze środkiem ograniczającym, które bezpośrednio lub pośrednio stanowią własność, pozostają w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą podmiotu podlegającego, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

2. Karze określonej w ust. 1 podlega, kto w celu ukrycia, przekazuje nieprawdziwe, lub wprowadzające w błąd informacje co do prawa własności lub osoby beneficjenta rzeczywistego środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone, zgodnie ze środkiem ograniczającym.

3. Kto wbrew obowiązkowi, stanowiącemu środek ograniczający nie zawiadamia właściwego organu o środkach finansowych lub zasobach gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą podmiotu podlegającego, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

4. Kto wbrew obowiązkowi, stanowiącemu środek ograniczający nie przekazuje właściwemu organowi informacji, które uzyskał w związku z wykonywaną pracą lub

działalnością gospodarczą, o zamrożonych środkach finansowych lub zasobach gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą podmiotu podlegającego, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

5. Tej samej karze podlega, kto wbrew obowiązkowi stanowiącemu środek ograniczający nie przekazuje właściwemu organowi informacji, które uzyskał w związku z wykonywaną pracą lub działalnością gospodarczą, o środkach finansowych lub zasobach gospodarczych, będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą podmiotu podlegającego, które nie zostały zamrożone.

Art. 68. W sprawach, o których mowa w niniejszym rozdziale, orzeka w pierwszej instancji sąd okręgowy.

Art. 69. Jeżeli czyn, o którym mowa w niniejszym rozdziale, był w czasie jego popełnienia bezprawny w związku z obowiązywaniem w tym czasie środków ograniczających, a w czasie następującym po popełnieniu czynu, wskutek ich zmiany lub uchylecia, przestał być bezprawny, do czynu tego stosuje się przepisy obowiązujące w czasie jego popełnienia, nie wyłączając przepisów o zatarciu skazania.

Rozdział 7

Zmiany w przepisach

Art. 70. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, z późn. zm.⁴⁾) w art. 19 w ust. 1 w pkt 9 dodaje się przecinek i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) o których mowa w rozdziale 6 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...).”

Art. 71. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, 1818 i 1872 oraz z 2026 r. poz. 902 i 988) w odnośniku nr 1 do tytułu ustawy:

1) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Niniejsza ustawa wdraża postanowienia:”;

2) w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 718 i 1366 oraz z 2026 r. poz. 187, 421, 646, 760, 815, 821, 864 i 1004).

środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 (Dz. Urz. UE L 2024/1226 z 29.04.2024).”.

Art. 72. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 490, 421, 638, 760, 882 i 901) w art. 237 w § 3 po pkt 15 dodaje się pkt 15a w brzmieniu:

„15a) przestępstw określonych w rozdziale 6 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...);”.

Art. 73. W ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 869, z późn. zm.⁵⁾) w art. 44 w ust. 1 po pkt 2c dodaje się pkt 2d w brzmieniu:

„2d) dane o osobie wykonującej zarząd przymusowy w celu zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych albo dane o osobie wykonującej zarząd tymczasowy w celu przejęcia na rzecz Skarbu Państwa lub podmiotu innego niż Skarb Państwa własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych, o których mowa w art. 12 lub w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...), ze wskazaniem okresu, na jaki zarząd został ustanowiony, albo dane o osobie wykonującej zarząd w celu zbycia środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych, o którym mowa w art. 6a ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514), ze wskazaniem okresu, na jaki został ustanowiony;”.

Art. 74. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622, 825, 846 i 875) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 119zt po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego – w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań – za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, na zasadach i w trybie określonych w art. 38 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2026 r. poz. 157);”;

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1556 i 1792 oraz z 2026 r. poz. 119, 176, 252, 346 i 644.

- 2) w art. 297 w § 1:
- a) pkt 2b i 2c otrzymują brzmienie:
- „2b) ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej, Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej, naczelnikom urzędów celno-skarbowych oraz Komisji Nadzoru Finansowego – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514) oraz ustawie z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...);
- 2c) ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych – w zakresie niezbędnym do podejmowania inicjatyw w zakresie stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej, o których mowa w ustawie z dnia ... o środkach ograniczających;”
- b) po pkt 8a dodaje się pkt 8b w brzmieniu:
- „8b) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego;”
- 3) w art. 297e w § 1:
- a) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
- „2a) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego;”
- b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
- „3) ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych i ministrowi właściwemu do spraw gospodarki – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego oraz ustawie z dnia ... o środkach ograniczających;”
- c) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
- „6) ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych – w zakresie niezbędnym do podejmowania inicjatyw w zakresie stosowania środków ograniczających Unii

Europejskiej, o których mowa w ustawie z dnia ... o środkach ograniczających,”;

4) w art. 298 pkt 5b otrzymuje brzmienie:

„5b) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Biuru Nadzoru Wewnętrznego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej i ich posiadającym sporządzone na piśmie upoważnienie funkcjonariuszom lub żołnierzom, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom lub ich wykrycia, ustalenia sprawców i uzyskania dowodów albo ujawnienia mienia zagrożonego przepadkiem;”.

Art. 75. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 38, 176, 331, 340, 644 i 846) w art. 106d w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 i 5 w brzmieniu:

- „4) wystąpienia ryzyka obchodzenia środków ograniczających, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...);
- 5) uzasadnionego podejrzenia popełnienia któregośkolwiek z przestępstw określonych w art. 63–67 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających.”.

Art. 76. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1582 oraz z 2026 r. poz. 471) uchyla się art. 6b.

Art. 77. W ustawie z dnia 18 września 2001 r. – Kodeks morski (Dz. U. z 2023 r. poz. 1309 oraz z 2026 r. poz. 1004) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej może wydać decyzję o utracie czasowej polskiej przynależności statku, jeżeli wymaga tego interes państwa, a w szczególności interes polskiej gospodarki morskiej lub zobowiązania międzynarodowe, w tym wynikające ze środków ograniczających Unii Europejskiej. Z tych samych względów minister właściwy do spraw gospodarki morskiej może wydać decyzję sprzeciwiającą się uzyskaniu przez statek czasowej polskiej przynależności.”;

2) w art. 31 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Wykreśla się z rejestru okrętowego statek:

- 1) który zatonął lub uległ zniszczeniu;

- 2) który zaginął;
- 3) który utracił polską przynależność;
- 4) który utracił charakter statku morskiego;
- 5) ze względu na zobowiązania międzynarodowe, w tym wynikające ze środków ograniczających Unii Europejskiej, o których mowa w ustawie z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...).”.

Art. 78. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2026 r. poz. 937 i 1003) w art. 27 w ust. 1 w pkt 3 dodaje się przecinek i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) rozdziale 6 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...).”.

Art. 79. W ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822 oraz z 2026 r. poz. 516) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) do tytułu ustawy dodaje się odnośnik nr 1 w brzmieniu:

„1) Niniejsza ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 (Dz. Urz. UE L 2024/1226 z 29.04.2024).”;
- 2) w art. 4a dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. W przypadku popełnienia czynu zabronionego, wymienionego w art. 16 ust. 1 pkt 22, przez osobę, o której mowa w art. 3, podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności niezależnie od wydania wyroku albo orzeczenia, o których mowa w art. 4.”;
- 3) w art. 7a dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. W przypadku określonym w art. 4a ust. 2 wobec podmiotu zbiorowego sąd orzeka karę pieniężną w wysokości od 10 000 do 200 000 000 złotych lub 5% przychodu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok obrotowy, w którym popełniono czyn zabroniony będący podstawą odpowiedzialności podmiotu zbiorowego.”;
- 4) w art. 16 w ust. 1 w pkt 21 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 22 w brzmieniu:

„22) określone w art. 63–67 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...).”.

Art. 80. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722, z późn. zm.⁶⁾) w art. 150 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) osobie wykonującej tymczasowy zarząd przymusowy w celu zbycia na podstawie art. 12 lub tymczasowy zarząd przymusowy w celu przejęcia własności na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...), w zakresie niezbędnym do wykonywania tych zarządów;”.

Art. 81. W ustawie z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2025 r. poz. 1164 i 1794) w art. 2a:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do osób, o których mowa w art. 1, stosuje się przepisy art. 11, przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 1 i 3, art. 49–56, przepisy wydane na podstawie art. 57 ust. 1, art. 260–266, art. 288–292, art. 293 pkt 1, 4 i 5, art. 294, art. 296–298, art. 338, przepisy wydane na podstawie art. 339 ust. 1, art. 342–345, art. 347, przepisy wydane na podstawie art. 394 ust. 6, art. 395 ust. 1, art. 396, art. 397, art. 402, art. 404, art. 405, art. 407, art. 410–426, przepisy wydane na podstawie art. 427, art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. a i k oraz pkt 3–5, art. 429 ust. 1 pkt 7, 8, 9a i 12 oraz ust. 2, art. 430 ust. 1, ust. 2 pkt 5 i 7 oraz ust. 6 i 7, art. 432, art. 435 ust. 1 pkt 4, 7 i 9, art. 436 ust. 1 pkt 1, art. 438 ust. 1 pkt 9 i 11, art. 439, art. 440, art. 441, art. 444, art. 446, art. 447, art. 449, art. 449b–456 oraz przepisy wydane na podstawie art. 457 ust. 1 i art. 458 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.”;

2) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) art. 3 pkt 20–22, art. 58, art. 59, art. 60 ust. 1 pkt 17 i 17a, art. 66 ust. 1, 2 i 3, art. 67–71, art. 73, art. 74, art. 74a, art. 77 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 lit. a i e oraz ust. 7 i 8, art. 78 ust. 1 i 2, art. 79 ust. 1–4, przepisy wydane na podstawie art. 80 ust. 1, art. 96, przepisy wydane na podstawie art. 97 ust. 1, art. 360–379, art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. c, art. 429 ust. 1 pkt 1, art. 443 ust. 1 pkt 5, 6 i 8 oraz ust. 2, art. 448 oraz art. 449a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;”.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1863, z 2025 r. poz. 146, 820, 923, 1014, 1069, 1216 i 1556 oraz z 2026 r. poz. 176, 340, 484, 644 i 846.

Art. 82. W ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 935 i 1003) w art. 16 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Nie narusza obowiązku, o którym mowa w ust. 1, w tym obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej w zakresie informacji stanowiących tajemnicę bankową, przekazanie wniosku do ministra właściwego do spraw wewnętrznych na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. poz. ...) lub art. 3 ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514), a także przekazanie dalszych informacji w uzupełnieniu tego wniosku.”.

Art. 83. W ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 203) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 435 w ust. 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:
„9) cudzoziemiec został wpisany na listę, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...), a zakres środków określonych względem niego w decyzji, o której mowa w art. 8 ust. 4 tej ustawy, obejmuje wpis do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany.”;
- 2) w art. 436 w ust. 1 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:
„a) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub interes Rzeczypospolitej Polskiej, lub cudzoziemiec został wpisany na listę, o której mowa w art. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, lub listę, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających, lub”;
- 3) w art. 437 w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
„6) została wydana decyzja o zastosowaniu odstępstwa, o której mowa w art. 48 ust. 3 i 4 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających, dotycząca podstawy umieszczenia danych cudzoziemca w wykazie.”;

- 4) w art. 438 w ust. 1 w pkt 10 w lit. e kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 11 w brzmieniu:
„11) umieszczenia na liście, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających.”;
- 5) w art. 440 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
„5. W przypadku, o którym mowa w art. 435 ust. 1 pkt 9, Szef Urzędu z urzędu umieszcza dane cudzoziemca w wykazie lub usuwa te dane w przypadku wykreślenia cudzoziemca z listy, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających, lub cofnięcia stosowania wobec niego krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.”;
- 6) w art. 443 w ust. 1 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:
„8) wpis na listę, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających.”.

Art. 84. W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1131, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w ust. 1:
 - a) uchyla się pkt 17a i 17b,
 - b) po pkt 17b dodaje się pkt 17c w brzmieniu:
„17c) wykonywanie zadań, o których mowa w art. 10, art. 45 pkt 8 i 13, art. 48 ust. 1 pkt 7 i 10 oraz ust. 4, art. 49 oraz art. 59 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. poz. ...);”;
- 2) w art. 45 w ust. 1 wyrazy „art. 2 ust. 1 pkt 1, 2, 6, 8, 10, 13–15, 17a i 20a” zastępuje się wyrazami „art. 2 ust. 1 pkt 1, 2, 6, 8, 10, 13–15, 17c i 20a,”;
- 3) w art. 54 w ust. 1:
 - a) uchyla się pkt 6–8,
 - b) w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:
„10) regulujących przestrzeganie środków ograniczających, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających, z wyłączeniem środków ograniczających, w sprawach przestrzegania których są właściwe organy, o których mowa w art. 45 pkt 1, 2, 10, 11 i 14 tej ustawy.”;

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1423, 1820 i 1863 oraz z 2026 r. poz. 415, 483 i 846.

- 4) w art. 59 w ust. 2 wyrazy „art. 62 ust. 5 pkt 13–15” zastępuje się wyrazami „art. 62 ust. 5 pkt 15 i 16”;
- 5) w art. 62 w ust. 5:
 - a) uchyla się pkt 13 i 14,
 - b) w pkt 15 dodaje się przecinek i dodaje się pkt 16 w brzmieniu:

„16) przestrzegania przepisów regulujących stosowanie środków ograniczających, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających, w zakresie zamrażania zasobów gospodarczych”;
- 6) w art. 84:
 - a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) w zakresie, o którym mowa w art. 54 ust. 1 pkt 2–5, 9 i 10 oraz ust. 2 pkt 1a–5, 9 i 12c,”
 - b) po ust. 3a dodaje się ust. 3b w brzmieniu:

„3b. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do kontroli celno-skarbowej, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 9 i 10.”;
- 7) w art. 89 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe dokumenty mające znaczenie dla kontroli celno-skarbowej w zakresie przestrzegania w obrocie towarowym z zagranicą środków ograniczających, o których mowa w ustawie z dnia ... o środkach ograniczających, a także osoby obowiązane do ich przechowywania, mając na uwadze zapewnienie jednolitości procedur kontrolnych oraz konieczność skutecznego zapobiegania i wykrywania nieprawidłowości w stosowaniu tych środków.”;
- 8) w art. 118 w ust. 1 w pkt 9 dodaje się przecinek i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) określonych w rozdziale 6 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających”;
- 9) uchyla się dział VA.

Art. 85. W ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2025 r. poz. 644 i 1669 oraz z 2026 r. poz. 875):

- 1) w art. 105 w ust. 3 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) ministra właściwego do spraw wewnętrznych – w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dz. U. z 2017 r. poz. 2278) oraz jego kompetencji ustawowych w związku ze stosowaniem środków, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 13

kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514).”;

- 2) w art. 106 w ust. 1a wyrazy „art. 105 ust. 1 i 4” zastępuje się wyrazami „art. 105 ust. 1, ust. 3 pkt 6 i ust. 4”;
- 3) po art. 149 dodaje się art. 149a w brzmieniu:

„Art. 149a. 1. Przepisu art. 149 nie stosuje się do osoby fizycznej, której czyn wyczerpuje znamiona przestępstwa, o którym mowa w rozdziale 6 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...).

2. Przepisu art. 149 nie stosuje się do podmiotów, które podlegają odpowiedzialności na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822 oraz z 2026 r. poz. 516).”.

Art. 86. W ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Do skarg na decyzje, o których mowa w art. 3 ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143 i 846), z wyłączeniem art. 152 § 1 tej ustawy.

5. Do chwili uprawomocnienia się wyroku zaskarżona decyzja zachowuje moc.”;

- 2) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. Do odstępstw od środków, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2, przepisy art. 48 ust. 1 pkt 10 lit. a oraz ust. 2, 3 i 5 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...) stosuje się odpowiednio.”;

- 3) po art. 5 dodaje się art. 5a i art. 5b w brzmieniu:

„Art. 5a. Szef Krajowej Administracji Skarbowej przekazuje:

- 1) ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych informacje niezbędne do realizacji zadań określonych w ustawie;
- 2) właściwemu marszałkowi województwa informacje niezbędne do realizacji zadań określonych w art. 6e ustawy.

Art. 5b. Kontrolę przestrzegania przepisów regulujących stosowanie środków, o których mowa w art. 1, w ramach sprawowanego nadzoru lub kontroli, sprawują także, na zasadach określonych w przepisach odrębnych:

- 1) Generalny Inspektor Informacji Finansowej – w odniesieniu do instytucji obowiązanych, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
 - 2) Komisja Nadzoru Finansowego – w odniesieniu do podmiotów przez nią nadzorowanych, które są instytucjami obowiązаныmi, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.”;
- 4) w art. 6:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoba lub podmiot, które z naruszeniem zakazu lub niedopełnieniem obowiązku wynikających ze środków, o których mowa w art. 1 pkt 1, 2 lub 4:

 - 1) bezpośrednio lub pośrednio udostępniają środki finansowe, fundusze lub zasoby gospodarcze osobie lub podmiotowi wpisanym na listę albo na ich rzecz,
 - 2) nie zamrażają środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub kontrolowanych, bezpośrednio lub pośrednio przez osobę lub podmiot wpisane na listę, a także korzyści pochodzących z tych środków,
 - 3) świadczą usługi finansowe lub prowadzą działalność finansową w stosunku do osoby lub podmiotu wpisanych na listę,
 - 4) świadczą usługi inne niż usługi finansowe w stosunku do osoby lub podmiotu wpisanych na listę,
 - 5) umożliwiają osobie wpisanej na listę wjazd na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub tranzyt przez to terytorium – podlegają karze pieniężnej.”,
 - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Osoba lub podmiot, które dopuszczają się obchodzenia środków, o których mowa w art. 1 pkt 1 lub 2 przez:

 - 1) wykorzystywanie, przekazywanie osobie trzeciej lub zbywanie w inny sposób środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych, będących

bezpośrednio lub pośrednio własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą osoby lub podmiotu wpisanych na listę, dokonywane w celu ukrycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone zgodnie z zastosowanym środkiem, o którym mowa w art. 1 pkt 1 lub 2,

- 2) przekazywanie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji w celu ukrycia faktu, że osoba lub podmiot wpisane na listę są właścicielem lub beneficjentem rzeczywistym środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone zgodnie ze środkiem, o którym mowa w art. 1 pkt 1 lub 2,
- 3) niedopełnienie przez osobę lub przedstawiciela wyznaczonego podmiotu wpisanych na listę obowiązku stanowiącego środek, o którym mowa w art. 1 pkt 1 lub 2, polegającego na zgłaszaniu właściwym organom administracyjnym środków finansowych lub zasobów gospodarczych podlegających jurysdykcji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, należących do nich, będących ich własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod ich kontrolą,
- 4) niedopełnienie obowiązku stanowiącego środek, o którym mowa w art. 1 pkt 1 lub 2, polegającego na przekazaniu właściwym organom informacji, uzyskanych w związku z wykonywaną pracą lub działalnością gospodarczą, o zamrożonych środkach finansowych, funduszach lub zasobach gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą osoby lub podmiotu wpisanych na listę, znajdujących się na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej

– podlegają karze pieniężnej.”,

- c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2d w brzmieniu:

„2a. Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się:

- 1) wagę i okoliczności naruszenia prawa oraz czas trwania tego naruszenia;
- 2) wysokość korzyści, którą strona osiągnęła, lub straty, której uniknęła, jeżeli można te korzyści lub straty ustalić;
- 3) straty poniesione przez osoby trzecie w związku z naruszeniem, jeżeli można je ustalić;
- 4) uprzednie ukaranie karą pieniężną, o której mowa w ust. 1, 1a lub 2;

- 5) działania podjęte przez stronę dobrowolnie w celu usunięcia skutków naruszenia prawa;
- 6) współpracę z organem prowadzącym postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania;
- 7) w przypadku osoby fizycznej – warunki osobiste strony, na którą kara pieniężna jest nakładana.

2b. W szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy waga naruszenia środków, o których mowa w art. 1 pkt 1, 2 lub 4, jest znikoma, naczelnik urzędu celno-skarbowego może, w drodze decyzji, odstąpić od nałożenia kary pieniężnej.

2c. Przepisu ust. 1 i 1a nie stosuje się do osoby fizycznej, jeżeli czyn wyczerpuje znamiona przestępstwa, o którym mowa w rozdziale 6 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających.

2d. Przepisu ust. 1 i 1a nie stosuje się do podmiotów, które w związku z czynem, o którym mowa w ust. 1 lub 1a, podlegają odpowiedzialności na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822 oraz z 2026 r. poz. 516).”;

5) w art. 6a:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Do skarg na decyzje, o których mowa w ust. 2, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143 i 846), z wyłączeniem art. 152 § 1 tej ustawy.

2b. Do chwili uprawomocnienia się wyroku zaskarżona decyzja zachowuje moc.”,

b) ust. 15 otrzymuje brzmienie:

„15. W okresie, na który został ustanowiony zarząd, określonym w decyzji, o której mowa w ust. 2, może nastąpić zbycie środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych objętych zarządem, przez zarządcę działającego w imieniu i na rzecz osoby lub podmiotu, wobec których zarząd został ustanowiony, na podstawie udzielonego przez nie pełnomocnictwa. Pełnomocnictwo nie jest wymagane do dokonywania zbycia w ramach czynności zwykłego zarządu. Do

zbycia środków, funduszy lub zasobów gospodarczych przepisy art. 11 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...) stosuje się odpowiednio.”;

6) w art. 6b:

a) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W przypadku gdy przejęcie własności następuje na rzecz Skarbu Państwa, odszkodowanie, o którym mowa w ust. 4, jest finansowane ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki.”,

b) dodaje się ust. 10 w brzmieniu:

„10. W przypadku stosowania przez państwo objęte środkiem ograniczającym Unii Europejskiej rozwiązań podobnych do środków, o których mowa w art. 1, skutkujących przejmowaniem własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych, na zasadzie wzajemności osobie lub podmiotowi, wobec których stosuje się środki, o których mowa w art. 1 pkt 1 lub 2, odszkodowanie nie przysługuje albo podlega ono proporcjonalnemu ograniczeniu biorąc pod uwagę wysokość odszkodowań, jakie w tym państwie są wypłacane albo mogą być wypłacane z tytułu przejęcia własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych, rzeczywisty poziom ochrony praw majątkowych w państwie objętym środkiem ograniczającym Unii Europejskiej oraz sposób wykonywania w nim ograniczeń odnoszących się do prawa własności.”;

7) w art. 6e:

a) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Świadczenia na zaspokojenie należności pracowniczych, o których mowa w ust. 1, oraz świadczenia na zaspokojenie należności pracowniczych, o których mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...), podlegają zaspokojeniu na rzecz tej samej osoby uprawnionej łącznie za okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz w łącznej kwocie za okres jednego miesiąca niewyższej niż kwota określona w art. 14 ust. 1 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych.”,

b) ust. 16 otrzymuje brzmienie:

„16. Marszałek województwa niezwłocznie zawiadamia ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 1 lub 5, oraz występuje do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o informacje niezbędne do jego rozpatrzenia, w

szczegółności dotyczące zastosowanych wobec pracodawcy środków, o których mowa w art. 1 pkt 1 lub 2, oraz odstępstw od stosowania tych środków.”;

8) w art. 14a:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W każdym przypadku gdy organ celny zażąda oświadczenia producenta, o którym mowa w ust. 3, osoba lub podmiot, o których mowa w ust. 1, w terminie do 90 dni od dnia wyprowadzenia towarów poza obszar celny Unii Europejskiej, przedkładają naczelnikowi urzędu celno-skarbowego dokument potwierdzający dokonanie odprawy celnej towarów z państwa przeznaczenia.”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Termin może ulec przedłużeniu przez naczelnika urzędu celno-skarbowego na uzasadniony wniosek osoby lub podmiotu, o których mowa w ust. 1.”;

9) po art. 14d dodaje się art. 14e w brzmieniu:

„Art. 14e. 1. Zakazuje się tranzytu przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej towarów przewożonych w wyniku transakcji, w których uczestniczą osoba lub podmiot wpisane na listę lub wobec których są stosowane środki ograniczające Unii Europejskiej ustanowione w związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, jeżeli wobec tej osoby lub tego podmiotu nie zachodzą przesłanki określone w art. 2 rozporządzenia (UE) nr 269/2014 lub art. 2 rozporządzenia (UE) nr 765/2006.

2. W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisu ust. 1, naczelnik urzędu celno-skarbowego może dokonać zajęcia towaru i wystąpić o orzeczenie jego przepadku na rzecz Skarbu Państwa. Do zajęcia i przepadku stosuje się odpowiednio art. 30 i art. 31 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1373).”;

10) w art. 15:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 1–3,

b) uchyla się ust. 2,

c) użyte w ust. 2a–4 wyrazy „w ust. 1 lub 2” zastępuje się wyrazami „w ust. 1 pkt 4”,

d) uchyla się ust. 5.

Art. 87. W ustawie z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. poz. 928) w art. 3 w ust. 1 w pkt 17 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 18 w brzmieniu:

„18) naruszeń środków, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz.

514), oraz środków ograniczających, o których mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...).”.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe, dostosowujące i przepis końcowy

Art. 88. Tworzy się Zespół do spraw Środków Ograniczających.

Art. 89. Do postępowań przygotowawczych w sprawach o czyny określone w art. 15:

- 1) ust. 1 pkt 1–3,
- 2) ust. 2,
- 3) ust. 2a w zw. z ust. 1 pkt 1–3 lub ust. 2,
- 4) ust. 5 w zw. z ust. 1 pkt 1–3 lub ust. 2

– ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 90. 1. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 5 i art. 6 ustawy zmienianej w art. 86 stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. W sprawach wznowienia postępowania, uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji wydanych na podstawie odpowiednio art. 5 i art. 6 ustawy zmienianej w art. 86 w brzmieniu dotychczasowym:

- 1) wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy,
- 2) wszczętych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 91. Jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy została wydana wobec osoby, o której mowa w art. 1 ustawy zmienianej w art. 83, decyzja o wpisie na listę, o której mowa w art. 3 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 86, wraz z rozstrzygnięciem obejmującym zastosowanie środka, o którym mowa w art. 1 pkt 4 tej ustawy, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców umieszcza dane tej osoby w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, na podstawie art. 435 ust. 1 pkt 7 ustawy zmienianej w art. 83, a w przypadku jednej z osób, o których mowa w art. 1 pkt 4–6 ustawy zmienianej w art. 81, dodatkowo przekazuje dane tej osoby do Systemu Informacyjnego

Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu na okres przechowywania danych w tym wykazie.

Art. 92. 1. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 143a i art. 143e ustawy zmienianej w art. 84 stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. W sprawach wznowienia postępowania, uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji wydanych na podstawie odpowiednio art. 143a i art. 143e ustawy zmienianej w art. 84 w brzmieniu dotychczasowym:

- 1) wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy,
- 2) wszczętych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Do kontroli celno-skarbowych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 54 ust. 1 pkt 6–8 ustawy zmienianej w art. 84 stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 93. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 62 ust. 16 ustawy zmienianej w art. 84 tracą moc z dniem wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 62 ust. 16 ustawy zmienianej w art. 84, jednak nie później niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 94. 1. W latach 2027–2036 maksymalny limit wydatków z budżetu państwa dla części budżetowej 20 – Gospodarka, będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy, wynosi 10 mln zł, z tym że w roku:

- 1) 2027 – 1 mln zł;
- 2) 2028 – 1 mln zł;
- 3) 2029 – 1 mln zł;
- 4) 2030 – 1 mln zł;
- 5) 2031 – 1 mln zł;
- 6) 2032 – 1 mln zł;
- 7) 2033 – 1 mln zł;
- 8) 2034 – 1 mln zł;
- 9) 2035 – 1 mln zł;
- 10) 2036 – 1 mln zł.

2. W przypadku zagrożenia przekroczeniem lub przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, stosuje się mechanizm korygujący polegający na ograniczeniu wydatków do poziomu zgodnego z limitem wydatków przyjętym dla danego roku budżetowego oraz kolejnych lat.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki jest organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz odpowiada za wdrożenie mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 2, w odniesieniu do tego limitu.

Art. 95. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 73, który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Celem projektowanego aktu normatywnego jest uregulowanie w sposób kompleksowy systemu związanego z wdrażaniem i stosowaniem w Rzeczypospolitej Polskiej środków ograniczających Unii Europejskiej (dalej: UE) oraz krajowych środków ograniczających, zwanych potocznie sankcjami. Ustawa określa w szczególności rodzaje i zakres zastosowania środków ograniczających, podział kompetencji między organami właściwymi, a także zasady odpowiedzialności związane z nieprzestrzeganiem nałożonych ograniczeń. Należy podkreślić, że przewidziane ustawą środki ograniczające oraz sposób ich zastosowania pozostaną w zgodzie z prawem międzynarodowym, a ich wdrażanie na gruncie krajowym w żadnym stopniu nie wpłynie na przestrzeganie przez Rzeczpospolitą Polską zobowiązań międzynarodowych, w szczególności, norm międzynarodowego prawa humanitarnego.

Do tej pory rozwiązania w zakresie środków ograniczających były regulowane fragmentarycznie, w różnych aktach prawnych, co utrudniało skuteczne wdrażanie sankcji i komplikowało ich właściwe stosowanie przez podmioty do tego zobowiązane, w szczególności przedsiębiorców. W celu zniwelowania tych problemów ustawa określa w szczególności kompetencje poszczególnych organów administracji oraz sposób współdziałania między nimi, a także ustanawia Zespół do spraw Środków Ograniczających, którego celem będzie zapewnienie właściwej realizacji zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej, a także dbanie o spójność i koordynację działań w obszarze polityki sankcyjnej.

W ustawie potwierdzono ponadto możliwość stosowania (przyjmowania i wdrażania) w Rzeczypospolitej Polskiej krajowych środków ograniczających, opartych na przesłance bezpieczeństwa narodowego lub ochrony podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa.

Ustawa o środkach ograniczających ma stanowić swoistą „konstytucję sankcyjną” zawierającą ramowe uregulowania prawne, do których mogą się odnosić zarówno organy administracji publicznej, jak i podmioty prywatne. Określa ona również zasady odpowiedzialności za naruszenie zakazów, ograniczeń i niedopełnienie obowiązków wynikających ze środków ograniczających.

Uregulowanie materii związanej ze stosowaniem środków ograniczających przyjętych w ramach UE oraz na gruncie krajowym w jednej ustawie czyni zadość zasadzie kompleksowości wyrażonej w par. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2026 r. poz. 300) i ma na celu

przeciwdziałanie zbytniemu rozproszeniu tych przepisów w różnych aktach prawa powszechnie obowiązującego.

Podsumowując, najważniejszymi elementami ustawy są:

- 1) określenie definicji, rodzaju oraz zakresu przedmiotowego środków ograniczających wdrażanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) określenie podziału kompetencji między organami krajowymi wdrażającymi środki ograniczające oraz ustanowienie zespołu międzyresortowego w celu lepszej koordynacji ich działań;
- 3) stworzenie przejrzystego systemu stosowania krajowych środków ograniczających, uzupełniającego system szczególny, obowiązujący na gruncie ustaw:
 - a) z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2025 r. poz. 644, z późn. zm.),
 - b) z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczegółowych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514);
- 4) uregulowanie zasad odpowiedzialności za naruszenie zakazów, ograniczeń i niedopełnienie obowiązków wynikających ze środków ograniczających, w tym wdrożenie do krajowego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 (Dz. Urz. UE L 2024/1226 z 29.04.2024) (dalej: dyrektywa 2024/1226) i rozgraniczenie jej stosowania w stosunku do zakresu przedmiotowego i podmiotowego administracyjnych kar pieniężnych.

Środki ograniczające

a. Środki ograniczające UE

W załączniku do uzasadnienia wymieniono obowiązujące obecnie reżimy środków ograniczających UE, do których skutecznego wdrażania jest zobowiązana Rzeczpospolita Polska. Natomiast sformułowanie definicji środków ograniczających w przedmiotowej ustawie w sposób blankietowy (art. 3) sprawi, że będzie ona bezpośrednio stosowana także do kolejnych, mogących zostać ustanowionych w przyszłości reżimów sankcyjnych

przyjmowanych przez UE oraz ich nowelizacji. Ustawa ma mieć charakter horyzontalny i obejmować wszystkie reżimy sankcyjne UE.

Środki ograniczające są jednym z podstawowych narzędzi propagowania celów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, które określono w art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej (dalej: TUE). Cele te obejmują ochronę wartości UE, utrzymanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz umacnianie i wspieranie demokracji, państwa prawnego i praw człowieka. Aby chronić te wartości, UE może nakładać środki ograniczające na państwa, podmioty, osoby prawne lub fizyczne. Do środków takich zaliczają się ukierunkowane środki indywidualne, tj. ukierunkowane sankcje finansowe (zabezpieczenie mienia), ograniczenia wjazdu (zakaz wjazdu na terytorium UE) oraz środki sektorowe, tj. embargo na broń lub środki gospodarcze i finansowe (np. ograniczenia przywozowe i wywozowe, ograniczenia w świadczeniu niektórych usług, w tym usług bankowych). Środki ograniczające UE samoistnie nie mają charakteru karnego, a ich celem jest doprowadzenie do zmiany złych lub szkodliwych polityk lub działań przez ukierunkowanie ich na odpowiedzialne państwa spoza UE, w tym organizacje i osoby fizyczne. Środki te mają co do zasady charakter zindywidualizowany i zawierają wyjątki np. w zakresie aspektów humanitarnych czy medycznych. Co do zasady, akty prawne o przyjęciu, przedłużeniu lub zniesieniu środków ograniczających są podejmowane przez Radę UE na podstawie wniosków Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Komisji Europejskiej.

W przeciwieństwie do przepisów dotyczących nakładania środków ograniczających, które są przyjmowane jednomyślnie w UE, ich wdrażanie i egzekwowanie jest zdecentralizowane. Organy państw członkowskich odpowiadają za uregulowanie systemu instytucjonalnego związanego ze stosowaniem sankcji na gruncie krajowym, w tym przez określenie organów właściwych, systemu i procedury przyznawania odstępstw oraz monitorowanie przestrzegania zakazów przez przedsiębiorstwa i obywateli.

Rzeczpospolita Polska powinna przyjąć mechanizmy, które umożliwią szybszą i bardziej spójną reakcję w sytuacjach wymagających pilnej interwencji lub dostosowania do nowych regulacji unijnych. Celem projektu jest stworzenie przejrzystego systemu sankcji w Rzeczypospolitej Polskiej, co jest szczególnie istotne z uwagi na dużą liczbę różnych, w tym centralnych, organów administracji zaangażowanych w ich wdrażanie. Kluczowym jest właściwe określenie koordynacji i form współpracy między nimi, a także spójność i transparentność tych działań.

a. Krajowe środki ograniczające

Projektowana regulacja przewiduje wprowadzenie krajowych środków ograniczających, które mają charakter uzupełniający i komplementarny wobec środków ograniczających stosowanych przez UE. Ustawa określa podmioty, wobec których środki te mogą zostać zastosowane, przesłanki dokonania wpisu, rodzaje oraz zakres środków ograniczających, jakie może zastosować właściwy organ, a także procedurę wpisu na listę prowadzoną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Kompetencja w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE (dalej: WPZiB), w tym kompetencja do przyjmowania środków ograniczających powierzona UE przez państwa członkowskie w traktatach, nie ma charakteru wyłącznego. Państwa członkowskie zachowują ich własne kompetencje w tych obszarach. W konsekwencji państwa członkowskie mają prawo przyjmować własne środki ograniczające, niezależne od środków UE. Źródłem kompetencji państw członkowskich w tym zakresie są wyłącznie przepisy prawa krajowego. W wykonywaniu ich równoległych kompetencji w obszarze WPZiB, UE i państwa członkowskie są związane zasadą lojalnej współpracy. Przyjmując własne środki ograniczające, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby środki te nie zagrażały urzeczywistnieniu celów, jakim mają służyć środki przyjęte przez UE.

TUE i Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: TFUE) regulują zakres i charakter kompetencji UE w poszczególnych dziedzinach, w tym także w dziedzinie WPZiB. Jedną z podstawowych zasad porządku prawnego UE jest zasada przyznania, ustanowiona w art. 5 ust. 1 i 2 TUE. Zgodnie z tą zasadą UE działa wyłącznie w granicach kompetencji przyznanych jej przez państwa członkowskie w traktatach do osiągnięcia określonych w nich celów. W konsekwencji każde działanie UE musi opierać się na wyraźnej traktatowej podstawie prawnej, która upoważnia UE do działania i wskazuje procedurę, zgodnie z którą UE prowadzi te działania. Jednocześnie traktaty stanowią, że wszelkie kompetencje nieprzyznane UE w traktatach należą do państw członkowskich (art. 5 ust. 2 zdanie drugie TUE). TUE i TFUE nie stanowią źródła kompetencji organów krajowych, w tym kompetencji ustawodawczych, a jedynie taką kompetencję potwierdzają. Kompetencje organów krajowych wynikają bowiem w pełni z prawa krajowego, w szczególności z aktów o charakterze konstytucyjnym. Państwa członkowskie przyznały UE w traktatach szeroką kompetencję w obszarze WPZiB (art. 23–46 TUE oraz art. 2 ust. 4 TFUE). Środki ograniczające UE są przyjmowane na podstawie art. 29 TUE, a przepisy te akty wykonujące dodatkowo na podstawie art. 215 TFUE. Jednocześnie jednak Traktaty nie zaliczają WPZiB do obszarów kompetencji wyłącznej UE, ani też do obszarów kompetencji dzielonej z państwami członkowskimi, która po jej wykonaniu przez UE, zgodnie z zasadą zajętego pola, nie mogłaby zostać wykonana przez państwa

członkowskie. Kompetencję UE w obszarze WPZiB należy uznać za mającą charakter równoległy do kompetencji państw członkowskich, co oznacza, że UE i państwa członkowskie mogą wykonywać ją niezależnie. Taki charakter kompetencji znajduje potwierdzenie w deklaracjach dołączonych do TUE i TFUE. Zgodnie z deklaracją nr 13 „w sprawie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa” *„postanowienia Traktatu o Unii Europejskiej dotyczące wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (...) nie naruszają obecnej odpowiedzialności państw członkowskich za kształtowanie i prowadzenie własnej polityki zagranicznej”*. Podobnie, deklaracja nr 14 „w sprawie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa” stanowi, że *„postanowienia dotyczące wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (...) nie będą miały wpływu na obowiązującą podstawę prawną, odpowiedzialność ani uprawnienia każdego państwa członkowskiego w zakresie kształtowania i prowadzenia własnej polityki zagranicznej (...), stosunków z państwami trzecimi oraz że postanowienia regulujące wspólną europejską politykę bezpieczeństwa i obrony nie naruszają szczególnego charakteru polityki bezpieczeństwa i obrony państw członkowskich”*. Równoległe wykonywanie kompetencji UE i państw członkowskich w obszarze WPZiB jest jednak związane z koniecznością przestrzegania określonych zasad. W odniesieniu do środków ograniczających art. 29 TUE stanowi, że „państwa członkowskie zapewniają zgodność swoich polityk krajowych ze stanowiskami Unii”. Dodatkowe obowiązki w tym zakresie wynikają z ogólnej zasady lojalnej współpracy, ustanowionej w art. 4 ust. 3 TUE. Orzecznictwo TSUE potwierdza, że w obszarze stosunków zewnętrznych zasada ta może stanowić niezależną podstawę obowiązków. Zgodnie z tą zasadą obowiązkiem państwa członkowskiego jest m.in. powstrzymanie się od podejmowania wszelkich środków, które mogłyby zagrażać urzeczywistnieniu celów UE (art. 4 ust. 3 akapit trzeci TUE). Konkretyzację tej zasady w stosunkach zewnętrznych zawiera art. 24 ust. 3 TUE. Państwa członkowskie mogą więc przyjmować ich własne środki ograniczające, niezależne od środków UE, o ile przestrzegają wskazane powyżej obowiązki. W praktyce może to w szczególności oznaczać konieczność takiego określenia zakresu podmiotowego i przedmiotowego środków krajowych, aby stosowanie tych środków nie prowadziło do osłabienia lub pozbawienia skuteczności środków ograniczających UE, i tym samym nie uniemożliwiło UE osiągnięcia celów zamierzonych przez jej własne środki.

W UE system uzupełniających, krajowych środków ograniczających (o bardzo różnym zakresie) posiada, lub pracuje nad jego wprowadzeniem, kilka państw, w tym Bułgaria, Czechy, Rumunia, Łotwa, Litwa, Słowenia, Niemcy.

Ponadto, wskazać należy, że w pkt 25 przyjętej przez Radę Unii Europejskiej „Aktualizacji najlepszych praktyk UE w zakresie skutecznego wdrażania środków ograniczających” z dnia 3 lipca 2024 r., opracowanej przez Grupę Roboczą Radców ds. Stosunków Zewnętrznych (dokument nr 11623/24)¹, jednoznacznie wskazano, że cyt. „Oprócz prawodawstwa przyjętego przez Unię państwa członkowskie w razie potrzeby powinny dysponować dodatkowymi ramami prawnymi, przepisami ustawowymi lub wykonawczymi umożliwiającymi zamrażanie środków finansowych i aktywów finansowych oraz zasobów gospodarczych osób i podmiotów podlegających środkom ograniczającym na szczeblu krajowym, (...), i umożliwiających zakaz udostępniania środków finansowych i zasobów gospodarczych tym podmiotom i osobom lub na ich korzyść, w szczególności przez administracyjne środki zamrażające lub przez zastosowanie sądowych postanowień o zabezpieczeniu, mających te same skutki.”. Dalej w ww. dokumencie wyjaśniono (pkt 26), że cyt. „Środki te powinny umożliwić krajowym organom bezzwłoczne nakazywanie i realizację zamrażania wszelkich środków finansowych i zasobów gospodarczych w ramach jurysdykcji państwa członkowskiego, którego to dotyczy, należących do wyznaczonej osoby lub podmiotu będących ich własnością, kontrolowanych lub posiadanych przez nie oraz mogłyby być również skierowane do osób lub podmiotów pochodzących z Unii Europejskiej i prowadzących tam główną działalność.”. Ponadto w pkt 28 zaleceń wskazano, że cyt. „Ogólnie administracyjne zamrożenie można rozważać przede wszystkim jako akt stanowiący podstawę szerokiego zapobiegania wszelkim sposobom wykorzystania zamrożonych środków finansowych i zasobów gospodarczych oraz wszelkim transakcjom przeprowadzanym przez osobę lub podmiot, wyznaczone przez właściwy organ. Administracyjne zamrożenie należy odróżnić od sądowego zamrożenia, zajmowania i konfiskaty, których nie można nakładać w ramach zastosowania środków ograniczających, lecz jedynie jako krajowy środek egzekwowania.”.

Mrożenie środków finansowych czy zasobów gospodarczych, bez względu na to czy dokonywane w oparciu o przepisy prawa krajowego, czy też rozporządzenia UE, w myśl ww. „dobrych praktyk”, ma charakter zapobiegawczy, nie zaś represyjny. Zamrożenie ma bowiem uniemożliwić transfer aktywów w celu zapobieżenia ich wykorzystania. Wprawdzie jego skutkiem może być utrudnienie lub uniemożliwienie prowadzenia działalności gospodarczej, ale skutek ten ma mieć w założeniu efekt czasowy, zaś podmiot objęty tym środkiem nie naraża się na odpowiedzialność finansową, jeżeli nie złamie nałożonego zakazu. Powyższe jest zgodne

¹ <https://www.consilium.europa.eu/pl/policies/why-sanctions/>

Dokument nr 11623/24 – link: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11623-2024-INIT/pl/pdf> (poprzednia aktualizacja miała miejsce w dniu z 4 maja 2018 r. (dokument nr 8519/18)). Cytowana treść pkt 25—28 nie uległa zmianie.

z opinią Komisji Europejskiej z dnia 19 czerwca 2020 r. (C(2020) 4117 final) w sprawie art. 2 rozporządzenia 269/2014 (odpowiedź na pytanie nr 2.5), w myśl której cyt. „Środki ograniczające nie mają charakteru represyjnego ani konfiskacyjnego, lecz stanowią instrumenty zapobiegawcze. Zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. c rozporządzenia, który ustanawia odstępstwo od ograniczeń finansowych określonych w art. 2, właściwe, organy krajowe mogą wyrazić zgodę na zwolnienie określonych zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub udostępnienie określonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych po ustaleniu, że te środki finansowe i zasoby gospodarcze są przeznaczone wyłącznie na pokrycie opłat i należności za usługi polegające na zwykłym przechowywaniu lub utrzymywaniu zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych.”.

W efekcie powyższego, na poziomie krajowym należy wdrożyć stałe mechanizmy krajowych środków ograniczających, mających uzupełniający charakter względem środków ograniczających UE.

Oprócz indywidualnych decyzji sankcyjnych, należy uregulować możliwość wprowadzania przez władze Rzeczypospolitej Polskiej autonomicznych, całkowitych lub częściowych restrykcji sektorowych, wobec państwa trzeciego. Środki te powinny mieć charakter uzupełniający wobec sankcji UE, czasowy, mierzalny i odwracalny (art. 5). Ze względu na znaczenie tych środków dla funkcjonowania gospodarki zasadne jest, aby decyzję w tej sprawie podejmowała Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych, w drodze rozporządzenia, mając na względzie ochronę bezpieczeństwa narodowego, ochronę podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa lub ochronę praw człowieka oraz proporcjonalność, racjonalność, celowość i szybkość reakcji na sytuację międzynarodową uzasadniającą nałożenie krajowych środków ograniczających.

Implementacja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226

Przedstawiony projekt ustawy w zakresie rozdziałów 1, 6 i 7 implementuje do prawa krajowego przepisy dyrektywy 2024/1226.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 dyrektywy 2024/1226, państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do jej wykonania w terminie do dnia 20 maja 2025 roku. Warto wskazać, że Rzeczpospolita Polska dokonała już częściowej transpozycji dyrektywy 2024/1226 przez obecnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, z późn. zm., dalej: k.k.) oraz art. 15 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania

wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, które określają przestępstwa za naruszenie unijnych rozporządzeń w sprawie środków ograniczających wobec Rosji, Białorusi i obwodów donieckiego oraz ługańskiego (w zakresie rozporządzeń UE 833/2014, 765/2006, 2022/263).

Jednak obecnie obowiązujące w prawie krajowym przepisy mają węższy zakres niż przepisy dyrektywy 2024/1226, która dotyczy nie tylko naruszeń środków ograniczających nałożonych w związku z wojną na Ukrainie, ale wszystkich unijnych aktów prawnych dotyczących środków ograniczających. Obecnie, jak wskazano wyżej, na podstawie prawa UE funkcjonuje kilkadziesiąt różnych systemów sankcji (np. dotyczących sytuacji w Nikaragui, Wenezueli czy Nigrze – patrz załącznik do uzasadnienia). Dlatego też, celem ujednolicenia systemu sankcyjnego na poziomie krajowym, konieczne jest przyjęcie niniejszej ustawy.

Jak wskazano wyżej, organy państw członkowskich odpowiadają za egzekwowanie środków ograniczających. Właściwe organy państw członkowskich muszą ocenić, czy nastąpiło naruszenie przepisów odnośnych decyzji lub odnośnych rozporządzeń Rady przyjętych odpowiednio na mocy art. 29 TUE lub art. 215 TFUE i zastosować odpowiednie środki. W tym zakresie w rozporządzeniach UE systematycznie uwzględnia się przepis zobowiązujący państwa członkowskie do przyjęcia przepisów krajowych, w których przewiduje się skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje za naruszenie przepisów tych aktów prawnych UE.

Głównym celem dyrektywy 2024/1226 jest jednolite zdefiniowanie w krajowych porządkach państw członkowskich przestępstw polegających na naruszeniu unijnych środków ograniczających w państwach członkowskich UE oraz zapewnienie skutecznych, odstraszających i proporcjonalnych rodzajów i poziomów kar za przestępstwa polegające na naruszeniu unijnych środków ograniczających. Jednolite definicje przestępstw wśród państw członkowskich UE dotyczące naruszeń unijnych środków ograniczających umożliwią także skuteczniejsze prowadzenie transgranicznych postępowań przygotowawczych, wnoszenie i popieranie oskarżeń w tego typu sprawach. Prawidłowa implementacja dyrektywy 2024/1226 przez państwa członkowskie, umożliwi także ograniczenie zjawiska tzw. „forum shopping”² wśród sprawców tego typu przestępstw.

Środki karne są zatem stosowane wobec naruszeń środków ograniczających UE na podstawie dyrektywy 2024/1226. Ustawodawca zdecydował ponadto, że w celu zapewnienia spójności

² Forum shopping to potoczne określenie praktyki stron postępowania w tym sprawców przestępstw, które podejmują działania mające na celu rozpatrzenie ich sprawy przed sądem, który ich zdaniem najprawdopodobniej wyda łagodniejszy/korzystniejszy wyrok.

systemu, analogiczne środki karne będą stosowane wobec osób lub podmiotów naruszających krajowe środki ograniczające.

Równolegle wprowadzono reżim odpowiedzialności karnoadministracyjnej, gdzie kary pieniężne (kary administracyjne) grożą osobom lub podmiotom, które naruszają zakaz lub niedopełniają obowiązku wynikającego ze środka ograniczającego lub dopuszczają się obchodzenia środka ograniczającego, bez względu na to czy jest to środek UE, czy też krajowy środek ograniczający. Jednocześnie ustawa w art. 58 ust. 1 precyzuje, że przepisów dotyczących kar pieniężnych nie stosuje się do osoby fizycznej, jeżeli czyn wyczerpuje znamiona przestępstwa, o którym mowa w rozdziale 6. Analogicznie, w art. 58 ust. 2, przewidziano klauzulę zapobiegającą wystąpieniu podwójnej karalności w stosunku do podmiotów zbiorowych.

Ponadto należy zaznaczyć, że pomoc humanitarna lub działania mające na celu zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzkich realizowane zgodnie z zasadami humanitaryzmu oraz, w stosownych przypadkach, z międzynarodowym prawem humanitarnym, nie mieszczą się w zakresie zachowań kryminalizowanych na podstawie niniejszej ustawy ani dyrektywy 2024/1226, której przepisy są transponowane niniejszą ustawą.

Rozdział 1 Przepisy ogólne

Art. 1 Zakres ustawy

W art. 1 podkreślono kompleksowy charakter ustawy, która ma obejmować wszystkie rodzaje środków ograniczających wdrażanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W ten sposób zapewniony ma być spójny system, czytelny dla odbiorców.

W artykule tym ustawa określa zakres regulacji wskazując na rodzaje środków ograniczających, a także zasady ich stosowania.

Zakres ustawy obejmuje w szczególności jasne przypisanie kompetencji poszczególnym organom administracji publicznej w granicach stosowania środków ograniczających, jak i odstępstw od nich, co dotychczas nie było uregulowane materią ustawową i rodziło spory kompetencyjne. Regulacja określa także zasady współpracy między organami administracji ze szczególnym uwzględnieniem Zespołu ds. Środków Ograniczających jako forum koordynacyjnego.

Ustawa określa także organy sprawujące kontrolę nad przestrzeganiem środków ograniczających oraz zasady odpowiedzialności za naruszenie zakazów, ograniczeń i niedopełnienie obowiązków wynikających ze środków ograniczających.

Jednocześnie ustawy nie stosuje się do szczególnych środków ograniczających, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, gdzie mowa jest o szczególnych środkach ograniczających (art. 117 ust. 2), z wyjątkiem przepisów rozdziałów 4 i 6 niniejszej ustawy oraz spraw związanych z osobami i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (tzw. specustawy), z wyjątkiem przepisów art. 2 oraz rozdziałów 3, 4 i 6 niniejszej ustawy.

Szczególne środki ograniczające, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, są stosowane w ograniczonym zakresie tylko w stosunku do podmiotów wymienionych w art. 118 tej ustawy. Natomiast specustawa przyjęta w związku z rosyjską agresją na Ukrainę zawiera szereg specyficznych uregulowań uzasadnionych wyjątkową sytuacją międzynarodową. Zachowanie dotychczasowych regulacji w kontekście krajowych indywidualnych środków ograniczających stosowanych w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego jest niezbędne z perspektywy szczególnego charakteru dotychczasowej regulacji oraz liczby prowadzonych w oparciu o nią spraw. Na dzień 2 marca 2026 r. na krajowej liście środków ograniczających figurowało łącznie 547 osób i podmiotów gospodarczych (435 osób i 112 podmiotów). W związku z wydaniem decyzji o dokonaniu wpisu na listę środków ograniczających do wojewódzkiego sądu administracyjnego skierowano łącznie 125 skarg, z tego 70 zostało oddalonych (w tym 21 prawomocnie, w tym 4 po wyrokach Naczelnego Sądu Administracyjnego), 3 – zostały uchylone, 15 – odrzucone, 11 – umorzone, a 26 pozostaje w toku. Natomiast do Naczelnego Sądu Administracyjnego skierowano 58 skarg kasacyjnych.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 do osób lub podmiotów naruszających środki ograniczające wskazane w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego stosuje się środki ograniczające wskazane w ww. ustawie oraz środki karne wskazane w ustawie o środkach ograniczających.

Art. 2 Definicje

Artykuł ten zawiera doprecyzowania definicyjne pozwalające przełożyć uregulowania międzynarodowe na krajowy system prawny.

W celu prawidłowej implementacji dyrektywy 2024/1226 i uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, konieczne było zdefiniowanie poszczególnych pojęć używanych w ustawie. Definicje legalne zawarte w artykule 2 projektu ustawy implementują w całości do polskiego porządku prawnego art. 2 dyrektywy 2024/1226. Taki zabieg legislacyjny umożliwił prawidłowe stworzenie typów czynów zabronionych w rozdziale 6 ustawy zgodnie z art. 42 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 1 § 1 k.k. W ustawie zdefiniowano pojęcia takie jak: „środki finansowe” i „zasoby gospodarcze”, „zamrożenie środków finansowych” i „zamrożenie zasobów gospodarczych” czy też „podmiot podlegający”, przy czym pojęcie „podmiot podlegający” rozszerzono również, w celu zapewnienia spójności systemu, na osoby lub podmioty objęte krajowymi środkami ograniczającymi.

Ponadto zwraca się uwagę, że gwarancje wskazane w art. 2 pkt 1 lit. e ustawy nie są gwarancjami, o których mowa w ustawie z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2024 r. poz. 291, z późn. zm.), ani gwarancjami Skarbu Państwa (podobnie jak powyższe, o bezwarunkowym i nieodwołanym charakterze), o których mowa w przepisach szczególnych. Gwarancje Skarbu Państwa mają abstrakcyjny charakter i mogą być zarówno gwarancjami na wniosek, jak i takimi, których udzielenie wynika wprost z treści ustaw.

Art. 3 Środki ograniczające

W artykule 3 projektowanej ustawy, uregulowano w sposób wyczerpujący treść pojęcia „środki ograniczające” przez wskazanie, że obejmują one środki przyjęte przez UE wobec osoby fizycznej, osoby prawnej, innej jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, organu lub innego podmiotu wskazanego w aktach prawnych UE wydanych na podstawie art. 29 TUE albo art. 215 TFUE dla realizacji celów WPZiB, a także środki stosowane w Rzeczypospolitej Polskiej ze względów ochrony bezpieczeństwa narodowego lub ochrony podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa jako uzupełnienie środków ograniczających UE.

Definicja środków ograniczających jako przyjętych przez UE jest zgodna z implementowaną definicją unijnego środka ograniczającego, która jest zawarta w art. 2 pkt 1 dyrektywy 2024/1226.

W tym kontekście należy przywołać art. 4 ust. 2 TFUE, zgodnie z którym UE szanuje podstawowe funkcje państwa, zwłaszcza funkcje mające na celu zapewnienie jego integralności terytorialnej, utrzymanie porządku publicznego oraz ochronę bezpieczeństwa narodowego. Obok tożsamości narodowej, drugi obszar wyłączony z zakresu działań UE, obejmuje podstawowe funkcje każdego państwa członkowskiego, zwłaszcza mające na celu zapewnienie integralności terytorialnej państwa, utrzymanie porządku oraz ochronę bezpieczeństwa narodowego.

Krajowe środki są instrumentarium niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa państwa, zwłaszcza w obliczu niestabilnej sytuacji geopolitycznej i pozwalają szybko reagować na pojawiające się zagrożenia.

Obejmują one środki indywidualne, skierowane do osób i podmiotów wskazane w sposób wyczerpujący w art. 6 ust. 1 pkt 1–4, takie jak zamrożenie środków finansowych lub zasobów gospodarczych, nieudostępnianie tych środków lub zasobów gospodarczych, wpis do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany (art. 434 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079, z późn. zm.) oraz wykluczenie z:

- a) postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 793),
- b) postępowania zmierzającego do udzielenia zamówienia publicznego o wartości mniejszej niż kwoty określone w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych,
- c) postępowania zmierzającego do udzielenia zamówienia publicznego prowadzonego z wyłączeniem stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Art. 6 ust. 2 stanowi, iż zakres środków, o których mowa w ust. 1, stosowanych wobec osób lub podmiotów wpisanych na listę, nie może powielać zakresu środków ograniczających UE określonych względem tych osób lub podmiotów.

Zapisy te były inspirowane funkcjonującymi już w praktyce od 3 lat przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego. Jednocześnie uregulowanie katalogu tych środków w sposób wyczerpujący daje jasność zarówno organom

administracji, jak i podmiotom, które mogą zostać objęte krajowymi środkami ograniczającymi, w kontekście potencjalnych ograniczeń, co ułatwi zrozumienie funkcjonowania systemu sankcji oraz treści samego aktu. Celem przepisu art. 6 ust. 2 jest zapobieganie dublowaniu środków ograniczających.

Wskazany art. 3 pkt 1 projektu, określający definicję środków ograniczających UE, stanowi wdrożenie art. 2 pkt 1 dyrektywy 2024/1226, który przewiduje, że takim środkiem jest sankcja przyjęta na podstawie art. 29 TUE lub art. 215 TFUE. Zgodnie z tabelami ekwiwalencyjnymi stanowiącymi załącznik do Traktatu z Lizbony, przepisy te odpowiadają art. 15 dawnego TUE (art. 29 TUE) oraz art. 301 TWE (art. 215 TFUE). Wdrażana dyrektywa, a w ślad za nią projekt, ma zatem również zastosowanie do środków ograniczających przyjętych przed wejściem w życie Traktatu z Lizbony, których podstawą był co najmniej jeden z odnośnych przepisów. Przykładowo taka jest podstawa rozporządzenia Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. dotyczącego środków ograniczających skierowanych przeciwko prezydentowi Aleksandrowi Łukaszence i niektórym urzędnikom z Białorusi czy rozporządzenia Rady (WE) nr 1210/2003 z dnia 7 lipca 2003 r. dotyczącego niektórych szczególnych ograniczeń w stosunkach gospodarczych i finansowych z Irakiem oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2465/96 (art. 301 TWE).

Dodatkowo w przedmiotowej ustawie w art. 4 pkt 1 wprowadzono możliwość przyjmowania krajowych środków ograniczających wobec państwa niebędącego państwem członkowskim UE, państwem członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Konfederacją Szwajcarską. Środki te zgodnie z art. 5 mają mieć charakter gospodarczy lub finansowy, w szczególności obejmować zakaz obrotu wybranymi towarami czy prowadzenia działalności inwestycyjnej. Działanie takie ma być uzasadnione względami bezpieczeństwa narodowego lub praw człowieka i umożliwiać szybką reakcję wobec niestabilnej międzynarodowej sytuacji geopolitycznej. Ograniczenia w obrocie z danymi państwami wprowadzane będą w drodze rozporządzenia Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych.

Rozdział 2 Krajowe środki ograniczające

W rozdziale 2 zostało uregulowane stosowanie w Rzeczypospolitej Polskiej krajowych środków ograniczających, jak również prowadzenie listy osób i podmiotów, wobec których stosuje się krajowe środki ograniczające, (dalej: lista) oraz zasady i tryb wydawania decyzji w sprawach wpisu na tę listę i wykreślenia z niej. Procedura dokonywania wpisu na listę, jak również wykreślenia z niej, została oparta na rozwiązaniach przyjętych w obecnie

funkcjonującej ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego. Na wzór tej ustawy wprowadzone zostaną również rozwiązania dotyczące tymczasowego zarządu przymusowego oraz zapewnienia wsparcia pracownikom świadczącym pracę na rzecz podmiotów objętych środkami ograniczającymi (osłona pracownicza).

Art. 4 projektu wskazuje w sposób wyczerpujący podmioty, które mogą zostać objęte krajowymi środkami ograniczającymi, a także przesłanki wpisania osoby albo podmiotu na listę – są to osoby lub podmioty, które dysponują środkami finansowymi lub zasobami gospodarczymi i jednocześnie bezpośrednio lub pośrednio wspierają państwa objęte środkami ograniczającymi UE lub poważne naruszenia praw człowieka lub represje wobec społeczeństwa obywatelskiego i opozycji demokratycznej lub których działalność stanowi inne poważne zagrożenie dla demokracji lub praworządności w tych państwach, a także obcą ingerencję i manipulację w środowisku informacyjnym wymierzoną w bezpieczeństwo narodowe, nienaruszalność granic, interesy i pozycję międzynarodową Rzeczypospolitej Polskiej. Należy wskazać, że pojęcie „dysponowania środkami finansowymi lub zasobami gospodarczymi” należy rozumieć w sposób szeroki, chodzi tu nie tylko o własność, ale także posiadanie czy możliwość rozporządzania lub nawet kontroli nad składnikiem stanowiącym środek finansowy lub zasób gospodarczy podmiotu, który ma zostać wpisany na listę. Katalog podmiotów, wobec których można zastosować krajowe środki ograniczające obejmuje państwa niebędące państwem członkowskim UE oraz państwem członkowskim Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Konfederacją Szwajcarską. Powyższe jest szczególnie istotne w kontekście **art. 5** projektu, zgodnie z którym krajowe środki ograniczające obejmują zakaz współpracy gospodarczej lub jej ograniczenie w zakresie:

- 1) obrotu wybranymi grupami towarów;
- 2) tranzytu towarów przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) działalności inwestycyjnej, świadczenia usług, prowadzenia rozliczeń finansowych i ubezpieczeń;
- 4) pomocy technicznej obejmującej wszelkie działania związane z naprawami, pracami rozwojowymi, produkcją, montażem, testowaniem, konserwacją lub wszelką inną obsługą techniczną, w szczególności instruktaż, doradztwo, szkolenia, przekazanie praktycznej wiedzy lub umiejętności.

Zakazy współpracy gospodarczej lub jej ograniczenie będą wprowadzane na okres do 24 miesięcy, z możliwością jego przedłużenia na kolejne okresy, z których żaden nie może przekroczyć 24 miesięcy.

Podstawowy interes bezpieczeństwa państwa wskazany w art. 3 pkt 2 to kluczowa, ogólna norma, odnosząca się do najwyższych wartości państwowych, takich jak nienaruszalność granic, bezpieczeństwo narodowe. Istotne zatem jest, iż art. 3 pkt 2 stanowi normę ogólną, natomiast art. 4 pkt 2 lit. d doprecyzowuje ją. Z powyższego wynika, iż przesłanki określone w art. 4 pkt 2 lit. d, takie jak wspieranie obcej ingerencji i manipulacja w środowisku informacyjnym wymierzone w interesy, pozycję międzynarodową Rzeczypospolitej Polskiej dookreślają pojęcie podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa.

Proponowane rozwiązanie wskazuje na subsydiarny charakter krajowych środków ograniczających względem środków ograniczających UE.

Art. 6 Krajowe środki ograniczające

Ustawa przewiduje zamknięty katalog krajowych środków ograniczających stanowiących instrumentarium niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa państwa. Są to środki indywidualne, skierowane do osób i podmiotów takie jak zamrożenie środków finansowych lub zasobów gospodarczych, nieudostępnianie tych środków lub zasobów gospodarczych, wpis do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany oraz wykluczenie z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Należy wskazać, że każdy z wymienionych w katalogu środków stanowi odrębny element i może być zastosowany indywidualnie bądź w połączeniu z innym środkiem z katalogu z art. 6 ust. 1 projektowanej ustawy. W praktyce na bazie dotychczas funkcjonujących przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, najczęściej stosowanymi środkami są zamrożenie środków finansowych lub zasobów gospodarczych oraz stosowany dodatkowo w połączeniu z tym środkiem nakaz nieudostępniania środków finansowych lub zasobów gospodarczych osobom lub podmiotom wpisanym na listę.

Projektowany środek z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy obejmujący zamrożenie środków finansowych lub zasobów gospodarczych należy traktować szeroko, chodzi o unieruchomienie aktywów będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą osób lub podmiotów wpisanych na listę. Tak zaprojektowany przepis ma na celu uszczelnienie

systemu związanego ze stosowaniem środków ograniczających i uniemożliwienie obchodzenia sankcji przez dokonywanie operacji na środkach finansowych lub zasobach gospodarczych mających na celu ich ukrycie przed organami ścigania.

Art. 7 Krajowa lista sankcyjna

Projekt przewiduje, że organem prowadzącym listę osób i podmiotów, wobec których stosuje się krajowe środki ograniczające określone w art. 4 projektu, a także wydającym decyzje w sprawach wpisu na tę listę lub wykreślenia z niej (art. 8 projektu) jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Lista będzie publikowana w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Rozwiązanie to zapewni powszechność, łatwość i darmowy dostęp do listy osób i podmiotów, wobec których są stosowane środki ograniczające wskazane w projektowanej ustawie. Lista zawierać będzie w szczególności imię i nazwisko osoby lub oznaczenie podmiotu objętego sankcjami, datę i miejsce urodzenia osoby albo siedzibę i REGON podmiotu, jeśli są znane, informację o zastosowanych krajowych środkach ograniczających lub ich zakresie, datę umieszczenia na liście i datę wykreślenia z niej (w przypadku wykreślenia).

Podkreślić należy, że projekt dotyczy m.in. tzw. mrożenia majątku, a więc czasowej niemożności nim dysponowania. Jest to działanie, które jest już przewidziane w ramach polskiego porządku prawnego, czy to przez bezpośrednio skuteczne rozporządzenie UE czy to przez ustawę z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, i mieści się w zakrojonych przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej ramach.

Art. 8 Procedura wydawania decyzji o wpisie na krajową listę sankcyjną

Procedura dokonywania wpisu na listę została oparta na rozwiązaniach przyjętych w obecnie funkcjonującej ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.

Decyzję w sprawie wpisu na listę lub wykreślenia z niej będzie wydawał minister właściwy do spraw wewnętrznych z własnej inicjatywy lub na wniosek: Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komisji Nadzoru Finansowego, ministra właściwego do spraw gospodarki, ministra właściwego do spraw zagranicznych, Prezesa Narodowego Banku Polskiego, Prokuratora

Krajowego, Przewodniczącego komitetu Rady Ministrów właściwego w sprawach bezpieczeństwa i obrony państwa, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego

– zawierający wskazanie osoby lub oznaczenie podmiotu wpisanych na listę, uzasadnienie, a w przypadku decyzji o wpisie na listę lub decyzji o zmianie decyzji o wpisie na listę również propozycję zastosowania wobec danej osoby lub danego podmiotu krajowych środków ograniczających, o których mowa w art. 6 ust. 1, uwzględniając charakter i zakres działalności, strukturę kapitałową oraz względy porządku publicznego lub bezpieczeństwa narodowego.

W celu zapewnienia ochrony praw osób i podmiotów wpisanych na listę, wszczęcie postępowania w sprawie zmiany decyzji o wpisie na listę lub wydania decyzji w sprawie wykreślenia z listy będzie możliwe także na ich wniosek (art. 8 ust. 3).

Od decyzji o wpisie na listę oraz wykreślenia z niej nie służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Takie rozwiązanie podyktowane jest koniecznością podjęcia przez właściwe organy natychmiastowej reakcji w obliczu działań osoby lub podmiotu naruszających interesy Rzeczypospolitej Polskiej, działających wbrew interesowi państwa, stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego i porządku publicznego. Przepisy dotyczące decyzji w sprawie wpisu na listę stosuje się odpowiednio do decyzji o zmianie decyzji o wpisie na listę oraz decyzji o wykreśleniu z listy. Do postępowań w sprawach wpisu na listę oraz wykreślenia z niej, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, mają zastosowanie przepisy art. 6, art. 7, art. 7b, art. 8, art. 12, art. 14, art. 16, art. 24 § 1 pkt 1–6 i § 2–4, art. 25, art. 26 § 1 i 2, art. 28–30, art. 32, art. 33, art. 35 § 1, art. 50, art. 54–56, art. 61 § 3, art. 63–65, art. 72, art. 75 § 1, art. 77 § 1, art. 97 § 1 pkt 4 i § 2, art. 104, art. 105 § 2, art. 107 § 1, art. 112, art. 113 § 1, art. 156–158 oraz art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (dalej k.p.a.) (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691).

Ustawa nie odsyła do art. 107 § 3 k.p.a., zgodnie z którym uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa. Wymóg uzasadnienia decyzji odnosi się do wniosku o wydanie decyzji, który jest kierowany przez właściwy organ lub podmiot.

Art. 10 Zwolnienie zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej

Zgodnie z przepisem art. 10 projektowanej ustawy w przypadku zastosowania krajowego środka z art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2 (zamrożenia środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub zakazu ich udostępniania) Szef Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: Szef KAS), zgodnie z art. 48 ust. 1 pkt 10 lit. a będzie posiadał kompetencje do wydania decyzji o zwolnieniu zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub ich udostępnieniu. Taką decyzję Szef KAS będzie mógł podjąć między innymi w oparciu o przesłanki takie jak niezbędność środków do zaspokojenia podstawowych potrzeb osób lub podmiotów wpisanych na listę, pokrycie uzasadnionych honorariów czy zwrot wydatków związanych ze świadczeniem określonych usług. Środki takie będą mogły również zostać udostępnione na mocy decyzji Szefa KAS w sytuacji, gdy płatność będzie dotyczyła umowy lub porozumienia zawartego przez osobę lub podmiot przed wpisem na listę. Decyzja Szefa KAS o zastosowaniu odstępstwa będzie miała formę decyzji administracyjnej (art. 48 ust. 3 i 4)

Art. 11–44 Zbycie lub obciążenie udziałów, zarząd tymczasowy w celu zbycia oraz przejęcia własności, osłona pracownicza

W art. 11 ustawa wprowadza dodatkowy warunek uzyskania zgody ministra właściwego do spraw gospodarki na zbycie lub obciążenie udziałów lub akcji podmiotu wpisanego na listę, o której mowa w art. 7 projektu. Przed wydaniem decyzji w sprawie zgody na zbycie lub obciążenie udziałów lub akcji podmiotu wpisanego na listę minister właściwy do spraw gospodarki będzie mógł wystąpić do ministra właściwego do spraw wewnętrznych o przekazanie informacji uzyskanych przez niego w związku z wydaniem decyzji o wpisie na listę. Osoba lub podmiot, które zamierzają zbyć lub obciążyć udziały lub akcje podmiotu wpisanego na listę przed zawarciem umowy zobowiązującej do rozporządzenia albo przed dokonaniem innej czynności prawnej prowadzącej do rozporządzenia, będą miały obowiązek wystąpienia z wnioskiem do ministra właściwego do spraw gospodarki. Zaproponowany mechanizm ma służyć dodatkowej weryfikacji oraz kontroli obrotu akcjami lub udziałami podmiotów wpisanych na listę przez osoby fizyczne lub inne podmioty. Mechanizm ten stanowi novum w stosunku do ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, a jego celem jest zapewnienie szczelności i skuteczności mechanizmów sankcyjnych przez unikanie ich obchodzenia a także identyfikowanie

przepływów własności czy udziałów w podmiotach wpisanych na listę. Ustawa przewiduje termin jednego miesiąca na udzielenie zgody na zbycie lub obciążenie udziałów lub akcji, zgodnie ze złożonym wnioskiem. Wyrażenie zgody albo odmowa wyrażenia zgody następuje w drodze decyzji ministra właściwego do spraw gospodarki. Zbycie lub obciążenie udziałów lub akcji podmiotu wpisanego na listę dokonane bez wymaganej zgody ministra właściwego do spraw gospodarki będą nieważne, o czym projekt przesądza wprost w art. 11 ust. 15.

Do projektu zostały wprowadzone rozwiązania dotyczące tymczasowego zarządu przymusowego w celu zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych (dalej: zarząd w celu zbycia), a także tymczasowego zarządu przymusowego w celu przejęcia na rzecz Skarbu Państwa lub podmiotu innego niż Skarb Państwa własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych (dalej: zarząd w celu przejęcia własności) oraz zapewnienia wsparcia pracownikom świadczącym pracę na rzecz podmiotów objętych krajowymi środkami ograniczającymi. W przepisach ustawy przewidziano mechanizm wypłaty środków finansowych związanych z należnościami przysługującymi pracownikom w przypadku objęcia majątku pracodawcy krajowymi środkami ograniczającymi. Rozwiązania w powyższym zakresie zostały wprowadzone do projektu również na wzór ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego. Świadczenia będą finansowane z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (dalej: FGŚP). Mechanizm ten ma na celu zrekompensowanie pracownikom skutków potencjalnej niewypłacalności pracodawcy wynikającej z realizacji przedmiotowej ustawy. Objęcie majątku pracodawcy krajowymi środkami ograniczającymi może skutkować dla pracowników zatrudnianych przez podmiot wpisany na listę natychmiastowym odebraniem im źródła utrzymania przez faktyczne wstrzymanie realizacji terminowych wypłat wynagrodzeń i innych świadczeń pracowniczych będących źródłem utrzymania pracowników i ich rodzin. Projektowany mechanizm ma na celu zabezpieczenie sytuacji ekonomicznej pracowników w sytuacji nagłego zaprzestania działalności w Polsce przez pracodawcę, który zostanie objęty krajowymi środkami ograniczającymi. W takiej sytuacji bowiem zastosowanie sankcji dotykałoby nie tylko osoby i podmioty wpisane na listę, ale również osoby zatrudniane przez nie w Polsce. Projektowany mechanizm ma na celu zapewnienie takim pracownikom ochrony ich roszczeń pracowniczych, mając na uwadze, że zgodnie z art. 24 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, praca znajduje się pod ochroną Rzeczypospolitej Polskiej. W konsekwencji państwo ma obowiązek wydawania przepisów ochronnych wobec pracujących. Aktualizuje się on zwłaszcza wtedy,

gdy do systemu prawnego wprowadza się regulacje dotyczące zaprzestania prowadzenia przez określone podmioty działalności gospodarczej z udziałem osób pozostających w stosunkach pracy.

Zgodnie z projektowanymi przepisami pracownikom, na wniosek pracodawcy lub ich własny, będą wypłacane przez marszałka właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej świadczenia w wysokości nieprzekraczającej średniego miesięcznego wynagrodzenia, przez okres nie dłuższy niż trzy miesiące. Rozwiązanie to ma na celu ochronę pracowników oraz należności wynikających ze stosunku pracy, które w przypadku objęcia pracodawcy krajowymi środkami ograniczającymi nie mogłyby zostać wypłacone.

Jednocześnie należy wskazać, że na gruncie obecnie obowiązujących podobnych przepisów specustawy nie odnotowano przypadków zastosowania mechanizmu wypłaty należności pracowniczych osobom zatrudnionym u pracodawcy objętego krajowymi środkami ograniczającymi. W związku z tym projektodawca nie ma możliwości precyzyjnego określenia wysokości środków finansowych, które powinny zostać zaplanowane na realizację tego zadania w ramach FGŚP.

Zarząd w celu zbycia będzie ustanawiany przez ministra właściwego do spraw gospodarki w drodze decyzji, w przypadku zastosowania środka, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2 projektu, gdy jest to niezbędne dla zapewnienia funkcjonowania przedsiębiorstwa prowadzącego działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu utrzymania miejsc pracy w tym przedsiębiorstwie, lub utrzymania w zakresie działalności tego przedsiębiorstwa świadczenia usług użyteczności publicznej lub wykonywania innych zadań o charakterze publicznym. Celem zarządcy jest zapewnienie ciągłości działalności przedsiębiorstwa, zarządzanie nim, wykonywanie uprawnień przysługujących osobie lub podmiotowi wpisanym na listę, wobec których został ustanowiony zarząd, a także podejmowanie działań niezbędnych do zapobieżenia wykorzystaniu środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem.

Osoba sprawująca zarząd w celu zbycia oraz zarząd w celu przejęcia własności ma na celu przejęcie na rzecz Skarbu Państwa lub podmiotu innego niż Skarb Państwa własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych należących do osoby albo podmiotu wpisanych na listę, zapewnienie ciągłości działalności przedsiębiorstwa albo zbycie takich środków lub zasobów. Nałożenie na osobę sprawującą zarząd tych obowiązków oznacza również po jego

stronie konieczność zachowania substancji przedsiębiorstwa. Stanowią o tym art. 21 ust. 1 i art. 27 ust. 1 projektu ustawy, zgodnie z którymi osoba wykonująca zarząd m.in. zapewnia ciągłość działalności przedsiębiorstwa podmiotu gospodarczego, zarządza przedsiębiorstwem, w szczególności podejmuje uchwały i decyzje we wszystkich sprawach zastrzeżonych do właściwości władz i organów podmiotu gospodarczego, a także reprezentuje podmiot gospodarczy czy wykonuje uprawnienia przysługujące podmiotowi, wobec którego został ustanowiony zarząd, w szczególności wykonuje prawa z akcji należących do tego podmiotu.

Zgodnie z art. 15 ust. 2 oraz art. 26 ust. 2 projektu ustawy wynagrodzenie osoby wykonującej zarząd jest ustalane na podstawie umowy zawieranej między ministrem właściwym do spraw gospodarki a osobą wykonującą zarząd. Wynagrodzenie ustalane będzie w oparciu o zasady określone w ustawie o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami. Zaproponowane rozwiązanie jest możliwe dzięki dostępnym danym w oparciu o sprawozdania finansowe, których obowiązek publikacji wynika z obowiązujących przepisów (tj. ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2026 r. poz. 522 z późn. zm.).

Nałożenie na zarządcę przymusowego tych obowiązków oznacza również po jego stronie konieczność zachowania substancji przedsiębiorstwa. Osoba wykonująca zarząd m.in. zapewnia ciągłość działalności przedsiębiorstwa podmiotu gospodarczego, zarządza przedsiębiorstwem, w szczególności podejmuje uchwały i decyzje we wszystkich sprawach zastrzeżonych do właściwości władz i organów podmiotu gospodarczego, a także reprezentuje podmiot gospodarczy; czy wykonuje uprawnienia przysługujące podmiotowi, wobec którego został ustanowiony zarząd, w szczególności wykonuje prawa z akcji należących do tego podmiotu.

Na podstawie wyżej wskazanych przepisów osoba wykonująca zarząd powinna z mocy prawa posiadać dostęp do wszystkich danych i informacji dotyczących podmiotu gospodarczego – zarządca wszak wstępuje w prawa i obowiązki przejętego podmiotu – do których miałby dostęp podmiot zarządzający przedsiębiorstwem, gdyby zarząd przymusowy nie został utworzony. Art. 73 projektu ustawy przewiduje w tym zakresie również zmianę ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 869, z późn. zm.) i ujawnianie w nim oznaczenia osoby wykonującej zarząd w celu zbycia lub zarząd w celu przejęcia własności ustanowiony odpowiednio na podstawie art. 12 lub art. 24 ust. 1.

W tym miejscu należy dodać, iż tajemnica zawodowa biegłych rewidentów jest ponadto objęta przepisami *dyrektywy 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w*

sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniającej dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylającej dyrektywę Rady 84/253/EWG, która nakazuje państwom członkowskim zapewnić, aby wszystkie informacje i dokumenty, do których biegły rewident lub firma audytorska ma dostęp w trakcie przeprowadzania badania ustawowego, były chronione na podstawie odpowiednich przepisów dotyczących poufności i tajemnicy zawodowej. Brak jest podstaw do twierdzenia, że ta poufność i tajemnica nie będzie zachowana w sytuacji wstąpienia zarządcy przymusowego w rolę zarządzającego przejętym przedsiębiorstwem.

Art. 24 ust. 1 projektu stanowi, iż w przypadku zastosowania krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, może zostać ustanowiony zarząd w celu przejęcia własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych należących do osoby albo podmiotu wpisanych na listę, jeżeli jest to niezbędne dla ochrony ważnego interesu publicznego, ochrony interesu ekonomicznego państwa lub ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa państwa. Konstrukcja ta stanowi szczególne narzędzie ingerencji w prawa majątkowe, uzasadnione wyjątkowymi okolicznościami związanymi z ochroną bezpieczeństwa narodowego, interesu publicznego oraz bezpieczeństwa gospodarczego państwa. Ustawodawca, wprowadzając ten instrument, działa w granicach konstytucyjnie dopuszczalnej ingerencji w prawo własności, o której mowa w art. 64 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, oraz konstytucyjnie przewidzianej możliwości wyłączenia na podstawie art. 21 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, z poszanowaniem zasady proporcjonalności wynikającej z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Przesłanka zastosowania środka w postaci zarządu w celu przejęcia własności została ukształtowana w sposób warunkowy i restryktywny. Decyzja o jego ustanowieniu może zostać wydana wyłącznie w związku z wcześniej zastosowanym środkiem ograniczającym wobec danej osoby lub podmiotu, a zatem nie może mieć charakteru autonomicznego. Ustawodawca zastrzega, że zarząd ten może zostać ustanowiony tylko w sytuacjach, w których zachodzi konieczność ochrony ważnego interesu publicznego, ochrony interesu ekonomicznego państwa lub ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa państwa. Przesłanki te odpowiadają konstytucyjnym wartościom dobra wspólnego i bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej, mieszcząc się w zakresie uzasadnionej ingerencji w prawa jednostki. Pojęcie „zarządu w celu przejęcia własności” odnosi się do wyjątkowej sytuacji, w której interes publiczny wymaga nie tylko czasowego zarządu, lecz także definitywnego przejęcia majątku przez państwo lub podmiot wskazany w decyzji. Umożliwia to przeciwdziałanie obchodzeniu sankcji i dalszemu

wykorzystywaniu zasobów gospodarczych przez podmioty objęte środkami ograniczającymi w sposób zagrażający interesom Rzeczypospolitej Polskiej. Zawężenie podstaw zastosowania zarządu do przypadków realnego, bezpośredniego i poważnego zagrożenia dla ważnego interesu publicznego, interesu ekonomicznego państwa oraz zapewnienia bezpieczeństwa państwa świadczy o dążeniu do zachowania konstytucyjnie wymaganej proporcjonalności i konieczności ingerencji. Wprowadzenie art. 24 ust. 1 projektu jako mechanizmu reagowania na zagrożenia strategiczne wpisuje się w szerszy kontekst implementacji środków sankcyjnych oraz zapobiegania ich obchodzeniu. Przepis ten stanowi istotny element całościowej konstrukcji systemu ochrony interesu publicznego i gospodarczego państwa. Projekt ustawy przewiduje procedurę ustanowienia zarządu w celu przejęcia własności (decyzja ministra właściwego do spraw gospodarki) a także maksymalny okres na jaki zarząd ten może zostać ustanowiony (6 miesięcy z możliwością przedłużenia, jednak nie dłużej niż 36 miesięcy). Decyzja ministra właściwego do spraw gospodarki będzie wskazywała osobę wykonującą zarząd, osobę lub podmiot do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem, zakres tych środków oraz okres na jaki zarząd zostanie ustanowiony. W przypadku zarządu w celu przejęcia własności, ze względu na charakter regulacji oraz przesłanki związane z ochroną interesu ekonomicznego państwa i ważnego interesu publicznego ustawodawca zakłada, że organy będą w posiadaniu informacji dotyczących własności określonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych, stąd w decyzji wskazuje się na środki należące do tych osób lub podmiotów.

Art. 30 projektu reguluje kwestię odszkodowań wypłacanych w przypadku przejęcia własności na rzecz Skarbu Państwa. Ewentualne odszkodowania finansowane będą ze środków budżetu państwa. Brak jest możliwości oszacowania wysokości ewentualnych odszkodowań oraz terminu, w jakim nastąpi konieczność ich wypłaty. Powyższe wynika z faktu, iż nie było analogicznych sytuacji, dlatego nie można poczynić odpowiednich szacunków. Jednocześnie art. 29 ust. 4 wskazuje na konieczność uwzględnienia zasady wzajemności przy ustalaniu wysokości odszkodowania. To rozwiązanie umożliwia odpowiednie zróżnicowanie wysokości odszkodowania w sytuacji gdy państwo, z którym powiązana jest osoba fizyczna lub podmiot (w szczególności przez bezpośrednie lub pośrednie wspieranie państwa objętego środkami ograniczającymi UE, poważnych naruszeń praw człowieka lub represji wobec społeczeństwa obywatelskiego w tym państwie albo obcej ingerencji i manipulacji informacyjnej godzącej w bezpieczeństwo narodowe i interesy Rzeczypospolitej Polskiej) nie zapewnia osobom i podmiotom polskim równoważnego poziomu ochrony praw majątkowych ani ekwiwalentnego

odszkodowania w przypadku zastosowania wobec nich środków ingerujących w przysługujące im prawo własności. Minister właściwy do spraw gospodarki jako organ kompetentny do ustalenia wysokości odszkodowania przy zastosowaniu kryterium zasady wzajemności w prawie międzynarodowym, powinien uwzględniać nie tylko formalne uregulowania obowiązujące w porządku prawnym państwa objętego środkami ograniczającymi UE, lecz również praktykę ich stosowania, w tym sposób wykonywania ograniczeń prawa własności oraz rzeczywisty poziom ochrony praw majątkowych.

Art. 38 dotyczy świadczeń z FGŚP przyznawanych lub wypłacanych na zaspokojenie należności pracowniczych, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a–c i lit. g ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2026 r. poz. 186). Powyższe rozwiązania są analogiczne do regulacji zawartych i wciąż funkcjonujących na gruncie ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.

W zakresie **art. 39** wskazać należy, iż proponowany przepis ma na celu umożliwienie skorzystania ze świadczeń z FGŚP przez pracowników w razie niewypłacalności pracodawcy. Z drugiej strony przepis ogranicza możliwość otrzymania świadczeń przez pracowników podmiotów wpisanych na listę sankcyjną na podstawie ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego oraz podmiotów wpisanych na listę na podstawie projektowanej ustawy i ogranicza możliwość zaspokojenia roszczeń na rzecz tej samej osoby uprawnionej do wypłaty łącznie za okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz w łącznej kwocie za okres jednego miesiąca nie wyższej niż kwota określona w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych.

Art. 43 projektu doprecyzowuje krajowy środek ograniczający polegający na wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4, doprecyzowując jego przesłanki podmiotowe oraz tryb postępowania, który powinien być zastosowany przez zamawiającego.

Dodatkowo projekt uwzględnia przepis (**art. 44 projektu**), zgodnie z którym Zamawiający odstępuje od umowy zawartej w trybie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych lub na podstawie innych przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych albo rozwiązuje umowę za wypowiedzeniem, jeżeli wykonawca tej umowy został wpisany na

listę i zastosowano wobec niego krajowy środek ograniczający, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 2 lub 4 oraz nie uzyskał odstępstwa, o którym mowa w art. 10 lub art. 48 ust. 4. Odstępstwa określone w art. 10 dotyczą krajowych środków ograniczających o charakterze indywidualnym określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, natomiast odstępstwa określone w art. 48 ust. 4 odnoszą się do krajowych środków ograniczających o charakterze sektorowym i odnoszą się do art. 6 ust. 1 pkt 4 (zakaz udzielania zamówień publicznych).

Celem wprowadzenia zaproponowanych przepisów jest zapewnienie zamawiającemu prawidłowej realizacji zadań w przypadku, gdy w toku wykonywania umowy w sprawie zamówienia publicznego na wykonawcę nałożony zostanie wskazany krajowy środek ograniczający. Zamawiający powinien dysponować środkiem prawnym umożliwiającym mu wcześniejsze zakończenie umowy z podmiotem objętym krajowym środkiem ograniczającym przez możliwość odstąpienia bądź rozwiązania umowy. Odpowiednio wczesne odstąpienie bądź rozwiązanie umowy może pozwolić zamawiającemu na wszczęcie nowego postępowania celem wyłonienia kolejnego wykonawcy, który rzetelnie, terminowo i w sposób najbardziej korzystny finansowo dla zamawiającego zrealizuje zadanie.

Rozdział 3 Organy stosujące środki ograniczające

Wdrażanie środków ograniczających wymaga zaangażowania szeregu organów państwa. Jasne określenie ich zakresu kompetencji jest kluczowe dla adresatów przepisów i sprzyja zapewnieniu szczelności systemu implementacji sankcji.

Przedmiotowa ustawa określa organy krajowe właściwe w sprawach stosowania środków ograniczających, a także zasady współdziałania między nimi w działaniach sankcyjnych. Ważnym jest ustanowienie mechanizmów koordynacji, które pozwolą na efektywną współpracę we wdrażaniu środków ograniczających. Ustawa precyzuje sposób współpracy i wymiany informacji między organami krajowymi, zagranicznymi i międzynarodowymi, a także obowiązki sprawozdawcze. Organy krajowe będą także zobowiązane do przekazywania informacji do urzędu zapewniającego obsługę Zespołu ds. Środków Ograniczających w przypadku stwierdzenia możliwości naruszenia zakazów lub ograniczeń, a także do dokonywania analiz i ocen rozwiązań prawnych oraz przedstawiania opinii o potrzebie dokonania zmian przepisów prawa w zakresie dotyczącym środków ograniczających.

Ustawa przyporządkowuje organ właściwy do konkretnego zakresu przedmiotowego środków ograniczających, a w szczególności do stosowania odstępstw, czyli wydawania zezwoleń na

działalność pomimo obowiązywania środka ograniczającego przy spełnieniu określonych przepisami przesłanek.

Art. 45 Organy właściwe w zakresie stosowania środków ograniczających UE. Artykuł ten wskazuje 14 organów krajowych zaangażowanych w stosowanie środków ograniczających UE w poszczególnych obszarach tematycznych, które są objęte różnymi reżimami sankcyjnymi. Obszary są określone również w oparciu o ustawę z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1275, z późn. zm.). Organami właściwymi są: dyrektorzy urzędów morskich, Główny Inspektor Transportu Drogowego, Minister Sprawiedliwości, minister właściwy do spraw energii, minister właściwy do spraw gospodarki, minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, minister właściwy do spraw zagranicznych, naczelnik urzędu celno-skarbowego, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego, przewodniczący właściwych izb morskich, starosta właściwy w zakresie zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, Szef KAS, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

W niniejszym artykule wskazano również, iż minister właściwy do spraw gospodarki jest właściwy w sprawach ograniczeń dotyczących przywozu, wywozu i tranzytu towarów, sprzętu i technologii, w tym towarów i technologii podwójnego zastosowania, świadczenia pomocy technicznej oraz świadczenia usług, w tym usług ubezpieczenia i reasekuracji, a także w sprawach przyjmowania powiadomień o naruszeniu zakazów ustanowionych środkami ograniczającymi, pozostających we właściwości ministra właściwego do spraw gospodarki oraz w sprawach ograniczeń dotyczących wykonywania zamówień publicznych lub koncesji.

Powyższa propozycja ma na celu przypisanie spraw ograniczeń dotyczących wykonywania zamówień publicznych lub koncesji ministrowi właściwemu do spraw gospodarki. Wyjaśnić należy, iż zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej to minister właściwy do spraw gospodarki jest odpowiedzialny za realizację zadań publicznych w tym obszarze, jak również organem nadzorującym Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Powierzenie przedmiotowych kompetencji ministrowi zapewnia również zgodność z zasadą jednolitości kierownictwa administracji rządowej oraz umożliwia sprawowanie efektywnego nadzoru nad realizacją zadań pozostających w zakresie właściwego działu administracji rządowej. Takie rozwiązanie pozostaje także spójne z systemowym rozdziałem kompetencji między organem administracji rządowej kierującym działem a organem wyspecjalizowanym wykonującym zadania techniczne i eksperckie.

Art. 47 Zadania organów właściwych W artykule tym są wymienione zadania, jakie w szczególności w zakresie swojej właściwości wykonują organy stosujące środki ograniczające.

Została zaakcentowana konieczność współpracy i wymiany informacji zarówno na gruncie krajowym, jak i międzynarodowym w zakresie objętym przepisami ustawy, a zatem również pośrednio aktami prawa międzynarodowego i prawa UE.

W ust. 2 wskazano wprost, iż organy krajowe udostępniają organom właściwym na ich wniosek informacje i dokumenty niezbędne do realizacji ich zadań. Została usankcjonowana wymiana informacji z innymi państwami członkowskimi UE oraz Komisją Europejską, która powinna być realizowana bezpośrednio przez poszczególne ministerstwa i organy z uwagi na ekspercki charakter tematów – we wdrażaniu środków ograniczających UE dużą rolę odgrywa szybkie działanie i klarowne ścieżki proceduralne. To rozwiązanie przekłada się również na powinność posiadania przez wszystkie organy dostępu do bazy SIER (Sanctions Information Exchange Repository) — prowadzonego przez Komisję Europejską podstawowego narzędzia wymiany informacji w sprawach środków ograniczających UE, przez który państwa członkowskie realizują obowiązki sprawozdawcze określone unijnymi aktami prawnymi, a w szczególności dotyczące mrożonych aktywów i stosowanych odstępstw. System ten umożliwia ponadto prowadzenie wymiany odnośnie stosowanych praktyk implementacyjnych w różnych państwach członkowskich i zadawanie pytań dotyczących wątpliwości w tym zakresie.

Określono, że organy właściwe powinny współpracować z Zespołem ds. Środków Ograniczających, który ma mieć rolę koordynacją, zapewniać spójność działań w zakresie polityki sankcyjnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Służyć mają temu sporządzane przez organy właściwe co pół roku raporty przekazywane do Zespołu, co jest skorelowane z częstotliwością jego spotkań (zgodnie z art. 53 ust. 5 projektu posiedzenia Zespołu odbywają się nie rzadziej niż co sześć miesięcy). Ponadto organy właściwe powinny przekazywać do Zespołu informacje w przypadku stwierdzenia możliwości naruszenia zakazów, ograniczeń lub niedopełnienia obowiązków wynikających ze środków ograniczających z poszanowaniem odrębnych przepisów dotyczących ochrony informacji prawnie chronionych oraz bez uszczerbku dla toczących się postępowań.

Poszczególne organy powinny również prowadzić analizę i ocenę efektów wdrażanych przez nie środków ograniczających, co powinno skutkować ciągłym udoskonalaniem systemu implementacji sankcji, także przez ewentualne zmiany legislacyjne.

Szczególnie doniosłym zadaniem organów właściwych w zakresie stosowania środków ograniczających jest wydawanie zgody na odstępstwa, dlatego zadanie to zostało wyodrębnione w osobnym artykule.

Art. 48 Organy właściwe w zakresie wykonywania odstępstw Artykuł ten zapewnia wdrożenie przepisów aktów prawnych UE, wymienionych przykładowo w załączniku do uzasadnienia, przez przyporządkowanie organu właściwego do zastosowania konkretnego odstępstwa, czyli wydawania zezwoleń na działalność pomimo pozostającego w mocy środka ograniczającego ze względu na spełnienie określonych przepisami warunków. Opisanie w artykule rodzaje odstępstw mają charakter horyzontalny i są zawarte w różnych aktach prawnych UE.

Do postępowania o udzielenie odstępstwa zastosowanie znajduje k.p.a. Przepis art. 48 ust. 3 ustawy wskazuje wprost, że o zastosowaniu odstępstwa organ właściwy będzie rozstrzygał w drodze decyzji administracyjnej.

Z uwagi na to, że podjęcie decyzji o udzieleniu odstępstwa wymaga często konsultacji z innymi podmiotami realizującymi zadania publiczne, w ust. 2 opisano mechanizm współpracy między organami, polegający na możliwości wystąpienia w toku postępowania o opinię innej jednostki, która powinna udzielić odpowiedzi w terminie 7 dni.

Ust. 4 stanowi z kolei, iż przepisy o odstępstwach realizowanych w ramach środków ograniczających UE będą stosowane odpowiednio do krajowych środków ograniczających.

Z uwagi na uchylenie działu VA ustawy z dnia 16 listopada o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1131, z późn. zm.) (dalej: ustawa o KAS) – ze względów wskazanych w uzasadnieniu do zmian przewidzianych w ustawie o KAS – w art. 48 ust. 5 projektu ustawy zaproponowano regulację analogiczną do art. 143a ust. 3 ustawy o KAS, zgodnie z którą od decyzji Szefa KAS przysługuje niedewolutywny środek odwoławczy w postaci wniosku o ponowne rozpoznanie sprawy do Szefa KAS. W przypadku braku takiego rozwiązania od decyzji Szefa KAS w sprawach zwolnień zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub udostępnienia środków finansowych lub zasobów gospodarczych przysługiwałoby odwołanie do ministra właściwego do spraw finansów publicznych zgodnie z KPA. Propozycja ma zatem na celu pozostawienie dotychczasowych rozwiązań w zakresie zaskarżalności decyzji wydanych przez Szefa KAS.

Art. 49 Odstępstwa nadzwyczajne Artykuł ten będzie miał zastosowanie w sytuacjach wyjątkowych, kiedy zastosowanie odstępstwa będzie miało charakter ekstraordynaryjny,

uzasadniany względami obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także z uwagi na interes państwa lub zobowiązania międzynarodowe. Wówczas będzie możliwe zastosowanie odstępstwa nieokreślonego w przepisach poprzedzających. Organami właściwymi w zakresie stosowania odstępstw w sytuacjach nadzwyczajnych będą organy, o których mowa w art. 48 ustawy.

Art. 50 Organy kontrolne W artykule tym wskazuje się organy kontrolne, które sprawują nadzór lub kontrolę nad podmiotami wdrażającymi środki ograniczające na zasadach określonych w przepisach odrębnych. Są to:

- 1) naczelnik urzędu celno-skarbowego;
- 2) Generalny Inspektor Informacji Finansowej (dalej „GIIF”) – w odniesieniu do instytucji obowiązanych, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 3) Komisja Nadzoru Finansowego w odniesieniu do podmiotów przez nią nadzorowanych, które są instytucjami obowiązanyymi w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 4) Inspekcja Transportu Drogowego oraz organy, których funkcjonariusze są uprawnieni do kontroli warunków i obowiązków przewozów drogowych określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1490, z późn. zm.).

Proponowana zmiana ma na celu zapewnienie spójności treści art. 50 projektu ustawy o środkach ograniczających tak, aby poszczególne punkty tego przepisu miały jednolitą redakcję. Nie ma bowiem potrzeby doprecyzowania w pkt 1 i 4, w ramach której kontroli jest realizowana kontrola przestrzegania środków ograniczających przez wskazanie, że następuje to w ramach kontroli celno-skarbowej, o której mowa w art. 54 ustawy o KAS (w przypadku naczelnika urzędu celno-skarbowego) lub w ramach kontroli, o której mowa w ustawie o transporcie drogowym (w przypadku Inspekcji Transportu Drogowego). Co więcej – to, że kontrola przestrzegania środków ograniczających ma być wykonywana na podstawie tych wskazanych przepisów wynika bowiem z brzmienia zdania wstępnego art. 50 projektu ustawy o środkach ograniczających. Zgodnie z nim kontrola środków ograniczających przez naczelnika urzędu celno-skarbowego i Inspekcję Transportu Drogowego ma być wykonywana w ramach sprawowanej przez te organy kontroli i na zasadach określonych w przepisach odrębnych. W przypadku naczelnika urzędu celno-skarbowego, następuje to w ramach kontroli celno-

skarbowej, której zasady określają art. 54–94 ustawy o KAS, stanowiące przepisy odrębne, o których mowa w art. 50 ust. 1 projektu ustawy o środkach ograniczających.

Rozdział 4 Współdziałanie organów stosujących środki ograniczające

W przedmiotowym rozdziale określono sposób współdziałania organów w sprawach przyjmowania i wykonywania środków ograniczających wskazując w szczególności organy, które posiadają horyzontalne kompetencje koordynacyjne.

Art. 51 Kompetencje koordynacyjne ministra właściwego do spraw zagranicznych
Minister właściwy do spraw zagranicznych (dalej: MSZ) pełni rolę koordynacyjną w zakresie przyjmowania, wdrażania oraz znoszenia środków ograniczających UE. Przy MSZ działa Zespół ds. Środków Ograniczających (art. 53). Jego powołanie z jednej strony stanowi implementację art. 15 dyrektywy 2024/1226, a z drugiej zapewnia platformę współpracy i uzgadniania działań między różnymi podmiotami wdrażającymi sankcje.

MSZ koordynuje wypracowanie stanowisk w ramach polityki sankcyjnej Rzeczypospolitej Polskiej na forum UE, w szczególności dotyczących przyjmowania, przeglądów i znoszenia środków ograniczających. W Ministerstwie Spraw Zagranicznych, we współpracy z innymi organami, są przygotowywane również propozycje nowych wpisów indywidualnych w reżimach sankcyjnych wraz z pakietami dowodowymi. Ponadto, za pomocą Zespołu ds. Środków Ograniczających, MSZ koordynuje współpracę międzyresortową w dziedzinie wdrażania sankcji wynikających ze zobowiązań międzynarodowych. MSZ przekazuje również do Komisji Europejskiej powiadomienia o zidentyfikowanych naruszeniach środków ograniczających UE i nakładanych karach administracyjnych, co jest realizacją postanowień wynikających z niektórych reżimów sankcyjnych UE tj. np. art. 8j rozporządzenia Rady UE 765/2006 dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy, art. 12 rozporządzenia Rady UE nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających oraz art. 6 i 6b rozporządzenia Rady UE nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie.

W realizacji swoich zadań MSZ ściśle współpracuje z Komisją Europejską, Radą UE i właściwymi organami państw członkowskich i Europejską Służbą Działań Zewnętrznych.

Art. 52 Kompetencje koordynacyjne ministra właściwego do spraw gospodarki
Horyzontalne zadania w zakresie stosowania środków ograniczających realizuje również

minister właściwy do spraw gospodarki, który koordynuje współpracę organów administracji z podmiotami gospodarczymi w obszarze sankcji. Minister właściwy do spraw gospodarki zapewnia funkcjonowanie systemu informacji gospodarczej o wpływie środków ograniczających na podmioty gospodarcze funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej oraz prowadzi dialog z organizacjami przedsiębiorców na rzecz podnoszenia świadomości w zakresie ryzyk i szans związanych z wdrażaniem środków ograniczających. Minister właściwy do spraw gospodarki realizuje ponadto politykę kontroli eksportu towarów podwójnego przeznaczenia, na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 53 Zespół ds. Środków Ograniczających Zespół ds. Środków Ograniczających ma za zadanie zapewnienie właściwej realizacji zobowiązań międzynarodowych wynikających ze środków ograniczających UE, a także dba o spójność krajowych środków ograniczających ze środkami UE, których stanowią uzupełnienie. Zespół ds. Środków Ograniczających stanowi platformę koordynacji działań i wymiany informacji między organami, w szczególności będąc odbiorcą raportów właściwych organów, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 6 projektu.

Ponadto, powołanie Zespołu ds. Środków Ograniczających implementuje art. 15 dyrektywy 2024/1226, który stanowi, że państwa członkowskie wyznaczają spośród swoich właściwych organów oraz bez uszczerbku dla niezależności sądów jednostkę lub organ zapewniający koordynację i współpracę między organami ścigania i organami odpowiedzialnymi za wdrażanie unijnych środków ograniczających w odniesieniu do działalności przestępczej objętej przedmiotową dyrektywą.

Na forum Zespołu organy wymieniają się danymi statystycznymi w celu analizy skali i tendencji wypracowując wspólne priorytety w zakresie stosowania prawa karnego i administracyjnego. Informacje wymieniane przez organy dotyczą w szczególności liczby zastosowanych odstępstw i wyłączeń oraz wszczętych kontroli, a także nałożonych kar pieniężnych i są gromadzone przez Zespół. W zakresie danych statystycznych dotyczących prawa karnego (postępowania przygotowawcze i sądowe) właściwy pozostaje Minister Sprawiedliwości (art. 54 ust. 2).

Ust. 3 określa skład Zespołu ds. Środków Ograniczających, którego przewodniczącym będzie sekretarz lub podsekretarz stanu wyznaczony przez ministra właściwego ds. zagranicznych. Skład Zespołu będzie szeroki (15 ustawowych członków łącznie z przewodniczącym Zespołu) i odzwierciedlający architekturę podmiotów zaangażowanych we wdrażanie i kontrolę środków ograniczających w Rzeczypospolitej Polskiej. Przedstawiciele będą wskazani przez: Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Centralnego Biura

Antykorupcyjnego, Szefa KAS, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, GIIF, Ministra Sprawiedliwości, ministra właściwego do spraw finansów publicznych, ministra właściwego do spraw gospodarki, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw koordynowania działalności służb specjalnych, jeżeli zostanie powołany, Prokuratora Krajowego, Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego.

Skład Zespołu może być *ad hoc* rozszerzany o inne podmioty na wniosek przewodniczącego lub jednego z jego członków, jeżeli przemawia za tym zakres merytoryczny spraw omawianych na posiedzeniu.

Zespół ds. Środków Ograniczających zbiera się nie rzadziej niż co 6 miesięcy w terminach wyznaczonych przez przewodniczącego. Ustawa stanowi, że obsługę Zespołu będzie zapewniał urząd obsługujący ministra właściwego do spraw zagranicznych.

Art. 54 reguluje możliwość przetwarzania przez Ministra Sprawiedliwości zanonimizowanych danych statystycznych dotyczących środków ograniczających wynikające z regulacji implementowanej dyrektywy.

Rozdział 5 Administracyjne kary pieniężne

Akty prawne UE wprowadzające środki ograniczające wydane na podstawie art. 29 TUE oraz art. 215 TFUE dla realizacji celów WPZiB przewidują w swoich postanowieniach przyjęcie przez państwa członkowskie przepisów określających sankcje, w tym odpowiednie sankcje karne, mające zastosowanie w przypadkach naruszenia przepisów rozporządzenia oraz wskazują, że państwa członkowskie podejmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia ich stosowania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające oraz mogą uwzględniać dobrowolne samodzielne ujawnienie naruszeń przepisów rozporządzenia jako okoliczność łagodzącą, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa krajowego (np. art. 9 ust. 1 rozporządzenia 765/2006, art. 15 ust. 1 rozporządzenia 269/2014, art. 8 ust. 1 rozporządzenia 833/2014).

W związku z powyższym wprowadzenie przepisów regulujących nakładanie administracyjnych kar pieniężnych za nieprzestrzeganie ograniczeń i obowiązków wprowadzonych przez te akty prawne UE jest bezwzględnie konieczne z punktu widzenia potrzeby odpowiedniego ich stosowania oraz zapewnienia skuteczności przyjętych środków. Jednocześnie należy zauważyć, iż przepisy aktów UE, w szczególności w zakresie zamrażania środków finansowych oraz zasobów gospodarczych, będą stosowane przez podmioty

gospodarcze (ze szczególnym uwzględnieniem banków lub instytucji finansowych). Tym samym jest zasadne wprowadzanie — z uwagi na typ podmiotów — przepisów sankcyjnych o charakterze administracyjnym ze względu na ich większą skuteczność oraz uproszczoną ścieżkę proceduralną niewymagającą przeprowadzenia długotrwałego postępowania karnego. Nałożenie kary przez decyzję organu administracyjnego uzasadnione jest koniecznością szybkiej reakcji na naruszenie oraz możliwe i poważne konsekwencje dla interesu publicznego przy braku natychmiastowej reakcji.

Także w odniesieniu do krajowych środków ograniczających jest niezbędne wprowadzenie odpowiednich przepisów sankcjonujących przypadki niestosowania lub obchodzenia krajowych środków ograniczających w celu zapewnienia ich skuteczności i efektywności stosowania. Mają one także charakter prewencyjny – przeciwdziałający naruszaniu wprowadzonych krajowych środków ograniczających. Z uwagi na to, że krajowe środki ograniczające mają w większości zastosowanie do podmiotów gospodarczych jest zasadne objęcie ich naruszeń sankcją o charakterze administracyjnym (karą pieniężną).

Proponuje się przyjęcie opisowego określania zachowań osób i podmiotów, które skutkują odpowiedzialnością o charakterze administracyjnym (znamion czynów podlegających karze pieniężnej) przez przyjęcie przepisów o charakterze generalno-abstrakcyjnym.

Jest to odejście od dotychczasowego sposobu regulacji tej materii w ustawie o KAS, która:

- po pierwsze dotyczyła środków ograniczających wprowadzonych na Federację Rosyjską i Białoruś w związku z agresją zbrojną na Ukrainę (rozporządzenie 765/2006, rozporządzenie 269/2014, rozporządzenie 833/2014) i nie dotyczyła środków ograniczających wprowadzanych przez UE na inne państwa lub osoby lub podmioty z tych państw, na podstawie innych rozporządzeń UE,
- po drugie odwoływała się do konkretnych przepisów (jednostek redakcyjnych) rozporządzeń 765/2006, 269/2014, 833/2014, co okazało się rozwiązaniem niefunkcjonalnym (zbyt kazuistycznym), powodującym konieczność nowelizacji tych ustaw każdorazowo w sytuacji, gdy te rozporządzenia UE podlegają zmianom w zakresie stosowania określonych zakazów lub środków ograniczających.

Zaproponowane rozwiązanie pozwoli na pełniejsze i skuteczniejsze zwalczanie naruszeń środków ograniczających. Będzie miało zatem zastosowanie do wszystkich aktów prawnych UE wprowadzających środki ograniczające (bez odwołania się do konkretnych rozporządzeń UE), także do tych aktów prawnych UE, które zostaną wydane w przyszłości. Uniknie się

również w ten sposób potrzeby każdorazowej nowelizacji ustawy o środkach ograniczających w razie dokonywania zmian w aktach prawnych UE wprowadzających środki ograniczające.

W związku z proponowanym uchyceniem działu VA ustawy o KAS, w tym art. 143d wskazującego przepisy rozporządzeń 765/2006, 269/2014, 833/2014, za naruszenie których może być nałożona kara pieniężna jest niezbędne uzupełnienie art. 55 i art. 56 ustawy o środkach ograniczających, tak aby zawierały one opisy zachowań, które są zawarte w przepisach rozporządzeń 765/2006, 269/2014, 833/2014 występujących w uchylanym art. 143d ustawy o KAS. Jest to uzasadnione tym, aby nie doszło do objęcia administracyjną karą pieniężną mniejszej liczby naruszeń środków ograniczających na podstawie ustawy o środkach ograniczających niż na podstawie uchylanego art. 143d ustawy o KAS. Należy mieć bowiem na uwadze, że przepisy rozporządzeń 765/2006, 269/2014, 833/2014 nakładają na państwa członkowskie obowiązek przyjęcia przepisów określających sankcje, w tym odpowiednie sankcje karne, mające zastosowanie w przypadkach naruszenia przepisów tych rozporządzeń oraz podejmowania wszelkich środków niezbędnych do zapewnienia ich stosowania.

Art. 55

Ustawa w art. 55 przewiduje, że sankcji administracyjnej w postaci kary pieniężnej będzie podlegać naruszenie przez osobę lub podmiot zakazu lub niedopełnienie przez nie obowiązku, wynikającego ze środków ograniczających wprowadzonych w aktach prawnych UE lub krajowych środków ograniczających. Dotyczy to zakazów, ograniczeń (np. w postaci konieczności uzyskania zezwolenia na określone działania, np. transakcje) lub obowiązków określonego zachowania.

Mając na uwadze, że ustawa ma zawierać regulacje, które w sposób kompleksowy dotyczą wszystkich aktów prawnych UE wprowadzających środki ograniczające, w tym zasady odpowiedzialności za naruszenie zakazów, ograniczeń i niedopełnienie obowiązków, określonych środkami ograniczającymi proponowane regulacje nie odwołują się do konkretnych aktów prawnych UE w ww. zakresie. W związku z tym będą miały zastosowanie do wszystkich aktów prawnych UE wprowadzających środki ograniczające, także do tych aktów, które zostaną wydane w przyszłości.

Z tego też względu został uchylony dział VA ustawy o KAS, w tym art. 143d, który określał, enumeratywnie za naruszenie jakich środków ograniczających wprowadzonych na Federację Rosyjską i Białoruś w związku z agresją zbrojną na Ukrainę może być wymierzona administracyjna kara pieniężna. Dodatkowo doświadczenia w zakresie stosowania rozwiązań

określonych w art. 143d pokazały, że odwoływanie się do konkretnych przepisów (jednostek redakcyjnych) rozporządzeń UE (dotychczas tylko rozporządzeń 765/2006, 269/2014, 833/2014) jest niefunkcjonalne (zbyt kazuistyczne) i nie nadąża za zmieniającą się, niekiedy bardzo dynamiczną rzeczywistością. Takie rozwiązanie powodowało konieczność nowelizacji ustawy o KAS każdorazowo w sytuacji, gdy te rozporządzenia UE ulegają zmianom w tym zakresie. Konieczne jest zatem przygotowanie generalnego, adekwatnego rozwiązania, które będzie obejmowało wszystkie środki ograniczające, a także będzie wspomagało skuteczność wprowadzanych ograniczeń bez konieczności prowadzenia ciągłych procesów legislacyjnych zapewniających aktualność regulacji.

Mając na uwadze powyższe, zaprojektowano ogólny katalog czynów/zachowań, który jednocześnie odwzorowuje aktualne rozwiązania obowiązujące w zakresie agresji zbrojnej na Ukrainę. Ustawa przewiduje także karę pieniężną za naruszenie zakazów lub niedopełnienie obowiązków, wynikających ze środków ograniczających, które nie były dotychczas zagrożone sankcją administracyjną z uwagi na ich nieuwzględnienie w uchylanym art. 143d ustawy o KAS.

W czynach opisanych w art. 55 ustawy, za które może być nałożona kara pieniężna, zostały uwzględnione naruszenia środków ograniczających, które były zagrożone na podstawie uchylanego art. 143d ustawy o środkach ograniczających i które mogą też pojawić się podczas wdrażania środków ograniczających dotyczących innych reżimów.

Osoba lub podmiot podlegają karze pieniężnej na podstawie tego przepisu, gdy:

- 1) bezpośrednio lub pośrednio udostępniają środki finansowe lub zasoby gospodarcze osobie lub podmiotowi wpisanym na listę krajową lub osobie, podmiotowi lub organowi, wobec których są stosowane środki ograniczające UE albo na ich rzecz;
- 2) nie zamrażają środków finansowych lub zasobów gospodarczych będących własnością, posiadanych albo kontrolowanych, bezpośrednio lub pośrednio przez osobę lub podmiot wpisane na listę krajową lub przez osobę, podmiot lub organ, wobec których są stosowane środki ograniczające UE, a także korzyści pochodzących z tych środków;
- 3) zawierają umowy lub realizuje transakcje z państwem trzecim, organami państwa trzeciego lub podmiotem będącym własnością, bezpośrednio lub pośrednio, państwa trzeciego lub organów państwa trzeciego, lub kontrolowanym przez państwo trzecie, lub przez organy państwa trzeciego, a także z osobami prawnymi, podmiotami i organami objętymi środkiem ograniczającym oraz których zawarcie lub realizacja są objęte środkiem ograniczającym lub kontynuują takie transakcje;

- 4) przyjmują darowizny, korzyści gospodarcze lub wsparcie, w tym finansowanie i pomoc finansową;
- 5) dokonują bezpośredniego lub pośredniego obrotu towarami, sprzętem, technologią i oprogramowaniem, ich przywozu, wywozu, sprzedaży, nabywania, zbycia, przekazania, tranzytu lub transportu, lub świadczą bezpośrednio lub pośrednio usługi pośrednictwa, pomocy technicznej, lub inne usługi związane z tymi towarami, sprzętem, technologią i oprogramowaniem, w szczególności związane z ich dostarczaniem, wytwarzaniem, instalacją utrzymaniem, używaniem i aktualizacją, w tym usługi inwestycyjne oraz usługi ubezpieczenia i reasekuracji, a także udzielają, bezpośrednio lub pośrednio, finansowania lub pomocy finansowej, w tym finansowych instrumentów pochodnych, związanych ze sprzedażą, dostawą, przekazywaniem, lub wywozem towarów, sprzętów, technologii i oprogramowania;
- 6) sprzedają, udzielają licencji lub przekazują prawa własności intelektualnej lub tajemnicy przedsiębiorstwa, a także przyznają prawo dostępu do materiałów lub informacji chronionych w drodze praw własności intelektualnej lub stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa związanych z towarami, sprzętem, technologią i oprogramowaniem oraz z dostarczaniem, wytwarzaniem, utrzymaniem i używaniem tych towarów, sprzętów, technologii i oprogramowania, lub przyznają prawo do ponownego wykorzystywania tych materiałów lub informacji;
- 7) nie stosują przy sprzedaży, dostawie, przekazywaniu lub wywozie do państwa trzeciego, towarów lub technologii umownego zakazu powrotnego wywozu;
- 8) świadczą usługi finansowe lub prowadzą działalność finansową, w tym przyjmują depozyty, udzielają nowych pożyczek lub kredytów lub uczestniczą w uzgodnieniach służących udzielaniu nowych pożyczek lub kredytów, lub udzielania finansowania w inny sposób, w tym w postaci kapitału własnego, oraz usługi w zakresie kryptoaktywów w rozumieniu art. 3 pkt 16 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów, wydawania instrumentów płatniczych w rozumieniu art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2025 r. poz. 611, z późn. zm.); usług acquiringu w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, transakcji płatniczych i inicjowania płatności oraz emisji pieniądza elektronicznego, o którym mowa w art. 2 pkt 21a ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych;
- 9) zapewniają ubezpieczenie lub reasekurację;

- 10) świadczą inne usługi, w szczególności usługi rachunkowe, audytowe, księgowe lub doradztwa podatkowego, doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, usługi w zakresie public relations, usługi informatyczne i usługi powiązane, usługi architektoniczne i inżynieryjne, usługi doradztwa prawnego i usługi doradztwa informatycznego, usługi inwestycyjne, usługi budowlane, zintegrowane usługi inżynieryjne, usługi urbanistyczne, usługi doradztwa naukowego i technicznego związanego z inżynierią, usługi w zakresie badań i analiz technicznych, usługi reklamowe, usługi w zakresie badania rynku lub badania opinii publicznej, usługi w zakresie ratingu kredytowego, usługi subskrypcji związanych z działalnością w zakresie ratingu kredytowego, komercyjne usługi wykorzystujące przestrzeń kosmiczną, usługi sztucznej inteligencji, usługi obliczeń wielkiej skali, w tym dostępu do obliczeń akcelеровanych przez procesory graficzne lub usługi obliczeń kwantowych, usługi związane z działalnością turystyczną, usługi w zakresie monitorowania lub przechwytywania komunikacji internetowej lub telefonicznej;
- 11) kupują, sprzedają, świadczą, bezpośrednio lub pośrednio, usługi inwestycyjne lub pomocy w emisji, lub dokonują innych czynności związanych ze zbywalnymi papierami wartościowymi i instrumentami rynku pieniężnego w tym sprzedaży zbywalnych papierów wartościowych denominowanych w jakiegokolwiek walucie urzędowej państwa UE lub sprzedaży jednostki w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, które zapewniają ekspozycję na takie papiery wartościowe;
- 12) dopuszczają do obrotu giełdowego i świadczenia usług w systemach obrotu zarejestrowanych lub uznanych w UE w odniesieniu do zbywalnych papierów wartościowych osób prawnych, podmiotów lub organów;
- 13) sprzedają, dostarczają, przekazują i wywożą banknoty denominowane w jakiegokolwiek walucie urzędowej państwa UE;
- 14) są właścicielem osób prawnych, podmiotów lub organów zarejestrowanych lub utworzonych na podstawie prawa państwa UE i świadczących usługi w zakresie portfela, rachunków i przechowywania kryptoaktywów, sprawują kontrolę nad tymi osobami prawnymi, podmiotami lub organami oraz zajmują stanowisko w organach zarządzających tych osób prawnych, podmiotów lub organów;
- 15) nabywają nowe lub rozszerza dotychczasowe udziały w osobach prawnych, podmiotach lub organach lub te udziały w nich posiadają;
- 16) tworzą nowe spółki joint venture, oddziały lub przedstawicielstwa lub utrzymują istniejące spółki joint venture, oddziały lub przedstawicielstwa;

- 17) zajmują stanowiska w organach zarządzających osoby prawnej, podmiotu lub organu;
- 18) rejestrują trust lub podobne porozumienie prawne, zapewniają na jego rzecz adres siedziby statutowej, adres prowadzenia działalności lub adres administracyjny, a także świadczą na jego rzecz usług zarządzania;
- 19) udzielają wsparcia finansowego na rzecz wymiany handlowej, udzielają finansowania publicznego lub pomocy finansowej na rzecz handlu z państwami trzecimi lub inwestycji w państwie trzecim, inwestowania w projekty finansowane lub współfinansowane przez organy państwa trzeciego, a także uczestniczą w projektach lub dokonują innego wkładu w te projekty;
- 20) nadają lub umożliwiają, ułatwiają lub w inny sposób przyczyniają się do nadawania jakichkolwiek treści przez osoby prawne, podmioty lub organy, wobec których są stosowane środki ograniczające, w tym w drodze transmisji lub dystrybucji za pomocą dowolnych środków takich jak telewizja kablowa, satelitarna, telewizja internetowa, dostawcy usług internetowych, internetowe platformy lub aplikacje służące do udostępniania plików wideo, a także reklamują produkty lub usługi we wszelkich treściach wyprodukowanych lub nadawanych przez osoby prawne, podmioty lub organy, w tym w drodze transmisji lub dystrybucji za pomocą takich środków;
- 21) udostępniają zdolność magazynowania;
- 22) wykonują transport drogowy oraz przewóz drogowy;
- 23) wykonują bez zezwolenia lub z naruszeniem jego warunków określoną działalność; co wobec braku takiego zezwolenia lub jego naruszenia stanowi naruszenie zakazu lub ograniczenia, które stanowią środek ograniczający;
- 24) udzielają dostępu statkom do portów morskich i śluz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 25) rejestrują lub utrzymują w rejestrze statek;
- 26) świadczą na terytorium UE usługi ponownego załadunku do celów operacji przeładunku skroplonego gazu ziemnego oraz świadczą pomoc techniczną, usługi pośrednictwa, udzielania finansowania lub pomocy finansowej przy usłudze ponownego załadunku do celów operacji przeładunku skroplonego gazu ziemnego,
- 27) zawierają lub wykonują umowy leasingu lub czarteru statków lub statków powietrznych, świadczą lub nabywają usługi załogi, świadczą usługi ubezpieczeniowe lub reasekuracyjne na rzecz statków, świadczą usługi klasyfikacji;
- 28) wykonują lądowanie na terytorium UE, start z terytorium UE oraz przelot nad terytorium UE;

- 29) umożliwiają wskazanej osobie fizycznej wjazd na terytorium państwa członkowskiego UE lub tranzyt przez to terytorium.

Art. 56

Z kolei w art. 56 ustawy została przewidziana sankcja administracyjna w postaci kary pieniężnej za obchodzenie przez osoby lub podmioty zakazów stanowiących środki ograniczające wprowadzone w aktach prawnych UE lub krajowych środków ograniczających lub też naruszenie obowiązków o charakterze informacyjnym wynikających z tych środków.

Podlegającymi karze pieniężnej na podstawie tego przepisu mają być następujące zachowania:

- 1) wykorzystywanie, przekazywanie osobie trzeciej lub zbywanie w inny sposób środków finansowych lub zasobów gospodarczych, będących bezpośrednio lub pośrednio własnością, będących w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą wskazanej osoby, podmiotu lub organu, dokonywane w celu ukrycia środków finansowych i lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone zgodnie ze środkiem ograniczającym (odpowiednik uchylonego art. 143d pkt 4 ustawy o KAS w zakresie art. 2 rozporządzenia 765/2006 oraz art. 2 rozporządzenia 269/2014);
- 2) przekazywanie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji w celu ukrycia faktu, że wskazana osoba, podmiot lub organ jest właścicielem lub beneficjentem rzeczywistym środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone zgodnie ze środkiem ograniczającym (odpowiednik uchylanego art. 143d pkt 3 i 4 ustawy o KAS w zakresie art. 5a ust. 4a lub 4b rozporządzenia 833/2014);
- 3) niedopełnienie przez wyznaczoną osobę fizyczną lub przedstawiciela wyznaczonego podmiotu lub organu obowiązku stanowiącego środek ograniczający polegającego na zgłaszaniu właściwym organom administracyjnym środków finansowych i funduszy lub zasobów gospodarczych podlegających jurysdykcji państwa członkowskiego UE, należących do nich, będących ich własnością, w ich posiadaniu lub pod ich kontrolą (odpowiednik uchylanego art. 143d pkt 3 ustawy o KAS w zakresie art. 5r ust. 1 lub 2 i art. 6b ust. 1 rozporządzenia 833/2014);
- 4) niedopełnienie obowiązku stanowiącego środek ograniczający polegającego na przekazaniu właściwym organom informacji, uzyskanych w związku z wykonywaną pracą lub działalnością gospodarczą, o zamrożonych środkach finansowych lub zasobach gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą wskazanej osoby, podmiotu lub organu albo osobom lub podmiotom wpisanym na listę krajową znajdujących się na terytorium państw członkowskich UE

(odpowiednik uchylanego art. 143d pkt 2 ustawy o KAS w zakresie art. 1z, art. 5, art. 8j ust. 1 rozporządzenia 765/2006, art. 7, art. 8, art. 9 ust. 2 rozporządzenia 269/2014 oraz art. 3d ust. 1a lub 5, art. 3l ust. 1d, art. 3m ust. 11, art. 5a ust. 4a lub 4b, art. 5g, art. 5r ust. 1 lub 2, art. 6b ust. 1 rozporządzenia 833/2014); a także niedopełnienie obowiązku stanowiącego środek ograniczający polegającego na przekazaniu właściwym organom informacji w odniesieniu do lotów nieregularnych, w celu weryfikacji czy lot nie narusza zakazu lotów stanowiącego środek ograniczający UE oraz o wszelkich transakcjach zakupu, przywozu lub przekazania do UE kondensatów gazu ziemnego;

- 5) podjęcia świadomego i celowego udziału w działaniach, których celem lub skutkiem jest obejście zakazów określonych w art. 55, w tym przez uczestniczenie w takich działaniach bez rozmyślnego dążenia do celu lub skutku, ale ze świadomością, że takie uczestniczenie może mieć ten cel lub skutek, i akceptowanie takiej możliwości (odpowiednik uchylanego art. 143d pkt 4 ustawy o KAS w zakresie art. 2 rozporządzenia 5/2006, art. 2 rozporządzenia 269/2014 oraz art. 2e ust. 1 lub 3, art. 3 ust. 1 lub 2, art. 3a ust. 1 lub 2, art. 3g ust. 1, art. 3h ust. 1, art. 3u ust. 1, art. 5 ust. 1–6, art. 5a ust. 1, 2 lub 4, art. 5aa ust. 1, art. 5ab ust. 1, art. 5ad ust. 1, art. 5b ust. 1, art. 5f ust. 1, art. 5h, art. 5i ust. 1 lub art. 5j ust. 1 lub 2 rozporządzenia 833/2014).

Art. 57

W art. 57 ustawy przewiduje się karę pieniężną, która będzie nakładana na osobę lub podmiot, wobec których ma zastosowanie środek ograniczający polegający na wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych. Sankcja administracyjna będzie wobec nich stosowana w sytuacji, gdy w okresie wykluczenia będą ubiegać się o udzielenie zamówienia publicznego lub dopuszczenie do udziału w konkursie, lub biorą udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub w konkursie.

Art. 58

Odpowiedzialność administracyjna może być stosowana wobec osoby lub podmiotu, jako zapewniająca skuteczne, szybkie i odstrasżające narzędzie przeciwdziałające naruszeniom zakazów, ograniczeń i niedopełnieniu obowiązków, określonych środkami ograniczającymi. Jednakże z uwagi na to, że naruszenia środków ograniczających są objęte także sankcją o charakterze karnym przewidzianą w projektowanym rozdziale 6 ustawy, aby uniknąć podwójnego karania za ten sam czyn, czyli stosowania wobec osoby fizycznej równocześnie sankcji o charakterze karnym i administracyjnym, zostało przewidziane w art. 58 ustawy, że w

przypadku osoby fizycznej przepisów o karach pieniężnych nie stosuje się, jeżeli czyn zagrożony karą pieniężną (wskazany w art. 55–57) wyczerpuje znamiona przestępstwa, o którym mowa w rozdziale 6 ustawy. Analogicznie, w ustępie 2, przewidziano klauzulę zapobiegającą wystąpieniu podwójnej karalności w stosunku do podmiotów zbiorowych. Chociaż podmiot zbiorowy nie ponosi odpowiedzialności bezpośrednio na podstawie przepisów projektowanego rozdziału 6, to ustawa rozciąga w art. 79 zakres stosowania ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822, z późn. zm.) także na czyny stypizowane w tym rozdziale. Rozwiązanie to zapewnia zgodność projektowanej regulacji z wywodzoną z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadą zakazu podwójnej karalności.

Art. 59

Mając na uwadze, że wprowadzane w krajowym porządku prawnym sankcje za naruszanie środków ograniczających mają być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające, w art. 59 projektu ustawy przewidziano odpowiedzialność administracyjną w postaci kary pieniężnej nakładanej w wysokości do 20 mln zł. Powyższa kara uwzględnia przesłanki wynikające z aktów prawnych UE, zgodnie z którymi przewidziane sankcje winny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Taka wysokość kary pieniężnej jest obecnie przewidziana w art. 143e ust. 1 ustawy o KAS oraz w art. 6 ust. 2, art. 7 ust. 7 i art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego. Kary pieniężne przewidziane w art. 55 i art. 56 projektu ustawy będzie nakładał, w drodze decyzji administracyjnej, naczelnik urzędu celno-skarbowego, zaś kary określone w art. 57 projektu ustawy – Prezes Urzędu Zamówień Publicznych.

Art. 60

Proponuje się określenie przesłanek, które mają być brane pod uwagę przez organ nakładający karę pieniężną przy określaniu jej wysokości. W art. 60 projektu ustawy wskazano, iż przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej organ nakładający tę karę jest obowiązany uwzględnić następujące okoliczności wpływające na rozstrzygnięcie w tym zakresie:

- 1) wagę i okoliczności naruszenia prawa oraz czas trwania tego naruszenia;
- 2) wysokość korzyści, którą strona osiągnęła, lub straty, której uniknęła, jeżeli można te korzyści lub straty ustalić;

- 3) straty poniesione przez osoby trzecie w związku z naruszeniem, jeżeli można je ustalić;
- 4) uprzednie ukaranie karą pieniężną, o której mowa w art. 59;
- 5) działania podjęte przez stronę dobrowolnie w celu usunięcia skutków naruszenia prawa;
- 6) współpracę z organem prowadzącym postępowanie w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania;
- 7) w przypadku osoby fizycznej – warunki osobiste strony, na którą administracyjna kara pieniężna jest nakładana.

Powyższe rozwiązanie pozwoli na uwzględnienie całości okoliczności faktycznych sprawy, w tym współpracy naruszającego z organem, oraz dostosowanie wysokości kary pieniężnej do wagi i ciężaru naruszenia środka ograniczającego.

Art. 62

W odniesieniu do administracyjnych kar pieniężnych przewidziano jednocześnie, że w szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy waga naruszenia krajowych środków ograniczających jest znikoma, naczelnik urzędu celno-skarbowego lub Prezes Urzędu Zamówień Publicznych, mogą, w drodze decyzji, odstąpić od nałożenia kary. Organ powinien dokonać doprecyzowania pojęcia „w szczególnie uzasadnionym przypadku”, skonkretyzowania tego pojęcia przy uwzględnieniu okoliczności faktycznych indywidualnej sprawy oraz kontekstu normatywnego, w którym pojęcie to funkcjonuje. Umożliwi to zatem organowi nakładającemu karę pieniężną uwzględnienie wyjątkowej sytuacji faktycznej, w której nastąpiło naruszenie środka ograniczającego oraz całokształt sytuacji, w której ono nastąpiło, w tym działanie w sytuacji konieczności lub pod wpływem siły wyższej, gdy nie jest możliwe osiągnięcie celu odpowiedzialności administracyjno-prawnej a wymierzenie kary byłoby nieproporcjonalne lub niecelowe. Warunkiem odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej jest jednocześnie to, aby naruszenie miało znikomy charakter, tzn. następstwa naruszenia, ich rozmiar, czas ich trwania i nie mają charakteru systemowego i poważnego.

Rozdział 6 Przepisy karne

Przedmiotowy rozdział stanowi implementację do polskiego porządku prawnego odpowiedzialności karnej osób fizycznych w odniesieniu do naruszeń środków ograniczających UE określonych w art. 3 oraz art. 5 dyrektywy 2024/1226. Zgodnie z zasadą *nullum crimen sine lege scripta* oraz brzmieniem art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 83 ust. 1 oraz art. 288 zd. 3 TFUE, podstawa odpowiedzialności karnej w polskim systemie

prawnym musi wynikać z aktu rangi ustawowej bądź wyższej. Z uwagi na okoliczność, że prawo unijne określa w dyrektywach jedynie normy minimalne dotyczące przestępstw oraz kar, które wiążą każde państwo członkowskie, do którego jest kierowane, w odniesieniu do rezultatu, który ma być osiągnięty, ale pozostawia jednak organom krajowym swobodę wyboru formy i środków, jest konieczne stworzenie w akcie rangi ustawowej norm sankcjonujących jako odpowiednie środki reakcji penalnej. Jest dopuszczalne jednocześnie posługiwanie się tzw. normami blankietowymi, nawet gdy wypełnienie ich treścią wymaga sięgnięcia do aktów rangi niższej niż ustawa (tzw. niesamoistne źródła prawa karnego; por. postanowienie SN z 29.01.2009 r., I KZP 29/08, LEX nr 477671) czy poza system prawa (zob. J. Kulesza [w:] A. Behan, M. Filipczak, M. Grudecki, K. Patora, K. Wala, J. Kulesza, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2025, art. 1.)

Z uwagi na fakt, iż wszystkie czyny zabronione zawarte w rozdziale 6 stanowią przestępstwa (art. 1 § 1 k.k.), przy rekonstrukcji typu czynu zabronionego na etapie stosowania prawa, będzie konieczne także uwzględnienie tych elementów typu czynu zabronionego, które zostały przez ustawodawcę wymienione w części ogólnej k.k.. Rekonstrukcja typu czynu zabronionego może być oparta na wzorcach zawartych w więcej niż jednym przepisie ustawy karnej (zbieg przepisów ustawy — art. 11 § 2) (A. Zoll [w:] *Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Część I. Komentarz do art. 1—52*, wyd. V, red. W. Wróbel, Warszawa 2016, art. 1.) Należy pamiętać, że zgodnie z treścią art. 116 k.k. przepisy części ogólnej kodeksu karnego stosuje się do innych ustaw przewidujących odpowiedzialność karną, chyba że ustawy te wyraźnie wyłączają ich zastosowanie. W rezultacie, tylko przykładowo, w kontekście dodatkowych wymogów dyrektywy 2024/1226 w zakresie przestępstw wskazać można, że do projektowanych przestępstw będą mieć zastosowanie m.in. regulacje w zakresie: form stadialnych i zjawiskowych czynów karalnych (art. 13, 16 i 18 k.k.), zasady indywidualizacji odpowiedzialności karnej (art. 21 k.k.), kary zamiennej (art. 37a k.k.), przypadku (art. 44 k.k. i następne), okoliczności obciążających i łagodzących (art. 53 § 2a i 2b k.k.), powrotu do przestępstwa – recydywy (art. 64 k.k.), przedawnienia karalności przestępstw (art. 101 k.k. i następne), zatarcia karania (art. 106 k.k. i następne) lub odpowiedzialności za przestępstwa popełnione za granicą (art. 109 k.k. i następne).

Dlatego też, wprowadzenie w rozdziale 6 ustawy nowych typów czynów zabronionych, spowoduje, że art. 4, art. 8–12 dyrektywy 2024/1226, zostaną implementowane do polskiego porządku prawnego obowiązującymi przepisami części ogólnej k.k.

W rezultacie projektowane przepisy, jako skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje karne, mają zagwarantować efektywne ściganie czynów zabronionych naruszających środki ograniczające UE. Z tych powodów projekt wprowadza nowe typy przestępstw, kryminalizujących naruszenie zakazu lub obowiązku stanowiącego unijny środek ograniczający (albo zakaz lub obowiązek określony w przepisach krajowych wdrażających unijny środek ograniczający, w przypadku gdy jest wymagane wdrożenie tego środka ograniczającego na poziomie krajowym), będące transpozycją opisów czynów zabronionych wymienionych w art. 3 dyrektywy 2024/1226 oraz uwzględniających minimalne kary dla osób fizycznych z art. 5 dyrektywy 2024/1226. Warto zwrócić uwagę, że obecnie funkcjonujący przepisy art. 15 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego wprowadza bardzo surowe kary bowiem karę pozbawienia wolności na czas nie krótszy od 3 do nawet 30 lat pozbawienia wolności (zob. art. 37 kodeksu karnego). Takie rozwiązanie może budzić wątpliwości co do jego proporcjonalności, dlatego projektodawca zamierza zracjonalizować aktualny stan rzeczy, zachowując odstraszający charakter kar.

W celu zapewnienia spójności systemu, odpowiedzialność karna obowiązuje nie tylko za naruszenie środków ograniczających UE, ale również za naruszenie krajowych środków ograniczających. Przesłanki stosowania tej odpowiedzialności są tożsame.

Ponadto, doprecyzowuje się, że pomoc humanitarna lub mające na celu zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzkich, świadczone zgodnie z zasadami humanitaryzmu oraz, w stosownych przypadkach, z międzynarodowym prawem humanitarnym, nie wchodzi w zakres przepisów penalizujących określone zachowania.

Art. 63 Projektowany art. 63 ustawy stanowi implementację art. 3 ust. 1 lit. a, b oraz d dyrektywy 2024/1226, zgodnie z którym państwa członkowskie zapewniają,

- 1) aby bezpośrednie lub pośrednie udostępnienie środków finansowych lub zasobów gospodarczych wskazanej osobie lub wskazanemu podmiotowi lub organowi, lub na rzecz takiej osoby, takiego podmiotu lub organu, z naruszeniem zakazu stanowiącego unijny środek ograniczający stanowiły przestępstwo;
- 2) aby niedokonanie zamrożenia środków finansowych lub zasobów gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą, z naruszeniem obowiązku stanowiącego unijny środek ograniczający stanowiły przestępstwo;

- 3) aby realizacja transakcji z państwem trzecim, organami państwa trzeciego lub podmiotami lub organami będącymi własnością, bezpośrednio lub pośrednio, państwa trzeciego lub organów państwa trzeciego, lub kontrolowanymi przez państwo trzecie lub przez organy państwa trzeciego, lub kontynuowanie takich transakcji, w tym zawieranie lub dalsze wykonywanie umów w sprawie zamówienia publicznego lub koncesji, w przypadku gdy zakaz lub ograniczenie takiego czynu stanowi unijny środek ograniczający stanowiły przestępstwo.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy 2024/1226 to przestępstwo powinno podlegać co najmniej maksymalnej karze pozbawienia wolności. Jednak zgodnie z art. 5 ust. 3 lit. b oraz d dyrektywy 2024/1226, jeżeli przestępstwa te dotyczą środków finansowych lub zasobów gospodarczych o wartości co najmniej 100 000 EUR w dniu popełnienia przestępstwa, powinny podlegać co najmniej karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze pięciu lat. W tym miejscu wskazać należy, że dyrektywy unijne stanowią instrument minimalnej harmonizacji, dlatego państwa członkowskie zawsze mogą określić surowsze sankcje za konkretne przestępstwa. Powyższa uwaga, co przy tym oczywiste, ma zastosowanie także w przypadku pozostałych projektowanych przestępstw. W rezultacie, w celu stworzenia odstrasżających sankcji, zapewniających większą skuteczność środków ograniczających UE, projektodawca, czyniąc zadość art. 3 ust. 1 lit. a, b, d dyrektywy 2024/1226, zdecydował na stworzenie podstawowego typu czynu zabronionego w ust. 1, z zagrożeniem karą od 6 miesięcy do 8 lat pozbawiania wolności oraz typu kwalifikowanego w ust. 2, z zagrożeniem karą pozbawienia wolności od roku do lat 10, w sytuacji, gdy czyn dotyczy mienia znacznej wartości. Jednocześnie ustawodawca wprowadził zapis, na podstawie którego karze nie będzie podlegał sprawca czynu określonego w art. 61 ust. 1 pkt 3, jeżeli wartość umowy lub transakcji wynosi mniej niż 800 zł.

Art. 64 Projektowany art. 64 ustawy stanowi implementację art. 3 ust. 1 lit. c dyrektywy 2024/1226, zgodnie z którym państwa członkowskie zapewniają, aby umożliwienie wskazanym osobom fizycznym wjazdu na terytorium państwa członkowskiego lub tranzytu przez to terytorium, z naruszeniem zakazu stanowiącego unijny środek ograniczający stanowiły przestępstwo. Zgodnie z art. 5 ust. 3 lit. c tej dyrektywy 2024/1226 to przestępstwo powinno podlegać co najmniej maksymalnej karze 3 lat pozbawienia wolności. W celu stworzenia odstrasżających sankcji, zapewniających większą skuteczność środków ograniczających UE, projektodawca sformułował adekwatne przestępstwo, zagrożone karą od 3 miesięcy do 5 lat pozbawiania wolności.

Art. 65 Projektowany art. 65 ustawy stanowi implementację art. 3 ust. 1 lit. e dyrektywy 2024/1226, zgodnie z którym państwa członkowskie zapewniają, aby obrót towarami, ich przywóz, wywóz, sprzedaż, nabywanie, przekazywanie, tranzyt lub transport, a także świadczenie usług pośrednictwa, pomocy technicznej lub innych usług związanych z tymi towarami, w przypadku gdy zakaz lub ograniczenie takiego czynu stanowi unijny środek ograniczający, stanowiły przestępstwo. Zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy 2024/1226 to przestępstwo powinno podlegać co najmniej maksymalnej karze pozbawienia wolności. Jednak zgodnie z art. 5 ust. 3 lit. d dyrektywy 2024/1226, jeżeli przestępstwa te dotyczą towarów, usług, transakcji lub działalności o wartości co najmniej 100 000 EUR w dniu popełnienia przestępstwa, powinny podlegać co najmniej karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze pięciu lat. Dodatkowo, zgodnie z art. 3 ust. 3 oraz art. 5 ust. 3 lit. e wskazanej dyrektywy 2024/1226, państwa członkowskie zapewniają, aby te czyny stanowiły przestępstwo zagrożone karą do 5 lat pozbawienia wolności również wtedy, gdy zostały popełnione w wyniku rażącego niedbalstwa (w polskim systemie oznacza to czyn zabroniony popełniony nieumyślnie), przynajmniej w przypadku gdy czyny te odnoszą się do produktów wymienionych we wspólnym wykazie uzbrojenia UE lub do produktów podwójnego zastosowania wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2021/821.

W celu stworzenia odstrasżających sankcji zapewniających większą skuteczność środków ograniczających UE, projektodawca zdecydował na stworzenie podstawowego typu czynu zabronionego zagrożonego w ust. 1 karą od roku do 10 lat pozbawiania wolności oraz typu kwalifikowanego w ust. 2, zagrożonego karą pozbawienia wolności od roku do lat 12 w sytuacji, gdy czyn dotyczy mienia znacznej wartości. Jednocześnie, z uwagi na różnorodność typów towarów i różny stopień karygodności poszczególnych naruszeń objętych tym przepisem projektodawca zdecydował się na stworzenie w ust. 3 typu uprzywilejowanego w postaci wypadku mniejszej wagi, zagrożonego karą od 3 miesięcy do lat 5 pozbawienia wolności.

Projektowany art. 65 ust. 5 konstytuuje natomiast nieumyślny typ czynu zabronionego zgodnie z wymaganiami z art. 3 ust. 3 i szczególnym wskazaniem art. 5 ust. 3 lit. e dyrektywy 2024/1226, który będzie zagrożony karą od 3 miesięcy do lat 5 pozbawienia wolności.

Art. 66 Projektowany art. 66 ustawy stanowi implementację art. 3 ust. 1 lit. f, g oraz i dyrektywy 2024/1226, zgodnie z którym państwa członkowskie zapewniają, aby świadczenie usług finansowych lub prowadzenie działalności finansowej oraz innych usług w przypadku gdy zakaz lub ograniczenie takiego czynu stanowi unijny środek ograniczający oraz naruszenie lub niespełnienie warunków określonych w udzielanych przez właściwe organy zezwoleniach

na prowadzenie rodzajów działalności, które wobec braku takiego zezwolenia stanowią naruszenie zakazu lub ograniczenia stanowiących unijny środek ograniczający stanowią przestępstwo. Zgodnie z art. 5 ust. 2 tej dyrektywy 2024/1226 to przestępstwo powinno podlegać co najmniej maksymalnej karze pozbawienia wolności. Jednak zgodnie z art. 5 ust. 3 lit. d dyrektywy 2024/1226, jeżeli przestępstwa te dotyczą towarów, usług, transakcji lub działalności o wartości co najmniej 100 000 EUR w dniu popełnienia przestępstwa, powinny podlegać co najmniej karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze pięciu lat. W celu stworzenia odstraszających sankcji zapewniających większą skuteczność środków ograniczających UE, projektodawca zdecydował na stworzenie typu czynu zabronionego, stanowiącego realizację art. 3 ust. 1 lit. f, g oraz i dyrektywy 2024/1226, zagrożonego odpowiednio karą od 3 miesięcy do 5 lat pozbawiania wolności za czyn określony w ust. 1 oraz karą od 6 miesięcy do 8 lat za czyn określony w ust. 3.

Art. 67 Projektowany art. 67 ustawy stanowi implementację art. 3 ust. 1 lit. h (i)–(iv) dyrektywy 2024/1226, który definiuje na poziomie unijnym obchodzenie unijnego środka ograniczającego. Takie zachowanie obejmuje m.in. przekazywanie osobie trzeciej środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone zgodnie z unijnym środkiem ograniczającym (i); przekazywanie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji, które mają zostać zamrożone zgodnie z unijnym środkiem ograniczającym (ii); niedopełnienie przez wyznaczoną osobę fizyczną obowiązku stanowiącego unijny środek ograniczający polegającego na zgłaszaniu właściwym organom administracyjnym środków finansowych podlegających jurysdykcji państwa członkowskiego (iii); niedopełnienie obowiązku przekazania właściwym organom administracyjnym informacji o zamrożonych środkach finansowych lub zasobach gospodarczych w przypadku, gdy informacje te zostały uzyskane w ramach wykonywania obowiązków zawodowych (iv). Zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy 2024/1226 to przestępstwo powinno podlegać co najmniej maksymalnej karze pozbawienia wolności. Jednak zgodnie z art. 5 ust. 3 lit. a i b dyrektywy 2024/1226, jeżeli przestępstwa te dotyczą środków finansowych lub zasobów gospodarczych o wartości co najmniej 100 000 EUR w dniu popełnienia przestępstwa, powinny podlegać co najmniej karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze jednego roku w przypadkach wskazanych w art. 3 ust. 1 lit. h (iii) i (iv) oraz w wymiarze pięciu lat przypadkach wskazanych w art. 3 ust. 1 lit. h (i) i (ii). W konsekwencji, w celu stworzenia odstraszających sankcji zapewniających większą skuteczność środków ograniczających UE, projektodawca zdecydował na stworzenie dwóch typów czynu zabronionego zagrożonych w ust. 1 i ust. 2 karą

od 6 miesięcy do 8 lat pozbawiania wolności oraz trzech typów czynu zabronionego zagrożonych w ust. 3, ust. 4 i ust. 5, karą od 3 miesięcy do 5 lat pozbawiania wolności.

Środki karne za naruszenie krajowych środków ograniczających obejmują te same typy czynów zabronionych.

Konieczne jest uregulowanie także możliwości dalszego stosowania przepisów karnych zawartych w projektowanej ustawie wobec sprawców czynów w niej określonych w sytuacji, w której akty unijne będące podstawą bezprawności czynu, tj. zawierające zakazy, nakazy lub obowiązki będące unijnymi środkami ograniczającym lub krajowe środki ograniczające, zostaną zmienione lub uchylone już po popełnieniu czynu przez sprawcę. Analogiczne rozwiązanie zawarte zostało w art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego. W związku z tym, w art. 68 i art. 69 projektodawca uregulował zagadnienia związane z kwestiami proceduralnymi dotyczącymi kwestii orzekania w sprawach określonych w rozdziale 6.

W **art. 68** projektodawca normuje właściwość rzeczową sądu właściwego do orzekania w przedmiocie projektowanych czynów zabronionych. Właściwość tę określono mając na uwadze rodzaj występków już pozostających we właściwości tego sądu (zob. art. 25 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 490, z późn. zm.), (dalej: k.p.k.)) oraz karygodność przedmiotowych czynów w kontekście ratio legis unijnych sankcji oraz bezpieczeństwa publicznego i narodowego. Nie bez znaczenia dla określenia właściwości sądu I instancji miał też fakt, że przedmiotowe sprawy będą również wymagać dobrej znajomości prawnych instrumentów unijnych i międzynarodowych, w tym treści bezpośrednio stosowanych rozporządzeń unijnych dotyczących unijnych środków ograniczających.

Wreszcie wskazać należy, że sąd okręgowy, jako sąd I instancji, już obecnie orzeka w sprawie przestępstw dotyczących naruszeń innych środków ograniczających (wskazanych w art. 15 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego).

W **art. 69** projektodawca rozstrzyga kwestie dotyczące stosowania przepisów określonych w rozdziale 6. Z uwagi na szczególny charakter penalizowanych w tym rozdziale czynów jakimi są naruszenia środków ograniczających projektodawca zidentyfikował istotny problem

dotyczący zapewnienia karalności sprawców w sytuacji następującego po popełnieniu czynu wycofania środka ograniczającego. Należy podkreślić, że regulacje te mają ze swojej natury charakter ograniczony czasowo. Środki ograniczające z założenia mają stanowić odpowiedź na aktualną sytuację geopolityczną, a możliwość ich wycofania jest fundamentalną cechą mechanizmu, który stanowią. W tym kontekście istotne w opinii projektodawcy jest podkreślenie, że penalizowane w projektowanej ustawie czyny są zakazywane nie z uwagi na abstrakcyjną aksjologicznie negatywną ocenę danego zachowania, lecz z uwagi na ich negatywne skutki i szkodliwy charakter w momencie popełnienia.

Mając na względzie przedstawione powyżej założenia dotyczące penalizacji czynów, jak również czasowy charakter obowiązywania środków ograniczających projektodawca przewidział rozwiązania uwzględniające zasadę *lex mitior retro agit*, zgodnie z którą w sytuacji obowiązywania różnych przepisów w czasie popełnienia czynu i w czasie orzekania należy stosować ustawę względniejszą dla sprawcy. Jak wskazał w postanowieniu z dnia 9 marca 2022 r. w sprawie sygn. I KZP 12/21 Sąd Najwyższy „W świetle powyższych rozważań, wobec konsekwentnego stanowiska prezentowanego przez Sąd Najwyższy od ponad 50 lat, a także dominującego poglądu w doktrynie prawa karnego oraz przy uwzględnieniu zmian normatywnych zachodzących w obszarze prawa międzyczasowego na przestrzeni obowiązywania trzech kodyfikacji karnych, przyjąć należy, że norma intertemporalna zawarta w art. 2 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (podobnie, jak w art. 4 § 1 k.k. i art. 2 § 2 ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy) znajdzie zastosowanie do uregulowań epizodycznych zawartych w ustawie albo aktach wykonawczych, które uszczegóławiają przepisy ustawowe albo stanowią ich wypełnienie (przepisy blankietowe), jeżeli w ustawie nie przewidziano stosownych uregulowań przewidujących odmienne reguły rozstrzygające o kolizji ustaw w czasie”. Projektowany art. 69 stanowi takie właśnie uregulowanie przewidujące odmienną regułę rozstrzygającą kolizję ustaw w czasie. Co oczywiste, z uwagi na wywodzoną z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadę poprawnej legislacji i wynikającą z niej zasady określoności przepisów względ na taki okres obowiązywania ustawy musi być ważony i uwzględniony już na etapie tworzenia prawa, przez wprowadzenie odpowiednich klauzul intertemporalnych dla przepisów epizodycznych lub czasowych. Z tych względów projektodawca, uznając, co oczywiste, że ewentualna utrata mocy obowiązującej przez ustawę czasową nie nastąpi z powodu zmiany wartościowania społecznego i oceny naganności wcześniej popełnionych czynów objętych ustawą, lecz z powodu zmiany sytuacji faktycznej, aksjologicznie bezwzględnie zasadnym jest wyłączenie w

przypadku normowanych przepisów karnych omawianej zasady. Nie ma bowiem żadnych racjonalnych argumentów, by przyjąć, że w obecnej sytuacji geopolitycznej osoby łamiące sankcje powinny być zwolnione z odpowiedzialności za swoje bezprawne i zawinione zachowania tylko dlatego, że sankcje, już po popełnieniu przez nich określonych przestępstw, zostały uchylone, zmienione lub zniesione.

W tym kontekście należy przytoczyć także poglądy doktryny, które w odniesieniu do aktów prawa o czasowym zakresie obowiązywania (w tym co ważne aktów, których czasowe obowiązywanie wynika z treści samego aktu w sposób zarówno bezpośredni jak i pośredni) uznają stosowanie wyjątków od ogólnej zasady *lex mitior*. Jak wskazuje komentarz do Kodeksu karnego „A. Zoll wyraźnie zaznacza, że wyjątek od zasady stosowania ustawy nowej albo ustawy obowiązującej poprzednio, jeżeli jest ona względniejsza dla sprawcy, stanowi tzw. ustawa czasowa. Z reguły ustawa określa tylko czas swojego wejścia w życie, nie określając czasu, do którego obowiązuje. Są jednakże ustawy, które wprost albo w sposób pośredni wskazują moment końcowy swojego obowiązywania (ustawa czasowa). Ustawa taka może zawierać klauzulę ustalającą, że ma zastosowanie do wszystkich czynów popełnionych w okresie jej obowiązywania. Klauzula taka wyłącza na podstawie art. 116 k.k. stosowanie art. 4 § 1 k.k. bez względu na to, czy ustawa obowiązująca po ustawie czasowej depenalizuje czyn popełniony w okresie obowiązywania ustawy czasowej, czy modyfikuje jego penalizację. Jeżeli ustawa czasowa nie zawiera klauzuli nakazującej jej stosowanie do czynów popełnionych w okresie jej obowiązywania, także po tym okresie mają zastosowanie reguły wynikające z art. 4 § 1 k.k.” (A. Zoll (w:) A. Zoll, W. Wróbel (red.), Kodeks karny. Komentarz, Lex/el. 2022, teza 45 do art. 4). Podkreślenia wymaga, że zmiana przepisów niekarnych może prowadzić do innego niż poprzednio ustalenia zakresu bezprawności zachowania realizującego znamiona typu czynu zabronionego (zmiana normy sankcjonowanej). Jeżeli przepis ustawy karnej odwołuje się do przepisów wyznaczających zakres bezprawności (przepis określający typ czynu zabronionego zawiera klauzulę "bezprawnie", "wbrew przepisom ustawy", "naruszając przepisy"), to zmiana tych przepisów musi być oceniana jako zmiana ustawy w znaczeniu art. 4 k.k. (A. Zoll, op. cit., teza 8 do art. 4, por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2000 r., III KKN 356/99). Podobnie kwestię tę ujmują M. Kulik i A. Wąsek ((w:) M. Filar (red.), Kodeks karny. Komentarz, Lex/el.2016, teza 9 do art. 4) wskazując, że zawarta w Kodeksie karnym zasada *lex mitior* nie zawiera odmiennych unormowań odnośnie do ustawy czasowej i epizodycznej (tzn. ustaw wydanych na określony z góry czas, np. 3 lata, lub z powodu wyjątkowych stosunków faktycznych). Na ogólnych zasadach ma ona zatem

zastosowanie do oceny stanów faktycznych zaistniałych przed uchyceniem lub zmianą tych ustaw. Nowa ustawa może jednak zawierać szczególne unormowania dające podstawę do wszczynania postępowania, kontynuowania postępowania przygotowawczego lub jurysdykcyjnego albo do wykonywania orzeczenia w stosunku do czynów popełnionych w czasie obowiązywania ustawy czasowej lub epizodycznej. Także P. Kozłowska-Kalisz wprost wskazuje, że "Ustawa czasowa (tj. z góry określająca końcowy moment swojego obowiązywania) może stanowić wyjątek od zasady stosowania ustawy względniejszej, gdy zawiera klauzulę, która stanowi, że jej przepisy będą miały zastosowanie do wszystkich czynów popełnionych w okresie jej obowiązywania. Takie postanowienie wyłącza stosowanie zasady z art. 4 § 1" ((w:) M. Mozgawa (red.), Kodeks karny. Komentarz, LEX/el 2021, teza 15 do art. 4).

Opowiedzenie się za poglądem dominującym przez przedstawicieli doktryny wynika z konieczności realizacji funkcji gwarancyjnej prawa karnego i braku aprobaty dla tworzenia wyjątków od przepisów, niemających normatywnego poparcia (zob.m.in.: S. Żółtek, (w:) M. Królikowski, R. Zawłocki (red.), Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz do art. 1-116, Legalis 2021, komentarz do art. 4, t. E.b.2.1.; B. Kunicka-Michalska, Zasady odpowiedzialności karnej. Komentarz do art. 1-7 Kodeksu karnego, Warszawa 2006, komentarz do art. 4, t. 26; J. Zientek, Konsekwencje zmiany przepisów wykonawczych wypełniających treść normy blankietowej w Kodeksie karnym skarbowym, Prok. i Pr. 2002, nr 4, s. 133 i nast.).

Przyjęcie podejścia wprowadzającego wyjątek od ogólnej zasady stosowania ustawy względniejszej dla sprawcy jest podyktowane także względami bezpieczeństwa państwa. Środki ograniczające mają na celu osłabić potencjał bojowy sił napastników i w dużym zakresie dotyczą handlu przedmiotami podwójnego zastosowania. W tym kontekście szczególnie istotnym jest wyraźne zakomunikowanie adresatom norm, że zachowania naruszające środki ograniczające będą ścigane nawet kiedy w przyszłości konflikt zakończy się i środki ograniczające zostaną wycofane. Należy uwzględnić także praktyczne realia wymiaru sprawiedliwości i czasu trwania postępowań karnych. Przepisy, które jak wskazano powyżej mają niezaprzeczalnie charakter ograniczony czasowo, w odniesieniu do działań, które w sytuacji funkcjonowania reżimu środków ograniczających mogą generować znaczne korzyści finansowe dla sprawców, w połączeniu z potencjałem wycofania środków ograniczających do czasu prawomocnego zakończenia postępowań karnych mogą nie odnosić należytego efektu prewencyjnego. Przyjęcie rozwiązania, które zapewnia stosowanie projektowanych przepisów

w oparciu o moment popełnienia czynu zapewni, że sprawcy będą musieli liczyć się z odpowiedzialnością bez względu na rozwój sytuacji geopolitycznej.

Wyjątek ten jest również uzasadniony z perspektywy wywodzonej z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasady dyscypliny finansów publicznych. Ściganie sprawców czynów penalizowanych w rozdziale 6 będzie wiązało się ze znacznymi nakładami finansowymi po stronie państwa, co w perspektywie nieuniknionej konieczności przerwania toczących się postępowań i zatarcia skazania wobec sprawców już skazanych, w sytuacji wycofania środków ograniczających budzi wątpliwości w świetle finansowej zasadności podejmowania takich wysiłków. Brak zapewnienia w takiej sytuacji możliwości dokończenia toczących się postępowań i zapewnienia pełnego odbycia kary przez sprawców prawomocnie skazanych powodować będzie konieczność poniesienia znacznych nakładów z budżetu państwa, które ostatecznie będzie trzeba uznać za zmarnowane.

Zaproponowane rozwiązanie będzie także czynić zadość wyrażonej w art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadzie równości wobec prawa. Zachowanie podmiotu prowadzącego przykładowo handel z państwem objętym środkami ograniczającymi jest fundamentalnie odmienne od zachowania podmiotu, który taki handel podejmuje już po wycofaniu środków ograniczających. Potraktowanie obu podmiotów w ten sam sposób naruszałoby tę zasadę wobec podmiotu, który w okresie nałożenia środków ograniczających powstrzymywał się od takiej działalności.

Rozdział 7 Zmiany w przepisach

Art. 70 wprowadza zmiany w ustawie z dnia z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, z późn. zm.) przez przyznanie uprawnienia dla sądu do wydania postanowienia o zarządzeniu kontroli operacyjnej także w stosunku do czynności związanych z kontrolą przestrzegania środków ograniczających podejmowanych przez Policję.

Art. 71 stanowi odzwierciedlenie wskazanego powyżej faktu objęcia projektowanych przestępstw zakresem regulacji kodeksu karnego. Zgodnie z art. 20 ust. 1 dyrektywy 2024/1226 przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odpowiednie odniesienie lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Projektodawca wprowadza w omawianym przepisie zmianę odnośnika nr 1 w tytule ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny dodając ją do wykazu unijnych wdrażających dyrektywę 2024/1226.

Art. 72 wprowadza zmiany w k.p.k. przez możliwość zarządzenia kontroli i utrwalanie treści rozmów telefonicznych w celu wykrycia i uzyskania dowodów dla toczącego się postępowania

lub zapobieżenia popełnieniu nowego przestępstwa, także w stosunku do przestępstw przewidzianych ustawą o środkach ograniczających.

Art. 73 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym odnoszące się do osoby wykonującej zarząd w celu zbycia lub zarząd w celu przejęcia własności.

Art. 74 odnosi się do zmian w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622, z późn. zm.) i dotyczy umożliwienia pełnej wymiany informacji między organami właściwymi na podstawie przedmiotowej ustawy. Ponadto uzasadnieniem wprowadzanych zmian jest umożliwienie Służbie Kontrwywiadu Wojskowego skutecznego i pełnego wykonywania zadań przewidzianych w projektowanej ustawie dla organu uprawnionego do kierowania wniosku do ministra właściwego do spraw wewnętrznych celem dokonania wpisu na listę osób lub podmiotów, wobec których stosowane mogą być krajowe środki ograniczające. Powyższe koreluje w rekomendacją Komisji Europejskiej, która dostrzega, iż systemy wykonywania unijnych środków ograniczających oraz stosowania krajowych środków ograniczających w poszczególnych państwach członkowskich UE są zróżnicowane, zarówno pod względem instytucjonalnym, jak i prawnym. Nadto, w większości państw członkowskich system związany z wykonywaniem sankcji jest zdecentralizowany i angażuje szereg ministerstw i instytucji państwowych, w tym m.in. służby mundurowe i instytucje odpowiedzialne za obronność.

Art. 75 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 38, z późn. zm.) polegające na przeciwdziałaniu obchodzeniu przepisów sankcyjnych.

Art. 76 uchyla art. 6b w ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1582, z późn. zm.) w zakresie delegacji ustawowej, z uwagi na wprowadzenie art. 5 w przedmiotowym projekcie ustawy o środkach ograniczających.

Art. 77 zmienia ustawę z dnia 18 września 2001 r. – Kodeks morski (Dz. U. z 2023 r. poz. 1309) w związku ze stosowaniem środków ograniczających UE, a w szczególności odnoszących się do utraty czasowej polskiej przynależności statku.

Art. 78 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2025 r. poz. 902, z późn. zm.) dotyczące

możliwości zarządzenia przez Sąd kontroli operacyjnej w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw definiowanych ustawą o środkach ograniczających.

Art. 79 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary zmieniając odnośnik nr 1 do tytułu ustawy przez dodanie odniesienia do dyrektywy 2024/1226.

Ponadto art. 79 przedstawia w art. 16 ust. 1 ustawy nowy pkt 22, który dodaje przestępstwa wprowadzane w projektowanej ustawie do katalogu przestępstw objętych stosowaniem ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary. Taki zabieg legislacyjny implementuje w całości art. 5 i 6 dyrektywy 2024/1226, wprowadzając odpowiedzialność karną oraz określając sankcje dla osób prawnych za naruszenie unijnych środków ograniczających. Analogiczne przepisy zawierające odesłanie do art. 16 ust. 1 pkt 22 wprowadza się w art. 4a i 7a tej ustawy.

W art. 4a ustawy z dnia 28 października 2006 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary dodaje się ust. 2, w którym wprowadza się zasadę odpowiedzialności podmiotu zbiorowego za czyny określone w art. 63–67 projektowanej ustawy popełnione przez osobę fizyczną niezależnie od wydania wobec tej osoby wyroku lub orzeczenia sądowego, co stanowi realizację art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy 2024/1226. W art. 7a tej ustawy dodaje się ust. 2, w którym projektodawca określa wysokość kary pieniężnej nakładanej na podmioty zbiorowe w związku z zaistnieniem przesłanek określonych w art. 4a ust. 2, ustalając jej granice od 10 000 zł do 200 000 000 zł lub 5% przychodu w poprzednim roku obrotowym, co stanowi implementację granic minimalnych kar określonych w art. 7 ust. 2 dyrektywy 2024/1226. Zgodnie z tym przepisem dyrektywy 2024/1226, państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby osoba prawna pociągnięta do odpowiedzialności na podstawie art. 6 dyrektywy 2024/1226 w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 1, podlegała grzywnom karnym lub pozakarnym, których wysokość musi być proporcjonalna do wagi czynu oraz do indywidualnych, finansowych i innych okoliczności dotyczących danej osoby prawnej. Natomiast państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby maksymalny poziom takich grzywien w przypadku dwóch typów przestępstw z art. 3 ust. 1 lit. h pkt (iii) i (iv) nie był niższy niż: 1 % całkowitego światowego obrotu osoby prawnej w roku obrotowym poprzedzającym rok popełnienia przestępstwa albo w roku obrotowym poprzedzającym decyzję o nałożeniu grzywny lub kwota odpowiadająca 8 000 000 EUR.

Natomiast w przypadku wszystkich pozostałych kategorii przestępstw objętych art. 3 ust. 1 lit. a–g, lit. h pkt (i) i (ii) oraz lit. i dyrektywa 2024/1226 nakłada na państwa członkowskie obowiązek wprowadzenia maksymalnego poziomu grzywnien nienizszego niż: 5 % całkowitego światowego obrotu osoby prawnej w roku obrotowym poprzedzającym rok popełnienia przestępstwa albo w roku obrotowym poprzedzającym decyzję o nałożeniu grzywny lub kwocie odpowiadającej 40 000 000 EUR.

Z uwagi na fakt, że rozróżnienie maksymalnych poziomów kar pieniężnych dla osób prawnych dotyczyło tylko dwóch kategorii przestępstw, projektodawca zdecydował się wprowadzić jednolity model wymierzenia kar osobom prawnym, pozostawiając sądom orzekającym w konkretnej sprawie duży margines wymiaru możliwej do wymierzenia kary pieniężnej. W celu zachowania spójności przyjętych regulacji o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych na poziomie krajowym kwotę określoną w dyrektywie 2024/1266 należało określić w przepisach implementujących w odpowiedniej równowartości w walucie polskiej. Zaproponowana przez projektodawcę kwota 200 000 000 złotych stanowi równowartość kwoty 40 000 000 EUR, określonej w art. 7 ust. 2 lit. b przy uwzględnieniu ewentualnych wahań kursów wymiany walut EUR i PLN.

Art. 80 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 29 lipca 2025 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722, z późn. zm.), odnoszące się do osoby wykonującej zarząd w celu zbycia lub zarząd w celu przejęcia własności ustanowiony na podstawie odpowiednio art. 12 lub art. 24 ust. 1 projektu ustawy.

Art. 81 wprowadza zmiany do ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej oraz członków ich rodzin (Dz. U. z 2025 r. poz. 1164, z późn. zm.) w związku ze stosowaniem krajowych środków ograniczających. Należy zwrócić uwagę na problematykę wprowadzania na listę sankcyjną danych osób, które posiadają obywatelstwo jednego z państw członkowskich UE, państw Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej (równolegle posiadających obywatelstwo jednego z państw trzecich, z którym najczęściej łączy się podstawa do stosowania środków ograniczających). Dane obywateli państw członkowskich UE, państw Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej mogą być wprowadzane do wykazu wyłącznie w przypadku, o którym mowa w art. 77 ust. 1 ww. ustawy. Regulację należało zatem wprowadzić ze względu na szeroko rozumiane przypadki

cudzoziemców (obywateli UE i członków ich rodzin), wobec których wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub interes Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 82 zmienia ustawę z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 935) wprowadzając uzupełnienie w odniesieniu do art. 8 ust. 1 pkt 2 lit. d projektowanej ustawy o środkach ograniczających oraz obowiązującego art. 3 ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, które dotyczą zadań KNF odnoszących się do postępowania dotyczącego wydawania przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych decyzji o wpisie na listę sankcyjną, o zmianie decyzji o wpisie na tę listę lub o wykreśleniu z tej listy.

Art. 83 zmienia ustawę z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079, z późn. zm.) w zakresie, w jakim cudzoziemcy umieszczeni na liście sankcyjnej mogą zostać objęci zakazem wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej a także określenia Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców jako organu właściwego do stosowania krajowych środków ograniczających tego rodzaju (art. 6 ust. 1 pkt 3).

Art. 84 zmienia ustawę o KAS w związku z wejściem w życie projektowanej ustawy o środkach ograniczających i określonych w niej kompetencjach Szefa KAS. Ponadto doprecyzowuje kwestie związane z zakresem kontroli celno-skarbowej i m.in. wymaganymi dokumentami. Zaproponowane zmiany w powyższej ustawie mają na celu charakter dostosowawczy, tak jak m.in. zmiana w art. 84 ust. 1 ustawy o KAS, której celem jest uwzględnienie w regulacji określającej sposób zakończenia kontroli celno-skarbowej dodawanego pkt 10 w art. 54 ust. 1 ustawy o KAS. Dodanie ust. 3b w art. 84 ustawy o KAS, który będzie stanowić podstawę prawną do sporządzenia protokołu w każdym przypadku kontroli celno-skarbowej przeprowadzonej w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego oraz środków ograniczających, o których mowa w art. 3 ustawy o środkach ograniczających.

Protokół będzie sporządzany również, gdy nie zostaną stwierdzone nieprawidłowości oraz niezależnie od tego, czy kontrolę przeprowadzono na podstawie tzw. jednorazowego upoważnienia czy też stałego upoważnienia oraz okazywanej legitymacji służbowej. Takie wyjątkowe rozwiązanie wynika z dużego znaczenia kontroli celno-skarbowej w tym zakresie

i potrzeby utrwalenia aktywności organów KAS w zapewnieniu przestrzegania przepisów wprowadzających środki ograniczające.

Z kolei zmiana w art. 118 ust. 1 ustawy o KAS dotyczy możliwości zarządzenia przez Sąd Okręgowy w Warszawie, na pisemny wniosek Szefa KAS, kontroli operacyjnej w celu wykrycia, ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów przestępstw określonych w rozdziale 6 ustawy o środkach ograniczających.

Uchylenie działu VA ustawy o KAS (Zwalnianie zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub udostępnianie środków finansowych lub zasobów gospodarczych) jest następstwem tego, że zawarte w nim regulacje są zamieszczone w projekcie ustawy o środkach ograniczających. Nie ma zatem uzasadnienia, aby tożsame regulacje były zawarte w dwóch ustawach. Jednocześnie z uwagi na to, że projektowana ustawa o środkach ograniczających ma mieć charakter kompleksowy, to w tej ustawie zawarto rozwiązania dotychczas uregulowane w art. 143a–art. 143g ustawy o KAS.

Art. 85 celem uniknięcia naruszenia zasady ne bis in idem wprowadza zmiany w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Jednocześnie w celu realizacji przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych zadań o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 lit. a projektu (tj. wydania decyzji o wpisie na listę, decyzji o zmianie decyzji o wpisie na listę lub decyzji o wykreśleniu z listy na wniosek GIIF jest konieczne wprowadzenie przepisów umożliwiających udostępnianie posiadanych przez GIIF informacji. Dlatego uwzględniono wprowadzenie zmian w art. 105 ust. 3 pkt 6 oraz w art. 106 ust. 1a ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Art. 86 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego mające na celu systemowe ujednolicenie krajowych regulacji prawnych w przedmiocie środków ograniczających.

Analogicznie jak w projektowanej ustawie, w art. 4 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, dodaje się ustęp stanowiący, iż do chwili uprawomocnienia się wyroku zaskarżona decyzja zachowuje moc.

W nadawanym nowym brzmieniu art. 5 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących

ochronie bezpieczeństwa narodowego, zaproponowano aby przepis ten poza odwołaniem do art. 48 ust. 1 pkt 10 lit. a ustawy o środkach ograniczających, przewidywał odpowiednie stosowanie również art. 48 ust. 2, 3 i 5 ustawy o środkach ograniczających. Oznaczać to będzie, że Szef KAS jako organ właściwy do stosowania odstępstw od środków, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, tj. w sprawach zwolnień zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub udostępnienia określonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych:

- 1) będzie uprawniony do wystąpienia o wydanie opinii w sprawie zasadności zastosowania odstępstwa do podmiotów realizujących zadania publiczne, w tym organów administracji publicznej, które posiadają informacje w zakresie objętym wystąpieniem (art. 48 ust. 2 ustawy o środkach ograniczających);
- 2) będzie rozstrzygać w drodze decyzji administracyjnej (art. 48 ust. 3 ustawy o środkach ograniczających);
- 3) od decyzji Szefa KAS będzie przysługiwać wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 48 ust. 5 ustawy o środkach ograniczających).

Propozycja art. 5a ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego jest konsekwencją propozycji uchylecia działu VA ustawy o KAS, w tym art. 143b pkt 2 i 3 regulującego przekazywanie przez Szefa KAS odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz marszałkowi województwa informacji niezbędnych do realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.

Jeżeli minister do spraw wewnętrznych i marszałek województwa realizują zadania określone w tej ustawie, jest zasadne umiejscowienie przepisów obligujących Szefa KAS do przekazywania do tych organów informacji niezbędnych do realizacji zadań określonych w tej ustawie. Propozycja ta pozostaje w zgodności z przepisami ustawy o KAS, albowiem art. 14 ust. 1 pkt 21 ustawy o KAS przewiduje wykonywanie przez Szefa KAS innych zadań określonych w odrębnych przepisach.

Podobnie propozycja dodania art. 5b wynika z propozycji uchylecia działu VA ustawy o KAS, w tym art. 143c przewidującego kontrolę przestrzegania środków ograniczających określonych w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania

wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, przez GIIF oraz KNF w ramach sprawowanego nadzoru lub kontroli. Zasadne jest zatem uwzględnienie w zmianie ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego przepisu dotyczącego kontroli przestrzegania środków ograniczających określonych w tej ustawie przez GIIF oraz KNF wzorowanego na uchylanym art. 143c ustawy o KAS.

Zmiana art. 6 ma na celu ujednolicenie pojęć występujących w projektowanej ustawie o środkach ograniczających oraz w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, zgodnie z definicjami zamieszczonymi w art. 2 ustawy o środkach ograniczających. Z uwagi na fakt, iż ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego stanowi *lex specialis* w stosunku do projektowanej ustawy siatka pojęciowa powinna pozostać jednolita. Jest ona również wynikiem uchylenia dotychczasowego art. 143 ustawy o KAS i zastąpienia go art. 55 oraz art. 56 niniejszej ustawy.

Art. 6a i 6b dotyczące tymczasowego zarządu przymusowego zostały znowelizowane, aby zapewnić spójność z analogicznymi przepisami projektowanej ustawy o środkach ograniczających, w tym w zakresie sposobu ustalania odszkodowania.

Odszkodowanie za przejęcie na własność określonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych w związku z ustanowieniem zarządu zostanie, także w ramach małej ustawy sankcyjnej dostosowane do zaproponowanego w art. 29 ust. 4 ustawy o środkach ograniczających modelu, związanego z zastosowaniem zasady wzajemności. Na mocy tego mechanizmu odszkodowanie nie będzie przysługiwało lub będzie proporcjonalnie zmniejszone gdy dane państwo nie zapewnia osobom i podmiotom polskim równoważnego poziomu ochrony praw majątkowych ani ekwiwalentnego odszkodowania w przypadku zastosowania wobec nich środków ingerujących w przysługujące im prawo własności. Wprowadzenie analogicznego rozwiązania z ustawy o środkach ograniczających do małej ustawy sankcyjnej będzie sprzyjało spójności systemu związanego ze stosowaniem środków ograniczających.

W zakresie zmiany w art. 6e wskazuje się, iż jest ona analogiczna do propozycji brzmienia przepisu art. 39 projektowanej ustawy o środkach ograniczających. Jest wskazane, aby

podmioty wpisane na listę sankcyjną na podstawie tej ustawy podlegały takim samym ograniczeniom, jak podmioty o których mowa w projektowanej ustawie.

W projekcie uwzględniono dodanie art. 14e celem dostosowania do terminologii stosowanej w ustawie o środkach ograniczających. W związku z wprowadzeniem w art. 2 ust. 1 skrótu „lista” w odniesieniu do listy osób i podmiotów, wobec których są stosowane środki, o których mowa w art. 1, w celu zapewnienia spójności siatki pojęciowej, zastąpiono zawarte w art. 14e ust. 1 projektu wyrazy *„podmioty wpisane na listę osób i podmiotów, wobec których stosowane są krajowe środki ograniczające, o których mowa w art. 1”*, wyrazami: *„podmioty wpisane na listę”*.

Wprowadza się także zmianę polegającą na uchyleniu przepisów o odpowiedzialności karnej zawartych w art. 15 ust. 1 i 2 ww. ustawy, za wyjątkiem odpowiedzialności za naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 8 ustawy, dotyczącym węgla pochodzącego z terytoriów Rosji i Białorusi. W odniesieniu do kar za naruszenia zakazów związanych z rosyjskim i białoruskim węglem pozostawia się regulacje art. 15 ust. 2a–4, usuwając z nich odesłania do uchylonych przepisów.

Przepisy o odpowiedzialności karnej zawarte w art. 15 ust. 1 i 2 ww. ustawy, które mają charakter norm blankietowych, jak wskazano powyżej, nie transponują w pełni przepisów dyrektywy 2024/1226 i wymagają każdorazowej zmiany legislacyjnej w przypadku przyjęcia nowych środków ograniczających na szczeblu unijnym³. W celu usprawnienia tej sytuacji i przyjęcia skutecznego modelu zwalczania naruszeń środków ograniczających, projektodawca w rozdziale 6 niniejszej ustawy wprowadził przepisy karne o charakterze generalno-abstrakcyjnym w całości implementujące dyrektywę 2024/1226.

Art. 87 wprowadza zmianę w ustawie z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. poz. 928) przez dodanie odesłania do art. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego oraz do projektowanej ustawy (naruszenia środków, o których mowa w art. 3 pkt 1 projektowanej ustawy). Powyższe rozwiązanie dodaje do katalogu naruszeń prawa objętego zakresem regulacji ustawy o ochronie sygnalistów, implementującej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w

³ Przykładowo nastąpiło to po przez przyjęcie ustawy z dnia 9 stycznia 2025 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. poz. 172).

sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii. Jest ono konsekwencją brzemienia art. 14 dyrektywy 2024/1226, który zobowiązuje państwa członkowskie do podjęcia niezbędnych środków w celu zapewnienia, aby dyrektywa (UE) 2019/1937 miała zastosowanie do zgłaszania naruszeń unijnych środków ograniczających, o których mowa w art. 3 i 4 dyrektywy 2024/1226, oraz do ochrony osób zgłaszających takie naruszenia.

Rozdział 8 Przepisy przejściowe, dostosowujące i przepis końcowy

Na mocy **art. 88** tworzy się Zespół do spraw Środków Ograniczających.

Projektowana w **art. 89** regulacja zakłada przyjęcie szczególnego rozwiązania intertemporalnego wobec postępowań przygotowawczych wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Należy zauważyć, że projektowana ustawa, podobnie jak wcześniejsza ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, stanowią odpowiedź na szczególną sytuację geopolityczną, w świetle której zasadnym wydaje się dokończenie wszczętych na jej podstawie postępowań przygotowawczych. W tej nadzwyczajnej sytuacji, konieczność przestrzegania funkcji gwarancyjnej prawa karnego i ochrony tych wszystkich wartości, których ochrona uzasadnia obowiązywanie zasady *lex mitior retro agit* wymusza wprowadzenie przez prawodawcę właściwego wyjątku.

Należy podkreślić, że z uwagi na wywodzoną z art. 2 Konstytucji RP zasadę poprawnej legislacji i wynikającą z niej zasady określoności przepisów względem na taki okres obowiązywania ustawy musi być ważony i uwzględniony już na etapie tworzenia prawa, przez wprowadzenie odpowiednich klauzul intertemporalnych dla przepisów epizodycznych lub czasowych.

Na dzień 16 marca 2026 r. prokuratorzy powszechnych jednostek prokuratury prowadzili 191 postępowań przygotowawczych o czyny z art. 15 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, w których przedstawiono zarzuty 122 osobom. Z uwagi, że większość czynów kryminalizowanych art. 15 tej ustawy będzie stanowić przestępstwa na podstawie przepisów rozdziału 6 niniejszego projektu, brak uwzględnienia w projekcie odpowiedniego przepisu intertemporalnego pociągałby za sobą daleko idące skutki procesowe obligujące organy prowadzące postępowanie karne do wydawania postanowienia o zmianie już przedstawionych zarzutów sprowadzających się

jedynie do wskazania nowej kwalifikacji prawnej i opisu czynu. Taka czynność może wymagać ponownego wezwania lub zatrzymania podejrzanego i jego przesłuchania, co może w niektórych przypadkach wydłużyć toczące się postępowanie, a projektowana regulacja ma na celu zapobieżenie takiej sytuacji.

W literaturze wskazuje się na konieczność wydania postanowienia o zmianie zarzutów wówczas, gdy zmiana kwalifikacji prawnej wynika z nowelizacji przepisów prawa materialnego, a przepis powołany w postanowieniu o przedstawieniu zarzutów został ujęty w tym samym brzmieniu w innej jednostce redakcyjnej (m.in. zob. S. Stachowiak, P. Wiliński, B. Janusz-Pohl, Zmiana kwalifikacji prawnej w toku postępowania karnego. Współzależność prawa karnego materialnego i procesowego w świetle kodyfikacji karnych z 1997 r. i propozycji ich zmian, Z. Ćwiąkański, G. Artymiak (red.), Warszawa 2009, s. 117). Pociąga to za sobą następnie konieczność zgodnie z art. 314 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. k.p.k. ogłaszania nowego zarzutu podejrzanemu oraz przesłuchanie go.

Dlatego też, projektodawca uznał moment zakończenia postępowania przygotowawczego za odpowiedni dla rozdzielenia postępowań przygotowawczych prowadzonych na podstawie art. 15 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, od nowych postępowań karnych prowadzonych na podstawie rozdziału 6 niniejszego projektu. Należy pamiętać, że sposobami zakończenia postępowania przygotowawczego są: skierowanie do sądu aktu oskarżenia (po jego sporządzeniu lub zatwierdzeniu), skierowanie wniosku o warunkowe umorzenie postępowania lub wydanie postanowienia o umorzeniu postępowania (M. Kurowski [w:] Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, red. D. Świecki, Gdańsk 2026, art. 331). Co istotne ten mechanizm będzie dotyczył jedynie postępowań przygotowawczych już wszczętych przed wejściem w życie niniejszego projektu. Jest to uzasadnione zarówno wynikającymi z k.p.k. wymaganiami zapewnienia udziału podejrzanym w konkretnych czynnościach postępowania przygotowawczego oraz możliwościami zmiany opisu czynu i jego kwalifikacjami na etapie postępowania sądowego zgodnie z art. 399 § 1 k.p.k.

Wejście w życie projektowanych przepisów umożliwi po zakończeniu postępowań przygotowawczych wszczętych na podstawie ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, już na etapie postępowania sądowego, dokonanie przez sąd odpowiednich modyfikacji, nie wychodząc poza granice oskarżenia, po uprzedzeniu

obecnych na rozprawie stron. W wypadku stwierdzenia, że kwalifikacja wskazana w akcie oskarżenia jest błędna, sąd ma obowiązek dokonać jej zmiany w wyroku przez przyjęcie prawidłowej kwalifikacji prawnej czynu (art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. i art. 342 § 1 k.p.k.). Zaakceptowanie błędnej kwalifikacji prawnej oznaczałoby wydanie wadliwego wyroku z powodu naruszenia przepisów prawa materialnego (art. 438 pkt 1 k.p.k.). Pojęcie granic oskarżenia nie zostało zdefiniowane w ustawie. Jednak dookreślenie słowa „granice” słowem „oskarżenia” wskazuje, że chodzi tu o granice określone przez oskarżyciela. Następuje to przez wniesienie skargi (aktu oskarżenia). Przedmiotem aktu oskarżenia jest bowiem czyn zarzucany oskarżonemu (art. 332 § 1 pkt 2 k.p.k.). Zgodnie więc z zasadą skargowości (art. 14 § 1 k.p.k.) sądowi wolno orzekać tylko co do czynu zarzucanego w akcie oskarżenia. Chodzi tu o czyn w znaczeniu naturalnym, tj. zdarzenie faktyczne (historyczne) (D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, Gdańsk 2026, art. 399).

W wyroku z 5.09.2024 r., III KK 19/24, LEX nr 3753605, Sąd Najwyższy stwierdził, że to zdarzenie historyczne określa dopuszczalne ramy postępowania karnego w kontekście problemu tożsamości czynu. Warunkiem wstępnym prawdziwości tej tezy jest jednak to, aby owo zdarzenie historyczne zostało objęte postępowaniem, a nie pozostawione poza jego granicami. By sąd mógł o nim orzekać, musi być zatem zgodnie z zasadą skargowości objęte w całości oskarżeniem wniesionym w sposób prawidłowy przez uprawnionego oskarżyciela. Dopiero wówczas możemy mówić o zdarzeniu historycznym objętym postępowaniem karnym oraz badając tożsamość czynu, porównywać zakres wydanego orzeczenia z zakresem postawionego oskarżonemu zarzutu. W orzecznictwie wskazano też, że w ramach prowadzonego postępowania przygotowawczego o tożsamości czynu decyduje zdekodowanie rzeczywistej woli oskarżyciela co do czynu, objętego tym postępowaniem, o który chciał oskarżyciel oskarżyć w porównaniu z czynem przypisanym, gdy doszło do zmiany kwalifikacji prawnej czynu (zob. uzasadnienie uchwały SN z 15.06.2007 r., I KZP 15/07, OSNKW 2007/7–8, poz. 17). W doktrynie i orzecznictwie wskazuje się także na elementy opisu czynu, których zmiana w związku z przyjęciem innej kwalifikacji prawnej czynu nie powoduje wyjścia poza granice oskarżenia. Nie stanowi wyjścia poza te granice zamiana opisu zarzucanego czynu w zakresie czasu, miejsca, sposobu i okoliczności jego popełnienia oraz skutków, a zwłaszcza wysokości powstałej szkody, czy tożsamości osoby pokrzywdzonej przestępstwem przeciwko mieniu, jeśli tylko będzie bezsporne, że chodzi o to samo zdarzenie faktyczne, którego objęcie ściganiem stanowiło wyraz woli oskarżyciela (por. D. Stachurski, Kryteria tożsamości..., s. 20

i n.; wyroki SN: z 4.01.2006 r., IV KK 376/05, OSNwSK 2006, poz. 35; z 21.09.2006 r., V KK 10/06, LEX nr 196961; z 2.03.2011 r., III KK 366/10, OSNKW 2011/6, poz. 51; postanowienia SN: z 12.01.2006 r., II KK 96/05, LEX nr 172202; z 19.10.2006 r., II KK 246/06, LEX nr 202125; z 5.02.2002 r., V KKN 473/99, OSNKW 2002/5–6, poz. 34; z 30.08.2001 r., V KKN 111/01, LEX nr 51844; uchwała SN z 15.06.2007 r., I KZP 15/07, OSNKW 2007/7–8, poz. 55).

Podsumowując, zaproponowana przez projektodawcę w art. 89 projektu norma intertemporalna ma na celu zapewnienie prawidłowego toku prowadzonych już obecnie postępowań przygotowawczych umożliwiające ich sprawne zakończenie bez odmiennego traktowania sytuacji prawnej sprawców tego typu czynów po wejściu w życie niniejszego projektu.

Art. 90 zawiera przepisy przejściowe dotyczące postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, prowadzonych przez Szefa KAS i regulujących kompleksowo te kwestie. Projekt ustawy w art. 86 zmienia przepisy ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego m.in. w zakresie:

- art. 5 tej ustawy regulującego uprawnienie Szefa KAS do dokonywania zwolnień zamrożonych środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych lub udostępnienia środków przez przyjęcie odpowiedniego stosowania art. 48 ust. 1 pkt 10 lit. a oraz ust. 2, 3 i 5 projektu ustawy oraz
- art. 6 tej ustawy regulującego kary pieniężne nakładane za naruszenie środków ograniczających przez zmianę przesłanek do ich nakładania oraz zasad miarkowania ich wysokości.

W związku z tym zasadne jest przyjęcie, aby postępowania w tych sprawach, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy, mogły być kontynuowane i zakończone na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.

Także przepisy dotychczasowe ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego będą miały zastosowanie w przypadku wszczęcia postępowania zmierzającego do wzruszenia ww. decyzji ostatecznych w trybach nadzwyczajnych (wznowienia postępowania, uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji) w sprawach zwolnienia zamrożonych środków finansowych, funduszy lub zasobów

gospodarczych lub udostępnienia środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych oraz stosowania odstępstw od zakazów a także w sprawach nałożenia kar pieniężnych.

Art. 91 reguluje kwestię postępowania związanego z wpisem na listę przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, co do osób, wobec których środek ten został zastosowany przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy.

Art. 92 ma na celu wyeliminowanie wątpliwości co do organu prowadzącego postępowania wszczęte i niezakończone na podstawie art. 143a i art. 143e ustawy o KAS. Projektowana ustawa o środkach ograniczających w art. 84 uchyla bowiem dział VA ustawy o KAS, uchylając tym samym przepisy:

- art. 143a ustawy o KAS regulujący uprawnienie Szefa KAS do dokonywania zwolnień zamrożonych środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych lub udostępnienia środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych i prowadzenia postępowania w tej sprawie, a także stosowania odstępstw od zakazów, np. odstępstwo do zakazu udziału w przedsiębiorstwach w sektorze energetycznym w Rosji oraz nabywania udziałów w podmiotach rosyjskich – art. 3a ust. 3 i 3a rozporządzenia 833/2014, oraz
- art. 143d–art. 143f ustawy o KAS regulujące kary pieniężne nakładane za naruszenie określonych przepisów rozporządzeń 765/2006, 269/2014, 833/2014. W związku z tym zaproponowano, aby postępowania w tych sprawach, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy, mogły być kontynuowane i zakończone na podstawie przepisów obowiązujących w dniu wszczęcia tego postępowania. Także przepisy dotychczasowe ustawy o KAS będą miały zastosowanie w przypadku wszczęcia postępowania zmierzającego do wzruszenia ww. decyzji ostatecznych w trybach nadzwyczajnych (wznowienia postępowania, uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji) w sprawach zwolnienia zamrożonych środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych lub udostępnienia środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych oraz stosowania odstępstw od zakazów a także w sprawach nałożenia kar pieniężnych.

Art. 93 określa stosowanie dotychczasowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 62 ust. 16 zmienianej ustawy o KAS.

Art. 94 określa maksymalny limit wydatków, o którym mowa w art. 50 ust. 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.).

Art. 95 stanowi, że ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 73, który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji.

Projekt aktu nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

Projekt ustawy jest zgodny z przepisami prawa UE i służy ich stosowaniu.

Projekt ustawy nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom UE, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zawarte w projekcie regulacje nie będą miały wpływu na mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, zgodnie z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.).

Projekt nie podlega dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projekt ustawy stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Załącznik do Uzasadnienia

Zestawienie aktów prawnych unijnych, które wdraża ustawa sankcyjna.

Afganistan

Rozporządzenie Rady (UE) NR 753/2011 z dnia 1 sierpnia 2011 r. w sprawie środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, grupom, przedsiębiorstwom i podmiotom w związku z sytuacją w Afganistanie

Decyzja Rady 2011/486/WPZiB z dnia 1 sierpnia 2011 r. dotycząca środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, grupom, przedsiębiorstwom i podmiotom w związku z sytuacją w Afganistanie

Białoruś

Rozporządzenie Rady (WE) nr **765/2006** z dnia 18 maja 2006 r. dotyczące środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy

Decyzja Rady **2012/642/WPZiB** z dnia 15 października 2012 r. dotycząca środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy

Bośnia i Hercegowina

Decyzja Rady **2011/173/WPZiB** z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Bośni i Hercegowinie

Burundi

Decyzja Rady (WPZiB) **2015/1763** z dnia 1 października 2015 r. dotycząca środków ograniczających w związku z sytuacją w Burundi

Rozporządzenie Rady (UE) **2015/1755** z dnia 1 października 2015 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Burundi

Czarnogóra

Rozporządzenie Rady (WE) NR 1733/94 z dnia 11 lipca 1994 r. zakazujące zaspokajania roszczeń z tytułu umów i transakcji, na których wykonanie wpływ wywarła rezolucja nr 757(1992) Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych i rezolucje pokrewne

Decyzja Rady **94/366/WPZiB** z dnia 13 czerwca 1994 r. w sprawie wspólnego stanowiska określonego przez Radę na podstawie art. J.2 Traktatu o Unii Europejskiej dotyczącego zakazu zaspokajania roszczeń określonych w ust. 9 rezolucji nr 757 (1992) Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych

Chiny

Konkluzje Prezydencji Rady Europejskiej z Madrytu (26—27.06.1989 r.)

Demokratyczna Republika Konga

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR **1183/2005** z dnia 18 lipca 2005 r. dotyczące środków ograniczających w związku z sytuacją w Demokratycznej Republice Konga

Decyzja Rady **2010/788/WPZiB** z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Demokratycznej Republice Konga

Gwatemala

Decyzja Rady (WPZiB) **2024/254** z dnia 12 stycznia 2024 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Gwatemali

Rozporządzenie Rady (UE) **2024/287** z dnia 12 stycznia 2024 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Gwatemali

Gwinea

Decyzja Rady **2010/638/WPZiB** z dnia 25 października 2010 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Gwinei

Rozporządzenie Rady (UE) NR **1284/2009** z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Gwinei

Gwinea Bissau

Decyzja Rady **2012/285/WPZiB** z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Gwinei Bissau oraz uchylecia decyzji 2021/237/WPZiB

ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) NR **377/2012** z dnia 3 maja 2012 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Gwinei Bissau

Haiti

Decyzja Rady z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie wspólnego stanowiska, określonego na podstawie art. J.2 Traktatu o Unii Europejskiej, dotycząca ograniczenia stosunków gospodarczych z Haiti

Rozporządzenie Rady (WE) NR **1264/94** z dnia 30 maja 1994 r. zakazujące zaspokajania roszczeń władz haitańskich z tytułu umów i transakcji, na których wykonanie wpływ wywarły środki nałożone przez lub zgodnie z rezolucjami 917 (1994), 841 (1993), 873 (1993) i 875 (1993) Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych

Decyzja Rady (WPZIB) 2022/2319 z dnia 25 listopada 2022 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją na Haiti

ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) 2022/2309 z dnia 25 listopada 2022 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Haiti

Irak

Rozporządzenie Rady (WE) NR 1210/2003 z dnia 7 lipca 2003 r. dotyczące niektórych szczególnych ograniczeń w stosunkach gospodarczych i finansowych z Irakiem oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2465/96

Rozporządzenie Rady (EWG) NR 3541/92 z dnia 7 grudnia 1992 r. zakazujące zaspokajania roszczeń irackich z tytułu umów i transakcji, na których wykonanie wpływ wywarła rezolucja 661 (1990) Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych i rezolucje pokrewne

WSPÓLNE STANOWISKO RADY 2003/495/WPZiB z dnia 7 lipca 2003 r. w sprawie Iraku i uchylające wspólne stanowiska 96/741/WPZiB oraz 2002/599/WPZiB

Rezolucja Rady Bezpieczeństwa ONZ 1546 (2004)

Iran

Rozporządzenie Rady (UE) NR **359/2011** z dnia 12 kwietnia 2011 r. dotyczące środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją w Iranie

Decyzja Rady **2011/235/WPZiB** z dnia 12 kwietnia 2011 r. dotycząca środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom i podmiotom w związku z sytuacją w Iranie

Rozporządzenie Rady (UE) **2023/1529** z dnia 20 lipca 2023 r. w sprawie środków ograniczających w związku ze wsparciem wojskowym Iranu dla rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie

Decyzja Rady (WPZiB) **2023/1532** z dnia 20 lipca 2023 r. dotycząca środków ograniczających w związku ze wsparciem wojskowym Iranu dla rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie

ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) NR **267/2012** z dnia 23 marca 2012 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylające rozporządzenie (UE) nr 961/2010

Decyzja Rady **2010/413**/WPZiB z dnia 26 lipca 2010 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylająca wspólne stanowisko 2007/140/WPZiB

Jemen

Decyzja Rady 2014/932/WPZiB z dnia 18 grudnia 2014 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Jemenie

Rozporządzenie Rady (UE) NR 1352/2014 z dnia 18 grudnia 2014 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Jemenie

Korea Północna

Decyzja Rady (WPZiB) **2016/849** z dnia 27 maja 2016 r. w sprawie środków ograniczających skierowanych przeciwko Koreańskiej Republice Ludowo—Demokratycznej, uchylająca decyzję 2013/183/WPZiB

ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) **2017/1509** z dnia 30 sierpnia 2017 r. dotyczące środków ograniczających skierowanych przeciwko Koreańskiej Republice Ludowo—Demokratycznej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 329/2007

Liban

Rozporządzenie Rady (UE) **2021/1275** z dnia 30 lipca 2021 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Libanie

Decyzja Rady (WPZiB) **2021/1277** z dnia 30 lipca 2021 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Libanie

Rozporządzenie Rady (WE) NR 1412/2006 z dnia 25 września 2006 r. dotyczące niektórych środków ograniczających w odniesieniu do Libanu

WSPÓLNE STANOWISKO RADY 2006/625/WPZiB z dnia 15 września 2006 r. dotyczące zakazu sprzedaży lub dostarczania uzbrojenia i pokrewnego sprzętu oraz świadczenia pokrewnych usług podmiotom lub osobom w Libanie zgodnie z rezolucją RB ONZ nr 1701 (2006)

WSPÓLNE STANOWISKO RADY 2005/888/WPZiB z dnia 12 grudnia 2005 r. w sprawie szczególnych środków ograniczających przeciwko pewnym osobom podejrzanym o udział w zabójstwie byłego premiera Libanu Rafika Haririego

Rozporządzenie Rady (WE) NR 305/2006 z dnia 21 lutego 2006 r. nakładające szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom podejrzanym o udział w zabójstwie byłego premiera Libanu Rafika Haririego

Libia

Rozporządzenie Rady (WE) nr **3275/93** z dnia 29 listopada 1993 r. zakazujące zaspokajania roszczeń z tytułu umów i transakcji, na których wykonanie wpływ wywarła rezolucja 833 (1993) Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych i rezolucje pokrewne

Wspólne stanowisko Rady **2004/698/WPZiB** z dnia 14 października 2004 r. dotyczące zniesienia środków ograniczających przeciwko Libii

ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) **2016/44** z dnia 18 stycznia 2016 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Libii oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 204/2011

Decyzja Rady (WPZiB) **2015/1333** z dnia 31 lipca 2015 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Libii oraz uchylająca decyzję 2011/137/WPZiB */tekst jednolity uwzględniający najnowsze zmiany w listingach pojawi się wkrótce/*

Mali

Decyzja Rady (WPZiB) **2017/1775** z dnia 28 września 2017 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Mali

Rozporządzenie Rady (UE) **2017/1770** z dnia 28 września 2017 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Mali

Moldawia

Decyzja Rady (WPZiB) **2023/891** z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie środków ograniczających w związku z działaniami destabilizującymi Republikę Mołdawii

Rozporządzenie Rady (UE) **2023/888** z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie środków ograniczających w związku z działaniami destabilizującymi Republikę Mołdawii

Decyzja Rady **2010/573/WPZiB** z dnia 27 września 2010 r. dotycząca zastosowania środków ograniczających wobec kierownictwa regionu Naddniestrza w Republice Mołdowy

Mjanma

Rozporządzenie Rady (UE) NR **401/2013** dotyczące środków ograniczających w związku z sytuacją w Mjanmie/Birmie i uchylające rozporządzenie (WE) nr 194/2008

Decyzja Rady **2013/184/WPZiB** w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Mjanmie/Birmie

Niger

Decyzja Rady (WPZiB) **2023/2287** z dnia 23 października 2023 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Nigrze

Rozporządzenie Rady (UE) **2023/2406** z dnia 23 października 2023 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Nigrze

Nikaragua

Rozporządzenie Rady (UE) **2019/1716** z dnia 14 października 2019 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Nikaragui

Decyzja Rady (WPZiB) **2019/1720** z dnia 14 października 2019 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Nikaragui

Republika Środkowoafrykańska

Decyzja Rady **2013/798/WPZiB** z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Republice Środkowoafrykańskiej

Rozporządzenie Rady (UE) NR **224/2014** z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Republice Środkowoafrykańskiej

Tunezja

Rozporządzenie Rady (UE) NR **101/2011** z dnia 4 lutego 2011 r. w sprawie środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją w Tunezji

Decyzja Rady **2011/72/WPZiB** z dnia 31 stycznia 2011 r. dotycząca środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom i podmiotom w związku z sytuacją w Tunezji

Turcja

Decyzja Rady (WPZiB) **2019/1894** z dnia 11 listopada 2019 r. w sprawie środków ograniczających w związku z prowadzonymi przez Turcję bez zezwolenia odwiertami we wschodniej części Morza Śródziemnego

Rozporządzenie Rady (UE) **2019/1890** z dnia 11 listopada 2019 r. w sprawie środków ograniczających w związku z prowadzonymi przez Turcję bez zezwolenia odwiertami we wschodniej części Morza Śródziemnego

Ukraina

Decyzja Rady **2014/386/WPZiB** z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odpowiedzi na bezprawne przyłączenie Krymu i Sewastopola

Rozporządzenie Rady (UE) nr **692/2014** z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odpowiedzi na bezprawne przyłączenie Krymu i Sewastopola

Decyzja Rady **2014/145/WPZiB** z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w związku z działaniami podważającymi integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażającymi

Rozporządzenie Rady (UE) NR **269/2014** z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających

Decyzja Rady **2014/512/WPZiB** z dnia 31 lipca 2014 r. dotycząca środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie

Rozporządzenie Rady (UE) NR **833/2014** z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczące środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie

Decyzja Rady **2014/119/WPZiB** z dnia 5 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją na Ukrainie

Rozporządzenie Rady (UE) NR **208/2014** z dnia 5 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją na Ukrainie

Rozporządzenie Rady (UE) **2022/263** z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie środków ograniczających w odpowiedzi na nielegalne uznanie, okupację lub aneksję przez Federację Rosyjską niektórych niekontrolowanych przez rząd obszarów ukraińskich

Decyzja Rady (WPZiB) **2022/266** z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie środków ograniczających w odpowiedzi na nielegalne uznanie, okupację lub aneksję przez Federację Rosyjską niektórych niekontrolowanych przez rząd obszarów Ukrainy

Rosja

Rozporządzenie Rady 2024/1485 z dnia 27 maja 2024 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Rosji

Decyzja Rady 2024/1484 z dnia 27 maja 2024 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Rosji

Decyzja Rady 2024/2643 z dnia 8 października 2024 r. w sprawie środków ograniczających w związku z destabilizującymi działaniami Rosji

Rozporządzenie Rady 2024/2642 z dnia 8 października 2024 r. w sprawie środków ograniczających w związku z destabilizującymi działaniami Rosji

Serbia

Rozporządzenie Rady (WE) NR **1733/94** z dnia 11 lipca 1994 r. zakazujące zaspokajania roszczeń z tytułu umów i transakcji, na których wykonanie wpływ wywarła rezolucja nr 757(1992) Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych i rezolucje pokrewne

Decyzja Rady 94/366/WPZiB z dnia 13 czerwca 1994 r. w sprawie wspólnego stanowiska określonego przez Radę na podstawie art. J.2 Traktatu o Unii Europejskiej dotyczącego zakazu zaspokajania roszczeń określonych w ust. 9 rezolucji nr 757 (1992) Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych

Sudan

Rozporządzenie Rady (UE) **2023/2147** z dnia 9 października 2023 r. w sprawie środków ograniczających w związku z działaniami podważającymi stabilność i przemiany polityczne w Sudanie

Decyzja Rady (WPZiB) **2023/2135** z dnia 9 października 2023 r. w sprawie środków ograniczających w związku z działaniami podważającymi stabilność i przemiany polityczne w Sudanie

Decyzja Rady 2014/450/WPZiB z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Sudanie oraz uchylająca decyzję 2011/423/WPZiB

Rozporządzenie Rady (UE) nr 747/2014 z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Sudanie oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 131/2004 i rozporządzenie (WE) nr 1184/2005

Sudan Południowy

Decyzja Rady (WPZiB) **2015/740** z dnia 7 maja 2015 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Sudanie Południowym, uchylająca decyzję 2014/449/WPZiB

Rozporządzenie Rady (UE) **2015/735** z dnia 7 maja 2015 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Sudanie Południowym oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 748/2014

Somalia

Rozporządzenie Rady (UE) NR 356/2010 z dnia 26 kwietnia 2010 r. wprowadzające określone szczególne środki ograniczające wobec określonych osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów w związku z sytuacją w Somalii

Rozporządzenie Rady (WE) NR 147/2003 z dnia 27 stycznia 2003 r. dotyczące niektórych środków ograniczających w odniesieniu do Somalii

Decyzja Rady 2010/231/WPZiB z dnia 26 kwietnia 2010 r. dotycząca środków ograniczających wobec Somalii i uchylająca wspólne stanowisko 2009/138/WPZiB

Syria

Decyzja Rady **2013/255**/WPZiB z dnia 31 maja 2013 r. sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Syrii

Rozporządzenie Rady (UE) NR **36/2012** z dnia 18 stycznia 2012 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Syrii oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 442/2011

Wspólne Stanowisko Rady 2005/888/WPZiB z dnia 12 grudnia 2005 r. w sprawie szczególnych środków ograniczających przeciwko pewnym osobom podejrzanym o udział w zabójstwie byłego premiera Libanu Rafika Haririego

Rozporządzenie Rady (WE) NR 305/2006 z dnia 21 lutego 2006 r. nakładające szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom podejrzanym o udział w zabójstwie byłego premiera Libanu Rafika Haririego

USA

WSPÓLNE DZIAŁANIE z dnia 22 listopada 1996 r. przyjęte przez Radę na podstawie art. J.3 i K.3 Traktatu o Unii Europejskiej, dotyczące środków chroniących przed skutkami eksterytorialnego stosowania ustawodawstwa przyjętego przez państwa trzecie oraz przed działaniami opartymi na nim lub z niego wynikającymi 96/668

Rozporządzenie Rady (WE) NR **2271/96** z dnia 22 listopada 1996 r. zabezpieczające przed skutkami eksterytorialnego stosowania ustawodawstwa przyjętego przez państwo trzecie oraz działaniami opartymi na nim lub z niego wynikającymi

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) **2018/1101** z dnia 3 sierpnia 2018 r. ustanawiające kryteria stosowania art. 5 akapit drugi rozporządzenia Rady (WE) nr 2271/96 zabezpieczającego przed skutkami eksterytorialnego stosowania ustawodawstwa przyjętego przez państwo trzecie oraz działaniami opartymi na nim lub z niego wynikającymi

Wenezuela

Rozporządzenie Rady (UE) **2017/2063** z dnia 13 listopada 2017 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Wenezueli

Decyzja Rady (WPZiB) **2017/2074** z dnia 13 listopada 2017 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Wenezueli

Zimbabwe

Decyzja Rady **2011/101/WPZiB** z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Zimbabwe

Rozporządzenie Rady (WE) nr **314/2004** z dnia 19 lutego 2004 r. dotyczące środków ograniczających w związku z sytuacją w Zimbabwe

Broń chemiczna

Decyzja Rady (WPZiB) **2018/1544** z dnia 15 października 2018 r. w sprawie środków ograniczających rozprzestrzenianie i stosowanie broni chemicznej

Rozporządzenie Rady (UE) **2018/1542** z dnia 15 października 2018 r. w sprawie środków ograniczających proliferację i stosowanie broni chemicznej

Cyberataki

Rozporządzenie Rady (UE) **2019/796** z dnia 17 maja 2019 r. w sprawie środków ograniczających w celu zwalczania cyberataków zagrażających Unii lub jej państwom członkowskim

Decyzja Rady (WPZiB) **2019/797** z dnia 17 maja 2019 r. w sprawie środków ograniczających w celu zwalczania cyberataków zagrażających Unii lub jej państwom członkowskim

Prawa człowieka

Decyzja Rady (WPZiB) **2020/1999** z dnia 7 grudnia 2020 r. w sprawie środków ograniczających stosowanych w sytuacji poważnych pogwałceń i naruszeń praw człowieka

Rozporządzenie Rady (UE) **2020/1998** z dnia 7 grudnia 2020 r. w sprawie środków ograniczających stosowanych w sytuacji poważnych pogwałceń i naruszeń praw człowieka

Terroryzm

Decyzja Rady (WPZiB) **2016/1693** z dnia 20 września 2016 r. dotycząca środków ograniczających przeciwko ISIL (Daisz) i Al—Kaidzie oraz osobom, grupom, przedsiębiorstwom i podmiotom z nimi powiązanym i uchylająca wspólne stanowisko 2002/402/WPZiB

Rozporządzenie Rady (UE) **2016/1686** z dnia 20 września 2016 r. nakładające dodatkowe środki ograniczające przeciwko ISIL (Daisz) i Al—Kaidzie oraz osobom fizycznym i prawnym, podmiotom lub organom z nimi związanymi

Rozporządzenie Rady (WE) nr **881/2002** z dnia 27 maja 2002 r. wprowadzające niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z organizacjami ISIL (Daisz) i Al—Kaida

Decyzja Rady (WPZiB) 2016/1693 z dnia 20 września 2016 r. dotycząca środków ograniczających przeciwko ISIL (Daisz) i Al—Kaidzie oraz osobom, grupom, przedsiębiorstwom i podmiotom z nimi powiązanym i uchylająca wspólne stanowisko 2002/402/WPZiB

Decyzja Rady (WPZiB) **2024/385** z dnia 19 stycznia 2024 r. ustanawiająca środki ograniczające w stosunku do osób i podmiotów, które wspierają, ułatwiają lub umożliwiają akty przemocy dokonywane przez Hamas i Palestyński Islamski Dżihad

Rozporządzenie Rady (UE) **2024/386** z dnia 19 stycznia 2024 r. ustanawiające środki ograniczające w stosunku do osób i podmiotów, które wspierają, ułatwiają lub umożliwiają akty przemocy dokonywane przez Hamas i Palestyński Islamski Dżihad

Wspólne stanowisko Rady **2001/931/WPZiB** z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie zastosowania szczególnych środków w celu zwalczania terroryzmu

Rozporządzenie Rady (WE) nr **2580/2001** z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych środków restrykcyjnych skierowanych przeciwko niektórym osobom i podmiotom mających na celu zwalczanie terroryzmu.

Nazwa projektu Projekt ustawy o środkach ograniczających	Data sporządzenia 29.07.2026 r.
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Zagranicznych – wiodące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości – współpracujące Ministerstwo Finansów/Krajowa Administracja Skarbowa – współpracujące Ministerstwo Rozwoju i Technologii – współpracujące	Źródło: Prawo UE (dyrektywa)
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Robert Kupiecki, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych	Nr w wykazie prac: UC92
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Piotr Kobza, Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Zewnętrznej Unii Europejskiej e-mail: piotr.kobza@msz.gov.pl, tel. +48 728 410 183	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Choć unijne środki ograniczające funkcjonują w obiegu prawnym już od wielu lat, w Rzeczypospolitej Polskiej brakowało kompleksowej regulacji, która jasno określałaby system ich implementacji. Dotychczasowe rozwiązania były regulowane częściowo w różnych aktach prawnych, co utrudniało skuteczne wdrażanie sankcji przyjmowanych na forum Unii Europejskiej (dalej: UE) i komplikowało właściwe ich stosowanie przez podmioty do tego zobowiązane, w szczególności przedsiębiorców. Należy zauważyć, że przedsiębiorcy pragnący prowadzić interesy z danym krajem trzecim niejednokrotnie nie mieli możliwości ustalenia właściwego organu, który po spełnieniu przez nich określonych w rozporządzeniach unijnych warunków, wydałby właściwą derogację umożliwiającą wymianę handlową, co również wpływało na ich konkurencyjność wobec innych firm, choćby z UE. Z drugiej strony, organy administracji wskazywały na brak podstaw prawnych do potencjalnych działań w kwestiach sankcyjnych.

Należy podkreślić, że w UE obowiązuje obecnie ponad 40 różnych reżimów sankcyjnych, a w Rzeczypospolitej Polskiej przepisy krajowe wdrażały jedynie kilka z nich, pozostawiając znaczącą lukę prawną.

Jednocześnie Rzeczpospolita Polska zobowiązana była wdrożyć do 20 maja 2025 r. tzw. dyrektywę penalizacyjną (*dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 Dz. Urz. UE L 2024/1226 z 29.04.2024 – dalej: dyrektywa 2024/1226*) określającą środki karne za naruszenie sankcji.

Przy wdrażaniu dyrektywy 2024/1226 ustawodawca postanowił kompleksowo uporządkować cały system wdrażania sankcji tak, aby zapewnić zarówno organom administracji, jak i przedsiębiorcom większą przejrzystość regulacji oraz pewność co do sposobu ich stosowania.

Ustawa określa w szczególności kompetencje poszczególnych organów administracji oraz sposób współdziałania między nimi, a także ustanawia Zespół do spraw Środków Ograniczających, którego celem będzie zapewnienie właściwej realizacji zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej, a także dbanie o spójność i koordynację działań w obszarze polityki sankcyjnej. Było to szczególnie istotne z uwagi na dużą liczbę różnych, w tym centralnych, organów administracji zaangażowanych w ich wdrażanie. Kluczowym jest zatem właściwe określenie zadań, koordynacji i form współpracy pomiędzy nimi.

Środki ograniczające są jednym z podstawowych narzędzi propagowania celów Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa określonych w art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej. Cele te obejmują ochronę wartości UE, utrzymanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz umacnianie i wspieranie demokracji, państwa prawnego i praw człowieka. Rzeczpospolita Polska powinna przyjąć mechanizmy, które umożliwią szybszą i bardziej spójną reakcję w sytuacjach wymagających pilnej interwencji lub dostosowania do nowych regulacji unijnych.

W przeciwieństwie do przepisów dotyczących nakładania środków ograniczających, które są przyjmowane jednomyślnie i mają zastosowanie w całej UE, ich wdrażanie i egzekwowanie jest zdecentralizowane: organy państw członkowskich

odpowiadają za monitorowanie przestrzegania zakazów przez przedsiębiorstwa i obywateli, przyznawanie odstępstw, ustanawianie kar za naruszenia oraz prowadzenie dochodzeń w ich sprawie i ich ściganie.

Jednocześnie kompetencja w zakresie Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, w tym kompetencja do przyjmowania środków ograniczających powierzona UE przez państwa członkowskie w traktatach, nie ma charakteru wyłącznego. Państwa członkowskie zachowują własne kompetencje w tych obszarach. W konsekwencji państwa członkowskie mają prawo przyjmować własne środki ograniczające, niezależne od środków UE. Źródłem kompetencji państw członkowskich w tym zakresie są wyłącznie przepisy prawa krajowego. W wykonywaniu ich równoległych kompetencji w obszarze Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, UE i państwa członkowskie są związane zasadą lojalnej współpracy. Przyjmując własne środki ograniczające państwa członkowskie powinny zapewnić, aby środki te nie zagrażały urzeczywistnieniu celów, jakim mają służyć środki przyjęte przez UE.

Należy przy tym wskazać, że w pkt 25 przyjętej przez Radę UE „Aktualizacji dobrych praktyk UE w zakresie skutecznego wprowadzania w życie środków ograniczających” z dnia 4 maja 2018 r., opracowanej przez Grupę Roboczą Radców ds. Stosunków Zewnętrznych (dokument nr 8519/18)¹, jednoznacznie wskazano, że cyt. „Oprócz prawodawstwa przyjętego przez Unię państwa członkowskie w razie potrzeby powinny dysponować dodatkowymi ramami prawnymi, przepisami ustawowymi lub wykonawczymi umożliwiającymi zamrażanie środków finansowych i aktywów finansowych oraz zasobów gospodarczych osób i podmiotów podlegających środkom ograniczającym na szczeblu krajowym, (...), i umożliwiających zakaz udostępniania środków finansowych i zasobów gospodarczych tym podmiotom i osobom lub na ich korzyść, w szczególności przez administracyjne środki zamrażające lub przez zastosowanie sądowych postanowień o zabezpieczeniu, mających te same skutki.”. Dalej w ww. dokumencie wyjaśniono (pkt 26), że cyt. „Środki te powinny umożliwić krajowym organom bezzwłoczne nakazywanie i realizację zamrażania wszelkich środków finansowych i zasobów gospodarczych w ramach jurysdykcji państwa członkowskiego, którego to dotyczy, należących do wyznaczonej osoby lub podmiotu będących ich własnością, kontrolowanych lub posiadanych przez nie oraz mogłyby być również skierowane do osób lub podmiotów pochodzących z Unii Europejskiej i prowadzących tam główną działalność.”. Ponadto w pkt 28 zaleceń wskazano, że cyt. „Ogólnie administracyjne zamrożenie można rozważać przede wszystkim jako akt stanowiący podstawę szerokiego zapobiegania wszelkim sposobom wykorzystania zamrożonych środków finansowych i zasobów gospodarczych oraz wszelkim transakcjom przeprowadzanym przez osobę lub podmiot, wyznaczone przez właściwy organ. Administracyjne zamrożenie należy odróżnić od sądowego zamrożenia, zajmowania i konfiskaty, których nie można nakładać w ramach zastosowania środków ograniczających, lecz jedynie jako krajowy środek egzekwowania.”.

Mrożenie środków finansowych, funduszy czy zasobów gospodarczych, bez względu na to, czy dokonywane w oparciu o przepisy prawa krajowego, czy też rozporządzenia UE, w myśl ww. „dobrych praktyk”, ma charakter zapobiegawczy a nie represyjny. Zamrożenie ma bowiem uniemożliwić transfer aktywów w celu zapobieżenia ich wykorzystania. Wprawdzie jego skutkiem może być utrudnienie lub uniemożliwienie prowadzenia działalności gospodarczej, ale skutek ten ma mieć w założeniu efekt czasowy, zaś podmiot objęty tym środkiem nie naraża się na odpowiedzialność finansową, jeżeli nie złamie nałożonego zakazu. Powyższe jest zgodne z opinią Komisji Europejskiej z dnia 19 czerwca 2020 r. (C(2020) 4117 final) w sprawie art. 2 rozporządzenia 269/2014 (odpowiedź na pytanie nr 2.5), w myśl której cyt. „Środki ograniczające nie mają charakteru represyjnego ani konfiskacyjnego, lecz stanowią instrumenty zapobiegawcze. Zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. c rozporządzenia, który ustanawia odstępstwo od ograniczeń finansowych określonych w art. 2, właściwe, organy krajowe mogą wyrazić zgodę na zwolnienie określonych zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub udostępnienie określonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych po ustaleniu, że te środki finansowe i zasoby gospodarcze są przeznaczone wyłącznie na pokrycie opłat i należności za usługi polegające na zwykłym przechowywaniu lub utrzymywaniu zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych.”.

W efekcie powyższego, na poziomie krajowym ustawodawca zdecydował się wdrożyć kompleksowy system krajowych środków ograniczających, mających subsydiarny charakter względem środków ograniczających UE. System ten stanowi rozwinięcie uregulowań zamieszczonych w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514). Jednocześnie ustawodawca postanowił nie uchylać ww. aktu prawnego. Tzw. „specustawa” przyjęta w związku z rosyjską agresją na Ukrainę zawiera szereg specyficznych uregulowań uzasadnionych wyjątkową sytuacją międzynarodową. Zachowanie dotychczasowych regulacji w kontekście krajowych indywidualnych środków ograniczających stosowanych w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego jest niezbędne z perspektywy szczególnego charakteru dotychczasowej regulacji oraz liczby prowadzonych w oparciu o nią spraw.

Podsumowując, ustawa o środkach ograniczających ma stanowić swoistą „konstytucję sankcyjną” zawierającą ramowe uregulowania prawne, do których mogą się odnosić zarówno organy administracji publicznej, jak i podmioty prywatne.

Najważniejszymi elementami ustawy są:

¹<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8519-2018-INIT/pl/pdf>

Obecna wersja „Aktualizacja najlepszych praktyk UE w zakresie skutecznego wdrażania środków ograniczających” wydana została w dniu 3 lipca 2024 r. (dokument nr 11623/24). Cytowana treść pkt 25-28 nie uległa zmianie.

- 1) określenie definicji, rodzaju oraz zakresu przedmiotowego środków ograniczających wdrażanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) określenie podziału kompetencji pomiędzy organami krajowymi wdrażającymi środki ograniczające oraz ustanowienie zespołu międzyresortowego w celu lepszej koordynacji ich działań;
- 3) stworzenie przejrzystego systemu stosowania krajowych środków ograniczających, uzupełniającego system szczególny, obowiązujący na gruncie ustawy:
 - a) z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2025 r. poz. 644, z późn. zm.),
 - b) z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego;
- 4) uregulowanie zasad odpowiedzialności za naruszenie zakazów, ograniczeń i niedopełnienie obowiązków wynikających ze środków ograniczających, w tym wdrożenie do krajowego porządku prawnego dyrektywy 2024/1226 i rozgraniczenie jej stosowania w stosunku do zakresu przedmiotowego i podmiotowego kar administracyjnych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy:

- 1) definiuje używane w ustawie pojęcia, takie jak: środki finansowe i zasoby gospodarcze, zamrożenie środków finansowych, zamrożenie zasobów gospodarczych czy podmiot podlegający;
- 2) określa organy właściwe w sprawach wykonywania środków ograniczających. Ustawa wyraźnie wskazuje organy właściwe w zakresie konkretnych obszarów sankcyjnych i ich zadania, w szczególności co do stosowania odstępstw. Precyzuje sposób współpracy i wymiany informacji między organami krajowymi, zagranicznymi i międzynarodowymi, a także obowiązki sprawozdawcze. Organy właściwe będą także zobowiązane do przekazywania informacji do Zespołu ds. Środków Ograniczających, w przypadku stwierdzenia możliwości naruszenia zakazów lub ograniczeń, a także będą dokonywały, we współpracy z innymi właściwymi organami, analiz i ocen rozwiązań prawnych oraz będą przedstawiały opinie o potrzebie dokonania zmian przepisów prawa w zakresie dotyczącym środków ograniczających.

Ustawa reguluje także kwestię związaną z wypracowaniem jednolitego katalogu i sprecyzowaniem mechanizmu udzielania odstępstw od zakazów i ograniczeń określonych w rozporządzeniach sankcyjnych. Dotychczas organy właściwe, zgodnie z treścią przepisów rozporządzenia, były wskazywane w wykazie stanowiącym aneks do rozporządzenia jako odnośnik do właściwych stron internetowych. W praktyce przedsiębiorcy i osoby fizyczne miały trudność z identyfikacją właściwego organu. Ustawa precyzuje tę kwestię. Jednocześnie kryteria stosowania odstępstw od środków ograniczających są określone, co do zasady, w samych rozporządzeniach UE. Najczęściej spotykanymi odstępstwami od zakazów są te związane z działalnością humanitarną, zaspokajaniem podstawowych potrzeb osób fizycznych (opłaty za żywność, najem, leki), opłat za świadczenie usług prawnych czy należnych opłat za przechowywanie zamrożonych środków. Często występującym kryterium jest również odstępstwo na świadczenie usług użyteczności publicznej czy związane z kontynuowaniem wykonania umowy przez podmiot, który dopiero po jej zawarciu został objęty środkami ograniczającymi. W celu uzyskania odstępstwa podmiot wnioskujący zobowiązany będzie zwrócić się do właściwego organu wskazanego w ustawie, który w oparciu o przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691) wyda decyzję w sprawie zastosowania odstępstwa w oparciu o ściśle określone przesłanki z rozporządzeń unijnych. Przesłanki odstępstw od środków ograniczających o charakterze unijnym będą stosowane analogicznie do krajowych środków ograniczających.

- 3) tworzy Zespół ds. Środków Ograniczających działający przy ministrze właściwym do spraw zagranicznych, którego zadaniem jest zapewnienie właściwej realizacji zobowiązań międzynarodowych wynikających z wdrażania środków ograniczających UE;
- 4) wdraża dyrektywę 2024/1226, której głównym celem jest zapewnienie skutecznych, odstraszających i proporcjonalnych rodzajów i poziomów kar za przestępstwa polegające na naruszeniu środków ograniczających UE. Jednolite definicje przestępstw wśród państw członkowskich UE dotyczące naruszeń środków ograniczających (UE) umożliwią także skuteczniejsze prowadzenie transgranicznych postępowań przygotowawczych, a także wnoszenie i popieranie oskarżeń w tego typu sprawach. Prawidłowa implementacja umożliwi również ograniczenie zjawiska „forum shoppingu” wśród sprawców tego typu przestępstw;
- 5) wprowadza przepisy karne sankcjonujące naruszenie zakazu lub obowiązku stanowiącego środek ograniczający. Mają one w sposób skuteczny i proporcjonalny zagwarantować skuteczne stosowanie zarówno środków ograniczających Unii Europejskiej, jak i krajowych środków ograniczających oraz sankcjonować obchodzenie środków ograniczających. Stanowią one implementację motywów 3–4, 14–15, 21–22 oraz art. 3–5 i 8–9 dyrektywy

2024/1226, przy czym dyrektywy unijne stanowią instrument minimalnej harmonizacji, dlatego państwa członkowskie zawsze mogą określić surowsze sankcje za konkretne przestępstwa. Przepisy karne, zgodnie z obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej systemem prawnym, będą stosowane wobec osób fizycznych, które przez swoją działalność wypełnią znamiona czynów zabronionych określonych w projektowanych przepisach. W przypadku zaś podmiotów niebędących osobami fizycznymi odpowiedzialność za ich zastosowanie będą miały obowiązujące już normy prawa wynikające z ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. 2024 r. poz. 1822, z późn. zm.).

Do nowych przepisów karnych należy typ przestępstwa polegający na:

- a) udostępnieniu środków finansowych lub zasobów gospodarczych podmiotowi podlegającemu lub na jego rzecz, zagrożony karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8, a w przypadku mienia znacznej wartości od roku do lat 10. Jest to implementacja art. 3 par. 1 lit. a dyrektywy 2024/1226,
- b) niedokonaniu zamrożenia środków finansowych lub zasobów gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą bezpośrednio lub pośrednio podmiotu podlegającego, zagrożony karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8, a w przypadku mienia znacznej wartości od roku do lat 10. Jest to implementacja art. 3 par. 1 lit. b dyrektywy 2024/1226,
- c) umożliwieniu wjazdu na terytorium państwa członkowskiego lub tranzytu przez to terytorium, z naruszeniem zakazu stanowiącego środek ograniczający, zagrożony karą od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności. Jest to implementacja art. 3 par. 1 lit. c dyrektywy 2024/1226,
- d) zawieraniu umowy lub realizacji transakcji z państwem trzecim, organem państwa trzeciego albo podmiotem będącym własnością lub kontrolowanym bezpośrednio lub pośrednio przez państwo trzecie lub jego organ, zagrożony karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8, a w przypadku mienia znacznej wartości od roku do lat 10. Jest to implementacja art. 3 par. 1 lit. d dyrektywy 2024/1226,
- e) obrocie, przywozie, wywozie, sprzedaży, nabyciu, zbyciu, przekazaniu, tranzycie, transporcie towaru albo świadczeniu usług pośrednictwa, pomocy technicznej lub innych usług związanych z tym towarem wbrew zakazowi lub ograniczeniu stanowiącemu środek ograniczający związanemu z określonym towarem, zagrożony karą od roku do 10 lat pozbawienia wolności. W przypadku mienia znacznej wartości lub naruszenia zakazu lub ograniczenia stanowiącego środek ograniczający związany z towarem wymienionym w załączniku I lub IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania (Dz. Urz. UE L 206 z 11.06.2021, str. 1, z późn. zm.), zagrożenie karą wyniesie od 2 do 12 lat, a w wypadku mniejszej wagi lub działania nieumyślnego od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności. Sąd będzie mógł orzec przepadek towaru stanowiącego przedmiot czynu zabronionego, nawet jeśli nie stanowi własności sprawcy. Jest to implementacja art. 3 par. 1 lit. e dyrektywy 2024/1226,
- f) prowadzeniu działalności finansowej lub świadczeniu usług finansowych lub usług innych niż finansowe lub wykonywaniu bez zezwolenia lub z naruszeniem jego warunków określonej działalności, wbrew zakazowi lub ograniczeniu stanowiącemu środek ograniczający, zagrożony karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat, a w przypadku gdy sprawca czynu osiąga znaczną korzyść majątkową, od 6 miesięcy do lat 8. Jest to implementacja art. 3 par. 1 lit. f, g oraz i dyrektywy 2024/1226,
- g) przekazywaniu osobie trzeciej albo zbywaniu środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które mają podlegać zamrożeniu zgodnie ze środkiem ograniczającym, które stanowią własność, pozostają w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą podmiotu podlegającego, a także przekazywaniu nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji, co do prawa własności lub osoby beneficjenta rzeczywistego środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone zgodnie ze środkiem ograniczającym, zagrożony karą od 6 miesięcy do 8 lat pozbawienia wolności. Niedopełnienie obowiązku polegającego na zawiadamianiu właściwego organu o środkach finansowych lub zasobach gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą podmiotu podlegającego oraz w przypadku, gdy informacje te zostały uzyskane w związku z wykonywaną pracą lub działalnością gospodarczą, będzie zagrożone karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. Jest to implementacja art. 3 par. 1 lit. h dyrektywy 2024/1226.

Projektowane przepisy, jako skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje karne, mają zagwarantować efektywne stosowanie środków ograniczających, zarówno unijnych, jak i krajowych oraz sankcjonować obchodzenie środków ograniczających. Z powyższych powodów projekt wprowadza nowe typy przestępstw, sankcjonujących naruszenie zakazu lub obowiązku stanowiącego środek ograniczający, w tym będące odpowiednikiem naruszeń wymienionych w art. 3 dyrektywy.

Projekt ustala również właściwość rzeczową w pierwszej instancji sądu okręgowego jako właściwego do orzekania w przedmiocie projektowanych czynów zabronionych, gdyż przedmiotowe sprawy będą wymagać również dobrej

znajomości legalnych instrumentów unijnych, w tym treści bezpośrednio stosowanych rozporządzeń unijnych dotyczących unijnych środków ograniczających.

Do projektowanych przestępstw będą miały zastosowanie regulacje ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, z późn. zm.). Zgodnie bowiem z treścią art. 16 k.k. przepisy części ogólnej tego kodeksu stosuje się do innych ustaw przewidujących odpowiedzialność karną, chyba że ustawy te wyraźnie wyłączają ich zastosowanie.

Ustawa reguluje stosowanie w Rzeczypospolitej Polskiej krajowych środków ograniczających, jak również prowadzenie listy osób i podmiotów, wobec których stosuje się krajowe środki ograniczające, zwanej dalej „listą”, zasady i tryb wydawania decyzji w sprawach wpisu na listę i wykreślenia z niej.

Proponuje się, aby decyzję w sprawie wpisu na listę wydawał minister właściwy do spraw wewnętrznych względem:

- 1) państwa niebędącego państwem członkowskim UE, państwem członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Konfederacją Szwajcarską;
- 2) osoby lub podmiotu:
 - a) dysponującego środkami finansowymi lub zasobami gospodarczymi, bezpośrednio lub pośrednio wspierających państwa objęte środkami ograniczającymi UE lub poważne naruszenia praw człowieka lub represje wobec społeczeństwa obywatelskiego i opozycji demokratycznej lub których działalność stanowi inne poważne zagrożenie dla demokracji lub praworządności w tych państwach,
 - b) bezpośrednio lub pośrednio związanego z wyżej wymienionymi osobami lub podmiotami, w szczególności ze względu na powiązania o charakterze osobistym, organizacyjnym, gospodarczym lub finansowym,
 - c) wobec których istnieje prawdopodobieństwo wykorzystania przez nie środków finansowych lub zasobów gospodarczych,
 - d) bezpośrednio lub pośrednio wspierających obcą ingerencję i manipulację w środowisku informacyjnym wymierzoną w bezpieczeństwo narodowe.

Proponowane rozwiązanie wskazuje na subsydiarny charakter krajowych środków ograniczających względem środków ograniczających UE.

Proponuje się, aby krajowe środki ograniczające były stosowane wobec osób lub podmiotów wpisanych na listę prowadzoną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Będą one obejmowały:

- 1) środki wobec osób i podmiotów w postaci:
 - a) zamrożenia środków finansowych lub zasobów gospodarczych będących ich własnością, pozostających w ich posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod ich kontrolą,
 - b) nieudostępniania środków finansowych lub zasobów gospodarczych,
 - c) wpisu do wykazu cudzoziemców, o którym mowa w art. 434 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079, z późn. zm.), ich pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jako niepożądanego,
 - d) wykluczenie z:
 - postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 793),
 - postępowania zmierzającego do udzielenia zamówienia publicznego o wartości mniejszej niż kwoty określone w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych,
 - postępowania zmierzającego do udzielenia zamówienia publicznego prowadzonego z wyłączeniem stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Krajowe środki ograniczające są koniecznym instrumentem wzmacniającym bezpieczeństwo narodowe. Uzupełniają one unijne środki ograniczające i odpowiadają również na pewne wyzwania polityczne związane z faktem, że sankcje UE są przyjmowane i przedłużane jednomyślnie. Uwzględniają one również uwarunkowania lokalne i pozwalają m.in. zapobiegać obchodzeniu sankcji unijnych poprzez powiązane siatki podmiotów.

Należy podkreślić, że ustawa w art. 6 ust. 1 nie wprowadza nowych kategorii środków ograniczających – pozostają nimi m.in. zamrożenie środków finansowych lub zasobów gospodarczych, nieudostępnianie tych środków, wpis do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium jest niepożądany czy określone zakazy związane z postępowaniem z zakresu zamówień publicznych. Są to środki analogiczne do obowiązujących już rozwiązań w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego. Należy jednak podkreślić, że w projektowanej regulacji, odwołania do rozporządzeń UE zastąpiono jasnym określeniem zakresu przedmiotowego środka ograniczającego, co pozwoli na lepsze zrozumienie mechanizmu przez adresatów norm prawnych.

Ustawa wprowadza natomiast nową przesłankę stanowiącą kryterium wpisu na listę prowadzoną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych tj. przesłankę FIMI. Na podstawie tej przesłanki możliwe będzie objęcie podmiotu

lub osoby fizycznej krajowymi środkami ograniczającymi. Przesłanka ta mówi o działalności bezpośrednio lub pośrednio wspierającej obcą ingerencję i manipulację w środowisku informacyjnym wymierzoną w bezpieczeństwo narodowe. Ze względu na charakter projektowanej przesłanki tj. wspieranie działalności dezinformacyjnej/FIMI wymierzonej przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej, jej wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorców oceniamy jako bardzo ograniczony. Należy wskazać, że taka podstawa do obejmowania środkami ograniczającymi funkcjonuje już także bezpośrednio na podstawie właściwych rozporządzeń UE.

2) środki o charakterze gospodarczym:

Projekt przewiduje także w art. 5 wprowadzenie zakazu lub ograniczenia współpracy gospodarczej z określonym państwem w zakresie m.in. obrotu towarami, działalności inwestycyjnej, świadczenia usług czy tranzytu towarów. Takie ograniczenia będą ustanawiane w drodze rozporządzenia Rady Ministrów na okres 24 miesięcy z możliwością ich przedłużenia. Należy podkreślić, że środek ten ma charakter absolutnie wyjątkowy, mający na celu ochronę bezpieczeństwa narodowego. Także w tym wypadku należy podkreślić, że nie jest to całkowicie nowe rozwiązanie. Inspirowane było m.in. rozwiązaniem w ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1582, z późn. zm.) (przedmiotowy projekt uchyla art. 6b wskazanej ustawy).

Procedura dokonywania wpisu na listę oparta zostanie na rozwiązaniach przyjętych w obecnie funkcjonującej ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspierania agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego. Na wzór tej ustawy wprowadzone zostaną również rozwiązania dotyczące tymczasowego zarządu przymusowego oraz zapewnienia wsparcia pracownikom świadczącym pracę na rzecz podmiotów objętych środkami ograniczającymi (osłona pracownicza).

W kontekście krajowych środków ograniczających nowa regulacja pozostanie bez uszczerbku dla stosowania ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspierania agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego. Zachowanie dotychczasowych regulacji w kontekście krajowych indywidualnych środków ograniczających stosowanych w zakresie przeciwdziałania wspierania agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego jest niezbędne z perspektywy szczególnego charakteru dotychczasowej regulacji oraz liczby prowadzonych w oparciu o nią spraw.

Kontrolę przestrzegania środków ograniczających w ramach sprawowanego nadzoru lub kontroli, sprawują na zasadach określonych w przepisach odrębnych:

- 1) naczelnik urzędu celno-skarbowego – w ramach kontroli celno-skarbowej, o której mowa w ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1131, z późn. zm.);
- 2) Generalny Inspektor Informacji Finansowej – w odniesieniu do instytucji obowiązanych, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 3) Komisja Nadzoru Finansowego – w odniesieniu do podmiotów przez nią nadzorowanych, które są instytucjami obowiązkanymi w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 4) Inspekcja Transportu Drogowego – w ramach kontroli, o której mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1490, z późn. zm.).

Projekt ustawy przewiduje, że nie będzie się ona stosowała do:

- 1) szczególnych środków ograniczających, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, z wyjątkiem wskazanych enumeratywnie przepisów;
- 2) spraw związanych z osobami i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, z wyjątkiem wskazanych enumeratywnie przepisów.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Na podstawie danych udostępnionych przez Komisję Europejską, zauważa się różnorodność podejścia do wdrażania środków ograniczających w państwach członkowskich UE.

Komisja Europejska jest odpowiedzialna za zapewnienie, że przyjmowane przez Radę środki są wykonywane i egzekwowane przez państwa członkowskie, jednak na poziomie UE nie wprowadzono wymagań wiążących państwa członkowskie w zakresie kształtowania krajowych systemów sankcyjnych i sposobu ich funkcjonowania. Próba harmonizacji w zakresie wykonywania środków ograniczających jest przyjęcie dyrektywy 2024/1226, obejmującej szereg działań mających na celu uszczelnienie systemu i zwiększenie jego efektywności, poprzez ustanowienie środków karnych za naruszenie unijnych środków ograniczających.

Krajowe systemy wykonywania unijnych środków ograniczających, środków wynikających z decyzji organizacji międzynarodowych oraz stosowania krajowych środków ograniczających w poszczególnych państwach członkowskich

UE są zróżnicowane, zarówno pod względem instytucjonalnym, jak i prawnym. W większości państw członkowskich system związany z wykonywaniem sankcji jest zdecentralizowany i angażuje szereg ministerstw i instytucji państwowych, w tym m.in. ministerstwa ds. finansów, gospodarki, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, służby celne i mundurowe, banki narodowe, policję, a także instytucje odpowiedzialne za obronność i kwestie transportowe. Wskazane rozwiązanie funkcjonuje obecnie w większości państw członkowskich UE, przy czym w części z nich wyznaczono właściwe koordynacyjne organy krajowe ds. sankcji. Są nimi najczęściej ministerstwa ds. zagranicznych, finansów czy ds. wewnętrznych. Przykładowo, w Belgii nie ma oficjalnego krajowego koordynatora i wprowadzonej ustawowo hierarchii pomiędzy poszczególnymi instytucjami zajmującymi się wdrażaniem sankcji, natomiast funkcjonuje Special Sanctions Advisor w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, który pełni rolę krajowego koordynatora. W Bułgarii również nie ma wiodącego organu w obszarze sankcji, ale rolę krajowego koordynatora pełni zastępca ministra ds. finansów. Z kolei w Danii i Estonii rolę krajowego koordynatora pełnią ministerstwa ds. zagranicznych. Kilka państw członkowskich zdecydowało się na powołanie specjalnego organu w celu przekazania mu roli krajowego koordynatora. Na Malcie utworzono Sanctions Monitoring Board, w której skład wchodzi 18 przedstawicieli ministerstw i instytucji państwowych, a ich praca jest wspierana przez departament ds. sankcji w ministerstwie ds. zagranicznych. Przyjęcie podobnych rozwiązań jest planowane również przez Rumunię. W związku z funkcjonowaniem zdecentralizowanych systemów w większości państw członkowskich i koniecznością zapewnienia sprawnej komunikacji, w celu efektywnego wykonywania zadań, współpraca pomiędzy poszczególnymi instytucjami i organami w tych państwach odbywa się często również w ramach grup roboczych, zadaniowych, koordynacyjnych, czy komitetów międzyresortowych lub zespołów powoływanych ad hoc.

Z uwagi na rozproszony charakter ustawodawstwa i podmiotów wdrażających sankcje, w znacznej części państw członkowskich brakuje jasnej i spójnej definicji odpowiedzialności poszczególnych instytucji. Taki stan rzeczy prowadzi z kolei do niepewności w zakresie kompetencji, co utrudnia skuteczną koordynację i realizację działań w tym obszarze. Niejasności pojawiają się nie tylko wśród organów państwowych, ale także wśród podmiotów prywatnych, które są kluczową częścią ekosystemu sankcyjnego, odpowiadającym za realizację przyjętych środków ograniczających.

Odnosnie do istniejących systemów prawnych w poszczególnych państwach członkowskich w obszarze sankcji należy zauważyć, że jedynie kilka państw członkowskich przyjęło przepisy, mające na celu określenie ram prawnych dotyczących przyjmowania nie tylko sankcji międzynarodowych, w tym unijnych, ale także krajowych (np. Litwa – Law on International Sanctions of the Republic of Lithuania). W UE system krajowych środków ograniczających (o bardzo różnym zakresie) posiada lub pracuje nad nim kilka państw: BG, CZ, RO, LV, LT, SI, DE.

Część państw członkowskich nie posiada krajowych aktów prawnych dedykowanych problematyce sankcyjnej, a wdrażanie sankcji odbywa się na podstawie kilku bądź kilkunastu aktów prawnych.

Z uwagi na przekrojowy charakter omawianego zagadnienia wskazać należy, że system wdrażania sankcji jest zróżnicowany, ze zdecentralizowanymi strukturami w większości państw i stanowi wyzwanie dla wielu państw członkowskich. Jednocześnie jest zauważalna rosnąca tendencja do powoływania specjalistycznych podmiotów koordynujących działania związane z sankcjami. Należy jednak zauważyć, że w znacznej części państw członkowskich trwają prace nad reorganizacją krajowych systemów sankcji, których celem będzie nowelizacja dotychczasowych ram prawnych lub wprowadzenie nowych rozwiązań np. w Rumunii, Grecji, Holandii.

Uzasadnione jest wdrożenie proponowanych zmian w Rzeczypospolitej Polskiej oraz nawiązanie do najlepszych praktyk wdrożonych w innych państwach członkowskich, zwłaszcza w tych, które wprowadziły specjalistyczne organy koordynujące których celem jest uporządkowanie i doprecyzowanie roli poszczególnych podmiotów w krajowym systemie środków ograniczających, a także stworzenie kompleksowego systemu regulującego tematykę sankcyjną w Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji	1	Dane własne	Organ właściwy do prowadzenia krajowej listy sankcyjnej
Minister Sprawiedliwości	1	Dane własne	Organ właściwy w zakresie danych dotyczących postępowań przygotowawczych i sądowych w odniesieniu do przestępstw naruszeń środków ograniczających UE
Minister właściwy do spraw zagranicznych	1	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępstwa, obsługujący Zespół ds. środków ograniczających, gromadzący w szczególności

			dane statystyczne dotyczące odstępstw, wyłączeń, kontroli i kar pieniężnych
Minister właściwy do spraw gospodarki	1	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępstwa, zapewniający informację gospodarczą o wpływie środków ograniczających UE na podmioty gospodarcze funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej
Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej	1	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępstwa
Minister właściwy do spraw energii	1	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępstwa
Minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi	1	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępstwa
Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej	1	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępstwa
Minister właściwy do spraw cyfryzacji	1	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępstwa
Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej	1	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępstwa
Minister właściwy do spraw transportu	1	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępstwa
Szef KAS	1	Dane własne	Organ właściwy do stosowania odstępstw od zakazów oraz zwalniania zamrożonych środków finansowych i zasobów gospodarczych
Komendant Główny Policji	1	Dane własne	Organ uprawniony do składania wniosku o wpis na listę
Komendant Główny Straży Granicznej	1	Dane własne	Organ uprawniony do składania wniosku o wpis na listę
Prezes Narodowego Banku Polskiego	1	Dane własne	Organ uprawniony do składania wniosku o wpis na listę
Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego	1	Dane własne	Organ uprawniony do składania wniosku o wpis na listę
Szef Agencji Wywiadu	1	Dane własne	Organ uprawniony do składania wniosku o wpis na listę
Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego	1	Dane własne	Organ uprawniony do składania wniosku o wpis na listę
Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego	1	Dane własne	Organ uprawniony do składania wniosku o wpis na listę
Przewodniczący Komitetu Rady Ministrów właściwego w sprawach bezpieczeństwa i obrony państwa	1	Dane własne	Organ uprawniony do składania wniosku o wpis na listę
Szef Służby Wywiadu Wojskowego	1	Dane własne	Organ uprawniony do składania wniosku o wpis na listę

Naczelnik Urzędu Celno-Skarbowego	16	Dane własne	Organ uprawniony do kontroli przestrzegania środków ograniczających oraz nakładania kar pieniężnych
Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	1	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępowstwa, uprawniony do nakładania kar pieniężnych
Izby Morskie	2 i 1 odwoławcza	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępowstwa
Dyrektorzy Urzędów Morskich	2	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępowstwa
Dyrektorzy Urzędów Żeglugi Śródlądowej	3	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępowstwa
Główny Inspektor Transportu Drogowego	1	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępowstwa
Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego	1	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępowstwa
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	1	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępowstwa
Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców	1	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępowstwa
Komisja Nadzoru Finansowego	1	Dane własne	Organ realizujący czynności kontrolne
Generalny Inspektor Informacji Finansowej	1	Dane własne	Organ wdrażający sankcje, stosujący odstępowstwa
Prokurator Krajowy	1	Dane własne	Wzrost liczby rozpatrywanych spraw
Sądy powszechne	11 sądów apelacyjnych 47 sądów okręgowych 1 sąd rejonowy	Dane własne	Wzrost liczby rozpatrywanych spraw
Sądy administracyjne	16 Wojewódzkich Sądów Apelacyjnych 1 Naczelny Sąd Administracyjny	Dane własne	Wzrost liczby rozpatrywanych spraw
Starosta	314 starostów	Dane własne	Organ wdrażający sankcje
Przedsiębiorcy	Około 2,9 mln aktywnych przedsiębiorców	„Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce 2026”	Podmioty, wobec których mogą być stosowane sankcje

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt podlegał prekonsultacjom międzyministerialnym w formie cyklicznych spotkań roboczego komitetu redakcyjnego złożonego z ekspertów Ministerstwa Spraw Zagranicznych (dalej: MSZ), Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (dalej: MSWiA), Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: KAS), Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Rozwoju i Technologii, Generalnego Inspektora Informacji Finansowej (dalej: GIIF), Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: KNF), Ministerstwa Sprawiedliwości (dalej: MS). Szereg kwestii zostało uzgodnionych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt został przekazany do zaopiniowania, z terminem przedstawienia opinii w terminie 30 dni, w trybie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2025 r. poz. 423) do następujących podmiotów:

- 1) Związku Pracodawców Business Centre Club;
- 2) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) Konfederacji „Lewiatan”;

- 4) Związku Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 5) Związku Rzemiosła Polskiego;
- 6) Polskiego Towarzystwa Gospodarczego;
- 7) Federacji Przedsiębiorców Polskich.

Projekt został przekazany do zaopiniowania przez związki zawodowe, z terminem przedstawienia opinii w terminie 30 dni, w trybie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 549):

- 1) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) NSZZ „Solidarność”.

Projekt został przekazany do zaopiniowania, z terminem przedstawienia opinii w terminie 30 dni, w trybie art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2026 r. poz. 836).

Projekt został przekazany do zaopiniowania również Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt ustawy został poddany konsultacjom publicznym zgodnie z uchwałą nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów. Jednocześnie z przekazaniem do uzgodnień międzyresortowych, projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostały omówione w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2026 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0 (2026 r.)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Łącznie (0–10)</i>
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZUS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NFZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FP+FS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
budżet państwa	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Saldo ogółem	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-10
budżet państwa	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-10
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZUS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NFZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FP+FS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania

Skala wydatków na zadania nakładane na ministra właściwego do spraw gospodarki wynikających z art. 22 ust. 2 i art. 27 ust. 7 i art. 30 skutkujących, w przypadku ich wystąpienia, obciążeniem dla budżetu cz. 20 nie jest znana i nie ma możliwości jej precyzyjnego oszacowania. Dotychczas Skarb Państwa poniósł koszty związane z wykonywaniem tymczasowego zarządu przymusowego tylko dla jednej spółki (na kwotę 360 tys. zł). Nie przejęto na rzecz Skarbu Państwa własności żadnego z podmiotów objętych tymczasowym zarządem przymusowym w celu przejęcia, a więc nie wystąpiła sytuacja konieczności wypłaty odszkodowania z tego tytułu. Z uwagi jednak, że zakres ustawy jest szerszy niż ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, zasadnym więc jest wskazanie kwoty 1.000.000,00 zł rocznie na te cele. Należy zauważyć, że w budżecie części 20 – Gospodarka nie są obecnie planowane środki na realizację tych zadań, w związku z tym ich sfinansowanie będzie wymagać zwiększenia środków w części 20. Środki te nie obejmują utworzenia nowych etatów, które zostaną sfinansowane w ramach posiadanych środków bez konieczności ubiegania się i planowania dodatkowych środków budżetu państwa na ten cel – analogicznie jak w przypadku pozostałych dysponentów.

	Pracodawca, wobec którego zostały zastosowane środki, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy, może wystąpić z wnioskiem o przyznanie z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń na zaspokojenie wskazanych należności pracowniczych. Projektowane rozwiązanie zostanie sfinansowane w ramach planu finansowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na 2026 r. i lata kolejne oraz nie będzie stanowiło podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki na ten cel. Skutki finansowe dla części 15 – sądy powszechne i 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury zostaną pokryte w ramach posiadanych środków, bez konieczności ubiegania się i planowania dodatkowych środków z budżetu państwa na ten cel w roku wejścia w życie ustawy oraz w latach kolejnych. Skutki finansowe dla części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny i części 37 – Sprawiedliwość zostaną pokryte w ramach posiadanych środków, bez konieczności ubiegania się i planowania dodatkowych środków z budżetu państwa na ten cel w roku wejścia w życie ustawy oraz w latach kolejnych. Skutki finansowe dla części 45 – sprawy zagraniczne zostaną pokryte w ramach posiadanych środków, bez konieczności ubiegania się i planowania dodatkowych środków z budżetu państwa na ten cel w roku wejścia w życie ustawy oraz w latach kolejnych. Skutki finansowe dla części 42 – sprawy wewnętrzne zostaną pokryte w ramach posiadanych środków, bez konieczności ubiegania się i planowania dodatkowych środków z budżetu państwa na ten cel w roku wejścia w życie ustawy oraz w latach kolejnych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Przewidywany jest wzrost wpływów do budżetu państwa na skutek uzupełnienia obowiązujących regulacji prawa krajowego w zakresie katalogu zakazów, które podlegają karom administracyjnym (pieniężnym), jego wysokość nie jest możliwa do oszacowania. Nie jest możliwe oszacowanie założeń co do wypłaty odszkodowań finansowanych ze środków budżetu państwa, ponieważ nigdy jeszcze nie doszło do przejęcia na rzecz Skarbu Państwa własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych należących do osoby lub podmiotu wpisanych na listę. Ponadto ich wysokość będzie w każdej sprawie ustalana indywidualnie, w zależności od stanu faktycznego danej sprawy.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Podstawowym celem projektowanego aktu normatywnego jest uporządkowanie, usystematyzowanie i wyczerpujące uregulowanie materii związanej ze stosowaniem, wdrażaniem oraz penalizacją nieprzestrzegania i omijania środków ograniczających. Tak skonstruowany akt prawny przyczyni się przede wszystkim do łatwiejszego zrozumienia przez przedsiębiorców pojęć i systemu związanego z nakładaniem sankcji Unii Europejskiej oraz sankcji krajowych. Projekt ustawy nie nakłada na przedsiębiorców istotnych nowych obowiązków. W odniesieniu do środków ograniczających UE, przedsiębiorcy są zobowiązani do stosowania unijnych rozporządzeń, w tym ustanawiających						

	kompleksowe sankcje wobec Rosji i Białorusi, które obowiązują w Polsce bezpośrednio i funkcjonują w obiegu prawnym od szeregu lat. W odniesieniu do krajowych środków ograniczających, projektowana ustawa rozszerza katalog objętych nimi czynów w stosunku do obowiązującej obecnie legislacji (ustawa z 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego) o wspieranie obcej ingerencji i manipulacji w środowisku informacyjnym wymierzonej w bezpieczeństwo narodowe, nienaruszalność granic, interesy i pozycję międzynarodową Rzeczypospolitej Polskiej ze strony państw objętych środkami ograniczającymi UE. Ze względu na charakter ww. przesłanki tj. wspieranie działalności dezinformacyjnej/FIMI wymierzonej przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej, jej wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorców oceniamy jako bardzo ograniczony. Należy wskazać, że taka podstawa do obejmowania środkami ograniczającymi funkcjonuje już także bezpośrednio na podstawie właściwych rozporządzeń UE. Uwzględniony w projekcie obowiązek cyklicznego raportowania na temat wykonywania zobowiązań wynikających ze środków ograniczających do Zespołu ds. Środków Ograniczających dotyczy organów administracji odpowiedzialnych za implementację sankcji i nie skutkuje dodatkowymi obciążeniami dla przedsiębiorców. Należy podkreślić, że poprawa jakości i przejrzystości środowiska regulacyjnego będzie miała pozytywny wpływ na przedsiębiorców, którzy zyskają jasność co do właściwych organów i sposobów postępowania w zakresie wykonywania środków ograniczających, a także katalogu kar grożących za nieprzestrzeganie środków ograniczających. Ustawa o środkach ograniczających pozwoli przedsiębiorstwom na odnalezienie w jednym akcie prawnym zarówno informacji o tym, jaki organ jest właściwy w kontekście stosowanych ograniczeń (MF/KAS – sankcje finansowe, MRiT – sankcje gospodarcze itp.) ale co najważniejsze, w sposób przejrzysty reguluje także kwestie związane ze stosowaniem odstępstw. Dotychczas odnotowywaliśmy wiele problemów na linii przedsiębiorstwa-urzędy związanych z tym jaki organ pozostaje właściwy w sprawie odstępstw i zwolnienia określonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych co stanowi żywotny interes przedsiębiorstw. Ustawa precyzuje do jakich organów przedsiębiorstwa będą mogły się zwracać w celu uzyskania przedmiotowych odstępstw. Jednocześnie należy wskazać, że sankcje nawet w przypadku ich dłuższego obowiązywania mają charakter tymczasowy, podlegają przeglądowi i nie są środkiem definitywnym. Środki ograniczające mają wywrzeć wpływ na podmiot podważający porządek publiczny czy bezpieczeństwo narodowe, a ich celem nie jest przejęcie własności czy całkowite zaprzestanie współpracy gospodarczej z danym podmiotem. Należy zwrócić uwagę, że nawet w przypadku objęcia krajowymi środkami ograniczającymi podmiotom będzie przysługiwało prawo do złożenia skargi do sądu administracyjnego od takich decyzji. Jednocześnie, w przypadku uznania, co zostało wprost wskazane w projekcie aktu normatywnego, że działalność przedsiębiorstwa pozostaje niezbędna dla zapewnienia miejsc pracy lub kontynuowania wykonywania działalności użyteczności publicznej, możliwe będzie ustanowienie tymczasowego zarządu w celu zbycia. W przypadku konieczności zapewnienia ochrony ważnego interesu publicznego, ochrony interesu ekonomicznego państwa lub ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa państwa po ustanowieniu środka ograniczającego na środkach finansowych lub zasobach gospodarczych możliwe będzie ich przejęcie na własność. Jednocześnie interes przedsiębiorców został zabezpieczony poprzez wskazanie, że takie przejęcie odbędzie się za odszkodowaniem.
--	---

Jak wskazano powyżej, ustawa wprowadza procedury związane m.in. z wpisem na krajową listę sankcyjną, objęciem podmiotu, w tym przedsiębiorcy, zarządem tymczasowym w celu zbycia lub w celu przejęcia własności. Takie procedury mogą stanowić nowy obowiązek związany z wprowadzonym projektem systemem. Należy jednak podkreślić, że procedury te już funkcjonują w obrocie prawnym jako *lex specialis* związane z ustawą z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.

Istotnym do odnotowania elementem związanym z proponowanym projektem, mogącym oddziaływać na przedsiębiorców, jest mechanizm kar administracyjnych za nieprzestrzeganie środków ograniczających (zarówno krajowych jak i UE). Choć istniał on już w ustawie z 2022 r. odnoszącej się do rosyjskiej agresji na Ukrainę, został on rozszerzony na wszystkie reżimy sankcyjne UE. Kary administracyjne będą nakładane w drodze decyzji administracyjnych przez właściwego naczelnika urzędu celno-skarbowego lub Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, za naruszenia o których mowa w art. 55–57 proponowanej ustawy. Przedsiębiorcy będą zobowiązani do zapoznania się z treścią projektowanej regulacji, a także jej przestrzegania z uwagi na wprowadzone kary za jej naruszenia. Ponadto zgodnie z przepisami implementującymi dyrektywę 2024/1226 przedsiębiorcy mogą podlegać odpowiedzialności karnej za czyny wymienione w ustawie. W projekcie odpowiedzialność karna jest przypisana za naruszenia obowiązków i zakazów związanych ze środkami ograniczającymi zarówno unijnymi, jak i krajowymi. Reasumując, przedsiębiorcy mogą być poddani dodatkowym kontrolom oraz postępowaniom administracyjnym lub karnym co będzie oddziaływało na ich funkcjonowanie w obrocie gospodarczym.

W przypadku przedsiębiorców objętych krajowymi środkami ograniczającymi ustawa wprowadza także obowiązek odstąpienia od umowy zawartej na wykonanie zamówienia publicznego. Takie odstąpienie będzie miało miejsce w ciągu 120 dni od daty objęcia przedsiębiorcy środkami ograniczającymi (udostępnienia decyzji o wpisie na liście) i będzie obligatoryjne jeżeli przedsiębiorca nie uzyskał odstępstwa.

Przyjęcie ustawy pozwoli także przedsiębiorstwom na lepsze zrozumienie tego, jaki organ wykonuje kontrolę przestrzegania środków ograniczających. Także w przypadku kar administracyjnych bądź przepisów karnych – przedsiębiorcy zyskają jeden akt normatywny, gdzie materia ta zostanie uregulowana w sposób kompleksowy. Obecnie przepisy dotyczące środków ograniczających pozostają rozproszone w kilku ustawach, w tym w szczególności w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego oraz ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.

Reasumując, z przedstawionego powyżej zakresu materii i jego wpływu na przedsiębiorców należy wskazać na pozytywny skutek projektowej ustawy o środkach ograniczających dla dużych przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwa te uzyskają jeden, kompleksowy i spójny akt normatywny regulujący zarówno procedury ustanawiania środków ograniczających (krajowa lista sankcyjna), jak i systematyzujący właściwość organów w zakresie stosowania środków ograniczających w tym odstępstw od nich. Uregulowanie w jednym akcie normatywnym zarówno kar administracyjnych i przepisów karnych ułatwi przedsiębiorcom zrozumienie za jakie działania lub zaniechania mogą ponieść konsekwencje prawne. Należy jednocześnie wskazać, że rozporządzenia UE nakładające środki ograniczające funkcjonują w obrocie prawnym od wielu lat i są stosowane bezpośrednio. Projekt ustawy w żaden sposób nie zmienia kategorii przedsiębiorców objętych sankcjami gdyż te wynikają bezpośrednio z prawa UE. Zasadnicza zmiana polega jednak na uregulowaniu w sposób

		kompleksowy całego systemu związanego ze stosowaniem sankcji zarówno krajowych i europejskich, gdyż wcześniejszy i obecnie obowiązujący na podstawie małej ustawy sankcyjnej odnosi się głównie do środków ograniczających związanych z agresją Rosji na Ukrainę.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Poprawa jakości i przejrzystości środowiska regulacyjnego będzie miała pozytywny wpływ na przedsiębiorców, którzy zyskają jasność co do właściwych organów i sposobów postępowania w zakresie wykonywania środków ograniczających, a także katalogu kar grożących za nieprzestrzeganie środków ograniczających. Podkreślenia wymaga, że projekt ustawy nie nakłada na przedsiębiorców nowych obowiązków. Przedsiębiorcy są zobowiązani do stosowania rozporządzeń unijnych, które obowiązują bezpośrednio i funkcjonują w obiegu prawnym już od wielu lat. Podobnie jak przy wpływie na duże przedsiębiorstwa, także dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw przyjęcie ustawy będzie stanowiło istotny element wsparcia w zakresie zrozumienia systemu stosowania krajowych i unijnych środków ograniczających. Dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, nie dysponujących znacznymi zasobami kadrowymi, w tym, w szczególności w zakresie <i>compliance</i>, przyjęcie jednego aktu gdzie zostały uregulowane zarówno środki unijne, środki krajowe i procedura ich ustanawiania, właściwość w zakresie stosowania sankcji i odstępstw, kontrole a także przepisy dotyczące kar administracyjnych i sankcji karnych jawi się jako szczególnie istotne. Za kluczową regulację dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw należy uznać przede wszystkim jasne zdefiniowanie organów właściwych w sprawach odstępstw, co dotychczas prowadziło do licznych sporów kompetencyjnych pomiędzy organami administracji publicznej i negatywnie wpływało zarówno na wizerunek administracji względem przedsiębiorców, jak i ich sytuację prawną i gospodarczą. Ustawodawca dostrzegając ten problem wprowadza niezbędne i konieczne uregulowania w tym zakresie. W przypadku objęcia krajowymi środkami ograniczającymi, projekt ustawy wprowadza środki mające na celu utrzymanie działalności przedsiębiorstw poprzez ustanowienie na nich tymczasowego zarządu przymusowego w celu zbycia lub w celu przejęcia. Takie działanie jest podyktowane dążeniem ustawodawcy do utrzymania działalności gospodarczej przez przedsiębiorstwa, które stanowią część majątku osoby lub podmiotu objętego środkami ograniczającymi, byłyby narażone na ryzyko utraty płynności. Również w tym przypadku należy podkreślić, że środki ograniczające nie mają charakteru definitywnego, a ich celem jest wywarcie presji na podmiot lub osobę fizyczną w celu zaprzestania określonego zachowania związanego z ryzykiem dla bezpieczeństwa narodowego czy porządku publicznego. Podobnie jak w przypadku dużych przedsiębiorstw za obciążenie będzie można uznać kwestie związane z koniecznością zapoznania i przestrzegania określonych procedur związanych z wpisem na listę, objęciem zarządem tymczasowym w celu zbycia lub przejęcia własności. Także konieczność przestrzegania środków ograniczających i możliwe nałożenie zarówno kar administracyjnych jak i pociągnięcie do odpowiedzialności karnej mogą stanowić dodatkowe obciążenie dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. W przypadku mikro, małych i średnich przedsiębiorstw należy wskazać, że projekt będzie wpływał pozytywnie w zakresie przestrzegania środków ograniczających, gdyż kary administracyjne, a także przepisy karne zostaną uregulowane w jednej ustawie co ułatwi przedsiębiorcom ich zrozumienie. Przepisy dotyczące środków ograniczających są uregulowane obecnie w kilku ustawach, w tym m.in. w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz

		służących ochronie bezpieczeństwa narodowego oraz w ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej. Celem ustawy, który pozytywnie wpłynie na zrozumienie i stosowanie środków ograniczających przez przedsiębiorców jest uregulowanie tej materii w sposób kompleksowy w jednym akcie normatywnym.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Co do zasady, wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodzin, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych. Należy jednak wskazać na cel nadrzędny projektowanej regulacji, którym jest usystematyzowanie, a tym samym bardziej efektywne stosowanie środków ograniczających, w szczególności tych związanych z agresją Rosji na Ukrainę. Dla rodzin, obywateli oraz gospodarstw domowych ustawa realizuje cel szczególny – uszczelnia i uporządkowuje system stosowania sankcji, którego obchodzenie wzmacnia gospodarkę Federacji Rosyjskiej, a tym samym bezpośrednio zagraża interesom i bezpieczeństwu Rzeczypospolitej Polskiej i jej obywateli. Jednocześnie, w przypadku objęcia środkami ograniczającymi podmiotu zatrudniającego pracowników, ustawodawca przewiduje rozwiązania mające zabezpieczyć dobro rodziny m.in. poprzez, w pierwszej kolejności ustanowienie zarządu tymczasowego, w celu zapewnienia dalszej działalności i utrzymania miejsc pracy. Ponadto w przypadku objęcia środkami ograniczającymi środków finansowych pracodawców ustawa przewiduje rozwiązania gwarantujące zapłatę należności pracowniczych. Także świadczenia będą wypłacane z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres maksymalnie 3 miesięcy oraz do wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku. Takie rozwiązanie gwarantuje zapewnienie wsparcia pracownikom zatrudnionym w podmiotach objętych środkami ograniczającymi a jednocześnie nie stanowi nadmiernego obciążenia budżetowego. Należy dodać, że według posiadanych informacji dotychczas nie zaszła konieczność dokonywania wypłaty takich świadczeń.
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: W pierwszej kolejności należy wskazać, że na listach sankcyjnych – zarówno unijnych jak i na krajowej liście sankcyjnej, zostało umieszczonych już ponad kilka tysięcy podmiotów (na krajowej liście – 548 wpisów; tylko reżim rosyjski		

w ramach sankcji UE – ponad 2700 wpisów), tym samym znaczna większość podmiotów została już objęta sankcjami na podstawie dotychczasowych przepisów, zostały wydane odpowiednie akty prawne lub decyzje, zostały zakończone także niektóre z postępowań sądowych.

Sytuacja ta nie zmienia jednak trudności związanych z koniecznością usystematyzowania systemu stosowania środków ograniczających, odstępstw od ich stosowania, a także jasnego określenia przepisów w zakresie kar administracyjnych i odpowiedzialności karnej.

W kontekście obciążeń regulacyjnych, w tym obowiązków informacyjnych, należy wskazać na obowiązki związane z przekazywaniem pomiędzy organami w tym ministrami kierującymi odpowiednimi działami administracji rządowej, informacji o wydawanych decyzjach (np. decyzje dot. zarządu minister właściwy do spraw gospodarki będzie przekazywał do Szefa KAS oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych). Jednocześnie przy wykonywaniu kontroli przepisy projektowanej ustawy przewidują przekazywanie informacji pomiędzy Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej, Komisją Nadzoru Finansowego, Inspekcją Transportu Drogowego a naczelnikami urzędów celno-skarbowych. Celem takiej regulacji jest zapewnienie efektywności kontroli oraz przejrzystości działań poszczególnych organów. Organy właściwe, o których mowa w art. 45, będą także zobowiązane do przekazywania informacji o stwierdzonych naruszeniach czy odstępstwach, a także do sporządzania półrocznych raportów zawierających dane statystyczne, na temat wykonywania zobowiązań wynikających ze środków ograniczających i przekazywania ich do Zespołu ds. Środków Ograniczających. Warto dodać, że przekazywanie informacji do KE np. o stosowanych odstępstwach, już aktualnie stanowi obowiązek wynikający z szeregu rozporządzeń UE. Wszelkie działania informacyjne są podyktowane koniecznością zapewnienia spójności w stosowaniu środków ograniczających.

Należy także wskazać, że jednym z zadań Zespołu ustanowionego przy ministrze właściwym do spraw zagranicznych, o którym mowa w art. 53 ust. 1, jest koordynacja działań i wymiana informacji, a także gromadzenie danych statystycznych. Zgodnie z art. 52 projektowanej ustawy także do zadań ministra właściwego do spraw gospodarki będzie należało zapewnienie informacji gospodarczej o wpływie środków ograniczających na przedsiębiorstwa funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej. Takie zadania niewątpliwie będą stanowiły dodatkowe obciążenie wynikające z przygotowywanej regulacji.

Ponadto wdrożenie dyrektywy 2024/1226, tak zwanej dyrektywy penalizacyjnej, będzie skutkowało możliwym zwiększeniem obciążenia sądów i prokuratur postępowaniami w sprawach naruszeń środków ograniczających UE.

Przedmiotowa ustawa będzie oddziaływać na sprawozdawczość statystyczną wymiaru sprawiedliwości z uwagi na nałożenie na Ministra Sprawiedliwości nowych obowiązków w zakresie gromadzenia danych statystycznych, w tym liczby zarejestrowanych i osądzonych przestępstw, liczby spraw umorzonych, a także dane dotyczące liczby osób fizycznych i prawnych ściganych oraz skazanych. Minister Sprawiedliwości będzie miał obowiązek przekazywania tych danych corocznie do Komisji Europejskiej, a także raz na trzy lata – w formie skonsolidowanego raportu.

W kontekście obciążeń regulacyjnych związanych z oddziaływaniem projektu na przedsiębiorców należy wskazać, że będą to przede wszystkim obowiązki związane z zapoznaniem się z treścią projektowanej regulacji oraz zakazami i nakazami określonymi zarówno w przepisach o karach administracyjnych oraz przepisach zawierających normy odpowiedzialności karnej za naruszenia ograniczeń lub zakazów ustanawianych środkami ograniczającymi. Istotną rolę w tym wypadku będzie odgrywać także prowadzona publicznie na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw wewnętrznych lista osób i podmiotów objętych sankcjami. Dodatkowymi obciążeniami regulacyjnymi mogą być potencjalnie także kwestie związane z koniecznością zapoznania się z procedurami dotyczącymi np. stosowania odstępstw, ale także związanymi z obejmowaniem zarządem przy stosowaniu krajowych środków ograniczających. Należy jeszcze raz podkreślić, że przedsiębiorcy są obowiązani do bezpośredniego stosowania środków ograniczających wprowadzonych aktami prawnymi UE, natomiast wdrożenie dyrektywy 2024/1226 sprawi, że brak stosowania prawa unijnego będzie zagrożony konsekwencjami karnymi.

9. Wpływ na rynek pracy

Nie przewiduje się, aby projektowane przepisy ustawowe mogły wpłynąć na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne
☐ sytuacja i rozwój regionalny
☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojaskowe

☐ demografia
☐ mienie państwowe
☐ inne:

☐ informatyzacja
☐ zdrowie

Omówienie wpływu

Objęcie penalizacją pełnego zakresu środków ograniczających zapewni efektywniejsze przestrzeganie unijnych i krajowych środków ograniczających. Projektowana regulacja wpłynie na sądy powszechne przez możliwy wzrost liczby spraw w związku z rozszerzeniem katalogu środków karnych w sprawach

	naruszeń środków ograniczających, jak również na sądy administracyjne w zakresie rozpatrywania skarg na kary administracyjne za naruszenie sankcji.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Planuje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Przeprowadzenie ewaluacji jest planowane tylko częściowo w stosunku do projektowanej ustawy. Jest to wynikiem obowiązku wskazanego w art. 19 dyrektywy 2024/1226, gdzie przewidziano dokonanie jej oceny do dnia: 1) 20 maja 2027 r. Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w którym ocenia, w jakim zakresie państwa członkowskie przyjęły środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania; 2) 20 maja 2030 r. Komisja przeprowadza ocenę skutków i skuteczności przedmiotowej dyrektywy, uwzględniając dane statystyczne przekazane przez państwa członkowskie oraz odpowiadając na potrzebę aktualizacji wykazu przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających, oraz przedkłada sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania. Zostaną zastosowane następujące mierniki: 1) liczba przestępstw zarejestrowanych i osądzonych; 2) liczba umorzonych spraw sądowych (w tym z powodu upływu terminu przedawnienia dla danych przestępstw); 3) liczba osób fizycznych, które są ścigane lub zostały skazane; 4) liczba osób prawnych, które są ścigane lub zostały skazane lub na które nałożono grzywnę; 5) rodzaje oraz wymiar lub poziom nałożonych sankcji. MS przeprowadzi ewaluację efektów projektu po roku od wejścia w życie ustawy w kontekście wpływu nowych spraw do sądów i obciążenia pracą, w celu oszacowania dodatkowych potrzeb kadrowych sądownictwa (tj. konieczności wzmocnienia etatowego o etaty sędziego, asystenta, urzędnika, dla sądów najbardziej obciążonych nowymi sprawami). W razie potrzeby wzmocnienia kadrowego tych jednostek, MS wystąpi ze stosownymi wnioskami o przyznanie dodatkowych etatów.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak.	

RAPORT Z KONSULTACJI

projektu ustawy o środkach ograniczających (UC92)

1) Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

Projekt ustawy wpisany został w dniu 25 kwietnia 2025 r. do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod nr UC92.

Przeprowadzone zostały konsultacje publiczne. W tym celu projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny” zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677).

Termin na zgłaszanie uwag w ramach konsultacji publicznych i opiniowania wynosił 30 dni.

W dniu 27 czerwca 2025 r. projekt został przekazany następującym podmiotom do zaopiniowania:

- 1) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 2) Związek Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 4) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 5) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 6) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
- 7) Konfederacja Lewiatan;
- 8) Polskie Towarzystwo Gospodarcze;
- 9) Forum Związków Zawodowych;
- 10) NSZZ „Solidarność”;
- 11) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 12) Rada Dialogu Społecznego;
- 13) Generalny Inspektor Informacji Finansowej;
- 14) Komisja Nadzoru Finansowego;
- 15) Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

Jednocześnie w dniu 3 lipca 2025 r. projekt w trybie § 38 ust. 1 pkt 1 został skierowany do Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej z terminem na zgłaszanie uwag 21 dni.

Uwagi do projektu w ramach konsultacji publicznych zgłosiły następujące podmioty:

- 1) Polska Izba Ubezpieczeń;
- 2) Polska Izba Przemysłu Chemicznego;
- 3) Krajowa Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa SKOK;
- 4) Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża;
- 5) Związek Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce;
- 6) Związek Banków Polskich.

Uwagi do projektu w ramach opiniowania zgłosiły następujące podmioty:

- 1) Prezes Urzędu Zamówień Publicznych;
- 2) Generalny Inspektor Informacji Finansowej;
- 3) Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) NSZZ „Solidarność”;
- 5) Komisja Nadzoru Finansowego.

W dniu 15 grudnia 2025 r. przeprowadzone zostały ponowne konsultacje publiczne i opiniowanie. W tym celu zaktualizowany projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny” z terminem na zgłaszanie uwag 7 dni. Skrócony termin na zajęcie stanowiska wynikał z konieczności pilnego wdrożenia do krajowego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 (Dz. Urz. UE. L. z 2024 r. poz. 1226).

W dniu 15 grudnia 2025 r. projekt został przekazany następującym podmiotom do zaopiniowania:

- 1) Generalny Inspektor Informacji Finansowej;
- 2) Komisja Nadzoru Finansowego;
- 3) Szef Krajowej Administracji Skarbowej;
- 4) Prezes Urzędu Zamówień Publicznych;
- 5) Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) Służba Kontrwywiadu Wojskowego;
- 7) Związek Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 9) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 10) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 11) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
- 12) Konfederacja Lewiatan;
- 13) Polskie Towarzystwo Gospodarcze;
- 14) Forum Związków Zawodowych;
- 15) NSZZ „Solidarność”;
- 16) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 17) Rada Dialogu Społecznego;
- 18) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Uwagi do projektu w ramach ponownych konsultacji publicznych zgłosiły następujące podmioty:

- 1) Polska Izba Przemysłu Chemicznego;
- 2) Polska Izba Ubezpieczeń.

Uwagi do projektu w ramach ponownego opiniowania zgłosiły następujące podmioty:

- 1) Prezes Urzędu Zamówień Publicznych;
- 2) Generalny Inspektor Informacji Finansowej;
- 3) Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) Komisja Nadzoru Finansowego;
- 5) Służba Kontrwywiadu Wojskowego;
- 6) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego (Związek Powiatów Polskich, miasto Częstochowa).

W dniach 14 i 16 stycznia 2026 r. odbyła się konferencja uzgodnieniowa z podmiotami, które zgłosiły uwagi w ramach uzgodnień międzyresortowych i opiniowania.

Szczegółowe uwagi zgłoszone w ramach opiniowania i konsultacji publicznych oraz stanowisko organu wnioskującego do uwag stanowią załącznik do niniejszego raportu.

- 2) **Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym**

Projekt nie wymagał przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

3) Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbinglej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku.

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny” zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbinglej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677). Każdy zainteresowany podmiot mógł się zapoznać z projektem i zgłosić do niego uwagi.

Nie wpłynęło w tym trybie żadne zgłoszenie dotyczące zainteresowania pracami nad projektem.

Załączniki:

- 1) zestawienie uwag zgłoszonych w ramach opiniowania;
- 2) zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych.

Zestawienie uwag zgłoszonych w toku opiniowania projektu ustawy o środkach ograniczających (UC92)

A. Uwagi do tekstu projektu ustawy				
Lp.	Przedmiot uwagi	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Ministra Spraw Zagranicznych
1.	Urząd KNF	art. 1 ust. 2 pkt 2	W ocenie UKNF należy ponownie rozważyć relację pomiędzy art. 1 ust. 2 pkt 2 projektu a art. 143c ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: uKAS) oraz przepisami ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (dalej: ustawa z 13 kwietnia 2022 r.). Projektodawca nie zakłada modyfikacji art. 143c uKAS dotyczącego sprawowania m.in. przez Komisję Nadzoru Finansowego (dalej: KNF) kontroli przestrzegania środków ograniczających określonych w rozporządzeniu 765/2006 , rozporządzeniu 269/2014 , rozporządzeniu 833/2014 oraz w ustawie z 13 kwietnia 2022 r. W ocenie UKNF utrzymanie obecnego brzmienia art. 143c uKAS spowoduje wprowadzenie do obrotu prawnego dwóch podstaw prawnych odnoszących się do sprawowania przez KNF kontroli w zakresie unijnych środków ograniczających nałożonych na Rosję i Białoruś. Modyfikacja art. 143c uKAS mogłaby polegać na skreśleniu we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazów: „w rozporządzeniu 765/2006, rozporządzeniu 269/2014, rozporządzeniu 833/2014 oraz”. Jednocześnie UKNF wskazuje, że nieuwzględnienie powyższych uwag w znaczącym stopniu utrudni realizację przewidzianych w projekcie zadań dla KNF w obszarze środków ograniczających.	Uwaga uwzględniona
2.	art. 1 ust. 2, art. 12 pkt 11, art. 13 pkt 1	Generalny Inspektor Informacji Finansowej	Na wstępie pragnę zauważyć, że ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2025 r. poz. 644) reguluje kwestie szczególnych środków ograniczających, wynikających z rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych (RB ONZ) przyjętych na podstawie rozdziału VII Karty Narodów Zjednoczonych, dotyczących zwalczania terroryzmu i jego finansowania. Rezolucje te, jako akty mające charakter wiążący dla państw członkowskich ONZ, zostały następnie zaimplementowane do prawa Unii Europejskiej w drodze rozporządzeń Rady: nr 881/2002, 753/2011 oraz 2580/2001. Przepisy ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu służą wykonaniu tych rozporządzeń (np. określając kary za naruszenia) oraz uzupełniają je tam, gdzie wymagają tego ww. rezolucje (np. przez uregulowanie kwestii prowadzenia krajowej listy sankcyjnej).	Uwaga uwzględniona

			Zagadnienia dotyczące stosowania szczególnych środków ograniczających, polegających na zamrożeniu i nieudostępnieniu wartości majątkowych, wobec osób i podmiotów podejrzewanych o związki z terroryzmem oraz finansowaniem terroryzmu zostały na poziomie międzynarodowym włączone do obszaru przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (AML/CFT – AntiMoney Laundering/Countering the Financing of Terrorism), poprzez uwzględnienie ich w Standardach FATF (Financial Action Task Force)* – kluczowym międzynarodowym instrumencie wyznaczającym ramy skutecznych i spójnych systemów AML/CFT w poszczególnych państwach, a przez to zapewniającym bezpieczeństwo finansowe na poziomie globalnym. W ramach ww. Standardów uwzględnione zostały także szczególne środki ograniczające, polegające na zamrożeniu lub nieudostępnieniu wartości majątkowych, stosowane w celu przeciwdziałania proliferacji i finansowaniu proliferacji broni masowego rażenia (CFP – Countering the Financing of Proliferation), wynikające z rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ wobec Iranu (rezolucja 2231 (2015)) oraz wobec Koreańskiej Republiki Ludowo Demokratycznej (rezolucje 1718 (2006), 1874 (2009), 2087 (2013), 2094 (2013), 2270 (2016), 2321 (2016), 2356 (2017)).† Rezolucje zostały wdrożone na poziomie Unii Europejskiej odpowiednio rozporządzeniem Rady (UE) nr 267/2012 (Iran) oraz rozporządzeniem Rady (UE) nr 2017/1509 (KRLD). W celu zapewnienia zgodności polskiego systemu prawnego w zakresie dotyczącym stosowania sankcji ze Standardami FATF, procedowany jest obecnie <i>projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy</i> (UC75). Projekt ten ma na celu wdrożenie ww. rozporządzeń UE i rozszerzenie właściwości GIIF na szczególne środki ograniczające, polegające na zamrożeniu i nieudostępnieniu wartości majątkowych, stosowanych wobec osób i podmiotów związanych z reżimami w Iranie i KRLD. Uwzględniając, że sankcje na Iran i KRLD, polegające na zamrożeniu i nieudostępnieniu wartości majątkowych wskazanym osobom i podmiotom, zostały wprost włączone do standardów FATF i stały się elementem systemu AML/CFT, a jednocześnie pozostałe sankcje (np. wobec Syrii czy Rosji) nie zostały włączone do standardów FATF jako obowiązek AML/CFT, rozszerzenie właściwości Generalnego Inspektora Informacji Finansowej (dalej: Generalny Inspektor) na sankcje stosowane wobec osób i podmiotów związanych z reżimami Iranu i KRLD ma uzasadnienie systemowe. W ten sposób polski system odzwierciedlać będzie porządek wypracowany na poziomie międzynarodowym, a Generalny Inspektor, jako organ właściwy w	
--	--	--	---	--

* Rekomendacja FATF nr 6

† Rekomendacja FATF nr 7

			sprawach AML/CFT, będzie właściwy także w ramach szczególnych środków ograniczających o charakterze finansowym, które w ramach standardów FATF zostały powiązane z AML/CFT. Należy podkreślić, że do ww. <i>projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy</i> (UC75) w toku uzgodnień międzyresortowych Minister Spraw Zagranicznych nie zgłosił uwag czy zastrzeżeń, a zatem zakres właściwości Generalnego Inspektora, określony w projektowanych przepisach nie jest przez Ministra Spraw Zagranicznych kwestionowany, co ma znaczenie dla oceny przedkładanego <i>projektu ustawy o środkach ograniczających</i>. Dodatkowo zauważam, że w toku prac legislacyjnych nad ustawą z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego rozważano możliwość rozszerzenia właściwości Generalnego Inspektora na stosowanie szczególnych środków ograniczających wykraczających poza zakres wynikający z systemu AML/CFT. Po przeprowadzeniu szczegółowej analizy uznano jednak, że zasadnym rozwiązaniem jest utrzymanie właściwości Generalnego Inspektora wyłącznie w odniesieniu do sankcji powiązanych z systemem AML/CFT. Takie rozwiązanie pozwala zachować spójność regulacyjną krajowego systemu AML/CFT, eliminuje konieczność tworzenia i utrzymywania przez Generalnego Inspektora struktur organizacyjnych obsługujących zagadnienia wykraczające poza ramy systemu AML/CFT, a tym samym ogranicza ryzyko nadmiernego obciążenia Generalnego Inspektora, który – jako krajowa jednostka analityki finansowej – koncentruje swoje działania na zadaniach AML/CFT. Ponadto należy podkreślić, że zakres podmiotowy ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu ogranicza się do instytucji obowiązanych, których katalog określa ww. ustawa. Generalny Inspektor nie dysponuje strukturami, procedurami ani narzędziami do skutecznej współpracy z innymi podmiotami. Rozbudowa takich kompetencji wymagałaby dużych nakładów kadrowych i organizacyjnych, a także wiązałaby się z ryzykiem dublowania kompetencji istniejących w innych organach administracji. Mając na uwadze powyższe, konieczne jest wyłączenie Generalnego Inspektora z właściwości w sprawach środków ograniczających stosowanych przez podmioty inne niż instytucje obowiązane. Wobec powyższego należy skorygować art. 1 ust. 2, art. 12 pkt 11, art. 13 pkt 1 projekt ustawy o środkach ograniczających (numer UC92).	
3.	art. 1 ust. 2	Generalny Inspektor Informacji Finansowej	Uwaga redakcyjna. Uwaga do art. 1 ust. 2 (do poprawy numeracja jednostki redakcyjnej faktycznie uwaga dotyczy ust. 3) „3. <i>Ustawy nie stosuje się do:</i>	Uwaga uwzględniona

			1) <i>szczególnych środków ograniczających, o których mowa w rozdziale 10 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2025 r. poz. 644);</i>” Ponadto zauważam, że w wielu miejscach projekt wymaga znaczącego dopracowania pod względem legislacyjno-redakcyjnym na kolejnych etapach procesu legislacyjnego.	
4.	art. 1 ust. 3	Generalny Inspektor Informacji Finansowej	Chciałbym doprecyzować brzmienie ust. 3 w art. 1 projektu ustawy, w sposób: „3. Ustawy nie stosuje do: 1) szczególnych środków ograniczających, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2025 r. poz. 644);”.	Uwaga uwzględniona
5.	art. 2 pkt 4 lit. a tiret czwarte	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	Zgodnie z art. 2 pkt 4 lit. a tiret czwarte Projektu krajowe środki ograniczające oznaczają środki stosowane ze względów bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego jako uzupełnienie środków ograniczających Unii Europejskiej i środków ograniczających wynikających z decyzji organizacji międzynarodowych w sprawach utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa wiążących Rzeczpospolitą Polską na podstawie prawa międzynarodowego, w skład których wchodzi środki wobec osób i podmiotów obejmujące m.in. wykluczenie z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy Pzp. Jednocześnie w myśl art. 12 pkt 15 Projektu, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych ma być organem właściwym w sprawach wykonywania środków ograniczających (a więc również krajowych środków ograniczających) dotyczących wykonywania zamówień publicznych i koncesji. W związku z tym należy wyjaśnić, że w świetle przepisów ustawy Pzp wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia dokonuje wyłącznie zamawiający, który przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia. Regulacje dotyczące podstaw wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia, w tym okresów na jakie następuje wykluczenie, unormowane są w art. 108 i nast. ustawy Pzp. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych w świetle przepisów ustawy Pzp nie ma podstaw do ingerencji w postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego poprzez czynność wykluczania wykonawcy z udziału w tym postępowaniu. W tym kontekście należy zwrócić uwagę na możliwość niezgodności proponowanej regulacji z prawem Unii Europejskiej. W wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 22 października 2024 r. wydanego w sprawie C-652/22 Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticarete znalazło się wyraźne wskazanie, iż dostęp do rynku zamówień publicznych państw członkowskich, jako element wspólnej polityki handlowej, pozostaje w zakresie wyłącznej kompetencji Unii Europejskiej. A zatem kwestia podstaw wykluczania wykonawców z udziału w postępowaniu o udzielenie	Uwaga uwzględniona

			zamówienia jest elementem prawa wspólnotowego i nie powinna być przedmiotem regulacji w prawie krajowym. W związku z powyższym wątpliwości jako niespójna z systemem zamówień publicznych budzi regulacja zmierzająca do tego, by wykluczenie z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy Pzp było krajowym środkiem ograniczającym pozostającym w zakresie właściwości Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.	
6.	art. 2, art. 6 pkt 2 w zw. z art. 6 pkt 4 oraz art. 10	KWRiST – Związek Powiatów Polskich	Zwracamy uwagę, że w definicjach brakuje wyjaśnienia pojęcia „udostępnienia środków”. Wątpliwość w powyższym kontekście budzi np. to czy np. zapłata za realizację zamówień publicznych, gdzie umowę zawarto przed opublikowaniem informacji na liście, o której mowa w art. 7, będzie jednoznaczna z udostępnieniem środków finansowych. Nie jest jasne czy podmiot publiczny będzie mógł zapłacić za realizację umowy. Czy tego typu działanie będzie traktowane jako udostępnienie środków finansowych. Zwracamy uwagę, że art. 10 daje co prawda podstawę do udostępnienia środków w określonych sytuacjach, jednak żadna z nich nie obejmuje opisanego przypadku. W szczególności w art. 10 ust. 1 pkt 3 wskazano jedno z włączeń ale literalnie obejmuje ono sytuacje, w której to podmiot wpisany na listę ma dokonać płatności należnej a nie sytuacji odwrotnej tj. kiedy podmiot ten jest wierzycielem.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ustawy nie definiuje pojęcia „udostępnienia środków”, ponieważ jest to pojęcie prawa europejskiego. Środki ograniczające, z uwagi na konieczność realizacji celu w jakim są nakładane, są natychmiast wykonalne. Celem ich nałożenia jest zaprzestanie współpracy z podmiotami wpisanymi na listę, od momentu nałożenia na nie sankcji. Nie jest to rozwiązanie nowe – wynika zarówno z ustawodawstwa dotyczącego przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy, środków ograniczających ONZ i UE, jak również krajowych środków ograniczających na podstawie ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.
7.	art. 3	NSZZ „Solidarność”	Zgodnie np. z art. 3 ust. 2 pkt 3. projektu: <i>Decyzję w sprawie wpisu na listę wydaje Szef Krajowej Administracji Skarbowej względem osób i podmiotów dysponujących środkami finansowymi i funduszami lub zasobami gospodarczymi, bezpośrednio lub pośrednio wspierających:</i> <i>państwa objęte środkami ograniczającymi Unii Europejskiej lub decyzjami organizacji międzynarodowych w sprawach utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa wiążących Rzeczpospolitą Polską na podstawie prawa międzynarodowego, lub</i> <i>poważne naruszenia praw człowieka lub represje wobec społeczeństwa obywatelskiego i opozycji demokratycznej lub których działalność stanowi inne poważne zagrożenie dla demokracji lub praworządności w państwach, o których mowa w pkt 1, lub</i> 3) obcą ingerencję i manipulację w środowisku informacyjnym wymierzoną w bezpieczeństwo, interesy i wizerunek Rzeczypospolitej Polskiej – lub bezpośrednio lub pośrednio związanych z takimi osobami lub podmiotami, w szczególności ze względu na powiązania o charakterze osobistym, organizacyjnym,	Uwaga nieuwzględniona Dezinformacja rozumiana jest jako weryfikowalnie nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd (zmanipulowane) informacje, tworzone, przedstawiane i rozpowszechniane w celu uzyskania korzyści gospodarczych lub wprowadzenia w błąd opinii publicznej, które mogą wyrządzić szkodę publiczną. Przez obcą ingerencję i manipulację w środowisku informacyjnym rozumie się natomiast przeważnie niezgodny z prawem wzorec zachowania, który zagraża lub może potencjalnie negatywnie wpłynąć na wartości, procedury i procesy polityczne. Takie działania mają charakter manipulacyjny, są prowadzone w sposób celowy i skoordynowany. Nakładanie sankcji na osoby i podmioty odpowiedzialne za szkodliwą ingerencję i manipulację w środowisku

			<i>gospodarczym lub finansowym, lub wobec których istnieje prawdopodobieństwo wykorzystania w tym celu dysponowanych przez nie takich środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych.</i> Zapis ten wydaje się zbyt generalny, bowiem punkt 3 wprowadza bardzo szerokie kryteria tego, co potencjalnie skutkować może poważnymi konsekwencjami, w tym zastosowaniem środków ograniczających.	informacyjnym ma miejsce już od dłuższego czasu, zarówno w postaci zakazów nadawania, jak też sankcji indywidualnych. Przesłanki zastosowania środków ograniczających są określone w projekcie ustawy. Z zasady nullum crimen sine lege (art. 42 ust. 2 Konstytucji RP) wynika, że treść przepisu o charakterze karnym musi być wywiedziona z jego dosłownego brzmienia i nie można jej rozszerzać poza granice językowe, co zabezpiecza przed tworzeniem nowych przestępstw lub rozszerzaniem zakresu kar.
8.	art. 3	Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 3 projektu ustawy, określający przesłanki wpisu na listę sankcyjną, nawiązuje do treści art. 3 <i>ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego</i>. Projektowany przepis rozszerza jednak – w porównaniu do obowiązującej ustawy – przesłanki wpisu na listę m.in. o osoby lub podmioty bezpośrednio wspierające obcą ingerencję i manipulację w środowisku informacyjnym wymierzoną w bezpieczeństwo, interesy i wizerunek Rzeczypospolitej Polskiej (ust. 2 pkt 3) oraz umożliwia wpisanie osób lub podmiotów nie tylko bezpośrednio, ale także pośrednio powiązanych z osobami lub podmiotami zaangażowanymi w niepożądaną działalność. Z uwagi na to, że <i>ustawa o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego</i> będzie dalej podstawą do stosowania określonych tam ograniczeń o tożsamym charakterze z przewidzianymi w projektowanej ustawie, celowość zróżnicowania sytuacji prawnej podmiotów powinna być szczegółowo wyjaśniona w uzasadnieniu projektu. O ile za wprowadzeniem zróżnicowania tych przesłanek nie przemawiają szczególne względy, wymagające omówienia w uzasadnieniu, proponujemy ujednolicenie ich w obydwu ustawach.	Uwaga nieuwzględniona Ustawa w sposób wyczerpujący reguluje treść pojęcia środków ograniczających, w tym przesłanki wpisu na listę, które są instrumentami niezbędnymi dla funkcjonowania projektowanej ustawy. Procedura dokonywania wpisu na listę oparta została na rozwiązaniach przyjętych w obecnie funkcjonującej ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, jednak projektowana ustawa zawiera ramowe uregulowania prawne. Na podstawie § 45 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 z późn. zm.), organ wnioskujący uznał brak uczestnictwa w konferencji uzgodnieniowej zaproszonego przedstawiciela Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej za odstąpienie od przedstawionych uwag.
9.	art. 3 i 4	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	Z art. 3 ust. 1 Projektu wynika, że Szef Krajowej Administracji Skarbowej prowadzi listę osób i podmiotów, wobec których są stosowane krajowe środki ograniczające, o których mowa w art. 2 pkt 4 lit. a Projektu, czyli jak wynika z Projektu obejmujące m.in. wykluczenie z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy Pzp. Zgodnie z art. 4 ust. 1 Projektu, decyzję w sprawie wpisu na listę lub wykreślenia z niej Szef Krajowej Administracji Skarbowej wydaje z urzędu lub na uzasadniony wniosek podmiotów wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 2 Projektu. Abstrahując od uwagi zgłoszonej w pkt 2, jeżeli projektowana regulacja	Uwaga uwzględniona

			związana z wprowadzeniem krajowego środka ograniczającego (tj. art. 2 pkt 4 lit. a tiret czwarte) zostałyby mimo wszystko utrzymana, wówczas jak się wydaje konsekwentnie należałoby rozważyć dodanie w art. 4 ust. 1 pkt 2 Projektu, jako właściwego podmiotu, również ministra właściwego do spraw gospodarki lub Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.	
10.	art. 4	Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 4 projektu ustawy, określający przesłanki wpisu na listę sankcyjną, nawiązuje do treści art. 3 <i>ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego</i> . Projektowany przepis rozszerza jednak – w porównaniu do obowiązującej ustawy – przesłanki stosowania krajowych środków ograniczających wobec osób fizycznych, prawnych oraz innych jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, co do których istnieje prawdopodobieństwo wykorzystania przez nie środków finansowych lub zasobów gospodarczych w celu wspierania osób, jednostek lub podmiotów zaangażowanych w niepożądaną działalność, określonych w art. 4 pkt 2 lit. a lub wobec osób, jednostek i podmiotów bezpośrednio lub pośrednio wspierających obcą ingerencję i manipulację w środowisku informacyjnym wymierzoną w bezpieczeństwo, interesy i wizerunek Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 2 lit. d). Pierwsza z przywołanych przesłanek opierająca się na uznaniu prawdopodobieństwa wykorzystania środków lub zasobów w celu wspierania określonych osób lub podmiotów nie została przewidziana w pierwotnej wersji projektu. Z uwagi na to, że ustawa o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego będzie nadal podstawą do stosowania określonych tam ograniczeń o tożsamym charakterze z przewidzianymi w projektowanej ustawie, celowość zróżnicowania sytuacji prawnej podmiotów objętych sankcjami powinna być szczegółowo wyjaśniona w uzasadnieniu projektu. Zaktualizowana wersja projektu, w art. 81, proponuje wprowadzenie zmian w przywołanej ustawie. Proponowane regulacja nie zawiera jednak propozycji w zakresie ujednolicenia przesłanek zastosowania środków ograniczających, bądź wpisu na listę prowadzoną przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej. Powody proponowanego zróżnicowania nie zostały również przedstawione w uzasadnieniu projektu. Tym samym, zasadne jest podtrzymanie poprzednio sformułowanej uwagi.	Uwaga nieuwzględniona Projektowana ustawa wprowadza ogólne zasady stosowania środków ograniczających, szersze niż obecnie obowiązująca ustawa, która będzie stanowić wobec projektowanej ustawy <i>lex specialis</i> . Ujednolicenie przesłanek stosowania środków ograniczających jest wobec tego niecelowe. Jednocześnie na podstawie § 45 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 z późn. zm.), organ wnioskujący uznał brak uczestnictwa w konferencji uzgodnieniowej zaproszonego przedstawiciela Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej za odstąpienie od przedstawionych uwag.
11.	art. 4	NSZZ „Solidarność”	Wątpliwości budzi również opisany w art. 4 projektu mechanizm wydawania decyzji o wpisaniu na listę podmiotów, wobec których stosowane są krajowe środki ograniczające. Warto zwrócić uwagę na fakt, że decyzja jest jednoinstancyjna, a zatem nie przysługuje od niej odwołanie. Okoliczność ta, w połączeniu z omówionym powyżej bardzo ogólnym wskazaniem sytuacji, w których stosowane mogą być środki ograniczające – działań, które mogą zostać uznane za obcą ingerencję i manipulację w polskie środowisko informacyjne – wprowadza mechanizm prawny pozwalający	Uwaga nieuwzględniona Do postępowań w sprawach wpisu na listę oraz wykreślenia z niej, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, mają zastosowanie przepisy Kpa (m.in. art. 16). Uchylenie lub zmiana takich decyzji, stwierdzenie ich nieważności oraz wznowienie postępowania następują na podstawie przepisów ogólnych.

			władzy wykonawczej na bardzo daleko idące ingerencje w podstawowe prawa i wolności ludzkie przy jednoczesnym braku stosownych ograniczeń, co skutkować może poważnymi nadużyciami.	
12.	art. 4 ust. 2 lit. d	KWRiST – miasto Częstochowa	Wnosimy o doprecyzowanie pojęcia „obca ingerencja i manipulacja w środowisku informacyjnym” albo odesłanie do definicji legalnej w innym akcie prawnym. Przepis posługuje się pojęciem bardzo ogólnym i niedookreślonym, co może prowadzić do rozszerzającej interpretacji przesłanek stosowania krajowych środków ograniczających. Z perspektywy JST brak precyzji pojęciowej rodzi ryzyko objęcia sankcjami podmiotów realizujących zadania publiczne lub współpracujących z JST w ramach projektów międzynarodowych.	Uwaga wyjaśniona Mając na uwadze uszczegółowienie pojęć użytych w przedmiotowym akcie prawnym wskazuję, że dezinformacja rozumiana jest tutaj jako weryfikowalnie nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd (zmanipulowane) informacje, tworzone, przedstawiane i rozpowszechniane w celu uzyskania korzyści gospodarczych lub wprowadzenia w błąd opinii publicznej, które mogą wyrządzić szkodę publiczną. Przez obcą ingerencję i manipulację w środowisku informacyjnym rozumie się natomiast przeważnie niezgodny z prawem wzorzec zachowania, który zagraża lub może potencjalnie negatywnie wpłynąć na wartości, procedury i procesy polityczne. Takie działania mają charakter manipulacyjny, są prowadzone w sposób celowy i skoordynowany. Nakładanie sankcji na osoby i podmioty odpowiedzialne za szkodliwą ingerencję i manipulację w środowisku informacyjnym ma miejsce już od dłuższego czasu, zarówno w postaci zakazów nadawania jak też sankcji indywidualnych. Przesłanki zastosowania środków ograniczających są określone w projekcie ustawy. Z zasady nullum crimen sine lege (art. 42 ust. 2 Konstytucji RP) wynika, że treść przepisu o charakterze karnym musi być wywiedziona z jego dosłownego brzmienia i nie można jej rozszerzać poza granice językowe, co zabezpiecza przed tworzeniem nowych przestępstw lub rozszerzaniem zakresu kar.
13.	art. 5	Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej	W art. 5 projektu proponuje się upoważnienie Rady Ministrów do fakultatywnego określenia, w drodze rozporządzenia, listy państw, z którymi jest czasowo zakazana lub ograniczona współpraca gospodarcza, w tym obrót wybranymi grupami towarów, tranzyt towarów przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, działalność inwestycyjna, świadczenie usług, prowadzenie rozliczeń finansowych i ubezpieczeń. Przepis ten może budzić wątpliwości w świetle art. 22 Konstytucji RP, zgodnie z którym ograniczenie	Uwaga nieuwzględniona Przepis zostanie doprecyzowany zgodnie z sugestiami RCL. Jednocześnie na podstawie § 45 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz.

			wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny. Ustawowy wymóg regulacji ograniczającej swobodę działalności gospodarczej został potwierdzony w orzecznictwie TK, w którym wskazuje się, że naruszenie ustawowej formy wprowadzania ograniczeń, samodzielnie przesądza o wadliwości takiego aktu i tym samym wyklucza ewentualną ocenę przesłanek ich proporcjonalności, co mogłoby nastąpić jedynie, gdyby ograniczenia te zostały wprowadzone w drodze ustawy. Mając świadomość potrzeby zachowania elastyczności regulacji i dynamicznej reakcji na zagrożenia dla porządku publicznego ze strony niektórych państw, niewykluczone wydaje się wprowadzenie pewnych elementów ograniczających, doprecyzowujących ograniczenia przewidziane w ustawie, w formie regulacji podustawowej. Wymagałoby to jednak ustawowego określenia przynajmniej w sposób rodzajowy kręgu podmiotów podlegających ograniczeniom oraz przedmiotowego zakresu ograniczeń.	806 z późn. zm.), organ wnioskujący uznał brak uczestnictwa w konferencji uzgodnieniowej zaproszonego przedstawiciela Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej za odstąpienie od przedstawionych uwag.
14.	art. 5 ust. 2	Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej	W art. 5 ust. 2 projektu proponuje się upoważnienie Rady Ministrów do fakultatywnego określenia, w drodze rozporządzenia, listy państw objętych krajowymi środkami ograniczającymi i jednocześnie wskazania sposobu, powodu i terminu ograniczenia oraz określenia okresu przejściowego na dostosowanie się przedsiębiorców do wprowadzanych środków ograniczających. Środki ograniczające stosowanie na podstawie proponowanego przepisu, obejmować mają zakaz współpracy gospodarczej lub jej ograniczenie w zakresie obrotu wybranymi grupami towarów, tranzytu towarów przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, działalności inwestycyjnej, świadczenia usług, prowadzenia rozliczeń finansowych i ubezpieczeń oraz pomocy technicznej obejmującej wszelkie działania związane z naprawami, pracami rozwojowymi, produkcją, montażem, testowaniem, konserwacją lub wszelką inną obsługę techniczną, w szczególności instruktaż, doradztwo, szkolenia, przekazanie praktycznej wiedzy lub umiejętności. Pomimo zmiany redakcji proponowanego upoważnienia, wobec uprzedniej wersji projektu ustawy oraz dodania do niego wymogu wskazania okresu przejściowego na dostosowanie się przedsiębiorców do wprowadzanych środków ograniczających, przepis ten nadal budzić wątpliwości w świetle art. 22 Konstytucji RP, zgodnie z którym ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny. Stąd należy ponownie podkreślić, że ustawowy wymóg regulacji ograniczającej swobodę działalności gospodarczej został potwierdzony w orzecznictwie TK, w którym wskazuje się, że naruszenie ustawowej formy wprowadzania ograniczeń, samodzielnie przesądza o wadliwości takiego aktu i tym samym wyklucza ewentualną ocenę przesłanek ich proporcjonalności, co mogłoby nastąpić jedynie, gdyby ograniczenia te zostały wprowadzone w drodze ustawy. Niezależnie od podniesionych powyżej zastrzeżeń, upoważnienie Rady Ministrów do określenia listy państw objętych	Uwaga nieuwzględniona Przepis zostanie doprecyzowany zgodnie z sugestiami RCL. Podstawą wprowadzenia ograniczeń i zakazów jest ustawa, przewiduje się obowiązek wprowadzenia okresów przejściowych na dostosowanie dla przedsiębiorców, tak by zminimalizować negatywne skutki nakładanych ograniczeń. Jednocześnie na podstawie § 45 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 z późn. zm.), organ wnioskujący uznał brak uczestnictwa w konferencji uzgodnieniowej zaproszonego przedstawiciela Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej za odstąpienie od przedstawionych uwag.

			krajowymi środkami ograniczającymi może również rodzić ryzyka w zakresie roszczeń arbitrażowych odnoszących się do zawartych uprzednio umów.	
15.	art. 7–9	KWRiST – miasto Częstochowa	Wnosimy o rozważenie wprowadzenia obowiązku indywidualnego zawiadomienia JST lub jej jednostek organizacyjnych, jeżeli wpis na listę dotyczy podmiotu realizującego zadania publiczne na rzecz JST. JST realizują zadania publiczne często przy udziale podmiotów zewnętrznych. Publikacja decyzji wyłącznie w BIP może być niewystarczająca dla zapewnienia ciągłości świadczenia usług publicznych i szybkiej reakcji JST.	Uwaga wyjaśniona Analogiczne rozwiązanie funkcjonuje już w ramach ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego i zapewnia szybkie wdrożenie, które jest kluczowe do osiągnięcia celu przyświecającego nakładaniu środków ograniczających.
16.	art. 9 ust 2	KWRiST – miasto Częstochowa	Wnosimy o rozważenie wprowadzenia wyjątku od natychmiastowej wykonalności decyzji w przypadku, gdy sankcje dotyczą podmiotów realizujących zadania własne JST o charakterze ciągłym. Natychmiastowa wykonalność decyzji może prowadzić do nagłego przerwania realizacji zadań publicznych i zagrożenia interesu lokalnej wspólnoty samorządowej i nie dochowanie obowiązków z innych ustaw obłożonych sankcjami.	Uwaga wyjaśniona Analogiczne rozwiązanie funkcjonuje już w ramach ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego i zapewnia szybkie wdrożenie, które jest kluczowe do osiągnięcia celu przyświecającego nakładaniu środków ograniczających.
17.	art. 10 ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia w zw. z ust. 2	KWRiST – Związek Powiatów Polskich	W związku z redakcją przepisu pojawia się wątpliwość czy w odniesieniu do udostępnienia środków finansowych Szef KAS również będzie wydawał decyzje administracyjne, a jeżeli nie to kto będzie dokonywał oceny pod kątem możliwości udostępnienia środków finansowych i zasobów gospodarczych. Pytanie jest istotne w kontekście ewentualnej odpowiedzialności administracyjnej i karnej za udostępnienie środków finansowych.	Uwaga wyjaśniona Decyzję każdorazowo wydaje upoważniony naczelnik urzędu skarbowego – uzgodniono, że nie będzie wydawana odrębna decyzja o zmianie decyzji o wpisie.
18.	art. 11–24	KWRiST – miasto Częstochowa	Wnosimy o uzupełnienie przepisów dotyczących zarządu przymusowego o mechanizm informowania właściwej JST w przypadku ustanowienia zarządu nad podmiotem realizującym zadania o charakterze użyteczności publicznej na jej terenie. Ustanowienie zarządu przymusowego może mieć bezpośredni wpływ na realizację zadań własnych JST (transport publiczny, gospodarka komunalna, odpady, energia, woda). JST powinny posiadać wiedzę o takich decyzjach, aby móc zapewnić ciągłość usług publicznych.	Uwaga wyjaśniona Analogiczne rozwiązanie funkcjonuje już w ramach ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.
19.	art. 12 pkt 11	Generalny Inspektor Informacji Finansowej	Konsekwencją powyższej zmiany (zestawienie lp.1) oraz projektowanych przepisów materialnych dedykowanych Generalnemu Inspektorowi musi być zmiana treści art. 12 pkt 11, w następujący sposób: <i>„Generalny Inspektor Informacji Finansowej – w sprawach kontroli przestrzegania środków ograniczających w odniesieniu do instytucji obowiązanych, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;”</i> .	Uwaga uwzględniona

			Jak wskazano wyżej aktualnie zaproponowane brzmienie tego przepisu w znaczący sposób wykracza poza zakres zadań Generalnego Inspektora precyzyjnie uregulowany w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, pozostaje w sprzeczności z podstawowym charakterem GIIF jako krajowej jednostki analityki finansowej, skoncentrowanej na realizacji obowiązków wynikających z systemu AML/CFT oraz leży poza realnymi możliwościami organizacyjnymi GIIF, a jego wdrożenie wiązałoby się z koniecznością budowania dodatkowych struktur oraz procedur obsługujących zadania wykraczające poza ramy systemu AML/CFT oraz dublujących struktury już istniejące w ramach innych organów administracji publicznej.	
20.	art. 12 pkt 15	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	Jak zostało wskazane wyżej, zgodnie z art. 12 pkt 15 Projektu Prezes Urzędu Zamówień Publicznych miałby być organem właściwym w sprawach ograniczeń dotyczących wykonywania zamówień publicznych i koncesji. W świetle rozważań z pkt 2, w kontekście zaliczenia w Projekcie do ograniczeń dotyczących wykonywania zamówień publicznych i koncesji krajowego środka ograniczającego, jakim ma być wykluczenie z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy Pzp, należy zauważyć, że taki środek ograniczający jest niespójny z systemem zamówień publicznych, w związku z czym nie powinien on być przypisywany kompetencji Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. W zakresie wykluczenia wykonawców z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy Pzp, wyłączną kompetencję posiada jedynie zamawiający. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych nie ma ani nie powinien mieć uprawnień w tym zakresie, z uwagi na przepisy rządzące udzielaniem zamówień publicznych, w szczególności wyłączną kompetencję w tym zakresie przysługującą zamawiającemu.	Uwaga uwzględniona
21.	art. 13 pkt 1	Generalny Inspektor Informacji Finansowej	Konieczne jest doprecyzowanie, art. 13 pkt 1 tj. zakresu i zasad współpracy i wymiany informacji z właściwymi organami krajowymi. Na czym ma faktycznie polegać i czego dotyczyć wymiana informacji. Powyższe sformułowanie budzi wątpliwości, zwłaszcza z uwagi na fakt, że wymiana informacji z Generalnym Inspektorem, na gruncie obowiązujących przepisów <i>ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu</i> , jest ograniczona. Stosownie do treści art. 99 tej ustawy informacje gromadzone i udostępniane przez organy informacji finansowej (Generalnego Inspektora), w trybie przewidzianym w ustawie, są objęte tajemnicą informacji finansowej, a ich udostępnienie jest dopuszczalne wyłącznie w trybie przewidzianym w tej ustawie . Projektodawca nie zaproponował zmian w <i>ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu</i> , umożliwiających wymianę informacji, w tym udostępnianie informacji przez Generalnego Inspektora. Aktualnie, na podstawie art. 105 ust. 3 pkt 4 ww. ustawy, Generalny Inspektor	Uwaga uwzględniona Przepisy z zakresu współdziałania organów stosujących środki ograniczające zostały doprecyzowane.

			udostępnia posiadane informacje na piśmie i uzasadniony wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych w zakresie jego kompetencji ustawowych w związku ze stosowaniem szczególnych środków ograniczających.	
22.	art. 14 pkt 3	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	Na podstawie art. 14 pkt 3 Projektu Prezes Urzędu Zamówień Publicznych ma być organem właściwym w zakresie wykonywania zadań przewidzianych dla organów krajowych w sprawach odstępstw od zakazów określonych w środkach ograniczających na warunkach wskazanych w przepisach wprowadzających te ograniczenia a konkretnie w sprawach zakazu udzielenia i wykonywania zamówień i koncesji. Należy mieć na względzie, że kompetencje ustawowe Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych określa art. 469 ustawy Prawo zamówień publicznych. Przepis ten statuuje rolę i misję organu, a żadna z wymienionych w tym przepisie kompetencji nie wiąże się z możliwością wydania przez Prezesa Urzędu rozstrzygnięcia w przedmiocie odstępstwa od zakazu udzielania i wykonywania zamówień i koncesji. Prezes Urzędu nie posiada kompetencji ani nie pozyskuje danych, które pozwalałyby na podejmowanie decyzji w omawianym zakresie. Należy podkreślić, że system zamówień publicznych w Polsce ukształtowany jest w ten sposób, że postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego prowadzi zamawiający. Do jego wyłącznej kompetencji należy ocena wykonawców pod kątem ewentualnych przesłanek wykluczenia z udziału w postępowaniu. Prezes Urzędu nie posiada w postępowaniach prowadzonych przez zamawiających żadnych ustawowych kompetencji w ww. zakresie, a co za tym idzie nie może zastąpić zamawiającego w podjęciu decyzji o ewentualnym wykluczeniu. Z uwagi na powyższe, projektowaną regulację należy uznać za systemowo niezgodną z ustawową rolą Prezesa Urzędu, określoną ustawą Pzp, a także – za niewykonalną w związku z nieposiadaniem przez Prezesa Urzędu kompetencji ustawowych pozwalających na pozyskanie niezbędnych danych do podejmowania decyzji w zakresie odstępstw od zakazu udzielenia i wykonywania zamówień i koncesji. Niezależnie od powyższego należy wskazać, że projektowana regulacja nie jest jasna i nie wynika z niej, na czym konkretnie miałyby polegać kompetencje Prezesa Urzędu, o której mowa w projektowanym art. 14 pkt 3 i jak miałyby wyglądać jej realizacja.	Uwaga uwzględniona
23.	art. 16	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	W ocenie UKNF, zaproponowany przepis art. 16 pkt 3 projektu ustawy wymaga zmiany pod kątem zakresu podmiotowego kontroli sprawowanej przez KNF w obszarze środków ograniczających. Należy podkreślić, że według aktualnie obowiązujących przepisów związanych z kontrolą przestrzegania środków ograniczających, tj. zarówno w art. 143c pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej jak i w art. 130 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, KNF sprawuje kontrolę w tym obszarze wyłącznie w odniesieniu do podmiotów przez nią	Uwaga uwzględniona

		nadzorowanych, które są instytucjami obowiązanyymi w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Natomiast proponowany przepis spowodowałby powstanie po stronie KNF obowiązku objęcia kontrolą wszystkich podmiotów poddanych nadzorowi KNF. Obowiązek ten powinien zostać jednak ograniczony do tych podmiotów, w przypadku których KNF, z uwagi na posiadane uprawnienia nadzorcze, ma wgląd w prowadzoną przez nie działalność. Chodzi np. o emitentów, których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym – nadzór KNF nie obejmuje w każdym przypadku całokształtu prowadzonej przez podmioty nadzorowane działalności, lecz dotyczy wypełniania przez te podmioty obowiązków informacyjnych w zakresie informacji bieżących i sprawozdawczości okresowej skierowanych do uczestników rynku kapitałowego. W przypadku emitentów, których papiery wartościowe są wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu, bezpośredni nadzór nad wypełnianiem przez nie obowiązków informacyjnych sprawuje Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Należy zwrócić uwagę, że ratio legis ustawy o środkach ograniczających jest m.in. dążenie do skutecznego stosowania środków ograniczających, w szczególności zamrażania środków finansowych oraz zasobów gospodarczych osób i podmiotów objętych sankcjami. Tym samym przepisy dotyczące kontroli przestrzegania środków ograniczających powinny być rozpatrywane przez pryzmat ryzyka niezastosowania środków ograniczających przez instytucje obowiązane – w przypadku ich identyfikacji istotna jest podatność na możliwość wykorzystania ich działalności do działalności zagrażającej bezpieczeństwu obrotu finansowego. W związku z tym proponuje się także wyłączenie z zakresu kontroli Komisji podmiotów, które ze względu na to, że nie przeprowadzają transakcji lub nie świadczą usług przechowywania wartości majątkowych (jak właśnie emitenci), nie generują ryzyka dla skutecznego stosowania szczególnych środków ograniczających. Z punktu widzenia celów nadzoru nad rynkiem finansowym, sprawowanego przez KNF, najbardziej efektywnym rozwiązaniem będzie więc objęcie kontrolą, o której mowa w art. 16 pkt 3 projektu ustawy, wyłącznie nadzorowanych przez KNF instytucji obowiązanych w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Propozycja brzmienia: Art. 16. <i>„3) Komisja Nadzoru Finansowego - w odniesieniu do podmiotów przez nią nadzorowanych, które są instytucjami obowiązanyymi w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.”</i>	
--	--	---	--

24.	art. 16 ust. 2	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	W projekcie ustawy nie przewidziano przepisu dającego podstawę prawną do przekazywania przez KNF lub GIIF informacji lub dokumentów do naczelników urzędów celno-skarbowych po przeprowadzonych przez te organy kontrolach, o których mowa w art. 16 projektu ustawy. Mając na względzie, że organem nakładającym kary pieniężne za naruszenie zakazów lub niedopełnienie obowiązków wynikających ze środków ograniczających (art. 22-23 projektu ustawy) jest naczelnik urzędu celno-skarbowego (art. 26 ust 2 pkt 1 projektu ustawy), w opinii UKNF zasadnym jest wprowadzenie podstawy prawnej, która pozwoli na przekazanie informacji lub dokumentów celem wszczęcia postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej na podmiot kontrolowany. UKNF wskazuje, że taki tryb został przewidziany już w aktualnie obowiązujących przepisach w obszarze środków <i>jeżeli mogą stanowić podstawę wszczęcia postępowania</i> ograniczających - tj. w art. 143g ust. 1 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej. Celowe jest wskazanie w przepisie możliwości przekazania naczelnikowi urzędu celno-skarbowego także informacji i dokumentów chronionych na podstawie odrębnych ustaw. Propozycja brzmienia: <i>W art. 16 dodać ust. 2 w brzmieniu:</i> <i>„2. Generalny Inspektor Informacji Finansowej oraz Komisja Nadzoru Finansowego przekazują informacje i dokumenty, w tym chronione na podstawie odrębnych ustaw, pozyskane w toku kontroli, o której mowa w ust. 1, właściwemu naczelnikowi urzędu celno-skarbowego, w sprawie nałożenia kary, o której mowa w art. 22 lub art. 23.”</i>	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji przepisów z zakresu udostępniania naczelnikowi urzędu celno-skarbowego informacji oraz dokumentów pozyskanych w toku kontroli, w tym chronionych na podstawie odrębnych ustaw.
25.	art. 16 ust. 3	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	W projekcie ustawy nie przewidziano również przepisu dającego podstawę prawną dla naczelnika urzędu celno-skarbowego do informowania KNF i GIIF o nałożonych karach pieniężnych po przeprowadzonych przez te organy kontrolach, o których mowa w art. 16 projektu ustawy. UKNF wskazuje, że taki tryb został przewidziany już w aktualnie obowiązujących przepisach w obszarze środków ograniczających - tj. w art. 143g ust. 1a ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej. Zasadnym jest, aby KNF otrzymywała informacje o karach nałożonych na podmioty nadzorowane w związku z naruszeniem zakazów lub niedopełnieniem obowiązków wynikających ze środków ograniczających, w celu uwzględnienia tych informacji w ramach sprawowanego nadzoru. Propozycja brzmienia: <i>W art. 16 dodać ust. 3 w brzmieniu:</i> <i>„3. Naczelnik urzędu celno-skarbowego przekazuje odpowiednio Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej lub Komisji Nadzoru Finansowego informacje o wyniku postępowania wszczętego w wyniku przekazania informacji lub</i>	Uwaga uwzględniona

			<i>dokumentów, o których mowa w ust. 2, wraz z odpisem decyzji kończącej postępowanie, albo informacje, że postępowanie nie zostanie wszczęte.”</i>	
26.	art. 20	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	UKNF wskazuje, że projektowany przepis art. 20 daje podstawę jedynie do wymiany informacji i dokumentów przekazanych w ramach współpracy, o której mowa w rozdziale 5 projektu ustawy, natomiast przepisy wskazanego rozdziału określają jedynie zadania ministra właściwego do spraw zagranicznych w obszarze środków ograniczających, a także zadania i tryb działania Zespołu do spraw Środków Ograniczających. Tym samym, w ocenie UKNF, projektowany przepis umożliwia wymianę informacji i dokumentów jedynie w ramach współpracy organów właściwych z ministrem właściwym do spraw zagranicznych, a także w ramach prac Zespołu do spraw Środków Ograniczających. Mając na względzie powyższe, UKNF proponuje uzupełnienie projektu o odpowiednie przepisy, w celu umożliwienia wymiany informacji i dokumentów, w tym objętych tajemnicami prawnie chronionymi, w ramach realizacji przez organy innych istotnych zadań w obszarze środków ograniczających, takich jak kierowanie uzasadnionych wniosków o wpisanie osoby lub podmiotu na krajową listę sankcyjną prowadzoną przez Szefa KAS (art. 4 projektu ustawy), a także sprawowania kontroli przestrzegania środków ograniczających (art. 16 projektu ustawy).	Uwaga wyjaśniona (podczas konferencji uzgodnieniowej zdecydowano o usunięciu art. 53 z projektu)
27.	art. 22	KWRiST – miasto Częstochowa	Wnosimy o doprecyzowanie zasad ponoszenia kosztów zarządu przymusowego w sytuacji, gdy podmiot objęty zarządem realizuje zadania publiczne na rzecz JST na podstawie umów cywilnoprawnych lub porozumień. Brak jednoznacznych regulacji może skutkować przerzucaniem kosztów pośrednich na JST lub koniecznością nieplanowanych wydatków z budżetów samorządowych, co stoi w sprzeczności z zasadą adekwatności finansowej JST.	Uwaga wyjaśniona
28.	art. 22 pkt 3	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	Stosownie do art. 22 pkt 3 Projektu, osoba lub podmiot, które z naruszeniem zakazu lub niedopełnieniem obowiązku wynikających ze środków ograniczających zawierają umowy lub realizują transakcje z państwem trzecim, organami państwa trzeciego lub podmiotem będącym własnością, bezpośrednio lub pośrednio, państwa trzeciego lub organów państwa trzeciego, lub kontrolowanym przez państwo trzecie, lub przez organy państwa trzeciego, lub kontynuują takie transakcje, w tym zawierają lub wykonują umowy w sprawie zamówienia publicznego lub koncesji – podlega karze pieniężnej. Pomijając kwestię redakcji tego przepisu, jak wynika z art. 26 ust. 2 pkt 1 Projektu kara pieniężna w tym zakresie ma być nakładana przez naczelnika urzędu celno-skarbowego. Podkreślenia wymaga, że przepisy dotyczące kar pieniężnych są przepisami o charakterze sankcyjnym, a więc powinny być zredagowane w sposób zrozumiały i	Uwaga uwzględniona

			zupełny. Zaś projektowana regulacja jest niejasna i budzi wątpliwości. Przykładowo, czyn, za który miałyby być nałożona kara pieniężna jest nieprecyzyjnie opisany. Projektowana regulacja wydaje się nawiązywać do art. 3 ust. 1 lit. d dyrektywy 2024/1226, a zatem również do zawierania i realizacji umów z zakresu zamówień publicznych i umów koncesji na roboty budowlane lub usługi. Wydaje się, że w tym zakresie przepis ten powiela normę art. 24 Projektu, i związku z tym następuje niejasność w zakresie kompetencyjnym tj. w zakresie działania organu właściwego w zakresie nałożenia kary. Ponadto należy zwrócić uwagę, że powyższy przepis odnosić się może do zamówień publicznych i umów koncesji bez względu na ich wartość, gdyż w Projekcie nie zostało przyjęte ograniczenie wartości takich umów, o którym mowa w art. 3 ust. 2 dyrektywy 2024/1226 w odniesieniu do znamion przestępstwa. 7.	
29.	art. 24	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	Zgodnie z art. 24 Projektu, osoba lub podmiot podlegające wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy Pzp, które w okresie wykluczenia ubiegają się o udzielenie zamówienia publicznego lub dopuszczenie do udziału w konkursie lub biorą udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub w konkursie, podlegają karze pieniężnej. W świetle rozważań zawartych w pkt 2 norma ta w cytowanym brzmieniu odnosi się do podstaw wykluczenia określonych ustawą Pzp, co oznacza, że wszyscy wykonawcy, niezależnie od zastosowania podstawy wykluczenia przewidzianej w ustawie Pzp oraz od etapu postępowania lub konkursu, mieliby dodatkowo podlegać karze pieniężnej nakładanej przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Nie wydaje się to być zgodne z celem Projektu. Ponadto, nie jest jasne, czy kara pieniężna miałyby być nakładana na wykonawcę, który został wykluczony z danego postępowania lub konkursu na mocy decyzji zamawiającego, która następnie nie została podważona, czy to raczej Prezes Urzędu Zamówień Publicznych miałby dokonywać uprzedniej lub następcej oceny zasadności wykluczenia wykonawcy z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy Pzp. Zarówno jedno jak i drugie podejście nie jest zgodne z systemem zamówień publicznych i będzie rodziło szereg problemów interpretacyjnych. Wprowadzenie projektowanej sankcji bez dokładnego określenia okoliczności powodujących nałożenie kary pieniężnej na wykonawcę ocenić należy jako nadmiarowe i systemowo nieuzasadnione. W związku z tym wyjaśnienia wymaga, jaki jest cel projektowanej regulacji oraz w jakich okolicznościach Prezes Urzędu Zamówień Publicznych miałby nakładać karę pieniężną, o której mowa w art. 24 Projektu. Przepisy dotyczące kar pieniężnych są przepisami o charakterze sankcyjnym, a więc powinny być zredagowane w sposób zrozumiały i zupełny.	Uwaga uwzględniona Przepis art. 24 został usunięty, przepisy dotyczące kar pieniężnych zostały zaktualizowane, wprowadzono rozdział z zakresu administracyjnych kar pieniężnych.
30.	art. 26 ust. 2 pkt 2	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	Z art. 26 ust. 2 pkt 2 Projektu wynika, że karę pieniężną, o której mowa w art. 24 Projektu nakłada, w drodze decyzji administracyjnej, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych, ale przepis ten nie jest jasny. Przykładowo z przepisu ten nie wynika	Uwaga uwzględniona

			wprost na jaki podmiot ma być nakładana kara pieniężna i na jakim etapie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, czy też po zakończeniu tego postępowania. Wątpliwości budzi również na podstawie jakich informacji (z jakiego źródła) Prezes Urzędu Zamówień Publicznych miałby wszczynać takie postępowanie administracyjne. Należy zwrócić uwagę, Prezes Urzędu systemowo nie dysponuje informacjami, które byłyby niezbędne do ewentualnego prowadzenia przez niego postępowania o nałożenie kary pieniężnej. Nie jest wiadome, z jakich źródeł Prezes Urzędu miałby pozyskiwać informacje o podstawach wszczęcia postępowania o nałożenie kary pieniężnej, nie posiada instrumentów prawnych pozwalających takie informacje pozyskać. Informacje, które byłyby w tym zakresie niezbędne, nie są przekazywane przez zamawiających ani przez organy właściwe w zakresie środków ochrony prawnej do Prezesa Urzędu, ponieważ nie ma takiego ustawowego obowiązku. Przepis nie wskazuje również konkretnej wysokości kary pieniężnej, a jedynie górną granicę w wysokości 20 000 000 zł oraz przepisy, które w założeniu mają ułatwić miarkowanie wysokości kary pieniężnej, brak jest jednak wskazania dostosowanych do specyfiki zamówień okoliczności, które powinny być brane pod uwagę przy takim miarkowaniu kary. Analiza przesłanek miarkowania kary z art. 27 Projektu, prowadzi bowiem do wniosku, że większość z nich w ogóle nie znajdzie zastosowania do kary pieniężnej nakładanej przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 26 ust. 1 Projektu, zaś zastosowanie nielicznych pozostałych nie będzie stanowiło praktycznej wskazówki przy miarkowaniu tej kary. Przykładowo, odnosząc się do przesłanki z art. 27 pkt 2 Projektu, tj. wysokość korzyści, którą strona osiągnęła, należy wskazać, że mogłaby ona znaleźć zastosowania wyłącznie w przypadku uzyskania przez osobę lub podmiot podlegające wykluczeniu zamówienia lub nagrody w konkursie. W takiej sytuacji wysokością korzyści, którą strona osiągnęła, byłaby wysokość wynagrodzenia przewidzianego do realizacji zamówienia w umowie w sprawie zamówienia publicznego czy też wysokość nagrody w konkursie. Należy jednak zauważyć, że przesłanka ta nie zawiera kwalifikatora wskazującego jaka wysokość (np. znaczna, znikoma) korzyści prowadzi do wymierzenia kary, co w kontekście braku określenia w jakiegokolwiek odniesienia dla ustalenia jej wysokości (oprócz maksymalnej wysokości kary), nie wydaje się być wystarczająco pomocną wskazówką przy miarkowaniu tej kary. Nie jest również wiadomo w jaki sposób taką korzyść ustalić w przypadku osób lub podmiotów, które zamówienie czy też nagrody w konkursie nie uzyskały. Odnosząc się z kolei do przesłanki miarkowania kary z art. 27 pkt 5 Projektu, niemożliwe wydaje się określenie jakie działania mogłyby zostać podjęte dobrowolnie przez osobę lub podmiot podlegające wykluczeniu w celu uniknięcia kary pieniężnej, biorąc zwłaszcza pod uwagę, że już same działania penalizowane przez art. 24 Projektu – ubieganie się o udzielenie zamówienia lub udział w konkursie lub wzięcie udziału w	
--	--	--	--	--

			postępowaniu o udzielenie zamówienia lub konkursie w okresie wykluczenia – mają dobrowolny charakter. Ponownie podkreślenia wymaga, że przepisy dotyczące kar pieniężnych są przepisami o charakterze sankcyjnym, a więc powinny być zredagowane w sposób zrozumiały i <u>zupełny</u> .	
31.	art. 30	Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej	Wątpliwości co do zgodności z zasadą ustawowego określenia czynów zabronionych budzi powiązanie odpowiedzialności karnej w przepisach rozdziału 7 projektu (art. 30 i n.) z naruszeniem środków ograniczających Unii Europejskiej lub wynikających z decyzji organizacji międzynarodowych, niebędących aktami prawa powszechnie obowiązującego. Jakkolwiek akty te mogą stanowić źródło prawa międzynarodowego i wiążą organy państwa, to nie są one wiążące dla podmiotów trzecich, niebędących ich adresatami. Z tego powodu powiązanie odpowiedzialności karnej osób trzecich z nieprzestrzeganiem zakazów wynikających z ww. aktów prawa międzynarodowego może być uznane za naruszenie zasady określoności ustawy regulującej odpowiedzialność karną. W związku z tym rekomendujemy ponowne przeanalizowanie tej kwestii i ewentualne ograniczenie przesłanek odpowiedzialności karnej jedynie do naruszeń prawa powszechnie obowiązującego.	Uwaga nieuwzględniona Przedmiotowy rozdział stanowi implementację do polskiego porządku prawnego odpowiedzialności karnej osób fizycznych w odniesieniu do naruszeń środków ograniczających Unii Europejskiej określonych w art. 3 oraz art. 5 dyrektywy 2024/1226. Podstawa odpowiedzialności karnej w polskim systemie prawnym musi wynikać z aktu rangi ustawowej bądź wyższej. Jednocześnie na podstawie § 45 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 z późn. zm.) organ wnioskujący uznał brak uczestnictwa w konferencji uzgodnieniowej zaproszonego przedstawiciela Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej za odstępianie od przedstawionych uwag.
32.	art. 33	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	Projekt w zakresie swojej regulacji ma wdrażać postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 (Dz. Urz. UE. L. z 2024 r. poz. 1226). W kontekście zamówień publicznych państwa członkowskie mają obowiązek wdrożenia art. 3 ust. 1 lit. d dyrektywy 2024/1226. Z przepisu tego wynika, że państwa członkowskie zapewniają, aby przestępstwo stanowiła realizacja transakcji z państwem trzecim, organami państwa trzeciego lub podmiotami lub organami będącymi własnością, bezpośrednio lub pośrednio, państwa trzeciego lub organów państwa trzeciego, lub kontrolowanymi przez państwo trzecie lub przez organy państwa trzeciego, lub kontynuowanie takich transakcji, w tym zawieranie lub dalsze wykonywanie umów w sprawie zamówienia publicznego lub koncesji, w przypadku gdy zakaz lub ograniczenie takiego czynu stanowi unijny środek ograniczający. Projektowany art. 33 ma służyć wdrożeniu art. 3 ust. 1 lit. d dyrektywy 2024/1226. W związku z tym należy zasygnalizować, że zestawiając projektowany art. 33 z treścią art. 3 ust. 1 lit. d dyrektywy 2024/1226 przepis ten wydaje się niezupełny, gdyż brak w nim bezpośredniego odniesienia do umów w sprawach zamówień publicznych oraz koncesji. Z treści uzasadnienia do Projektu wynika, że zwrot „zawiera umowę” oznacza	Uwaga nieuwzględniona Organ wnioskujący podtrzymuje stanowisko zawarte w uzasadnieniu projektu, zgodnie z którym zwrot: „zawiera umowę” oznacza każdą umowę, niezależnie od jej przedmiotu, w tym zatem również umowę w sprawie zamówienia publicznego lub koncesji. Zarówno umowa w sprawie zamówienia publicznego, jak i umowa koncesji stanowią umowy nazwane, czyli takie, które są szczegółowo uregulowane w przepisach prawa (np. w Kodeksie cywilnym), określających jej kluczowe elementy (tzw. essentialia negotii), uprawnienia i obowiązki stron. Wobec powyższego projekt nie wymaga doprecyzowania w tym zakresie, ponieważ nie budzi wątpliwości interpretacyjnych, że każda umowa w sprawie zamówienia publicznego i każda umowa koncesji na roboty budowlane lub usługi jest umową, o której mowa w projektowanym artykule.

			każdą umowę, niezależnie od jej przedmiotu, w tym zatem również umowę w sprawie zamówienia publicznego lub koncesji. Jednakże w celu wyeliminowania jakichkolwiek wątpliwości interpelacyjnych proponuje się doprecyzowanie treści projektowanego art. 33 poprzez dodanie po wyrazach „zawiera umowę” wyrazów „w tym umowę w sprawie zamówienia publicznego lub umowę koncesji na roboty budowlane lub usługi”. Ponownie należy zwrócić uwagę, że taka przepis w powyższym brzmieniu odnosi się do wszystkich umów, bez względu na ich wartość.	
33.	art. 40 i 44	Służba Kontrwywiadu Wojskowego	Służba Kontrwywiadu Wojskowego uprzejmie prosi o uzupełnienie art. 71 projektu ustawy nowelizującego ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111. z późn. zm.) o podane poniżej przepisy odnoszące się do Służby Kontrwywiadu Wojskowego, w następującym brzmieniu: 1) w art. 1 i 9zt. w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu: „9) Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego - w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. na zasadach i w trybie określonych w art. 38 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1405 oraz z 2025 r. poz. 179).”: 2) w art. 297 w § 1 po pkt 8a dodaje się pkt 8b w brzmieniu: „8b) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego - w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w art. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego”: 3) w art. 297e w § 1 po pkt 2 dodaje się pat 2a w brzmieniu: „2a) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego - w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w art. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego,”: 4) w art. 298 ust. 5b otrzymuje brzmienie: . „5b. Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu. Biuru Nadzoru Wewnętrznego. Policji. Żandarmerii Wojskowej. Straży Granicznej. Służbie Kontrwywiadu Wojskowego i ich posiadającym sporządzone na piśmie upoważnienie funkcjonariuszom lub żołnierzom, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom lub ich wykrycia, ustalenia sprawców i uzyskania dowodów albo ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem:”. Uzasadnieniem dla wprowadzenia przedmiotowych zmian jest okoliczność, iż umożliwia one Służbie Kontrwywiadu Wojskowego skuteczniejsze wykonywanie zadań przewidzianych w' projekcie dla organu uprawnionego do kierowania wniosku do Szefa Krajowej .Administracji Skarbowej o dokonanie wpisu na listę osób lub podmiotów wobec których stosowane mogą być krajowe środki ograniczające - art. 8 projektu ustawy.	Uwaga uwzględniona

			Powyższe jest również zgodne z rekomendacją Komisji Europejskiej, która zauważyła, że systemy wykonywania unijnych środków ograniczających, środków w wnikających z decyzji organizacji międzynarodowych oraz stosowania krajowych środków ograniczających w poszczególnych państwach członkowskich UE są zróżnicowane, zarówno pod względem instytucjonalnym, jak i prawnym. Ponadto obecnie w większości państw członkowskich system związany z wykonywaniem sankcji jest zdecentralizowany i angażuje on szereg ministerstw i instytucji państwowych, w tym m.in. służby mundurowe i instytucje odpowiedzialne za obronność.	
34.	art. 43	KWRiST – Związek Powiatów Polskich	Przepis powinien zostać wprowadzony do Prawa zamówień publicznych, ewentualnie w PZP powinna znaleźć się wzmianka o kolejnej przesłance wykluczenia, z odesłaniem do ustawy o środkach ograniczających. Zamawiający publiczni mają różny potencjał organizacyjno-kadrowy. W przypadku mniejszych podmiotów, wskazanie w jednym akcie prawnym wszystkich przesłanek warunkujących prawidłowe przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.	Uwaga nieuwzględniona Przesłanki z ustawy o środkach ograniczających mają charakter autonomiczny wobec ustawy Pzp. Wykluczenie z postępowania zależne jest od decyzji organu administracji, jest to szczególny reżim postępowania. Jednocześnie wyjaśniam, iż propozycja wprowadzania regulacji dotyczących przesłanek wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego do ustawy z 11 września 2019 – Prawo zamówień publicznych była uzgadniana z Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych, który wskazał, że nie ma takiej potrzeby. Rozwiązanie proponowane w art. 43 projektu ustawy nie jest rozwiązaniem nowym i opiera się na rozwiązaniu funkcjonującym już obecnie na podstawie ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego. Nie ma uzasadnienia dla regulowania takiego samego stanu faktycznego przepisami zawartymi w 2 różnych aktach prawnych. Powyższe wynika z zasady kompleksowości, która jest fundamentalną zasadą techniki prawodawczej określającą, że ustawa powinna wyczerpująco regulować daną dziedzinę spraw, unikając rozproszenia przepisów (§ 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej").
35.	art. 43 ust. 3	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	Uwaga o charakterze redakcyjnym nawiązująca do przepisów ustawy z 11 września 2019 - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, z późn. zm.). W postępowaniach o udzielenie zamówienia jedynie wykonawca składa wnioski o	Uwaga uwzględniona

			dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub ofertę (w tym ofertę wstępną, ofertę podlegającą negocjacjom, ofertę dodatkową i ofertę ostateczną) oraz uczestniczy w negocjacjach lub dialogu, natomiast uczestnik konkursu bierze udział wyłącznie w konkursie (w tym składa wniosek o dopuszczenie do udziału w konkursie). W związku z tym, właściwe wydaje się oddzielenie w art. 43 ust. 3 Projektu norm w zakresie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i konkursu i uregulowanie w pierwszym punkcie normy odnoszącej się wyłącznie do postępowania o udzielenie zamówienia publicznego a przeniesienie do kolejnego punktu normy dotyczącej odrzucenia wniosku o dopuszczenie do udziału w konkursie wykonawcy lub uczestnika konkursu wykluczonego na podstawie ust. 1, nie zapraszania go do złożenia pracy konkursowej lub nie przeprowadzania oceny jego pracy konkursowej, odpowiednio do procedury stosowanej do przeprowadzenia konkursu oraz etapu prowadzonego konkursu.	
36.	Tytuł rozdziału 3 Projektu	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	Tytuł rozdziału 3 „Organy stosujące środki ograniczające” może wprowadzać w błąd. Może on sugerować, że każdy środek ograniczający jest stosowany przez organy wskazane w tym rozdziale. Tymczasem unijny środek ograniczający w postaci zakazu udzielania lub dalszego wykonywania zamówień publicznych lub koncesji, o którym mowa w art. 5k ust. 1 rozporządzenia Rady (UE) nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie, podobnie jak krajowy środek ograniczający w postaci wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu, o którym mowa w art. 6 pkt 4 Projektu, jest stosowany nie przez ministra właściwego do spraw gospodarki, ale przez zamawiających w konkretnych, prowadzonych przez nich postępowaniach o udzielenie zamówienia albo o zawarcie umowy koncesji bądź w konkursach (np. przybiera postać odrzucenia oferty), a także w stosunku do konkretnych zawartych przez nich umów (np. polega na złożeniu przez zamawiającego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy lub poinformowaniu kontrahenta o jej nieważności). Ustawa w szczególności nie precyzuje, jakimi środkami czy metodami minister właściwy do spraw gospodarki miałby oddziaływać na wykonywanie zamówień publicznych lub koncesji. Kompetencja ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawach ograniczeń dotyczących zamówień lub koncesji wydaje się sprowadzać do wykonywania kompetencji, o których mowa w art. 46 i art. 47 ust. 1 pkt 3 lit. h Projektu, tj. zadań informacyjno-sprawozdawczych oraz stosowania odstępstw od zakazu udzielenia i wykonywania zamówień i koncesji. Dlatego proponuje się rozdziałowi 3 nadać tytuł „Organy właściwe w sprawach stosowania środków ograniczających”, który nie wskazuje definitywnie na to, kto stosuje środki ograniczające (czy organ właściwy w sprawach stosowania środków ograniczających czy też inny podmiot, którego aktywność w tym zakresie jest jedynie monitorowana i	Uwaga nieuwzględniona Pojęcie „organy właściwe” jest związane z przepisami unijnymi. Rozdział dotyczy także stosowania krajowych środków ograniczających.

			korygowana przez taki organ). Nazwa ta wydaje się uzasadniona również w świetle brzmienia zdania wstępnego art. 44 Projektu.	
37.	art. 44	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	Z katalogu organów krajowych zaangażowanych w stosowanie środków ograniczających UE zawartego w uzasadnieniu do art. 44 Projektu należałoby wykreślić Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, który zgodnie ze zaktualizowanymi przepisami Projektu nie jest już organem właściwym w sprawach ograniczeń dotyczących wykonywania zamówień publicznych lub koncesji.	Uwaga uwzględniona
38.	art. 44 pkt 3	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	Nie jest zrozumiałe, dlaczego w art. 44 pkt 3 Projektu kompetencje ministra właściwego do spraw gospodarki w obszarze ograniczeń dotyczących zamówień publicznych i koncesji zostały zawężone tylko do spraw ograniczeń dotyczących wykonywania zamówień lub koncesji, tj. zostały wyłączone z zakresu jego kompetencji sprawy ograniczeń dotyczących zakazu udzielania zamówień i koncesji. Taki ograniczony zakres wydaje się nie być spójny z treścią art. 47, w którym przewiduje się, że zadania przewidziane dla organów krajowych w sprawach odstępstw od zakazów określonych w środkach ograniczających Unii Europejskiej, na warunkach wskazanych w przepisach je wprowadzających, wykonuje m.in. minister właściwy do spraw gospodarki – w sprawach odstępstw od zakazu udzielenia i wykonywania zamówień i koncesji (ust. 1 pkt 3 lit. h); a przepis ten stosuje się odpowiednio do krajowych środków ograniczających, o których mowa w art. 5 oraz art. 6 pkt 1,2 i 4 (ust.4).	Uwaga nieuwzględniona Przepisy dotyczące ograniczeń w udzielaniu zamówień publicznych znajdują się w obowiązującej ustawie o środkach ograniczających, nie przewidują one dodatkowych obowiązków dla organów w związku z udzieleniem odstępstwa. To na wykonawcy powinien spoczywać obowiązek udowodnienia, że nie podlega wyłączeniu z postępowania.
39.	art. 47 ust. 3 i 4	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	Dodatkowo, mając na względzie wskazywany wyżej art. 47 ust. 3 i 4 Projektu należy zwrócić uwagę, że nie jest jasne skąd zamawiający ma czerpać wiedzę, że decyzja o zastosowaniu odstępstwa od zakazów określonych w środkach ograniczających Unii Europejskiej została wydana. Brakuje regulacji odnoszących się do obowiązku upublicznienia okoliczności uprawomocnienia się takiej decyzji np. na liście prowadzonej przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, o której mowa w art. 7 Projektu. Może to prowadzić do stanu niepewności, od którego momentu wydanie takiej decyzji powinno mieć wpływ na udzielanie zamówienia publicznego czy przeprowadzenie konkursu. Projekt nie wskazuje na obowiązek dla ministra gospodarki, aby ten po wydaniu decyzji wystąpił o zmianę wpisu na liście.	Uwaga nieuwzględniona Decyzja o zastosowaniu odstępstwa od zakazów określonych w środkach ograniczających ma charakter indywidualny i obowiązuje od wskazanego w niej dnia. Podmiot, wobec którego została wydana, może ją dołączyć do dokumentacji przystępując do postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu. Zamawiający, jeśli nie zostanie mu przedłożona decyzja o zastosowaniu odstępstwa, podejmuje działania w oparciu o informacje zawarte na liście prowadzonej przez ministra właściwego do spraw gospodarki.
40.	art. 49 pkt 3	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	W zakresie art. 49 pkt 3 projektu (wcześniejszy art. 16) UKNF wskazuje, że w aktualnej wersji projektu pojawiła się różnica mający prawdopodobnie charakter błędu redakcyjnego, polegającego na usunięciu sformułowania „które są instytucjami obowiązanyymi”. Brzmienie przepisu zaproponowane przez UKNF przy piśmie z 16 lipca 2025 r. było następujące: „Komisja Nadzoru Finansowego - w odniesieniu do podmiotów przez nią nadzorowanych, które są instytucjami obowiązanyymi w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu”.	Uwaga uwzględniona

41.	art. 49 ust. 2	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	Dodanie ust. 2 w art. 49 projektu w brzmieniu: „Generalny Inspektor Informacji Finansowej oraz Komisja Nadzoru Finansowego przekazują informacje i dokumenty, w tym chronione na podstawie odrębnych ustaw, pozyskane w toku kontroli, o której mowa w ust. 1, właściwemu naczelnikowi urzędu celno-skarbowego, jeżeli mogą stanowić podstawę wszczęcia postępowania w sprawie nałożenia kary, o której mowa w art. 54 lub art. 55.”.	Uwaga uwzględniona
42.	art. 49	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	Dodanie ust. 3 w art. 49 projektu w brzmieniu: „Naczelnik urzędu celno-skarbowego przekazuje odpowiednio Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej lub Komisji Nadzoru Finansowego informacje o wyniku postępowania wszczętego w wyniku przekazania informacji lub dokumentów, o których mowa w ust. 2, wraz z odpisem decyzji kończącej postępowanie, albo informacje, że postępowanie nie zostanie wszczęte”.	Uwaga uwzględniona
43.	art. 54 w zw. z art. 58 i art. 60	KWRiST – Związek Powiatów Polskich	Pytanie czy w np. w przypadku JST odpowiedzialność administracyjną będą ponosić JST czy również osoby zarządzające/dysponujące środkami. Jeżeli tak to w art. 60 powinna być przyjęta dodatkowa przesłanka odstąpienia od nałożenia kary, w przypadku gdy udział danej osoby w naruszeniu zakazu lub niedopełnieniu obowiązku miał znikomy charakter.	Uwaga wyjaśniona Projekt zawiera regulację, zgodnie z którą w szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy waga naruszenia krajowych środków ograniczających jest znikoma, właściwe organy mogą, w drodze decyzji, odstąpić od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej.
44.	art. 58	KWRiST – Związek Powiatów Polskich	Wnosimy o zniesienie albo zmniejszenie dolnej granicy kary. Obecnie organ będzie miał możliwość albo odstąpić od wymierzenia kary albo od razu nałożyć karę w wysokości nie niższej niż 10 tys. zł, nawet jeżeli okoliczności nie będą uzasadniały nałożenia aż tak wysokiej kary.	Uwaga uwzględniona Analogiczne uwagi zgłaszane były w ramach uzgodnień międzyresortowych, przepis został zmodyfikowany poprzez usunięcie dolnej granicy kary.
45.	art. 61 ust. 3	KWRiST – Związek Powiatów Polskich	Próg niepodlegania odpowiedzialności karnej jest bardzo niski. W uzasadnieniu do projektu ustawy nie wskazano czym uzasadniano tak niską kwotę. Tymczasem skazanie w postępowaniu karnym, w przypadku pracowników samorządowych oraz członków organów ma daleko idące skutki w postaci utraty miejsca pracy czy utraty biernego prawa wyborczego.	Uwaga nieuwzględniona Wartością chronioną w projekcie ustawy jest porządek publiczny i bezpieczeństwo narodowe, któremu służyć ma przeciwdziałanie w obchodzeniu sankcji, a szczególnie przez podmioty publiczne i osoby realizujące funkcje publiczne. Z tego względu próg karalności został określony jak dla wszystkich innych przestępstw.
46.	Uwaga ogólna	Generalny Inspektor Informacji Finansowej	Ponadto należy zauważyć, że w obszarze kontroli realizowanych przez Generalnego Inspektora, wprowadzenie w życie proponowanych zmian spowoduje, że zakres przedmiotowy kontroli zostanie znacząco poszerzony. W przypadku kontroli prowadzonej przez Naczelników UCS, to poszerzenie jest kompensowane faktem, że kontrole tego organu nie podlegają ograniczeniom z <i>ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców</i> . W przypadku kontroli Generalnego Inspektora, takie ograniczenia są obecne i wraz z poszerzeniem zakresu przedmiotowego obszaru kontroli Generalnego Inspektora, w związku z projektowanymi zmianami, ograniczenia	Uwaga nieuwzględniona Wprowadzono regulację, zgodnie z którą Generalny Inspektor Informacji Finansowej udostępnia naczelnikowi urzędu celno-skarbowego informacje i dokumenty pozyskane w toku kontroli prowadzonych na podstawie odrębnych ustaw. W związku z tym nie ma potrzeby wprowadzania zmian w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz

			te utrudnią, a w wybranych przypadkach uniemożliwią, ustalanie prawdziwego i pełnego stanu faktycznego w kontrolach sankcyjnych. W związku z powyższym proponuję zwiększenie zasobów kontrolnych Generalnego Inspektora (o czym w ostatniej części pisma – zestawienie lp.28) oraz zwracam się z prośbą o zgłoszenie do ww. projektu zmian przepisów ustawy - <i>Prawo przedsiębiorców</i> oraz <i>ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu</i> obejmujących: nadanie art. 146 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu następującego brzmienia: „W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do kontroli stosuje się przepisy rozdziału 5 z wyłączeniem art. 47-49, art. 55, art. 55a i art. 59 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - <i>Prawo przedsiębiorców</i>.”. dodanie do art. 62 ustawy - Prawo przedsiębiorców ust. 3 w brzmieniu: „3. Przepisów art. 47-49, art. 55, art. 55a i art. 59 nie stosuje się do kontroli prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 3 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.”. Wyłączenie stosowania ww. przepisów ustawy - <i>Prawo przedsiębiorców</i> do kontroli wykonywania przez instytucje obowiązane obowiązków w zakresie przestrzegania środków ograniczających uzasadnione jest specyfiką podlegających kontroli obowiązków. Ograniczenia prowadzenia czynności kontrolnych określone w ww. przepisach w sposób negatywny wpływają na możliwość efektywnego wykonywania przez Generalnego Inspektora czynności kontrolnych w odniesieniu do obowiązków mających kluczowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania Rzeczypospolitej Polskiej. Powyższą tezę o negatywnym wpływie ograniczeń wynikających z ww. przepisów ustawy - <i>Prawo przedsiębiorców</i> na skuteczność kontroli prowadzonej przez Generalnego Inspektora, potwierdza fakt, że inne organy wskazane w art. 16 projektowanej ustawy (KNF, UCS), nie są związane ograniczeniami określonymi w przepisach ustawy - <i>Prawo przedsiębiorców</i>.	finansowaniu terroryzmu ani ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – <i>Prawo przedsiębiorców</i> .
47.	Uwaga ogólna	Generalny Inspektor Informacji Finansowej	W kontekście zgłoszonej w ww. piśmie uwagi nr 3, dotyczącej ograniczonych możliwości przekazywania informacji lub dokumentów przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, podtrzymuję konieczność doprecyzowania art. 105 ust. 3 pkt 4 tej ustawy. Ponadto przychylam do uwagi zgłoszonej przez KNF dotyczącej konieczności uzupełnienia projektowanej regulacji o przepisy dające podstawę prawną do przekazywania przez GIIF lub KNF informacji lub dokumentów do naczelników urzędów celno-skarbowych po przeprowadzonych przez te organy kontrolach, o których mowa w art. 16 projektu ustawy, celem wszczęcia przez nich postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej na podmiot kontrolowany. Jednocześnie deklaruję gotowość uzgodnienia kwestii możliwości zwiększenia zasobów kadrowych w Departamencie Informacji Finansowej Ministerstwa Finansów	Uwaga uwzględniona

			tj. komórce wyodrębnionej w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych (o której mowa w art. 12 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu), na potrzeby realizacji przez Generalnego Inspektora nowych zadań kontrolnych wynikających z projektowanej ustawy, z właściwymi komórkami Ministerstwa Finansów.	
48.	Uwaga ogólna	NSZZ Solidarność	Projekt w obecnym brzmieniu budzi liczne uzasadnione wątpliwości, szczególnie w zakresie proponowanych w projekcie ustawy rozwiązań wykraczających poza zakres przedmiotowy Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2024/1226 z 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy UE 2018/1673. Wprowadzane w projekcie dodatkowe krajowe środki ograniczające przyznają władzy publicznej daleko idące kompetencje do cenzurowania treści chronionych prawnie zarówno w ramach wolności słowa jak i wolności prasy.	Uwaga nieuwzględniona Wyjaśnienia przyczyny wydania projektu zostały szeroko opisane w uzasadnieniu. Projektowana regulacja przewiduje wprowadzenie środków ograniczających UE w wyniku implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2024/1226. Ponadto projekt wprowadza krajowe środki ograniczające które mają charakter uzupełniający i komplementarny wobec środków ograniczających stosowanych przez UE. Ustawa określa podmioty, wobec których środki te mogą zostać zastosowane, przesłanki dokonania wpisu, rodzaje oraz zakres środków ograniczających, jakie może zastosować właściwy organ, a także procedurę wpisu na listę prowadzoną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.
49.	Uwaga ogólna	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	Projektowana ustawa w zakresie swojej regulacji ma wdrażać postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 (Dz. U. UE. L. z 2024 r. poz. 1226) - dalej: dyrektywa 2024/1226. Jak wynika z treści tego aktu w kontekście zamówień publicznych państwa członkowskie mają obowiązek wdrożenia art. 3 ust. 1 lit. d dyrektywy 2024/1226. Z przepisu tego wynika, że państwa członkowskie zapewniają, aby przestępstwo stanowiła realizacja transakcji z państwem trzecim, organami państwa trzeciego lub podmiotami lub organami będącymi własnością, bezpośrednio lub pośrednio, państwa trzeciego lub organów państwa trzeciego, lub kontrolowanymi przez państwo trzecie lub przez organy państwa trzeciego, lub kontynuowanie takich transakcji, w tym zawieranie lub dalsze wykonywanie umów w sprawie zamówienia publicznego lub koncesji, w przypadku gdy zakaz lub ograniczenie takiego czynu stanowi unijny środek ograniczający. Implementacja do polskiego porządku prawnego odpowiedzialności karnej osób fizycznych w odniesieniu do naruszeń środków ograniczających Unii Europejskiej określonych w art. 3 oraz art. 5 dyrektywy 2024/1226, jak wskazuje się w uzasadnieniu	Uwaga uwzględniona

			Projektu jest dokonywana poprzez przepisy rozdziału 7 zatytułowanego Przepisy karne, a jak wynika z tabeli korelacji wdrożenie przepisu następuje w art. 33. W związku z powyższym, co wynika również z uzasadnienia do Projektu, projektowane regulacje dotyczące krajowych środków ograniczających w kontekście zamówień publicznych nie stanowią wdrożenia prawa Unii Europejskiej. Z Projektu oraz odwróconej tabeli zgodności wynika, że stanowią one przepisy krajowe, które nie są regulowane w innych aktach normatywnych. Stosownie do art. 1 ust. 2 (błąd w numeracji - powinno być ust. 3) Projektu, przepisy ustawy co do zasady nie będą miały zastosowania do spraw związanych ze szczególnymi środkami ograniczającymi, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2025 r. poz. 644) stosowanych wobec osób i podmiotów wskazanych na liście, o której mowa w art. 120 ust. 1 tej ustawy, a także do spraw związanych z osobami i podmiotami dysponującymi środkami finansowymi, funduszami oraz zasobami gospodarczymi w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy (Dz. Urz. UE. L z 2006 134 z 20.05.2006, str. 1, z późn. zm.) lub rozporządzenia Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających (Dz. Urz. UE. L 078 z 17.03.2014, str. 6, z późn. zm.), o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514). Skoro intencją projektodawcy jest wprowadzenie regulacji dotyczących „krajowych środków ograniczających”, m.in. dla spraw z zakresu zamówień publicznych, które nie są regulowane w innych aktach normatywnych, projektowane przepisy powinny być zupełne i precyzyjne co do zakresu regulacji (zwłaszcza, że dotyczą one działań o charakterze sankcyjnym) oraz wzajemnie spójne, a także spójne z systemem prawa, do którego się odnoszą. Tymczasem ani z Projektu ani z uzasadnienia do Projektu nie wynika, do jakich środków ograniczających w zakresie zamówień publicznych i koncesji przepisy tego Projektu odnoszą się, w jakich aktach prawnych te środki zostały przewidziane.	
50.	Uwaga ogólna	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	Projekt nie rozstrzyga w sposób wyczerpujący sytuacji intertemporalnych, w szczególności w odniesieniu do kwestii związanych z nakładaniem kar pieniężnych.	Uwaga uwzględniona
51.	Uwaga ogólna	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	Wątpliwości UKNF budzi również fakt, że w projekcie ustawy nie zostały zawarte przepisy zmieniające lub uchylające przepis art. 143c ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej odnoszący się do przeprowadzania przez KNF i GIIF kontroli przestrzegania środków ograniczających określonych w rozporządzeniu 765/2006, rozporządzeniu	Uwaga uwzględniona Dokonano modyfikacji brzmienia art. 143c ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej.

			269/2014, rozporządzeniu 833/2014 oraz w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego. Zgodnie z art. 16 pkt 2 i 3 projektu ustawy, KNF i GIIF sprawują kontrolę przestrzegania środków ograniczających. W zakres tych środków wchodzi m.in. środki ograniczające Unii Europejskiej, do których należą środki określone w rozporządzeniu 765/2006, rozporządzeniu 269/2014 oraz rozporządzeniu 833/2014. Mając na względzie powyższe, brak uchylecia lub modyfikacji art. 143c ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej spowoduje funkcjonowanie dwóch podstaw prawnych do sprawowania kontroli, która swoim zakresem przedmiotowym obejmuje unijne środki ograniczające określone w rozporządzeniu 765/2006, rozporządzeniu 269/2014 oraz rozporządzeniu 833/2014.	
52.	Uwaga ogólna	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	W ocenie UKNF należy również ponownie rozważyć relację pomiędzy art. 1 ust. 2 pkt 2 projektu a art. 143c ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej² (dalej: uKAS) oraz przepisami ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego³ (dalej: ustawa z 13 kwietnia 2022 r.). Projektodawca nie zakłada modyfikacji art. 143c uKAS dotyczącego sprawowania m.in. przez Komisję Nadzoru Finansowego (dalej: KNF) kontroli przestrzegania środków ograniczających określonych w rozporządzeniu 765/2006⁴, rozporządzeniu 269/2014⁵, rozporządzeniu 833/2014⁶ oraz w ustawie z 13 kwietnia 2022 r. W ocenie UKNF utrzymanie obecnego brzmienia art. 143c uKAS spowoduje wprowadzenie do obrotu prawnego dwóch podstaw prawnych odnoszących się do sprawowania przez KNF kontroli w zakresie unijnych środków ograniczających nałożonych na Rosję i Białoruś. Modyfikacja art. 143c uKAS mogłaby polegać na skreśleniu we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazów: „w rozporządzeniu 765/2006, rozporządzeniu 269/2014, rozporządzeniu 833/2014 oraz”. Jednocześnie UKNF wskazuje, że nieuwzględnienie powyższych uwag w znaczącym stopniu utrudni realizację przewidzianych w projekcie zadań dla KNF w obszarze środków ograniczających.	Uwaga uwzględniona
53.	Uwaga ogólna	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	W projekcie należy także zweryfikować wewnętrzne odesłania (zob. przykładowo art. 81 pkt 3 projektu – przepis odsyła do nieistniejącego art. 46 ust. 1 pkt 1 projektu).	Uwaga uwzględniona
54.	OSR	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	Opis czynu zabronionego zawarty w OSR na str. 3 (czynu polegającego na realizacji transakcji z państwem trzecim, organami państwa trzeciego lub podmiotami lub organami będącymi własnością, bezpośrednio lub pośrednio, państwa trzeciego lub organów państwa trzeciego, lub kontrolowanymi przez państwo trzecie lub przez organy państwa trzeciego, lub kontynuowanie takich transakcji, w tym zawieranie lub dalsze wykonywanie umów w sprawie zamówienia publicznego lub koncesji, w	Uwaga uwzględniona

			przypadku gdy zakaz lub ograniczenie takiego czynu stanowi unijny środek ograniczający stanowiły przestępstwo) powinien być dostosowany do treści zaktualizowanego art. 61 ust. 1 pkt 3 Projektu, w szczególności poprzez wykreślenie wyrażenia: „w tym zawieranie lub dalsze wykonywanie umów w sprawie zamówienia publicznego lub koncesji”.	
55.	OSR pkt 6	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	Dodatkowo UKNF zwraca się z prośbą o uwzględnienie w dokumencie – Ocena Skutków Regulacji (OSR), w sekcji 6 OSR – Wpływ na sektor finansów publicznych, 2 etatów dla Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (w zał. do niniejszego pisma UKNF przekazuje zestawienie szacowanych kosztów do OSR). Ich utworzenie jest niezbędne w związku z przypisaniem KNF zadania kontrolnego, wynikającego z art. 49 pkt 3 projektu. Na podstawie projektowanych przepisów zmianie ulegnie zakres przedmiotowy kontroli KNF w obszarze przestrzegania środków ograniczających, który stosownie do art. 130 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, a także art. 143c pkt 2 uKAS, aktualnie obejmuje jedynie szczególne środki ograniczające związane z przeciwdziałaniem terroryzmowi i finansowaniu terroryzmu oraz środki ograniczające związane z agresją Federacji Rosyjskiej w Ukrainie. Natomiast projektowane przepisy spowodują, że zakres przedmiotowy kontroli obejmie wszystkie unijne środki ograniczające, w tym liczne programy sankcyjne dotyczące poszczególnych państw, jak i inne sankcje autonomiczne Unii Europejskiej, np. związane ze zwalczaniem cyberataków.	Uwaga uwzględniona
56.	OSR – część dotycząca wpływu na JST	KWRiST – miasto Częstochowa	Wnosimy o uzupełnienie OSR o szczegółową analizę skutków regulacji dla JST, w tym skutków finansowych i organizacyjnych. W OSR skutki dla JST zostały potraktowane marginalnie, mimo że JST są istotnym uczestnikiem rynku zamówień publicznych i realizacji usług użyteczności publicznej.	Uwaga nieuwzględniona Skutki nowej regulacji nie będą dotyczyć bezpośrednio kompetencji działania JST.
57.	OSR pkt 4	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	Z pkt 4 OSR wynika, że regulacje przewidziane w Projekcie będą oddziaływały na działalność Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Nie zostało jednak opisane na czym będzie polegało potencjalne przyszłe zaangażowanie pracowników Urzędu Zamówień Publicznych w związku z dodatkowymi kompetencjami przyznanymi Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych ani nie zostały wyliczone koszty z tym związane. Z OSR nie wynika również, jakie będą źródła finansowania dodatkowego zaangażowania pracowników Urzędu Zamówień Publicznych. W związku z powyższym treść OSR wymaga uzupełnienia.	Uwaga bezprzedmiotowa
58.	OSR	Generalny Inspektor Informacji Finansowej	Zwiększenie zasobów kontrolnych w Departamencie Informacji Finansowej Ministerstwa Finansów tj. komórce wyodrębnionej w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych (o której mowa w art. 12 ust. 2 <i>ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu</i>) do na potrzeby realizacji nowych zadań kontrolnych przez Generalnego Inspektora wynikających z projektowanej ustawy	Uwaga uwzględniona

Należy zwiększyć zasoby kadrowe ww. komórki w obszarze kontroli na potrzeby realizacji zadań wskazanych w projektowanej ustawie. W związku z tym proponuję dodanie w sekcji 6 OSR „Wpływ na sektor finansów publicznych” w podsekcji „Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń” następującej treści:
„Przewiduje się potrzebę utworzenia dodatkowych etatów w Departamencie Informacji Finansowej Ministerstwa Finansów obsługującego Generalnego Inspektora Informacji Finansowej w zakresie jego zadań, w tym w obszarze kontroli.”
Przeprowadzone analizy pracochłonności nowych obszarów kontroli oraz skutki wprowadzenia bardziej zaawansowanych analiz na potrzeby typowania podmiotów do kontroli, pozwoliły na określenie kosztów zgodnie z poniższą tabelą.

Opis	kwota miesięcznie	kwota rocznie (w 2025)	kwota rocznie (w kolejnych latach)
wysokość miesięcznego wynagrodzenia dla 1 os. § 4020	10 488 zł	125 855 zł	125 855 zł
dodatek stażowy 17% §4020	1 783 zł	21 395 zł	21 395 zł
3% odpis na jednorazowe wypłaty obligatoryjne (nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne) § 4020	368 zł	4 417 zł	4 417 zł
3% fundusz nagród §4020	379 zł	4 550 zł	4 550 zł
Wynagrodzenie miesięczne w 2025 r. - suma na 1 os.	13 018 zł	156 217 zł	156 217 zł
dodatkowe wynagrodzenie roczne (DWR) §4040			13 278 zł
Wynagrodzenie + DWR	13 018 zł	156 217 zł	169 495 zł

			Składki ZUS	2 114 zł	25 370 zł	27 526 zł
			Składki na Fundusz Pracy	319 zł	3 827 zł	4 153 zł
			Wynagrodzenie miesięczne i pochodne w 2025 r. - razem na 1 os.	15 451 zł	185 414 zł	201 174 zł
			kwota na pierwsze wyposażenie i utrzymanie stanowiska pracy w pierwszym roku		6 000 zł	
			kwota na utrzymanie stanowiska pracy w następnych latach			4 000 zł
			razem	15 451 zł	191 414 zł	205 174 zł
			Liczba osób	2	2	2
			Uposażenie z pochodnymi i wyposażenie - SUMA	30 902 zł	382 828 zł	410 348 zł
			Inne	Miesięcznie 2025 r.	2025 r.	2026 r. i kolejne lata
			Składki na ubezpieczenie zdrowotne	2 343,00 zł	28 119,00 zł	30 509,00 zł
			Wpłaty PPK	1 041,00 zł	12 497,00 zł	13 560,00 zł

			Do obliczeń przyjęto liczbę 2 nowych etatów. Przyjęta kwota bazowa to 2759,97 zł, a przyjęty mnożnik kwoty bazowej to 3,8. Do obliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne przyjęto: 2025 r. – 156 217zł x 0,09 x 2; 2026 r. 169 495 zł x 0,09 x 2. Do obliczenia wpłat na PPK przyjęto: 2025 r. - 156 217zł x 0,04 x 2; 2026 r. - 169 495 zł x 0,04 x 2. W zakresie PPK i ubezpieczenia zdrowotnego miesięczne kwoty uzyskano poprzez podzielenie powyższych wyników przez 12. Dokonując podsumowania kosztów nowych etatów (suma kwot z komórek zaznaczonych na czerwono), ich całość powinna wynieść w 2025 r. – 423 444 zł, a w kolejnych latach 454 417 zł. Dochody obejmują wpłaty do ZUS, NFZ, FS, FP oraz podatek dochodowy (budżet państwa) w wysokości 12% od podstawy opodatkowania tj. wynagrodzenia wraz z ewentualnym wynagrodzeniem rocznym.”.	
--	--	--	---	--

**Zestawienie uwag zgłoszonych w toku konsultacji publicznych dotyczących
projektu ustawy o środkach ograniczających (UC92)**

A. Uwagi do tekstu projektu ustawy				
Lp.	Przedmiot uwagi	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Ministra Spraw Zagranicznych
1.	art. 1	Związek Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce	Wskazujemy, iż w art. 1 Projektu ustawy dwukrotnie występuje ust. 2 - „2. Ustawa określa także: (...)”, „2. Ustawy nie stosuje się do spraw związanych: (...)”. W związku z powyższym postulujemy o zmianę art. 1 ust. 2 rozpoczynającego się od słów: „2. Ustawy nie stosuje się do spraw związanych: (...)” w ten sposób, że ustęp ten oznaczony zostanie jako ustęp 3.	Uwaga uwzględniona
2.	art. 2 ust. 2	Polska Izba Ubezpieczeń	Nie odnajdujemy w projekcie ustawy o środkach ograniczających przepisów, w których definicja finansowania lub pomocy finansowej, zawarta w art. 2 ust. 2 Projektu, zostałyby zastosowane. Powyższe budzi wątpliwości dotyczące zasadności wprowadzania tej definicji do projektu Ustawy. Pojawiają się jedynie przepisy dotyczące finansowania terroryzmu oraz finansowania proliferacji (rozprzestrzeniania broni masowego rażenia) w odniesieniu do właściwości Generalnego Inspektora Informacji Finansowej. Proponujemy wykreślenie art. 2 pkt. 2 Projektu.	Uwaga bezprzedmiotowa W obecnym brzmieniu projektu brak jest definicji finansowania lub pomocy finansowej. Jednocześnie wyjaśniam, że na skutek uwag m.in. Ministra Finansów, zgłoszonych w toku uzgodnień międzyresortowych, art. 2 został zaktualizowany, a pojęcie środków finansowych doprecyzowane.
3.	art. 5 ust. 1	Związek Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce	Zgodnie z art. 2 pkt 4 lit. b) Projektu ustawy w skład krajowych środków ograniczających wchodzi środki o charakterze gospodarczym, o których mowa w art. 5. Przepis art. 5 Projektu ustawy w ust. 1 stanowi, iż Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, listę państw, z którymi czasowo zakazana jest lub ograniczona współpraca gospodarcza, w tym obrót wybranymi grupami towarów, tranzyt towarów przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, działalność inwestycyjna, świadczenie usług, prowadzenie rozliczeń finansowych i ubezpieczeń, mając na względzie bezpieczeństwo narodowe, w tym bezpieczeństwo publiczne lub kwestie dotyczące praw człowieka oraz racjonalność, celowość i szybkość reakcji na zmieniającą się sytuację polityczną na świecie. W ust. 2 art. 5 wskazano dane, jakie zawierać ma lista, o której mowa w ust. 1. Wskazujemy, iż Projekt ustawy nie zawiera dalszych przepisów odnoszących się do „środków o charakterze gospodarczym”, co może skutkować powstaniem problemów interpretacyjnych.	Uwaga uwzględniona
4.	art. 3 ust. 2 pkt 3	Związek Banków Polskich	Decyzję w sprawie wpisu na listę wydaje Szef Krajowej Administracji Skarbowej względem osób i podmiotów dysponujących środkami finansowymi i funduszami lub zasobami gospodarczymi, bezpośrednio lub pośrednio wspierających: 2) poważne naruszenia praw człowieka lub represje wobec społeczeństwa obywatelskiego i opozycji demokratycznej lub których działalność stanowi inne	Uwaga nieuwzględniona Mając na uwadze uszczegółowienie pojęć użytych w przedmiotowym akcie prawnym wskazuję, że dezinformacja rozumiana jest tutaj jako weryfikowalnie nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd

			poważne zagrożenie dla demokracji lub praworządności w państwach, o których mowa w pkt 1, lub Sformułowanie „obca ingerencja i manipulacja” jest nieostre i może budzić wątpliwości. Jest to pojęcie bardzo rozległe. Szerokie i nieostre przesłanki mogą prowadzić do arbitralnych decyzji i dawać pole do nadużyć.	(zmanipulowane) informacje, tworzone, przedstawiane i rozpowszechniane w celu uzyskania korzyści gospodarczych lub wprowadzenia w błąd opinii publicznej, które mogą wyrządzić szkodę publiczną. Przez obcą ingerencję i manipulację w środowisku informacyjnym rozumie się natomiast przeważnie niezgodny z prawem wzorzec zachowania, który zagraża lub może potencjalnie negatywnie wpłynąć na wartości, procedury i procesy polityczne. Takie działania mają charakter manipulacyjny, są prowadzone w sposób celowy i skoordynowany.
5.	art. 3 ust. 3	Związek Banków Polskich	3. Lista publikowana jest w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Szefa Krajowej Administracji Skarbowej. W jakiej formie Biuletyn będzie się pojawiał na stronie? Czy będzie możliwe jego zasubskrybowanie?	Uwaga wyjaśniona Zgodnie z obecnym brzmieniem projektu lista publikowana jest w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Lista aktualizowana jest na bieżąco. Dostęp do listy jest publiczny i bezpłatny.
6.	art. 5	Związek Banków Polskich	Art. 5. 1. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, listę państw, z którymi czasowo zakazana jest lub ograniczona współpraca gospodarcza, w tym obrót wybranymi grupami towarów, tranzyt towarów przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, działalność inwestycyjna, świadczenie usług, prowadzenie rozliczeń finansowych i ubezpieczeń, mając na względzie bezpieczeństwo narodowe, w tym bezpieczeństwo publiczne lub kwestie dotyczące praw człowieka oraz racjonalność, celowość i szybkość reakcji na zmieniającą się sytuację polityczną na świecie. 2. Lista zawiera dane obejmujące: 1) nazwę państwa; 2) sposób ograniczenia; 3) powód ograniczenia; 4) termin ograniczenia. Przepis nie precyzuje w jakim trybie lista miałaby podlegać zmianom i w jaki sposób miałaby być publikowana. Ponadto, przepis budzi szereg wątpliwości dot. ogólnego charakteru przesłanek, którymi powinna w takich sytuacjach kierować się RM. Jednocześnie, wprowadzane w ten sposób ograniczenia miałyby niezwykle daleko idące konsekwencje dla obywateli, w szczególności dla przedsiębiorców. W związku z tym, w szczególności w kontekście wymogów S66 ust. 1 i 2 Zasad Techniki Prawodawczej (Rozporządzenie Prezesa RM z dnia 20	Uwaga nieuwzględniona Podstawą wprowadzenia ograniczeń i zakazów jest ustawa. Przepis upoważniający został doprecyzowany m.in. poprzez wskazanie terminu wprowadzanych zakazów i nakazów oraz wskazania zakresu zakazu współpracy gospodarczej lub jej ograniczenia.

			czerwca 2002 r.), upoważnienie do wydania rozporządzenia w tym kształcie może być wadliwe.	
7.	art. 5	Polska Izba Przemysłu Chemicznego	Możliwość wprowadzenia czasowych, sektorowych krajowych środków ograniczających (art. 5). W ocenie Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego proponowane w art. 5 rozwiązania stanowią krok w dobrym kierunku i tworzą podstawy do znacznie skuteczniejszych interwencji w sytuacjach wymagających ochrony rynku krajowego, bezpieczeństwa dostaw oraz równowagi konkurencyjnej. Mechanizm ten może zwiększyć zdolność państwa do szybkiego reagowania na zagrożenia pochodzące spoza Unii Europejskiej, zarówno poprzez działania indywidualne, jak i sektorowe, bez konieczności oczekiwania na jednomyślne decyzje na poziomie UE. Wątpliwości interpretacyjne budzi jednak brak wskazania w ustawie, z czyjej inicjatywy Rada Ministrów może wydać rozporządzenie określające listę państw objętych ograniczeniami. Wnosimy o doprecyzowanie, czy intencją projektodawcy jest, aby inicjatywa w tym zakresie należała do ministra właściwego do spraw gospodarki. Ponadto, w odniesieniu do art. 5 ust. 2 pkt 2, zwracamy się z prośbą o doprecyzowanie, czy pojęcie „sposobu ograniczenia” obejmuje możliwość wskazania takich elementów, jak konkretne grupy towarów, usługi itd.	Uwaga wyjaśniona Zgodnie z obecnym brzmieniem przepisu upoważniającego, Rada Ministrów może określić na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych, w drodze rozporządzenia, państwa objęte krajowymi środkami ograniczającymi. Przepis został doprecyzowany m.in. poprzez wskazanie terminu wprowadzanych zakazów i nakazów oraz wskazanie zakresu zakazu współpracy gospodarczej lub jej ograniczenia.
8.	art. 5	Polska Izba Ubezpieczeń	Polska Izba Ubezpieczeń wskazuje na potencjalną sprzeczność projektowanych regulacji z art. 5 i dalszymi przepisami Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Środki ograniczające przewidziane w projektowanej ustawie wydają się obejmować „wszelkiego rodzaju produkty ubezpieczeniowe”, co wynika z definicji finansowania lub pomocy finansowej zawartej w art. 2 pkt. 2 projektowanej ustawy. Z kolei zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych zakład ubezpieczeń posiadający zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupach obejmujących ubezpieczenia obowiązkowe nie może odmówić zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, jeżeli w ramach prowadzonej działalności ubezpieczeniowej zawiera takie umowy ubezpieczenia. Należy w tym miejscu podkreślić, że ubezpieczenia obowiązkowe, takie jak OC komunikacyjne, mają na celu zapewnienie wsparcia finansowego osobom poszkodowanym w wyniku zdarzeń objętych ubezpieczeniem. Oznacza to, że w przypadku, gdy kierowca spowoduje wypadek lub kolizję, ubezpieczenie OC pokryje koszty naprawy uszkodzonego mienia oraz ewentualne koszty leczenia i inne straty poniesione przez poszkodowanych. Udzielanie tej ochrony jest w interesie ogółu – potencjalnych poszkodowanych, a nie w interesie ubezpieczonego sprawcy. Chodzi o zagwarantowanie, że poszkodowany będzie mógł zwrócić się ze swoimi roszczeniami	Uwaga częściowo uwzględniona W obecnym brzmieniu projektu brak jest definicji finansowania lub pomocy finansowej. Ustawa przewiduje objęcie zakazem współpracy gospodarczej lub jej ograniczenie, w zakresie działalności inwestycyjnej, świadczenia usług, prowadzenia rozliczeń finansowych i ubezpieczeń. Przepis upoważniający został doprecyzowany.

			do podmiotu wypłacalnego, profesjonalnie zajmującego się sprawną obsługą roszczeń. Natomiast odmawiając zawarcia ww. umowy, de facto pozostawiamy sprawcę bez koniecznego ubezpieczenia, a innych uczestników obrotu, bez ochrony przewidzianej ustawowo. Wobec tego, zapewniając zgodność z projektowanymi przepisami i odmawiając zawarcia umowy ubezpieczenia OC z osobą wpisaną na listę, o której mowa w art. 3 ust. 1 projektowanej ustawy, zakład ubezpieczeń naruszałby przepisy ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Przepisy dotyczące obowiązkowego ubezpieczenia OC nie przewidują również możliwości jednostronnego rozwiązania umowy w przypadku zidentyfikowania, że umowa została zawarta z osobą wpisaną na taką listę.	
9.	art. 7 - uwaga ogólna	Polska Izba Przemysłu Chemicznego	Mając na uwadze praktyczne aspekty egzekwowania sankcji, Polska Izba Przemysłu Chemicznego podtrzymuje postulat rozważenia utworzenia systemowego rozwiązania w postaci rejestru (bazy danych) wspierającego organy zaangażowane w kontrolę i egzekwowanie środków ograniczających. Rejestr taki mógłby obejmować informacje dotyczące podmiotów objętych sankcjami, a także dane umożliwiające identyfikację rzeczywistego pochodzenia produktów, w tym kraju i podmiotu, który dany produkt wytworzył. Narzędzie to mogłoby w istotny sposób wspierać działania służb, w szczególności na granicach, oraz zwiększać skuteczność przeciwdziałania obchodzeniu sankcji. W tym kontekście należy wskazać, że przewidziana w art. 7 projektu ustawy lista osób i podmiotów objętych krajowymi środkami ograniczającymi, prowadzona przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej i publikowana w Biuletynie Informacji Publicznej, stanowi ważny element systemu sankcyjnego. W ocenie PIPC lista ta mogłaby stanowić punkt odniesienia dla dalszych rozwiązań informacyjnych o charakterze komplementarnym, przy czym dla zapewnienia ich użyteczności operacyjnej zasadne byłoby rozważenie uzupełnienia zakresu danych o informacje o deklarowanym kraju pochodzenia oraz producencie towaru, w zakresie niezbędnym do skutecznego przeciwdziałania obchodzeniu środków ograniczających.	Uwaga nieuwzględniona Lista osób lub podmiotów objętych krajowymi środkami ograniczającymi publikowana jest w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Lista aktualizowana jest na bieżąco. Dostęp do listy jest publiczny i bezpłatny. Tak zaproponowane rozwiązanie funkcjonuje aktualnie w związku z wydawanymi przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych decyzjami na podstawie ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.
10.	art. 7 ust. 1	Związek Banków Polskich	Art. 7. 1. W przypadku zastosowania krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 2 pkt 4 lit. a tiret pierwsze i drugie, może zostać ustanowiony zarząd w celu przejęcia na rzecz Skarbu Państwa lub podmiotu innego niż Skarb Państwa własności środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych należących do osoby albo podmiotu wpisanych na listę, zwanego dalej „przejęciem własności”, jeżeli jest to niezbędne dla ochrony ważnego interesu publicznego, ochrony interesu ekonomicznego państwa lub ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa państwa. Przepis ten umożliwia daleko idącą ingerencję w prawo własności, dlatego musi spełniać wysokie standardy konstytucyjne i międzynarodowe. Tego rodzaju akt administracji powinien być w każdym wypadku możliwy do zaskarżenia do sądu administracyjnego.	Uwaga nieuwzględniona W aktualnej wersji projektu przepisy dotyczące zarządu w celu przejęcia własności zostały doprecyzowane. W przypadku zastosowania krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w ustawie, może zostać ustanowiony tymczasowy zarząd przymusowy w celu przejęcia na rzecz Skarbu Państwa lub podmiotu innego niż Skarb Państwa własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych należących do osoby albo podmiotu wpisanych na listę, jeżeli jest to niezbędne dla ochrony ważnego interesu publicznego lub ochrony

				interesu ekonomicznego państwa, gdy jest to niezbędne dla zapobieżenia bezpośredniemu i poważnemu zagrożeniu dla bezpieczeństwa gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej lub ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa państwa. Obszerne wyjaśnienia na temat zarządu zostały przedstawione w uzasadnieniu do projektu.
11.	art. 7 ust. 6 pkt 4	Związek Banków Polskich	6. W decyzji o przejęciu własności określa się: 4) podmiot, na rzecz którego następuje przejęcie własności. Uzasadnione jest doprecyzowanie kryteriów wyboru podmiotu przejmującego. W obecnym kształcie przepis może pozwalać na swobodny (dowolny) wybór tego rodzaju podmiotu.	Uwaga nieuwzględniona Przejęcie własności następuje w drodze decyzji ministra właściwego do spraw gospodarki, wydanej w okresie, na który zarząd w celu przejęcia własności został ustanowiony. Projekt przewiduje, iż w przypadku gdy przejęcie własności ma nastąpić na rzecz podmiotu innego niż Skarb Państwa, podmiot, na rzecz którego ma nastąpić przejęcie własności wyraża zgodę na przejęcie własności.
12.	art. 12 i 14	Polska Izba Ubezpieczeń	W zakresie art. 12 i art. 14 (określenie podziału kompetencji pomiędzy różnymi organami krajowymi wdrażającymi środki ograniczające i realizującymi zadania w zakresie odstępstw od stosowania środków ograniczających) PIU zwraca uwagę, że podział kompetencji dotyczący wdrażania środków ograniczających pomiędzy 17 różnych organów krajowych oraz podział kompetencji w zakresie realizacji zadań w sprawach odstępstw od zakazów określonych w środkach ograniczających pomiędzy 13 różnych organów z punktu widzenia przedsiębiorców nie ułatwi, a może skomplikować skuteczne wdrażanie sankcji i właściwe stosowanie przepisów w tym zakresie. Podział kompetencji między kilkanaście organów krajowych może powodować konflikty kompetencyjne w zakresie właściwości rozstrzygania spraw i tym samym wydłużać czas ich załatwienia. Przepisy dotyczące stosowania środków ograniczających budzą wątpliwości w zakresie ich stosowania, a podział kompetencji w tym obszarze pomiędzy kilkanaście organów krajowych może doprowadzić do sytuacji, w której przedsiębiorcy będą otrzymywać sprzeczne ze sobą stanowiska organów w podobnych sprawach. Taka konstrukcja przepisów może przyczynić się do dalszych komplikacji w stosowaniu przepisów sankcyjnych przez przedsiębiorców.	Uwaga uwzględniona Wdrażanie środków ograniczających wymaga zaangażowania szeregu organów państwa. W projekcie doprecyzowano ich zakres kompetencji, w tym stosowanie odstępstw, co jest kluczowe dla wyeliminowania konfliktów kompetencyjnych w zakresie właściwości rozstrzygania spraw.
13.	art. 13	Polska Izba Przemysłu Chemicznego	Zadania organów właściwych – współpraca i wymiana informacji z KE i państwami członkowskimi UE (art. 13). Pozytywnie oceniamy zapisy dotyczące obowiązku współpracy i wymiany informacji w zakresie objętym przepisami ustawy – zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym. Projekt przewiduje, że wymiana informacji pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Komisją Europejską ma być realizowana bezpośrednio przez właściwe ministerstwa i organy. Podkreślamy, że kluczowe	Uwaga nieuwzględniona W projekcie uregulowana została konieczność współpracy i wymiany informacji zarówno na gruncie krajowym, jak i międzynarodowym w zakresie objętym przepisami ustawy, również pośrednio aktami prawa międzynarodowego i prawa Unii Europejskiej. W ustawie uregulowano, iż to minister właściwy do spraw

		znaczenie ma szybkość działania i przekazywania danych, w szczególności dotyczących podmiotów zidentyfikowanych w poszczególnych krajach jako obchodzące obowiązujące sankcje (jak np. odnośnie dystrybucji nawozów pochodzenia białoruskiego za pośrednictwem niektórych państw bałtyckich). Z perspektywy skuteczności nadzoru kluczowy jest dostęp organów poszczególnych państw członkowskich UE do unijnej bazy danych SIER (Sanctions Information Exchange Repository), umożliwiającej bieżące przekazywanie i analizowanie informacji o naruszeniach oraz podejrzanych schematach działania. Dzięki temu możliwa będzie sprawna wymiana informacji i szybkie reagowanie na zmieniającą się sytuację. Propozycje rozwiązań wspierających skuteczność stosowania środków ograniczających Mając na uwadze zakres i cel projektowanej ustawy, proponujemy uzupełnienie projektu o dodatkowe mechanizmy wspierające ich skuteczne stosowanie. 1. Ustanowienie punktu kontaktowego i skutecznej ścieżki reagowania na obchodzenie sankcji. Projekt ustawy nie przewiduje obecnie rozwiązań umożliwiających skuteczne zgłaszanie przypadków obchodzenia środków ograniczających przez uczestników rynku, co stanowi istotną lukę w systemie nadzoru. Zasadne byłoby uzupełnienie przepisów o formalną ścieżkę zgłaszania potencjalnych naruszeń sankcji przez przedsiębiorców, MŚP oraz użytkowników końcowych. Proponujemy ustanowienie punktu kontaktowego – np. w strukturze Krajowej Administracji Skarbowej lub innego właściwego organu – odpowiedzialnego za przyjmowanie i weryfikację sygnałów dotyczących działań mogących nosić znamiona obchodzenia przepisów. Włączenie przedsiębiorców w proces zgłaszania nieprawidłowości już na etapie prewencyjnym może znacząco zwiększyć skuteczność nadzoru. Podmioty funkcjonujące na rynku często jako pierwsze identyfikują ryzykowne praktyki, które mogą naruszać obowiązujące środki ograniczające. 2. Utworzenie bazy danych zawierająca informacje o podmiotach objętych sankcjami i rzeczywistym pochodzeniu produktów. Biorąc pod uwagę potrzebę zwiększenia skuteczności nadzoru nad obrotem towarami, rekomendujemy utworzenie bazy danych zawierającej informacje dotyczące podmiotów objętych krajowymi i unijnymi środkami ograniczającymi oraz dane umożliwiające weryfikację rzeczywistego pochodzenia produktów – w tym kraju pochodzenia oraz podmiotu, który je wyprodukował. Dostęp do takiej bazy danych umożliwiłby służbom kontrolnym sprawniejsze prowadzenie działań weryfikacyjnych i identyfikację przypadków potencjalnego obchodzenia środków ograniczających. Istotne może być również wprowadzenie obowiązku regularnych szkoleń funkcjonariuszy służb celno-skarbowych i organów kontrolnych na granicy w zakresie	wewnętrznych wydaje decyzję z urzędu lub na uzasadniony wniosek właściwych organów lub podmiotów. Do postępowań w sprawach wpisu na listę oraz wykreślenia z niej, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, mają także zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Projekt uwzględnia przepisy dotyczące kontroli operacyjnej i związane z jej wykonywaniem organy. Dotychczasowa praktyka wskazuje na to, iż zobowiązane organy podejmują szybkie działania, a sprawność ich reakcji jest prawidłowa. Jednocześnie wyjaśniam, iż system krajowy przewiduje i umożliwia zgłoszenie naruszeń np. do naczelnika urzędu celno-skarbowego (import/eksport towarów objętych zakazem) lub organom ścigania. Lista osób lub podmiotów objętych krajowymi środkami ograniczającymi publikowana jest w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Lista aktualizowana jest na bieżąco, a dostęp do listy jest publiczny i bezpłatny. Tak zaproponowane rozwiązanie funkcjonuje aktualnie w związku z wydawanymi przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych decyzjami na podstawie ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.
--	--	--	---

			wykorzystania dostępnych narzędzi analitycznych oraz identyfikacji potencjalnych mechanizmów obchodzenia sankcji. 3. Nałożenie ograniczeń na obsługę towarów pochodzących z państw objętych sankcjami. W celu zwiększenia skuteczności środków ograniczających rekomendujemy rozważenie możliwości nałożenia krajowych ograniczeń dotyczących obsługi towarów pochodzących z państw objętych sankcjami. Ograniczenia te mogłyby dotyczyć w szczególności działań realizowanych przez terminale lądowe i morskie, operatorów logistycznych, środki transportu, firmy tradingowe, instytucje finansowe oraz podmioty wydające certyfikaty i zezwolenia – w zakresie umożliwiającym realizację obrotu tymi towarami. Wprowadzenie takich środków pozwoliłoby na ograniczenie wykorzystywania infrastruktury oraz podmiotów pośredniczących do obsługi łańcuchów dostaw wykorzystywanych do omijania sankcji.	
14.	art. 14 pkt 1	Związek Banków Polskich	Art. 14. Zadania przewidziane dla organów krajowych w sprawach odstępstw od zakazów określonych w środkach ograniczających, na warunkach wskazanych w przepisach je wprowadzających, wykonują: 1) Szef Krajowej Administracji Skarbowej - w sprawach zwolnień zamrożonych środków finansowych i funduszy lub zasobów gospodarczych lub udostępnienia środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych - w zakresie niezastrzeżonym dla Generalnego Inspektora Informacji Finansowej; Odesłanie do zadań GIIF powinno zostać uzupełnione o odesłanie do ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.	Uwaga uwzględniona Przepis doprecyzowano o sprawy odstępstw od środków ograniczających o charakterze finansowym.
15.	art. 16 pkt 2	Związek Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce	Zgodnie z art. 16 pkt 2) Projektu ustawy „Kontrolę przestrzegania środków ograniczających w ramach sprawowanego nadzoru lub kontroli, sprawują na zasadach określonych w przepisach odrębnych: 2) Generalny Inspektor Informacji Finansowej - w odniesieniu do instytucji obowiązanych, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;”. Zgodnie z art. 1 ust. 2 Projektu ustawy „Ustawy nie stosuje się do spraw związanych: 1) ze szczególnymi środkami ograniczającymi, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2025 r. poz. 644) stosowanych wobec osób i podmiotów wskazanych na liście, o której mowa w art. 120 ust. 1 tej ustawy;”. Mając na uwadze brzmienie wyżej wystawionych przepisów wskazujemy, iż mogą powstawać wątpliwości dotyczące tego, w jakim zakresie Generalny Inspektor Informacji Finansowej ma uprawnienia kontrolne na podstawie przedmiotowego projektu. W związku z powyższym postulujemy doprecyzowanie przepisów dotyczących uprawnień kontrolnych Generalnego Inspektora Informacji Finansowej.	Uwaga wyjaśniona Zgodnie z art. 1 ustawy nie stosuje się do szczególnych środków ograniczających, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Przytoczony art. 16 pkt 2 dotyczy zaś kontroli przestrzegania środków ograniczających w ramach sprawowanego nadzoru lub kontroli, które wskazane organy sprawują na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

16.	Rozdział 6	Związek Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce	Ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 (Dz. Urz. UE. L. z 2024 r. poz. 1226). Zgodnie z art. 3 ust. 2 dyrektywy 2024/1226 „Państwa członkowskie mogą postanowić, że następujące czyny nie stanowią przestępstwa: a) czyny wymienione w ust. 1 lit. a(, b) i h) niniejszego artykułu, w przypadku gdy obejmują one środki finansowe lub zasoby gospodarcze o wartości mniejszej niż 10 000 EUR; b) czyny wymienione w ust. 1 lit. d)-g) oraz i) niniejszego artykułu, w przypadku gdy obejmują one towary, usługi, transakcje lub działalności o wartości poniżej 10 000 EUR-,". Projekt ustawy nie przewiduje możliwości wskazanej w art. 3 ust. 2 dyrektywy 2024/1226. W Projekcie ustawy nie wprowadzono progu wartości, co może skutkować sankcjonowaniem drobnych naruszeń i w konsekwencji nieproporcjonalnością egzekwowania przepisów. W związku z powyższym postulujemy skorzystanie z opcji określonej w art. 3 ust. 2 dyrektywy 2024/1226.	Uwaga nieuwzględniona Przepis o charakterze fakultatywnym. Projektodawca nie zdecydował się na wprowadzenie rozróżnienia modeli odpowiedzialności o którym mowa w art. 3 pkt 2 dyrektywy 2024/1226, przyjmując model pełnej kryminalizacji naruszeń środków ograniczających Unii Europejskiej z jednoczesnym zastosowaniem, w odpowiednich sytuacjach, znanego polskiemu systemowi typu uprzywilejowanego „mniejszej wagi”. Taki model odpowiedzialności w lepszym stopniu zrealizuje swoją rolę prewencyjną i punitwną (sprawiedliwością) przy jednoczesnym zachowaniu wszystkich gwarancji procesowych przewidzianych w procedurze karnej.
17.	Rozdział 7	Związek Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce	Projekt ustawy w obecnym brzmieniu, inaczej niż dyrektywa 2024/1226, nie przewiduje odpowiedzialności w oparciu o element umyślności zgodnie z art. 3 ust. 1 dyrektywy. Projekt ustawy nie wprowadza również ograniczenia odpowiedzialności (art. 6 ust. 1 dyrektywy. W związku z powyższym, postulujemy doprecyzowanie przepisów dotyczących odpowiedzialności, zgodnie z brzmieniem dyrektywy.	Uwaga nieuwzględniona W polskim prawie zasada umyślności jest fundamentem odpowiedzialności karnej. Zgodnie z Kodeksem karnym, przestępstwo co do zasady jest umyślne, a nieumyślność stanowi wyjątek. W związku z tym, przepisy karne zostały skonstruowane w ten właśnie sposób, aby zachować spójność systemu prawa karnego. Art. 6 par. 1 dyrektywy 2024/1226 jest implementowany poprzez wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822), która wskazuje zakres przedmiotowy odpowiedzialności karnej osób prawnych w art. 3.
18.	art. 42 pkt 4	Związek Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce	W art. 42 pkt 4) Projektu ustawy przewidziano zmianę w art. 16 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822) polegającą na dodaniu nowego pkt 21. Wskazujemy, iż aktualnie pkt 21 w art. 16 wyżej wskazanej ustawy funkcjonuje. W związku z powyższym, postulujemy zmianę art. 42 pkt 4) na następujący:	Uwaga uwzględniona wraz z wyjaśnieniem, iż w przekazanej przez zgłaszającego uwadze występuje błąd w słowie „brzmieniu”, co zostało odpowiednio skorygowane w aktualnej wersji projektu oraz dostosowane do obowiązującej numeracji przepisów.

			„w art. 16 w ust. 1 w pkt 21 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 22 w brzmieniu: „22) określone w art. 33-39 ustawy z dnia o środkach ograniczających (Dz. U. z...)\"."	
19.	Uwaga ogólna	Polska Izba Ubezpieczeń	Zgodnie z uzasadnieniem do projektu Ustawy o środkach ograniczających „Do tej pory rozwiązania były regulowane częściowo w różnych aktach prawnych, co utrudniało skuteczne wdrażanie sankcji i komplikowało właściwe ich stosowanie przez podmioty do tego zobowiązane, w szczególności przedsiębiorców.” Jednak zgodnie z projektem Ustawy rozwiązania dotyczące sankcji będą nadal regulowane w różnych aktach prawnych, przede wszystkim ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2025 r. poz. 644) oraz ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514). Mając na uwadze powyższe warto rozważyć dalsze ułatwienie sytuacji przedsiębiorców dotyczące właściwego stosowania przepisów w obszarze sankcji.	Uwaga nieuwzględniona Projektowana ustawa wprowadza ogólne zasady stosowania środków ograniczających - szersze niż ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, która wobec projektowanej ustawy stanowić <i>lex specialis</i> .
20.	Uwaga ogólna	Polska Izba Ubezpieczeń	Częściowo została również uwzględniona uwaga PIU dotycząca potencjalnej sprzeczności projektowanych regulacji z art. 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Zgodnie z jego treścią zakład ubezpieczeń posiadający zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w grupach obejmujących ubezpieczenia obowiązkowe nie może odmówić zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, jeżeli w ramach prowadzonej działalności ubezpieczeniowej zawiera takie umowy ubezpieczenia. Należy podkreślić, że ubezpieczenia obowiązkowe, takie jak OC komunikacyjne, mają na celu zapewnienie wsparcia finansowego osobom poszkodowanym w wyniku zdarzeń objętych ubezpieczeniem. Udzielanie ochrony jest w interesie ogółu – potencjalnych poszkodowanych, a nie w interesie ubezpieczonego sprawcy. Odmawiając zawarcia umowy pozostawiamy sprawcę bez koniecznego ubezpieczenia, a innych uczestników obrotu, bez ochrony przewidzianej ustawowo. Projekt z 12.12.2025 przewiduje, że krajowe środki sektorowe mogą obejmować „działalność inwestycyjną, świadczenie usług, prowadzenie rozliczeń finansowych i ubezpieczeń” (art. 5 ust. 1 pkt 3), co może objąć świadczenie usług ubezpieczeniowych wobec adresatów sankcji. Jednocześnie wprowadzono katalog zwolnień z zamrożenia/udostępnienia środków, w którym „składki ubezpieczeniowe” wskazano jako element „podstawowych potrzeb” (art. 10 ust. 1 pkt 1 lit. a), co może umożliwić przepływy na składkę. Jednak projekt nie zawiera wyraźnego przepisu gwarantującego utrzymanie obowiązku zawarcia umów ubezpieczeń obowiązkowych (np. OC posiadaczy pojazdów) mimo zastosowanych środków ograniczających ani wyłączenia tych ubezpieczeń spod zakazów.	Uwaga wyjaśniona Uwaga zgłoszona w I turze konsultacji (uwaga nr 8 w tabeli uwag). Ustawa przewiduje objęcie zakazem współpracy gospodarczej lub jej ograniczenie, w zakresie działalności inwestycyjnej, świadczenia usług, prowadzenia rozliczeń finansowych i ubezpieczeń. Przepis upoważniający został doprecyzowany.

21.	Uwaga ogólna	Polska Izba Ubezpieczeń	Nie została uwzględniona uwaga PIU zawarta w piśmie z 28 lipca 2025, zgodnie z którą rozwiązania dotyczące sankcji będą nadal regulowane w różnych aktach prawnych. Projekt utrzymuje rozproszenie regulacji i wyłączenia/odesłania do innych aktów. Wprost stanowi, że ustawy „nie stosuje się” m.in. do szczególnych środków ograniczających w ustawie AML i do spraw z „specustawy ukraińskiej” (art. 1 ust. 2 pkt 1–2).	Uwaga nieuwzględniona Uwaga zgłoszona w I turze konsultacji (uwaga nr 19 w tabeli uwag). Wyjaśnienie analogiczne: projektowana ustawa wprowadza ogólne zasady stosowania środków ograniczających - szersze niż ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, która wobec projektowanej ustawy stanowić <i>lex specialis</i> .
22.	Uwaga ogólna	Polska Izba Ubezpieczeń	Nie została również uwzględniona uwaga PIU dotycząca podziału kompetencji pomiędzy różnymi organami krajowymi wdrażającymi środki ograniczające i realizującymi zadania w zakresie odstępstw od stosowania środków ograniczających. Ostateczny projekt pozostawia bardzo szeroki i rozproszony katalog organów właściwych i „organów odstępstw”, oraz mechanizmy współpracy/koordynacji. W art. 44 wymieniono kilkanaście organów właściwych dla środków UE (m.in. MSZ, MF, KNF, KAS, ULC, GITD, UZS, itp.), w art. 45–47 przypisano kolejne kompetencje (krajowe środki, odstępstwa), a art. 52 tworzy międzyresortowy Zespół ds. Środków Ograniczających. Polska Izba Ubezpieczeń ponownie prosi o wzięcie pod uwagę, że podział kompetencji między kilkanaście organów krajowych może powodować konflikty kompetencyjne w zakresie właściwości rozstrzygania spraw i tym samym wydłużać czas ich załatwienia. Przedsiębiorcy mogą otrzymywać sprzeczne ze sobą stanowiska organów w podobnych sprawach. Taka konstrukcja przepisów może przyczynić się do dalszych komplikacji w stosowaniu przepisów sankcyjnych przez przedsiębiorców.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga zgłoszona w I turze konsultacji (uwaga nr 12 w tabeli uwag). Wyjaśnienie analogiczne: wdrażanie środków ograniczających wymaga zaangażowania szeregu organów państwa. W projekcie doprecyzowano ich zakres kompetencji, w tym stosowanie odstępstw, co jest kluczowe dla wyeliminowania konfliktów kompetencyjnych w zakresie właściwości rozstrzygania spraw.
23.	Uwaga ogólna	Polska Izba Przemysłu Chemicznego	Projekt ustawy nadal nie przewiduje wyraźnie wskazanej ścieżki szybkiego reagowania na sygnały dotyczące potencjalnego obchodzenia środków ograniczających. Z perspektywy rynku zasadne byłoby rozważenie ustanowienia punktu kontaktowego lub innego mechanizmu umożliwiającego przekazywanie takich informacji przez zainteresowane strony, w tym przedstawicieli przemysłu oraz sektora MŚP, przy jednoczesnym zapewnieniu sprawnej weryfikacji zgłoszeń przez właściwe organy. Rozwiązanie to mogłoby wzmocnić skuteczność systemu sankcyjnego, bez ingerowania w podstawowe założenia projektowanej ustawy.	Uwaga nieuwzględniona Projekt przewiduje szczegółowe rozwiązania w zakresie organów sprawujących kontrolę nad przestrzeganiem środków ograniczających oraz zasady odpowiedzialności za naruszenie zakazów, ograniczeń i niedopełnienie obowiązków wynikających ze środków ograniczających. Projekt uwzględnia przepisy dotyczące kontroli operacyjnej i związane z jej wykonywaniem organy. Dotychczasowa praktyka wskazuje na to, iż zobowiązane organy podejmują szybkie działania, a sprawność ich reakcji jest prawidłowa.
24.	Uwaga ogólna	Krajowa Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa „SKOK”	Jak wskazano w Uzasadnieniu projektu Ustawa ma na celu usystematyzowanie wdrażania w Rzeczypospolitej Polskiej środków ograniczających Unii Europejskiej (dalej: UE) oraz tych wynikających z decyzji organów międzynarodowych w sprawach utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa wiążących Rzeczpospolitą	Uwaga nieuwzględniona Projektowana ustawa wprowadza ogólne zasady stosowania środków ograniczających - szersze niż ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych

			Polską na podstawie prawa międzynarodowego (ONZ). Co do zasady UE transponuje do swojego porządku prawnego sankcje przyjmowane przez Organizację Narodów Zjednoczonych. Do tej pory rozwiązania były regulowane częściowo w różnych aktach prawnych, co utrudniało skuteczne wdrażanie sankcji i komplikowało właściwe ich stosowanie przez podmioty do tego zobowiązane, w szczególności przedsiębiorców. W tym celu ustawa określa w szczególności kompetencje poszczególnych organów administracji oraz sposób współdziałania pomiędzy nimi. Mając na uwadze powyższe wskazać należy, że projektowana ustawa o środkach ograniczających także w ocenie Kasy Krajowej powinna mieć charakter kompleksowy, tzn. powinna uwzględniać również reżimy sankcyjne określone w art. 117 i nast. ustawy z dnia 1 marca 2008 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2025, poz. 644; dalej: ustawa AML), tj. zamrożenie wartości majątkowych i ich nieudostępnianie. Postulat ten zgodny jest z zasadą kompleksowości ustawy, wyrażoną w § 2 rozporządzenia z dnia 20 czerwca 2002 r. Prezesa Rady Ministrów w sprawie „Zasad Techniki Prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r., poz. 283), zgodnie z którym Ustawa powinna wyczerpująco regulować daną dziedzinę spraw, nie pozostawiając poza zakresem swego unormowania istotnych fragmentów tej dziedziny. W efekcie przepisy sankcyjne z ustawy AML powinny zostać usunięte i przeniesione do przyszłej ustawy o środkach ograniczających. Rozwiązanie, w którym wszystkie reżimy sankcyjne są uregulowane w jednym akcie prawnym, zwiększyłoby transparentność regulacji a także ułatwiłoby zachowanie zgodności i praktyczne stosowanie regulacji. Zaproponowany projekt nowej ustawy wprowadza bowiem dodatkowe rozwiązania, o nieprzejrzyistych powiązaniach z regulacjami ustawy AML, co może mieć odwrotny skutek od zakładanego, stwarzając poważne ryzyko interpretacyjne i w praktyce utrudniając stosowanie regulacji. Z tego powodu Kasa Krajowa postuluje, aby: - dodać w procedowanym projekcie ustawy przepis zmieniający ustawę o AML, który skreśli w tym akcie prawnym wszystkie regulacje sankcyjne; - wprowadzić regulacje sankcyjne, dotychczas określone w ustawie AML, do procedowanego projektu ustawy o środkach ograniczających.	rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, która wobec projektowanej ustawy stanowić <i>lex specialis</i>. Zachowanie dotychczasowych regulacji w kontekście krajowych indywidualnych środków ograniczających stosowanych w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego jest niezbędne z perspektywy szczególnego charakteru dotychczasowej regulacji oraz liczby prowadzonych w oparciu o nią spraw.
25.	Uwaga ogólna	Związek Banków Polskich	Uwagi ogólne: • Kwestia liczby organów i list sankcyjnych/środków ograniczających, które będą istnieć po wejściu w życie opiniowanej ustawy tj.: • lista publikowana na podstawie ustawy dot. UA z 2022 roku (krajowe indywidualne środki ograniczające); lista z rozporządzenia unijnego 765/2006; lista z rozporządzenia unijnego 269/2014; lista publikowana przez GIIF z ustawy AML (szczególne środki ograniczające); • lista publikowana przez szefa KAS w związku z krajowymi środkami ograniczającymi (nowa lista wprowadzona przez projektowaną ustawę).	Uwaga nieuwzględniona Lista publikowana będzie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw wewnętrznych, analogicznie jak ma to miejsce w przypadku listy publikowanej przez ten sam organ w oparciu o ustawę z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego. Organem właściwym do wydawania decyzji w sprawie wpisu na listę, zmiany

			O ile na listy z rozporządzeń unijnych w ramach projektowanego akt nie będzie miał wpływu (ze względu, iż są one projektowane na poziomie unijnym), o tyle wprowadzenie w życie ustawy o środkach ograniczających można wykorzystać do ujednolicenia list na poziomie krajowym dla zachowania ich większej przejrzystości i pewności co do zakresu podmiotów objętych różnego rodzaju ograniczeniami w ramach polityki sankcyjnej RP (zgodnie z projektowanym rozwiązaniem na poziomie krajowym będą współlistnieć trzy listy wydawane przez trzy różne organy). Do rozważenia zatem pozostaje, czy w ramach projektowanych zmian nie byłoby możliwe ujednolicenie poprzez: a) przekazanie tej kwestii, o ile merytorycznie jest to możliwe, do właściwości jednego organu krajowego zamiast trzech organów, b) pozostawiając kompetencję każdemu z uprawnionych organów, stworzenie jednej listy, na której organy te będą dokonywać wpisu wg swojej kompetencji (np. jedna lista z wydzielonymi jednostkami redakcyjnymi dedykowanymi dla GIIF, MSWiA, KAS) c) stworzenie wyłącznie porządkowej/technicznej listy tj. każdy z organów będzie dokonywał publikacji własnych list, ale jeden wyznaczony organ koordynujący będzie dokonywał publikacji zbioru wszystkich list w jednym technicznym dokumencie dostępnym dla szerokiego grona odbiorców. - Brak wskazania organu który decyduje o słuszności zamrożenia środków, brak wskazania jednego organu który będzie właściwy w sprawach innych niż te wymienione w artykułach 4 i 12. - Brak organu potwierdzającego właściwość zamrożenia środków (np. dla art. 3m rozporządzenia 833/2014).	decyzji lub wykreślenia z niej będzie również minister właściwy do spraw wewnętrznych. Powyższe rozwiązanie służy zapewnieniu uniwersalnego dostępu do listy osób i podmiotów, wobec których są stosowane środki ograniczające wskazane w projektowanej ustawie.
26.	uzasadnienie	Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża	We wstępnych akapitach uzasadnienia należy zawrzeć ogólne odniesienie do faktu, że ustawa o środkach ograniczających powinna być stosowana zgodnie z prawem międzynarodowym, w tym z międzynarodowym prawem humanitarnym. - W części c) uzasadnienia, w pierwszym akapicie, po zdaniu: „Państwa członkowskie zachowują swoje kompetencje w tych obszarach”, należy dodać: „pod warunkiem, że działają one zgodnie z prawem międzynarodowym, w tym z międzynarodowym prawem humanitarnym”. W akapicie 8, po zdaniu: „W związku z tym państwa członkowskie mogą przyjmować własne środki ograniczające, niezależnie od środków unijnych, pod warunkiem że są one zgodne z wyżej wymienionymi zobowiązaniami”, należy dodać: „oraz z prawem międzynarodowym, w tym z międzynarodowym prawem humanitarnym”. - W części uzasadnienia, rozdział 1, art. 1, należy zredagować zdanie dotyczące instrumentów międzynarodowych i unijnych aby brzmiało: „Środki krajowe powinny być zgodne z instrumentami międzynarodowymi i unijnymi oraz wobec nich	Uwaga uwzględniona Jednocześnie wyjaśniam, iż w celu prawidłowej implementacji dyrektywy 2024/1226 i w celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, konieczne było zdefiniowanie poszczególnych pojęć używanych w ustawie. Definicje legalne zawarte w artykule 2 niniejszej ustawy implementują w całości do polskiego porządku prawnego art. 2 dyrektywy 2024/1226. Krajowe środki ograniczające nie pokrywają się z sankcjami przyjmowanymi w ramach UE, a stanowią jedynie ich uzupełnienie. Są instrumentarium niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa państwa, zwłaszcza w obliczu niestabilnej sytuacji geopolitycznej i pozwalają szybko reagować na pojawiające się zagrożenia.

			komplementarne, a ich zastosowanie uzasadnione potrzebą ochrony bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego.” - W rozdziale 1 uzasadnienia, w ramach art. 2, należy dodać następujący akapit „Pomoc humanitarna lub działania mające na celu zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzkich realizowane zgodnie z zasadami humanitaryzmu oraz, w stosownych przypadkach, z międzynarodowym prawem humanitarnym, nie mieszczą się w zakresie zachowań kryminalizowanych na podstawie niniejszej ustawy ani dyrektywy 2024/1226, której przepisy są transponowane niniejszą ustawą”. - W rozdziale 3, art. 14 uzasadnienia: aktualne brzmienie odnosi się wyłącznie do odstępstw (derogacji), co jest niepełne i nieprecyzyjne. Środki ograniczające UE obejmują nie tylko odstępstwa, lecz także wyłączenia. Wyłączenia te powinny zostać co najmniej uwzględnione w obecnej treści uzasadnienia, w tym również w odniesieniu do sankcji autonomicznych. Jest to niezbędne w celu zapewnienia zgodności ustawy z Międzynarodowym Prawem Humanitarnym oraz ze standardami międzynarodowymi określonymi w Rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2664. Należy również rozważyć zmianę w przepisach normatywnych ustawy o środkach ograniczających, polegającą na zastąpieniu terminu „odstępstwo”, użytego w tytule art. 14 oraz w art. 14 ust. 9, terminem „wyjątek”, który obejmuje zarówno odstępstwa, jak i wyłączenia. - W uzasadnieniu, rozdział 7, ust. 4: należy przeredagować ten fragment, aby uniknąć niejednoznaczności co do tego, że pomoc humanitarna nie podlega penalizacji. W tym celu proponuje się dodać odniesienie do art. 3 ust. 5 dyrektywy 2024/1226, wskazując, że: „Pomoc humanitarna lub mające na celu zaspokojenie podstawowych potrzeb ludzkich, świadczone zgodnie z zasadami humanitaryzmu oraz, w stosownych przypadkach, z międzynarodowym prawem humanitarnym, nie wchodzi w zakres przepisów penalizujących określone zachowania.” - W załączniku do uzasadnienia należy dodać odniesienie do rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2664 (2022) oraz nr 2761 (2024). Uzasadnienie uwagi: Sankcje mogą w niezamierzony sposób utrudniać prowadzenie działalności humanitarnej. Stanowią wyzwania prawne, logistyczne i finansowe dla bezstronnych organizacji, takich jak Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża (MKCK), których misją jest niesienie pomocy wszystkim potrzebującym, niezależnie od ich tożsamości czy przynależności politycznej. W niektórych przypadkach sankcje utrudniają prowadzenie działań humanitarnych, na przykład poprzez opóźnianie lub nawet blokowanie transportów sprzętu do naprawy infrastruktury wodno-sanitarnej lub dostaw materiałów medycznych, a także poprzez utrudnianie szkoleń z zakresu międzynarodowego prawa humanitarnego czy udzielania pomocy osobom pozbawionym wolności.	
--	--	--	---	--

		W sytuacji, gdy sankcje nie przewidują wyraźnych wyłączeń humanitarnych, nie tylko odbierają ludności potrzebującej pomocy humanitarnej dostęp do pomocy, lecz także mogą nadmiernie narażać personel humanitarny na ryzyko ponoszenia odpowiedzialności prawnej za działania podejmowane zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym. Organizacje humanitarne nie są celem sankcji i zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym, muszą być chronione przed ich skutkami. W celu ograniczenia tych przeszkód oraz zapobieżenia ryzyku penalizacji działalności humanitarnej, autorzy dyrektywy UE 2024/1226 wprowadzili jej art. 3 ust. 5 dotyczący wyłączeń humanitarnych. Uwzględnienie wyłączenia humanitarnego w przepisach karnych dotyczących naruszeń sankcji ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia, że wyłączenia dotyczące działań humanitarnych przewidziane w unijnych aktach sankcyjnych nie zostaną w praktyce wyeliminowane przez późniejszą penalizację działań humanitarnych na gruncie prawa krajowego. Takie wyłączenie daje gwarancję, że personel humanitarny nie będzie podlegał odpowiedzialności karnej za działania podejmowane zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym i zasadami humanitaryzmu. Ponadto art. 3 ust. 5 jest częścią przepisów normatywnych Dyrektywy i jako taki stanowi integralny element jej struktury prawnej. Dlatego też, transponując Dyrektywę, niezbędne jest aby zwolnienie ze względów humanitarnych zostało wyraźnie odzwierciedlone w prawie krajowym. W celu zapewnienia jak najefektywniejszej ochrony dla działań humanitarnych prowadzonych zgodnie z zasadami humanitaryzmu oraz wyeliminowania jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych dotyczących art. 3 ust. 5 Dyrektywy, MKCK rekomenduje uwzględnienie proponowanego brzmienia - wskazanego w pierwszym komentarzu powyżej - jeżeli nie bezpośrednio w samym tekście ustawy krajowej, to w memorandum interpretacyjnym lub uzasadnieniu ustawy. Takie sformułowanie pomoże zapobiec błędnym interpretacjom i wzmocni pewność prawną dla organizacji humanitarnych - również w kontekście zawierania umów z podmiotami prywatnymi (takimi jak banki czy dostawcy). Ponadto ułatwi ono spójną wykładnię i stosowanie przepisów sankcyjnych przez organy wymiaru sprawiedliwości. Proponowane rozwiązanie jest inspirowane klauzulą wyłączenia zawartą w dyrektywie 2017/541 w sprawie zwalczania terroryzmu oraz wyłączeniami ze względów humanitarnych istniejącymi w systemach sankcji UE. Oddaje ono istotę art. 3 ust. 5, jednocześnie poprawiając przejrzystość i zgodność z terminologią stosowaną w międzynarodowym prawie humanitarnym i międzynarodowych standardach dotyczących wyłączeń ze względów humanitarnych. Memorandum interpretacyjne/uzasadnienie ustawy zawiera również odniesienia do dalszych autonomicznych środków sankcyjnych. Zawarte powyżej propozycje zapewniłyby zgodność z międzynarodowym prawem humanitarnym oraz międzynarodowymi standardami ustanowionymi w rezolucji Rady Bezpieczeństwa	
--	--	--	--

			Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 2664, która wprowadza wyłączenie humanitarne w odniesieniu do ograniczeń finansowych we wszystkich obowiązujących i przyszłych reżimach sankcyjnych ONZ. Wskazane standardy wywarły istotny wpływ na ramy prawne unijnych sankcji, prowadząc do wprowadzenia wyłączeń humanitarnych we wszystkich mieszanych reżimach UE-ONZ oraz w zdecydowanej większości autonomicznych środków sankcyjnych Unii Europejskiej.	
--	--	--	--	--

TYTUŁ AKTU PRAWNEGO:		Projekt ustawy o środkach ograniczających (UC92)			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH ¹⁾ :		Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 (Dz. Urz. UE. L 2024/1226 z 29.04.2024)			
WYJAŚNIENIE TERMINU WEJŚCIA W ŻYCIE PROJEKTU / PROJEKTÓW		Zgodnie art. 20 ust. 1 dyrektywy 2024/1226 państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia 20 maja 2025 r.			
PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ ²⁾					
Jedn. red.	Treść przepisu UE ³⁾	Konieczność wdrożenia	Jedn. red. (*)	Treść przepisu/ów (*)	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE
		T / N			
Uwaga:					
Art. 1	Przedmiot i zakres stosowania W niniejszej dyrektywie ustanawia się normy minimalne odnoszące się do określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających oraz sankcji za takie naruszenia.	N	-	-	-
Art. 2 pkt 1	Definicje Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: 1) "unijne środki ograniczające" oznaczają środki ograniczające przyjęte przez Unię na podstawie art. 29 TUE lub art. 215 TFUE;	T	Art. 3 pkt 1	Art. 3 pkt 1) środki przyjęte przez Unię Europejską wobec osoby fizycznej, osoby prawnej, innej jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, organu lub innego podmiotu wskazanego w aktach prawnych Unii Europejskiej wydanych na podstawie art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej albo art. 215 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej dla realizacji celów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej, zwane dalej „środkami ograniczającymi Unii Europejskiej”	Z uwagi na brzemienne art. 42 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 1 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. z 2025 r. poz. 383 z późn. zm) i uwzględniając, że w Rozdziale 6 określono nowe typy czynów zabronionych, w celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych co do zakresu implementacji przepisów unijnych, konieczne było zawarcie w projekcie definicji ustawowej znamion tych czynów.
Art.2 pkt 2	2) "wskazana osoba lub wskazany podmiot lub organ" oznacza osobę fizyczną lub prawną, podmiot lub organ podlegające unijnym środkom ograniczającym;	T	Art. 2 pkt 2	Art. 2 pkt 2) podmiocie podlegającym – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną, inną jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, organ lub inny podmiot, wskazany w akcie prawnym Unii Europejskiej wydanym na podstawie art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej albo art. 215 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub w załączniku do tego aktu, jako podlegające środkom ograniczającym Unii Europejskiej lub osobę lub podmiot, o których mowa w art. 4 pkt 2, wpisane na listę, o której mowa w art. 7 ust. 1;	j.w.
Art.2 pkt 3	3) "środki finansowe" oznaczają aktywa finansowe i korzyści finansowe każdego rodzaju, w tym między innymi: a) gotówkę, czeki, roszczenia pieniężne, weksle trasowane, przekazy pieniężne i inne instrumenty płatnicze;	T	Art. 2 pkt 1	Art. 2 pkt 1) środkach finansowych – należy przez to rozumieć aktywa finansowe i korzyści finansowe każdego rodzaju, w tym:	j.w.

	b) depozyty złożone w instytucjach finansowych lub innych podmiotach, salda na rachunkach, długi i zobowiązania dłużne; c) papiery wartościowe i papiery dłużne w obrocie publicznym i niepublicznym, w tym akcje i udziały, certyfikaty papierów wartościowych, obligacje, weksle, warranty, skrypty dłużne i kontrakty na instrumenty pochodne; d) odsetki, dywidendy lub inne przychody z aktywów oraz wartości narosłe z tytułu aktywów lub wygenerowane przez te aktywa; e) kredyty, prawo do potrącenia, gwarancje, gwarancje należytego wykonania umowy lub inne zobowiązania finansowe; f) akredytywy, konosamenty, kwity zastawne; g) dokumenty poświadczające udział w środkach finansowych lub zasobach finansowych; h) kryptoaktywa zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 20 ;			a) gotówkę, czek, roszczenia pieniężne, przekazy pieniężne, a także instrumenty płatnicze w rozumieniu art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2026 r. poz. 623 i 875), zwaną dalej ustawą o usługach płatniczych, b) depozyty złożone w instytucjach finansowych lub innych podmiotach, salda na rachunkach, długi i zobowiązania dłużne, c) papiery wartościowe i instrumenty dłużne w obrocie publicznym lub niepublicznym, w tym akcje i udziały, certyfikaty reprezentujące papiery wartościowe, obligacje, krótkoterminowe instrumenty dłużne, warranty, skrypty dłużne i instrumenty pochodne, d) odsetki, dywidendy lub inne przychody z aktywów oraz wartości narosłe z tytułu aktywów lub wygenerowane przez te aktywa, e) kredyty, prawo do potrącenia, gwarancje, gwarancje należytego wykonania umowy lub inne zobowiązania finansowe, f) akredytywy, konosamenty, kwity zastawne, g) dokumenty poświadczające udział w środkach finansowych lub zasobach finansowych, h) kryptoaktywa zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (Dz. Urz. UE L 150 z 09.06.2023, str. 40, z późn. zm.)	
Art.2 pkt 4	4) „zasoby gospodarcze” oznaczają aktywa każdego rodzaju - zarówno materialne, jak niematerialne, ruchome lub nieruchome - które nie są środkami finansowymi, lecz mogą służyć do uzyskiwania środków finansowych, towarów lub usług	T	Art. 2 pkt 5	Art. 2 pkt 5) zasobach gospodarczych – należy przez to rozumieć aktywa każdego rodzaju zarówno materialne, jak i niematerialne, ruchome lub nieruchome, które nie są środkami finansowymi, lecz mogą służyć do uzyskiwania środków finansowych, towarów lub usług	j.w.
Art. 2 pkt 5	5) "zamrożenie środków finansowych" oznacza zapobieganie ruchom środków finansowych, ich przenoszeniu, zmianom, wykorzystaniu, udostępnianiu lub dokonywaniu nimi transakcji w sposób, który powodowałby zmianę ich wielkości, wartości, lokalizacji, własności, posiadania, charakteru, przeznaczenia lub zmianę, która umożliwiłaby korzystanie z nich, w tym zarządzanie portfelem;	T	Art. 2 pkt 3	Art. 2 pkt 3) zamrożeniu środków finansowych – należy przez to rozumieć zapobieganie wszelkim ruchom tych środków, ich przekazywaniu, zmianom, wykorzystaniu, udostępnianiu lub dokonywaniu nimi transakcji w jakikolwiek sposób, który powodowałby jakąkolwiek zmianę ich wielkości, wartości, lokalizacji, własności, posiadania, charakteru, przeznaczenia lub każdą inną zmianę, która umożliwiłaby korzystanie z nich	j.w.
Art. 2 pkt 6	6) "zamrożenie zasobów gospodarczych" oznacza zapobieganie wykorzystywaniu zasobów gospodarczych do pozyskiwania środków finansowych, towarów lub usług, w tym poprzez ich sprzedaż, wynajem lub obciążenie hipoteką.	T	Art. 2 pkt 4	Art. 2 pkt 4) zamrożeniu zasobów gospodarczych – należy przez to rozumieć zapobieganie wykorzystywaniu zasobów gospodarczych do pozyskiwania środków finansowych,	j.w.

				towarów lub usług w jakikolwiek sposób, w szczególności ich sprzedaż, wynajem lub obciążenie hipoteką	
Art. 3 par. 1 lit a i b	Naruszenie unijnych środków ograniczających 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby następujące czyny stanowiły przestępstwo, w przypadku gdy popełniono je umyślnie i z naruszeniem zakazu lub obowiązku stanowiącego unijny środek ograniczający lub zakazu lub obowiązku określonego w krajowych przepisach wdrażających unijny środek ograniczający, gdy wymagane jest wdrożenie takiego środka na poziomie krajowym: a) bezpośrednie lub pośrednie udostępnienie środków finansowych lub zasobów gospodarczych wskazanej osobie lub wskazanemu podmiotowi lub organowi, lub na rzecz takiej osoby, takiego podmiotu lub organu, z naruszeniem zakazu stanowiącego unijny środek ograniczający;	T	Art. 63 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2	Art. 63 1. Kto wbrew zakazowi lub obowiązkowi stanowiącemu środek ograniczający: 1) bezpośrednio lub pośrednio udostępnia środki finansowe lub zasoby gospodarcze podmiotowi podlegającemu albo na jego rzecz, – podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. 2. Jeżeli czyn określony w ust. 1 dotyczy mienia znacznej wartości, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.	j.w.
Art. 3 par. 1 lit b	b) niedokonanie zamrożenia środków finansowych lub zasobów gospodarczych należących do wskazanej osoby lub wskazanego podmiotu lub organu, będących ich własnością, w ich posiadaniu lub pod ich kontrolą, z naruszeniem obowiązku stanowiącego unijny środek ograniczający;	T	Art. 63 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2	Art. 63 1. Kto wbrew zakazowi lub obowiązkowi stanowiącemu środek ograniczający: 2) nie zamraża środków finansowych lub zasobów gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą, bezpośrednio lub pośrednio podmiotu podlegającego, – podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. 2. Jeżeli czyn określony w ust. 1 dotyczy mienia znacznej wartości, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.	j.w.
Art. 3 pkt 1 lit c	c) umożliwienie wskazanym osobom fizycznym wjazdu na terytorium państwa członkowskiego lub tranzytu przez to terytorium, z naruszeniem zakazu stanowiącego unijny środek ograniczający	T	Art. 64	Art. 64 Kto wbrew zakazowi stanowiącemu środek ograniczający umożliwia osobie wjazd lub tranzyt przez terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.	j.w.
Art. 3 pkt 1 lit d	d) realizacja transakcji z państwem trzecim, organami państwa trzeciego lub podmiotami lub organami będącymi własnością, bezpośrednio lub pośrednio, państwa trzeciego lub organów państwa trzeciego, lub kontrolowanymi przez państwo trzecie lub przez organy państwa trzeciego, lub kontynuowanie takich transakcji, w tym zawieranie lub dalsze wykonywanie umów w	T	Art. 63 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 i 3	Art. 63 1. Kto wbrew zakazowi lub obowiązkowi stanowiącemu środek ograniczający: 3) zawiera umowę lub realizuje transakcję z państwem trzecim, organem państwa trzeciego albo podmiotem będącym własnością lub kontrolowanym,	j.w.

	sprawie zamówienia publicznego lub koncesji, w przypadku gdy zakaz lub ograniczenie takiego czynu stanowi unijny środek ograniczający			bezpośrednio lub pośrednio przez państwo trzecie lub jego organ – podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. 2. Jeżeli czyn określony w ust. 1 dotyczy mienia znacznej wartości, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. 3. Nie podlega karze sprawca czynu określonego w ust. 1 pkt 3, jeżeli wartość umowy lub transakcji wynosi mniej niż 800 zł.	
Art. 3 pkt 1 lit e	e) obrót towarami, ich przywóz, wywóz, sprzedaż, nabywanie, przekazywanie, tranzyt lub transport, a także świadczenie usług pośrednictwa, pomocy technicznej lub innych usług związanych z tymi towarami, w przypadku gdy zakaz lub ograniczenie takiego czynu stanowi unijny środek ograniczający	T	Art. 65 ust. 1-6	Art. 65 1. Kto wbrew zakazowi lub ograniczeniu stanowiącemu środek ograniczający związanemu z określonym towarem, dokonuje obrotu, przywozu, wywozu, sprzedaży, nabycia, zbycia, przekazania, tranzytu, transportu tego towaru albo świadczy usługi pośrednictwa, pomocy technicznej lub inne usługi związane z tym towarem, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. 2. Jeżeli czyn określony w ust. 1 dotyczy mienia znacznej wartości, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12. 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w ust. 1 lub 2 podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. 4. Kto narusza zakaz lub ograniczenie stanowiące środek ograniczający związane z towarem wymienionym we wspólnym wykazie uzbrojenia Unii Europejskiej lub produktami podwójnego zastosowania wymienionymi w załączniku I lub IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania (Dz. Urz. UE L 206 z 11.06.2021, str. 1, z późn. zm.), dokonując obrotu, przywozu, wywozu, sprzedaży, nabycia, zbycia, przekazania, tranzytu, transportu tego towaru albo świadczy usługi pośrednictwa, pomocy technicznej lub inne usługi związane z tym towarem, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12. 5. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 4 działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. 6. Sąd może orzec przepadek towaru stanowiącego przedmiot czynu zabronionego określonego w ust. 1–4, chociażby nie stanowił własności sprawcy.	j.w.
Art. 3 pkt 1 lit f	f) świadczenie usług finansowych lub prowadzenie działalności finansowej, w przypadku gdy zakaz lub ograniczenie takiego czynu stanowi unijny środek ograniczający;	T	Art. 66 ust. 1 i 3	Art. 66 1. Kto wbrew zakazowi lub ograniczeniu stanowiącemu środek ograniczający prowadzi działalność finansową lub świadczy usługi finansowe lub świadczy usługi inne niż	j.w.

				finansowe, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. 2. Tej samej karze podlega, kto wbrew zakazowi lub ograniczeniu stanowiącemu środek ograniczający, wykonuje bez zezwolenia lub z naruszeniem jego warunków określoną działalność. 3. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1 lub 2, osiąga znaczną korzyść majątkową, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.	
Art. 3 pkt 1 lit g	g) świadczenie usług innych niż te, o których mowa w lit. f), w przypadku gdy zakaz lub ograniczenie takiego postępowania stanowi unijny środek ograniczający;	T	Art. 66 ust. 1 i 3	Art. 66. 1. Kto wbrew zakazowi lub ograniczeniu stanowiącemu środek ograniczający prowadzi działalność finansową lub świadczy usługi finansowe lub świadczy usługi inne niż finansowe, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. 2. Tej samej karze podlega, kto wbrew zakazowi lub ograniczeniu stanowiącemu środek ograniczający, wykonuje bez zezwolenia lub z naruszeniem jego warunków określoną działalność. 3. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1 lub 2, osiąga znaczną korzyść majątkową, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.	j.w.
Art. 3 pkt 1 lit h	h) obchodzenie unijnego środka ograniczającego poprzez: (i) wykorzystywanie, przekazywanie osobie trzeciej lub zbywanie w inny sposób środków finansowych lub zasobów gospodarczych będących, bezpośrednio lub pośrednio, własnością, będących w posiadaniu lub pod kontrolą wskazanej osoby lub wskazanego podmiotu lub organu, dokonywane w celu ukrycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone zgodnie z unijnym środkiem ograniczającym; (ii) przekazywanie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji w celu ukrycia faktu, że wskazana osoba lub wskazany podmiot lub organ jest właścicielem lub beneficjentem rzeczywistym środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone zgodnie z unijnym środkiem ograniczającym; (iii) niedopełnienie przez wyznaczoną osobę fizyczną lub przedstawiciela wyznaczonego podmiotu lub organu obowiązku stanowiącego unijny środek ograniczający polegającego na zgłaszaniu właściwym organom administracyjnym środków finansowych lub zasobów gospodarczych podlegających jurysdykcji państwa członkowskiego, należących do nich, będących ich własnością, w ich posiadaniu lub pod ich kontrolą; (iv) niedopełnienie obowiązku stanowiącego unijny środek ograniczający polegającego na przekazaniu właściwym organom administracyjnym informacji o zamrożonych środkach finansowych lub zasobach gospodarczych lub posiadanych informacji o znajdujących się na terytorium państw członkowskich środkach finansowych lub zasobach gospodarczych, należących do wskazanej	T	Art. 67 ust. 1-5	Art. 67. 1. Kto, w celu ukrycia, wykorzystuje, przekazuje osobie trzeciej albo zbywa, środki finansowe lub zasoby gospodarcze, które mają podlegać zamrożeniu zgodnie ze środkiem ograniczającym, które bezpośrednio lub pośrednio stanowią własność, pozostają w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą podmiotu podlegającego, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. 2. Karze określonej w ust. 1 podlega, kto w celu ukrycia, przekazuje nieprawdziwe, lub wprowadzające w błąd informacje co do prawa własności lub osoby beneficjenta rzeczywistego środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone, zgodnie ze środkiem ograniczającym. 3. Kto wbrew obowiązkowi, stanowiącemu środek ograniczający nie zawiadamia właściwego organu o środkach finansowych lub zasobach gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą podmiotu podlegającego, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. 4. Kto wbrew obowiązkowi, stanowiącemu środek ograniczający nie przekazuje właściwemu organowi informacji, które uzyskał w związku z wykonywaną pracą lub działalnością gospodarczą, o zamrożonych środkach finansowych lub zasobach gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym	j.w.

	osoby lub wskazanego podmiotu lub organu, będących ich własnością, w ich posiadaniu lub pod ich kontrolą, i które nie zostały zamrożone, w przypadku gdy informacje te zostały uzyskane w ramach wykonywania obowiązków zawodowych;			władaniu lub pod kontrolą podmiotu podlegającego, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. 5. Tej samej karze podlega, kto wbrew obowiązкови stanowiącemu środek ograniczający nie przekazuje właściwemu organowi informacji, które uzyskał w związku z wykonywaną pracą lub działalnością gospodarczą, o środkach finansowych lub zasobach gospodarczych, będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą podmiotu podlegającego, które nie zostały zamrożone.	
Art. 3 pkt 1 lit i	i) naruszenie lub niespełnienie warunków określonych w udzielanych przez właściwe organy zezwoleniach na prowadzenie rodzajów działalności, które wobec braku takiego zezwolenia stanowią naruszenie zakazu lub ograniczenia stanowiących unijny środek ograniczający	T	Art. 66 ust. 2 i 3	Art. 66 1. Kto wbrew zakazowi lub ograniczeniu stanowiącemu środek ograniczający prowadzi działalność finansową lub świadczy usługi finansowe lub świadczy usługi inne niż finansowe, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. 2. Tej samej karze podlega, kto wbrew zakazowi lub ograniczeniu stanowiącemu środek ograniczający, wykonuje bez zezwolenia lub z naruszeniem jego warunków określoną działalność. 3. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1 lub 2, osiąga znaczną korzyść majątkową, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.	j.w.
Art. 3 pkt 2	2. Państwa członkowskie mogą postanowić, że następujące czyny nie stanowią przestępstwa: a) czyny wymienione w ust. 1 lit. a), b) i h) niniejszego artykułu, w przypadku gdy obejmują one środki finansowe lub zasoby gospodarcze o wartości mniejszej niż 10 000 EUR; b) czyny wymienione w ust. 1 lit. d)-g) oraz i) niniejszego artykułu, w przypadku gdy obejmują one towary, usługi, transakcje lub działalność o wartości poniżej 10 000 EUR; Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby próg co najmniej 10 000 EUR mógł zostać przekroczony poprzez serię czynów wymienionych w ust. 1 lit. a), b) oraz d)-i) niniejszego artykułu, które są powiązane i tego samego rodzaju, w przypadku gdy czyny te zostały popełnione przez tego samego sprawcę.	T	Art. 63 ust. 3	Art. 63 1. Kto wbrew zakazowi lub obowiązкови stanowiącemu środek ograniczający: 1) bezpośrednio lub pośrednio udostępnia środki finansowe lub zasoby gospodarcze podmiotowi podlegającemu albo na jego rzecz, 2) nie zamraża środków finansowych lub zasobów gospodarczych będących własnością, posiadanych albo kontrolowanych, bezpośrednio lub pośrednio przez podmiot podlegający, 3) zawiera umowę lub realizuje transakcję z państwem trzecim, organem państwa trzeciego albo podmiotem będącym własnością lub kontrolowanym, bezpośrednio lub pośrednio przez państwo trzecie lub jego organ – podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. 2. Jeżeli czyn określony w ust. 1 dotyczy mienia znacznej wartości, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. 3. Nie podlega karze sprawca czynu określonego w ust. 1 pkt 3, jeżeli wartość umowy lub transakcji wynosi mniej niż 800 zł. Art. 91 Kodeksu karnego:	Przepis o charakterze fakultatywnym. Projektodawca zdecydował o zastosowaniu dopuszczalnego wyjątku wyłącznie w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 3 ustawy, który stanowi wdrożenie art. 3 pkt 1 lit. d) dyrektywy i tylko w sytuacjach, gdy wartość umowy lub transakcji wynosi mniej niż 800 zł. W odniesieniu do pozostałych czynów projektodawca nie zdecydował się na wprowadzenie rozróżnienia modeli odpowiedzialności, o którym mowa w tym przepisie, przyjmując model pełnej kryminalizacji naruszeń środków ograniczających Unii Europejskiej z jednoczesnym zastosowaniem, w odpowiednich sytuacjach znanego polskiemu systemowi typu uprzywilejowanego „mniejszej wagi”. Taki model odpowiedzialności w lepszym stopniu zrealizuje swoją rolę prewencyjną i punitwną (sprawiedliwością) przy jednoczesnym zachowaniu wszystkich gwarancji procesowych przewidzianych w procedurze karnej.

				§ 1. Jeżeli sprawca popełnia w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności, dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw, sąd orzeka jedną karę określoną w przepisie stanowiącym podstawę jej wymiaru dla każdego z tych przestępstw, w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę. § 2. Jeżeli sprawca w warunkach określonych w art. 85 § 1 popełnia dwa lub więcej ciągów przestępstw określonych w § 1 lub ciąg przestępstw oraz inne przestępstwo, sąd orzeka karę łączną, stosując odpowiednio przepisy tego rozdziału. § 3. Jeżeli sprawca został skazany dwoma lub więcej wyrokami za przestępstwa należące do ciągu przestępstw określonego w § 1, orzeczona kara łączna nie może przekroczyć górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę, przewidzianego w przepisie stanowiącym podstawę wymiaru kary dla każdego z tych przestępstw.	Art. 3 pkt 2 akapit drugi dyrektywy implementowany przez aktualnie obowiązujący art. 91 § 1-3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny.
Art. 3 pkt 3	3. Państwa członkowskie zapewniają, aby czyny wymienione w ust. 1 lit. e) stanowiły przestępstwo również wtedy, gdy zostały popełnione w wyniku rażącego niedbalstwa, przynajmniej w przypadku gdy czyny te odnoszą się do produktów wymienionych we wspólnym wykazie uzbrojenia Unii Europejskiej lub do produktów podwójnego zastosowania wymienionych w załącznikach I i IV do rozporządzenia (UE) 2021/821.	T	Art. 65 ust. 4 i 5	Art. 65 1. Kto wbrew zakazowi lub ograniczeniu stanowiącemu środek ograniczający związanemu z określonym towarem, dokonuje obrotu, przywozu, wywozu, sprzedaży, nabycia, zbycia, przekazania, tranzytu, transportu tego towaru albo świadczy usługi pośrednictwa, pomocy technicznej lub inne usługi związane z tym towarem, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. 2. Jeżeli czyn określony w ust. 1 dotyczy mienia znacznej wartości, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12. 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w ust. 1 lub 2 podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. 4. Kto narusza zakaz lub ograniczenie stanowiące środek ograniczający związane z towarem wymienionym we wspólnym wykazie uzbrojenia Unii Europejskiej lub produktami podwójnego zastosowania wymienionymi w załączniku I lub IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania (Dz. Urz. UE L 206 z 11.06.2021, str. 1, z późn. zm.), dokonując obrotu, przywozu, wywozu, sprzedaży, nabycia, zbycia, przekazania, tranzytu, transportu tego towaru albo świadczy usługi pośrednictwa, pomocy technicznej lub inne usługi związane z tym towarem, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.	Jedynym odpowiednikiem rażącego niedbalstwa w polskim systemie karnym jest typ nieumyślny przestępstwa (art. 9 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny).

				5. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 4 działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. 6. Sąd może orzec przepadek towaru stanowiącego przedmiot czynu zabronionego określonego w ust. 1–4, chociażby nie stanowił własności sprawcy.	
Art. 3 pkt 4	Ust. 1 nie może być rozumiany jako nakładający na przedstawicieli zawodów prawniczych obowiązku przekazywania informacji, które otrzymują od swojego klienta lub które otrzymują na temat swojego klienta w trakcie oceny sytuacji prawnej tego klienta lub w ramach obrony lub reprezentowania tego klienta w postępowaniu sądowym lub w odniesieniu do postępowania sądowego, w tym udzielania porad dotyczących wszczęcia lub uniknięcia takiego postępowania.	T	-	Art. 6 ustawy Prawo o adwokaturze: 1. Adwokat obowiązany jest zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzielaniem pomocy prawnej. 2. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie może być ograniczony w czasie. 3. Adwokata nie można zwolnić od obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej co do faktów, o których dowiedział się udzielając pomocy prawnej lub prowadząc sprawę. 4. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie dotyczy informacji: 1) udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, 2) przekazywanych na podstawie przepisów rozdziału 11a działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383 i 2760 oraz z 2024 r. poz. 879) - w zakresie określonym tymi przepisami. Art. 3 ustawy o radcach prawnych: 1. Zawód radcy prawnego może wykonywać osoba, która spełnia wymagania określone niniejszą ustawą. 2. Radca prawny wykonuje zawód ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego. 3. Radca prawny jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzieleniem pomocy prawnej. 4. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie może być ograniczony w czasie. 5. Radca prawny nie może być zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej co do faktów, o których dowiedział się udzielając pomocy prawnej lub prowadząc sprawę. 6. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej nie dotyczy informacji: 1) udostępnianych na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, 2) przekazywanych na podstawie przepisów rozdziału 11a działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383 i 2760)	Przepisy już jest aktualnie implementowany do polskiego porządku prawnego na podstawie przepisów dot. zasady zachowania tajemnicy zawodowej m.in.: - art. 6 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1564 z późn. zm.) oraz - art. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 499 z późn. zm.).

				- w zakresie określonym tymi przepisami.	
Art. 3 pkt 5	Ust. 1, 2 i 3 nie może być rozumiany jako karania pomocy humanitarnej dla osób w potrzebie lub działań zaspokajających podstawowe potrzeby ludzkie, realizowane zgodnie z zasadami bezstronności, humanitaryzmu, neutralności i niezależności oraz, w stosownych przypadkach, zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym.	N	-	-	W doktrynie prawa polskiego obowiązuje stanowisko uznające działania o charakterze humanitarnym za pierwotnie legalne, tj. pozostające poza zakresem regulacji ustawy i dyrektywy. W świetle powyższego stanowiska aktywność organizacji humanitarnych, tak długo jak nie wykraczałyby ona poza ściśle rozumiany zakres działań humanitarnych, nie podlegałyby sankcjonowaniu przepisami karnymi rozdziału 6 ustawy. Szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie zawarte zostały w uzasadnieniu ustawy.
Art. 4 par. 1	Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby podżeganie do popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 3, oraz pomocnictwo w ich popełnieniu podlegały karze jako przestępstwo	T	-	Art. 18 Kodeksu karnego: § 1. Odpowiada za sprawstwo nie tylko ten, kto wykonuje czyn zabroniony sam albo wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, ale także ten, kto kieruje wykonaniem czynu zabronionego przez inną osobę lub wykorzystując uzależnienie innej osoby od siebie, poleca jej wykonanie takiego czynu. § 2. Odpowiada za podżeganie, kto chcąc, aby inna osoba dokonała czynu zabronionego, nakłania ją do tego. § 3. Odpowiada za pomocnictwo, kto w zamiarze, aby inna osoba dokonała czynu zabronionego, swoim zachowaniem ułatwia jego popełnienie, w szczególności dostarczając narzędzie, środek przewozu, udzielając rady lub informacji; odpowiada za pomocnictwo także ten, kto wbrew prawnemu, szczególnemu obowiązкови niedopuszczenia do popełnienia czynu zabronionego swoim zaniechaniem ułatwia innej osobie jego popełnienie.	Implementowany przez aktualnie obowiązujący art. 18 § 2 i 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny
Art. 4 par. 2	Państwa członkowskie zapewniają, aby usiłowanie popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a), lit. c)-g) oraz lit. h) pkt (i) i (ii), podlegało karze jako przestępstwo	T	-	Art. 13 Kodeksu karnego: § 1. Odpowiada za usiłowanie, kto w zamiarze popełnienia czynu zabronionego swoim zachowaniem bezpośrednio zmierza do jego dokonania, które jednak nie następuje. § 2. Usiłowanie zachodzi także wtedy, gdy sprawca nie uświadamia sobie, że dokonanie jest niemożliwe ze względu na brak przedmiotu nadającego się do popełnienia na nim czynu zabronionego lub ze względu na użycie środka nie nadającego się do popełnienia czynu zabronionego.	Implementowany przez aktualnie obowiązujący art. 13 § 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny
Art. 5 par. 1	Państwa członkowskie zapewniają, aby przestępstwa, o których mowa w art. 3 i 4, podlegały skutecznym, proporcjonalnym i odstrasżającym karom.	T	Rozdział 6 Art. 63 – Art. 67	Art. 63. 1. Kto wbrew zakazowi lub obowiązкови stanowiącemu środek ograniczający: 1) bezpośrednio lub pośrednio udostępnia środki finansowe lub zasoby gospodarcze podmiotowi podlegającemu albo na jego rzecz, 2) nie zamraża środków finansowych lub zasobów gospodarczych będących własnością, pozostających w	Należy przypomnieć, że dyrektywy unijne stanowią instrument minimalnej harmonizacji, dlatego państwa członkowskie zawsze mogą określić surowsze sankcje za konkretne przestępstwa. Powyższa uwaga, ma zastosowanie także w przypadku pozostałych projektowanych przestępstw.

			posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą, bezpośrednio lub pośrednio podmiotu podlegającego, 3) zawiera umowę lub realizuje transakcję z państwem trzecim, organem państwa trzeciego albo podmiotem będącym własnością lub kontrolowanym, bezpośrednio lub pośrednio przez państwo trzecie lub jego organ – podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. 2. Jeżeli czyn określony w ust. 1 dotyczy mienia znacznej wartości, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. 3. Nie podlega karze sprawca czynu określonego w ust. 1 pkt 3, jeżeli wartość umowy lub transakcji wynosi mniej niż 800 zł. Art. 64. Kto wbrew zakazowi stanowiącemu środek ograniczający umożliwia osobie wjazd lub tranzyt przez terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Art. 65. 1. Kto wbrew zakazowi lub ograniczeniu stanowiącemu środek ograniczający związanemu z określonym towarem, dokonuje obrotu, przywozu, wywozu, sprzedaży, nabycia, zbycia, przekazania, tranzytu, transportu tego towaru albo świadczy usługi pośrednictwa, pomocy technicznej lub inne usługi związane z tym towarem, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. 2. Jeżeli czyn określony w ust. 1 dotyczy mienia znacznej wartości, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12. 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w ust. 1 lub 2 podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. 4. Kto narusza zakaz lub ograniczenie stanowiące środek ograniczający związane z towarem wymienionym we wspólnym wykazie uzbrojenia Unii Europejskiej lub produktami podwójnego zastosowania wymienionymi w załączniku I lub IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania (Dz. Urz. UE L 206 z 11.06.2021, str. 1, z późn. zm.), dokonując obrotu, przywozu, wywozu, sprzedaży, nabycia, zbycia, przekazania, tranzytu, transportu tego towaru albo świadczy usługi pośrednictwa, pomocy technicznej lub inne usługi związane z tym towarem, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.	W rezultacie, w celu stworzenia odstraszających sankcji, zapewniających większą skuteczność środków ograniczających UE, projektodawca, czyniąc zadość art. 5 par. 1 dyrektywy 2024/1226, zdecydował na wprowadzenie minimalnych maksymalnych kar pozbawienia wolności w wysokości 5 lat pozbawienia wolności oraz najwyższej kary w wymiarze 12 lat pozbawienia wolności. Warto zwrócić uwagę, że obecnie funkcjonujące przepisy art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, wprowadzają bardzo surowe kary, bowiem karę pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3 do nawet 30 lat pozbawienia wolności. Takie rozwiązanie może budzić wątpliwości co do jego proporcjonalności, dlatego projektodawca zamierza zracjonalizować aktualny stan rzeczy.
--	--	--	--	---

			5. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 4 działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. 6. Sąd może orzec przepadek towaru stanowiącego przedmiot czynu zabronionego określonego w ust. 1–4, chociażby nie stanowił własności sprawcy. Art. 66. 1. Kto wbrew zakazowi lub ograniczeniu stanowiącemu środek ograniczający prowadzi działalność finansową lub świadczy usługi finansowe lub świadczy usługi inne niż finansowe, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. 2. Tej samej karze podlega, kto wbrew zakazowi lub ograniczeniu stanowiącemu środek ograniczający, wykonuje bez zezwolenia lub z naruszeniem jego warunków określoną działalność. 3. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1 lub 2, osiąga znaczną korzyść majątkową, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Art. 67. 1. Kto, w celu ukrycia, wykorzystuje, przekazuje osobie trzeciej albo zbywa, środki finansowe lub zasoby gospodarcze, które mają podlegać zamrożeniu zgodnie ze środkiem ograniczającym, które bezpośrednio lub pośrednio stanowią własność, pozostają w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą podmiotu podlegającego, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. 2. Karze określonej w ust. 1 podlega, kto w celu ukrycia, przekazuje nieprawdziwe, lub wprowadzające w błąd informacje co do prawa własności lub osoby beneficjenta rzeczywistego środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone, zgodnie ze środkiem ograniczającym. 3. Kto wbrew obowiązкови, stanowiącemu środek ograniczający nie zawiadamia właściwego organu o środkach finansowych lub zasobach gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą podmiotu podlegającego, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. 4. Kto wbrew obowiązкови, stanowiącemu środek ograniczający nie przekazuje właściwemu organowi informacji, które uzyskał w związku z wykonywaną pracą lub działalnością gospodarczą, o zamrożonych środkach finansowych lub zasobach gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą podmiotu podlegającego, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.	
--	--	--	---	--

				5. Tej samej karze podlega, kto wbrew obowiązkowi stanowiącemu środek ograniczający nie przekazuje właściwemu organowi informacji, które uzyskał w związku z wykonywaną pracą lub działalnością gospodarczą, o środkach finansowych lub zasobach gospodarczych, będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą podmiotu podlegającego, które nie zostały zamrożone.	
Art. 5 par. 2	Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby przestępstwa, o których mowa w art. 3, podlegały maksymalnej karze pozbawienia wolności.	T	j.w.	j.w.	j.w.
Art. 5 par. 3	Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby: a) przestępstwa objęte art. 3 ust. 1 lit. h) pkt (iii) oraz (iv) podlegały karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze wynoszącym co najmniej rok, w przypadku gdy przestępstwa te dotyczą środków finansowych lub zasobów gospodarczych o wartości co najmniej 100 000 EUR w dniu popełnienia przestępstwa; b) przestępstwa objęte art. 3 ust. 1 lit. a), lit. b) i lit. h) pkt (i) i (ii) podlegały karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze wynoszącym co najmniej pięć lat, w przypadku gdy przestępstwa te dotyczą środków finansowych lub zasobów gospodarczych o wartości co najmniej 100 000 EUR w dniu popełnienia przestępstwa; c) przestępstwo objęte art. 3 ust. 1 lit. c) podlegało karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze wynoszącym co najmniej trzy lata; d) przestępstwa objęte art. 3 ust. 1 lit. d)-g) oraz i) podlegały karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze wynoszącym co najmniej pięć lat pozbawienia wolności, w przypadku gdy przestępstwa te dotyczą towarów, usług, transakcji lub działalności o wartości co najmniej 100 000 EUR w dniu popełnienia przestępstwa; e) w przypadku gdy przestępstwo objęte art. 3 ust. 1 lit. e) dotyczy produktów wymienionych we wspólnym wykazie uzbrojenia Unii Europejskiej lub produktów podwójnego zastosowania wymienionych w załącznikach I i IV do rozporządzenia (UE) 2021/821, przestępstwo takie podlegało karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze wynoszącym co najmniej pięć lat pozbawienia wolności, niezależnie od wartości danych produktów.	T	j.w.	j.w.	j.w.
Art. 5 par. 4	Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby próg co najmniej 100 000 EUR mógł być przekroczony poprzez serię przestępstw objętych art. 3 ust. 1 lit. a), b) i d)-i), które są powiązane i które są tego samego rodzaju, w przypadku gdy przestępstwa te zostały popełnione przez tego samego sprawcę.	T	-	Art. 91 Kodeksu karnego: § 1. Jeżeli sprawca popełnia w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności, dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw, sąd orzeka jedną karę określoną w przepisie stanowiącym podstawę jej wymiaru dla każdego z tych przestępstw, w	Implementowany przez aktualnie obowiązujący art. 91 § 1-3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny

				wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę. § 2. Jeżeli sprawca w warunkach określonych w art. 85 § 1 popełnia dwa lub więcej ciągów przestępstw określonych w § 1 lub ciąg przestępstw oraz inne przestępstwo, sąd orzeka karę łączną, stosując odpowiednio przepisy tego rozdziału. § 3. Jeżeli sprawca został skazany dwoma lub więcej wyrokami za przestępstwa należące do ciągu przestępstw określonego w § 1, orzeczona kara łączna nie może przekroczyć górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę, przewidzianego w przepisie stanowiącym podstawę wymiaru kary dla każdego z tych przestępstw.	
Art. 5 par. 5	Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby osoby fizyczne, które popełniły przestępstwa, o których mowa w art. 3 i 4, mogły podlegać dodatkowym sankcjom lub środkom karnym lub pozakarnym, które mogą obejmować: a) grzywny, które są proporcjonalne do wagi danego czynu oraz do indywidualnych, finansowych i innych okoliczności dotyczących danej osoby fizycznej; b) cofnięcie zezwoleń na prowadzenie działalności, która doprowadziła do popełnienia przestępstwa, oraz upoważnień do jej prowadzenia; c) pozbawienie prawa do zajmowania w osobie prawnej pozycji kierowniczej tego samego rodzaju, jak rodzaj pozycji wykorzystanej do popełnienia przestępstwa; d) czasowy zakaz ubiegania się o urząd publiczny; e) w przypadku gdy przemawia za tym interes publiczny, po dokonaniu indywidualnej oceny każdego przypadku, publikacja całości lub części orzeczenia sądowego odnoszącego się do popełnionego przestępstwa oraz nałożonych sankcji lub środków, które to orzeczenie może obejmować dane osobowe osób skazanych wyłącznie w należycie uzasadnionych wyjątkowych przypadkach.	T	-	Kodeks karny: Art. 39 Środkami karnymi są: 1) pozbawienie praw publicznych; 2) zakaz zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej; Art. 41 § 1. Sąd może orzec zakaz zajmowania określonego stanowiska albo wykonywania określonego zawodu, jeżeli sprawca nadużył przy popełnieniu przestępstwa stanowiska lub wykonywanego zawodu albo okazał, że dalsze zajmowanie stanowiska lub wykonywanie zawodu zagraża istotnym dobrom chronionym prawem. (...) § 2. Sąd może orzec zakaz prowadzenia określonej działalności gospodarczej w razie skazania za przestępstwo popełnione w związku z prowadzeniem takiej działalności, jeżeli dalsze jej prowadzenie zagraża istotnym dobrom chronionym prawem. Art. 43b Sąd może orzec podanie wyroku do publicznej wiadomości w określony sposób, jeżeli uzna to za celowe, w szczególności ze względu na społeczne oddziaływanie skazania, o ile nie narusza to interesu pokrzywdzonego.	Implementowany przez aktualnie obowiązujący art. 39 pkt 1-2, art. 41 § 1 i 2, 43b ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny.
Art. 6 par. 1	Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby prawne mogły podlegać odpowiedzialności za przestępstwa, o których mowa w art. 3 i 4, w przypadku gdy przestępstwa te zostały popełnione na korzyść tych osób prawnych przez jakąkolwiek osobę zajmującą stanowisko kierownicze w strukturze danej osoby prawnej, działającą indywidualnie lub jako członek organu tej osoby prawnej, na podstawie: a) upoważnienia do reprezentowania osoby prawnej; b) uprawnienia do podejmowania decyzji w imieniu osoby prawnej; lub	T	Art. 79	Art. 79. W ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822 oraz z 2026 r. poz. 516) wprowadza się następujące zmiany: 1) do tytułu ustawy dodaje się odnośnik nr 1 w brzmieniu: „1) Niniejsza ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za	Zakres przedmiotowy odpowiedzialności karnej osób prawnych jest przewidziany w aktualnie obowiązującym art. 3 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822 z późn. zm.).

	c) uprawnienia do sprawowania kontroli w ramach osoby prawnej.			takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 (Dz. Urz. UE L 2024/1226 z 29.04.2024).”; 2) w art. 4a dotychczasowy przepis oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu: „2. W przypadku popełnienia czynu zabronionego, wymienionego w art. 16 ust. 1 pkt 22, przez osobę, o której mowa w art. 3, podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności niezależnie od wydania wyroku albo orzeczenia, o których mowa w art. 4.”; 3) w art. 7a dotychczasowy przepis oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu: „2. W przypadku określonym w art. 4a ust. 2 wobec podmiotu zbiorowego sąd orzeka karę pieniężną w wysokości od 10 000 do 200 000 000 złotych lub 5% przychodu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok obrotowy, w którym popełniono czyn zabroniony będący podstawą odpowiedzialności podmiotu zbiorowego.”; 4) w art. 16 w ust. 1 w pkt 21 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 22 w brzmieniu: „22) określone w art. 63–67 ustawy z dnia o środkach ograniczających (Dz. U. ...).” Art. 3 ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary: Podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności za czyn zabroniony, którym jest zachowanie osoby fizycznej: 1) działającej w imieniu lub w interesie podmiotu zbiorowego w ramach uprawnienia lub obowiązku do jego reprezentowania, podejmowania w jego imieniu decyzji lub wykonywania kontroli wewnętrznej albo przy przekroczeniu tego uprawnienia lub niedopełnieniu tego obowiązku, 2) dopuszczonej do działania w wyniku przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków przez osobę, o której mowa w pkt 1, 3) działającej w imieniu lub w interesie podmiotu zbiorowego, za zgodą lub wiedzą osoby, o której mowa w pkt 1, 3a) będącej przedsiębiorcą, który bezpośrednio współdziała z podmiotem zbiorowym w realizacji celu prawnie dopuszczalnego 4) (uchylony) - jeżeli zachowanie to przyniosło lub mogło przynieść podmiotowi zbiorowemu korzyść, chociażby niemajątkową.	
Art. 6 par. 2	Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby prawne można było pociągnąć do odpowiedzialności w przypadku, gdy brak nadzoru lub kontroli ze strony osoby, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, umożliwił popełnienie przez osobę pozostającą pod jej zwierzchnictwem przestępstwa, o którym mowa w art. 3 i 4, na korzyść tej osoby prawnej.	T	Art. 79	Art. 79. W ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822 oraz z 2026 r. poz. 516) wprowadza się następujące zmiany:	Podstawy odpowiedzialności karnej osób prawnych są przewidziane w obowiązującym art. 5 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.

				1) do tytułu ustawy dodaje się odnośnik nr 1 w brzmieniu: „1) Niniejsza ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 (Dz. Urz. UE L 2024/1226 z 29.04.2024).”; 2) w art. 4a dotychczasowy przepis oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu: „2. W przypadku popełnienia czynu zabronionego, wymienionego w art. 16 ust. 1 pkt 22, przez osobę, o której mowa w art. 3, podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności niezależnie od wydania wyroku albo orzeczenia, o których mowa w art. 4.”; 3) w art. 7a dotychczasowy przepis oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu: „2. W przypadku określonym w art. 4a ust. 2 wobec podmiotu zbiorowego sąd orzeka karę pieniężną w wysokości od 10 000 do 200 000 000 złotych lub 5% przychodu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok obrotowy, w którym popełniono czyn zabroniony będący podstawą odpowiedzialności podmiotu zbiorowego.”; 4) w art. 16 w ust. 1 w pkt 21 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 22 w brzmieniu: „22) określone w art. 63–67 ustawy z dnia o środkach ograniczających (Dz. U. ...).” Art. 5 ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary: Podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności, jeżeli do popełnienia czynu zabronionego doszło w następstwie: 1) co najmniej braku należytej staranności w wyborze osoby fizycznej, o której mowa w art. 3 pkt 2 lub 3, lub co najmniej braku należytego nadzoru nad tą osobą - ze strony organu lub przedstawiciela podmiotu zbiorowego; 2) organizacji działalności podmiotu zbiorowego, która nie zapewniała uniknięcia popełnienia czynu zabronionego przez osobę, o której mowa w art. 3 pkt 1 lub 3a, podczas gdy mogło je zapewnić zachowanie należytej staranności, wymaganej w danych okolicznościach, przez organ lub przedstawiciela podmiotu zbiorowego.	
Art. 6 par. 3	Odpowiedzialność osób prawnych na podstawie ust. 1 i 2 niniejszego artykułu nie wyklucza możliwości wszczęcia postępowania karnego przeciwko osobom fizycznym, które popełniają przestępstwa, o których mowa w art. 3 i 4, podlegają do popełnienia tych przestępstw lub pomagają w ich popełnieniu.	T	-	Art. 6 ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary: Odpowiedzialność albo brak odpowiedzialności podmiotu zbiorowego na zasadach określonych w niniejszej ustawie nie wyłącza odpowiedzialności cywilnej za wyrządzoną szkodę, odpowiedzialności administracyjnej ani	Implementowany przez aktualnie obowiązujący art. 6 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.

				indywidualnej odpowiedzialności prawnej sprawcy czynu zabronionego.	
Art. 7 par. 1	Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby osoba prawna pociągnięta do odpowiedzialności na podstawie art. 6 podlegała skutecznym, proporcjonalnym i odstrasżającym sankcjom lub środkom karnym lub pozakarnym, które obejmują grzywny karne lub pozakarne i które mogą obejmować inne sankcje lub środki karne lub pozakarne, takie jak: a) pozbawienie prawa do korzystania ze świadczeń publicznych lub pomocy; b) pozbawienie dostępu do finansowania publicznego, w tym do procedur przetargowych, dotacji i koncesji; c) zakaz prowadzenia działalności gospodarczej; d) cofnięcie zezwoleń na prowadzenie działalności, która doprowadziła do popełnienia przestępstwa, oraz upoważnień do jej prowadzenia; e) umieszczenie pod nadzorem sądowym; f) likwidacja sądowa; g) zamknięcie zakładów wykorzystywanych do popełniania przestępstwa; h) w przypadku gdy przemawia za tym interes publiczny, publikacja całości lub części orzeczenia sądowego dotyczącego popełnionego przestępstwa oraz nałożonych sankcji lub środków, bez uszczerbku dla przepisów dotyczących prywatności i ochrony danych osobowych.	T	Art. 79	Art. 79. W ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822 oraz z 2026 r. poz. 516) wprowadza się następujące zmiany: 1) do tytułu ustawy dodaje się odnośnik nr 1 w brzmieniu: „1) Niniejsza ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 (Dz. Urz. UE L 2024/1226 z 29.04.2024).”; 2) w art. 4a dotychczasowy przepis oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu: „2. W przypadku popełnienia czynu zabronionego, wymienionego w art. 16 ust. 1 pkt 22, przez osobę, o której mowa w art. 3, podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności niezależnie od wydania wyroku albo orzeczenia, o których mowa w art. 4.”; 3) w art. 7a dotychczasowy przepis oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu: „2. W przypadku określonym w art. 4a ust. 2 wobec podmiotu zbiorowego sąd orzeka karę pieniężną w wysokości od 10 000 do 200 000 000 złotych lub 5% przychodu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok obrotowy, w którym popełniono czyn zabroniony będący podstawą odpowiedzialności podmiotu zbiorowego.”; 4) w art. 16 w ust. 1 w pkt 21 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 22 w brzmieniu: „22) określone w art. 63–67 ustawy z dnia o środkach ograniczających (Dz. U. ...).” Ustawa o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary: Art. 8. 1. Wobec podmiotu zbiorowego orzeka się przepadek: 1) przedmiotów pochodzących chociażby pośrednio z czynu zabronionego lub które służyły lub były przeznaczone do popełnienia czynu zabronionego; 2) korzyści majątkowej pochodzącej chociażby pośrednio z czynu zabronionego; 3) równowartości przedmiotów lub korzyści majątkowej pochodzących chociażby pośrednio z czynu zabronionego.	Podstawy orzekania przypadku i zakazów wobec podmiotu zbiorowego zostały wskazane w art. 8 i 9 ust. 1 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.

				2. Przypadku wymienionego w ust. 1 nie orzeka się, jeżeli przedmiot, korzyść majątkowa lub ich równowartość podlega zwrotowi innemu uprawnionemu podmiotowi. Art. 9. 1. Wobec podmiotu zbiorowego można orzec: 1) zakaz promocji lub reklamy prowadzonej działalności, wytwarzanych lub sprzedawanych wyrobów, świadczonych usług lub udzielanych świadczeń; 2) zakaz korzystania z dotacji, subwencji lub innych form wsparcia finansowego środkami publicznymi; 2a) zakaz dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530, 1572 i 1717) - w przypadku skazania osoby, o której mowa w art. 3, za przestępstwo, o którym mowa w art. 9 lub art. 10 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1745); 3) zakaz korzystania z pomocy organizacji międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem; 4) zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne; 5) (uchylony) 6) podanie wyroku do publicznej wiadomości.	
Art. 7 par. 2	Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby osoba prawna pociągnięta do odpowiedzialności na podstawie art. 6 w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 1, podlegała grzywnom karnym lub pozakarnym, których wysokość musi być proporcjonalna do wagi czynu oraz do indywidualnych, finansowych i innych okoliczności dotyczących danej osoby prawnej. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby maksymalny poziom takich grzywien nie był niższy niż: a) w przypadku przestępstw objętych art. 3 ust. 1 lit. h) pkt (iii) i (iv): (i) 1 % całkowitego światowego obrotu osoby prawnej w roku obrotowym poprzedzającym rok popełnienia przestępstwa albo w roku obrotowym poprzedzającym decyzję o nałożeniu grzywny; lub (ii) kwota odpowiadająca 8 000 000 EUR; b) w przypadku przestępstw objętych art. 3 ust. 1 lit. a)-g), lit. h) pkt (i) i (ii) oraz lit. i): (i) 5 % całkowitego światowego obrotu osoby prawnej w roku obrotowym poprzedzającym rok popełnienia przestępstwa albo w roku obrotowym poprzedzającym decyzję o nałożeniu grzywny; lub (ii) kwota odpowiadająca 40 000 000 EUR. Państwa członkowskie mogą ustanowić przepisy regulujące	T	j.w.	j.w.	j.w.

	przypadki, w których nie jest możliwe określenie wysokości grzywny na podstawie całkowitego światowego obrotu osoby prawnej w roku obrotowym poprzedzającym rok obrotowy, w którym popełniono przestępstwo ani w roku obrotowym poprzedzającego decyzję o nałożeniu grzywny.				
Art. 8	W zakresie, w jakim następujące okoliczności nie stanowią znamion przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby co najmniej jedną z następujących okoliczności można było uznać - zgodnie z prawem krajowym - za okoliczności obciążające: a) przestępstwo popełniono w ramach organizacji przestępczej zdefiniowanej w decyzji ramowej 2008/841/WSiSW; b) przestępstwo wiązało się z wykorzystaniem przez sprawcę fałszywych lub przerobionych dokumentów; c) przestępstwo popełnił profesjonalny usługodawca z naruszeniem obowiązków zawodowych spoczywającym na nim jako profesjonalnym usługodawcy; d) przestępstwo popełnił urzędnik publiczny w ramach wykonywania swoich obowiązków lub inna osoba sprawująca funkcję publiczną; e) przestępstwo spowodowało lub miało spowodować, bezpośrednio lub pośrednio, osiągnięcie znacznych korzyści finansowych lub spowodowało, bezpośrednio lub pośrednio, uniknięcie znacznych wydatków, w zakresie, w jakim takie korzyści lub wydatki można ustalić; f) sprawca zniszczył dowody lub zastraszył świadków lub skarżących; g) osoba fizyczna lub prawna została uprzednio skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwa objęte art. 3 i 4.	T	-	Art. 53 § 1-2a Kodeksu karnego: § 1. Sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych w ustawie, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu, okoliczności obciążające i okoliczności łagodzące, cele kary w zakresie społecznego oddziaływania, a także cele zapobiegawcze, które ma ona osiągnąć w stosunku do skazanego. Dolegliwość kary nie może przekraczać stopnia winy. § 2. Wymierzając karę, sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, zwłaszcza w razie popełnienia przestępstwa na szkodę osoby nieporadnej ze względu na wiek lub stan zdrowia, popełnienie przestępstwa wspólnie z nieletnim, rodzaj i stopień naruszenia ciążących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu, a zwłaszcza staranie o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a także zachowanie się pokrzywdzonego. § 2a. Okoliczności obciążające stanowią w szczególności: 1) uprzednia karalność za przestępstwo umyślne lub podobne przestępstwo nieumyślne; 2) wykorzystanie bezradności, niepełnosprawności, choroby lub podeszłego wieku pokrzywdzonego; 3) sposób działania prowadzący do poniżenia lub udręczenia pokrzywdzonego; 4) popełnienie przestępstwa z premedytacją; 5) popełnienie przestępstwa w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie; 6) popełnienie przestępstwa motywowanego nienawiścią z powodu przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, politycznej lub wyznaniowej ofiary albo z powodu jej bezwyznaniowości; 7) działanie ze szczególnym okrucieństwem; 8) popełnienie przestępstwa w stanie po spożyciu alkoholu lub środka odurzającego, jeżeli ten stan był czynnikiem prowadzącym do popełnienia przestępstwa lub istotnego zwiększenia jego skutków; 9) popełnienie przestępstwa we współdziałaniu z nieletnim lub z wykorzystaniem jego udziału.	Implementowany przez aktualnie obowiązujący art. 53 § 1-2a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny

Art. 9	Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, co najmniej jedną spośród następujących okoliczności można było uznać - zgodnie z prawem krajowym - za okoliczność łagodzącą: a) sprawca przekazuje właściwym organom informacje, których organy te nie byłyby w stanie uzyskać w inny sposób, a które ułatwiają im identyfikację lub pociągnięcie do odpowiedzialności karnej pozostałych sprawców; b) sprawca przekazuje właściwym organom informacje, których organy te nie byłyby w stanie uzyskać w inny sposób, a które ułatwiają im zebranie dowodów.	T	-	Art. 53 § 2b Kodeksu karnego: 2b. Okoliczności łagodzące stanowią w szczególności: 1) popełnienie przestępstwa w wyniku motywacji zasługującej na uwzględnienie; 2) popełnienie przestępstwa pod wpływem gniewu, strachu lub wzburzenia, usprawiedliwionych okolicznościami zdarzenia; 3) popełnienie przestępstwa w reakcji na nagłą sytuację, której prawidłowa ocena była istotnie utrudniona z uwagi na okoliczności osobiste, zakres wiedzy lub doświadczenia życiowego sprawcy; 4) podjęcie działań zmierzających do zapobieżenia szkodzie lub krzywdzie, wynikającej z przestępstwa, albo do ograniczenia jej rozmiaru; 5) pojednanie się z pokrzywdzonym; 6) naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem lub zadośćuczynienie za krzywdę wynikłą z przestępstwa; 7) popełnienie przestępstwa ze znacznym przyczynieniem się pokrzywdzonego; 8) dobrowolne ujawnienie popełnionego przez siebie przestępstwa organowi powołanemu do ścigania przestępstw.	Implementowany przez aktualnie obowiązujący art. 53 § 2b ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny
Art. 10	1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki, aby umożliwić zamrożenie i konfiskatę narzędzi służących do popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, oraz korzyści pochodzących z tych przestępstw. Państwa członkowskie, które są związane dyrektywą 2014/42/UE, podejmują te niezbędne środki zgodnie z tą dyrektywą. 2. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki, aby umożliwić zamrożenie i konfiskatę środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych unijnymi środkami ograniczającymi, w odniesieniu do których wskazana osoba fizyczna lub przedstawiciel wskazanego podmiotu lub organu popełnili przestępstwo objęte art. 3 ust. 1 lit. h) pkt (i) lub (ii), lub brali udział w jego popełnieniu. Państwa członkowskie podejmują te niezbędne środki zgodnie z dyrektywą 2014/42/UE.	T	-	Kodeks karny: Art. 44 § 1. Sąd orzeka przepadek przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa. § 2. Sąd może orzec, a w wypadkach wskazanych w ustawie orzeka, przepadek przedmiotów, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstwa. § 3. Jeżeli orzeczenie przepadku określonego w § 2 byłoby niewspółmierne do wagi popełnionego czynu, sąd zamiast przepadku może orzec nawiązkę na rzecz Skarbu Państwa. § 4. Jeżeli orzeczenie przepadku określonego w § 1 lub 2 nie jest możliwe, sąd może orzec przepadek równowartości przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa lub przedmiotów, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstwa. § 5. Przepadku przedmiotów określonych w § 1 lub 2 nie orzeka się, jeżeli podlegają one zwrotowi pokrzywdzonemu lub innemu uprawnionemu podmiotowi. § 6. W razie skazania za przestępstwo polegające na naruszeniu zakazu wytwarzania, posiadania, obrotu, przesyłania, przenoszenia lub przewozu określonych przedmiotów, sąd może orzec, a w wypadkach przewidzianych w ustawie orzeka, ich przepadek. § 7. Jeżeli przedmioty wymienione w § 2 lub 6 nie stanowią własności sprawcy, ich przepadek można orzec tylko w wypadkach przewidzianych w ustawie; w razie	Implementowany przez aktualnie obowiązujący art. 44 i 44a oraz art. 45 i 45a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, art. 291-292 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2026 r. poz. 490 z późn. zm.) Podstawy orzekania przepadku wobec podmiotu zbiorowego zostały wskazane w art. 8 i 9 ust. 1 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary

				współwłasności orzeka się przepadek udziału należącego do sprawcy lub przepadek równowartości tego udziału. § 8. (uchylony)) Art. 44a § 1. W razie skazania za przestępstwo, z którego popełnienia sprawca osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową znacznej wartości, sąd może orzec przepadek przedsiębiorstwa stanowiącego własność sprawcy albo jego równowartości, jeżeli przedsiębiorstwo służyło do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści. § 2. W razie skazania za przestępstwo, z którego popełnienia sprawca osiągnął, chociażby pośrednio, korzyść majątkową znacznej wartości, sąd może orzec przepadek niestanowiącego własności sprawcy przedsiębiorstwa osoby fizycznej albo jego równowartości, jeżeli przedsiębiorstwo służyło do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści, a jego właściciel chciał, aby przedsiębiorstwo służyło do popełnienia tego przestępstwa lub ukrycia osiągniętej z niego korzyści albo, przewidując taką możliwość, na to się godził. § 3. W razie współwłasności przepadek, o którym mowa w § 1 i 2, orzeka się z uwzględnieniem woli i świadomości każdego ze współwłaścicieli i w ich granicach. § 4. Przepadku, o którym mowa w § 1 i 2, nie orzeka się, jeżeli byłoby to niewspółmierne do wagi popełnionego przestępstwa, stopnia zawinienia oskarżonego lub motywacji i sposobu zachowania się właściciela przedsiębiorstwa. § 5. Przepadku, o którym mowa w § 1 i 2, nie orzeka się, jeżeli szkoda wyrządzona przestępstwem lub wartość ukrytej korzyści nie jest znaczna wobec rozmiaru działalności przedsiębiorstwa. § 6. Sąd może odstąpić od orzeczenia przepadku, o którym mowa w § 2, także w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach, kiedy byłby on niewspółmiernie dolegliwy dla właściciela przedsiębiorstwa. Art. 45 § 1. Jeżeli sprawca osiągnął z popełnienia przestępstwa, chociażby pośrednio, korzyść majątkową niepodlegającą przepadkowi przedmiotów wymienionych w art. 44 § 1 lub 6, sąd orzeka przepadek takiej korzyści albo jej równowartości. Przepadku nie orzeka się w całości lub w części, jeżeli korzyść lub jej równowartość podlega zwrotowi pokrzywdzonemu lub innemu podmiotowi. § 1a. Za korzyść majątkową osiągniętą z popełnienia przestępstwa uważa się także pożytki z rzeczy lub praw stanowiących tę korzyść. § 2. W razie skazania za przestępstwo, z którego popełnienia została osiągnięta, chociażby pośrednio, korzyść majątkowa	
--	--	--	--	--	--

				znacznej wartości, albo przestępstwo, z którego została lub mogła zostać osiągnięta, chociażby pośrednio, korzyść majątkowa, zagrożone karą pozbawienia wolności, której górna granica jest nie niższa niż 5 lat, lub popełnione w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa za korzyść uzyskaną z popełnienia przestępstwa uważa się mienie, które sprawca objął we władanie lub do którego uzyskał jakikolwiek tytuł w okresie 5 lat przed popełnieniem przestępstwa do chwili wydania chociażby nieprawomocnego wyroku, chyba że sprawca lub inna zainteresowana osoba przedstawi dowód przeciwny. § 3. Jeżeli mienie stanowiące korzyść uzyskaną z popełnienia przestępstwa, o którym mowa w § 2, zostało przeniesione na osobę fizyczną, prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, faktycznie lub pod jakimkolwiek tytułem prawnym, uważa się, że rzeczy będące w samoistnym posiadaniu tej osoby lub jednostki oraz przysługujące jej prawa majątkowe należą do sprawcy, chyba że na podstawie okoliczności towarzyszących ich nabyciu nie można było przypuszczać, że mienie to, chociażby pośrednio, pochodziło z czynu zabronionego. § 4. (uchylony) § 5. W razie współwłasności orzeka się przepadek udziału należącego do sprawcy lub przepadek równowartości tego udziału. § 6. (uchylony) Art. 45a § 1. Sąd może orzec przepadek, jeżeli społeczna szkodliwość czynu jest znikoma, a także w razie warunkowego umorzenia postępowania lub stwierdzenia, że sprawca dopuścił się czynu zabronionego w stanie niepoczytalności, o której mowa w art. 31 § 1, albo jeżeli zachodzi okoliczność wyłączająca ukaranie sprawcy czynu zabronionego. § 2. Jeżeli zebrane dowody wskazują, że w razie skazania zostałby orzeczone przepadek, sąd może go orzec także w razie śmierci sprawcy, umorzenia postępowania z powodu jego niewykrycia, a także w przypadku zawieszenia postępowania w sprawie, w której nie można ująć oskarżonego albo oskarżony nie może brać udziału w postępowaniu z powodu choroby psychicznej lub innej ciężkiej choroby. Kodeks postępowania karnego: Art. 291 § 1. W razie zarzucenia oskarżonemu popełnienia przestępstwa, za które lub w związku z którym można orzec: 1) grzywnę, 2) świadczenie pieniężne, 3) przepadek,	
--	--	--	--	--	--

			4) środek kompensacyjny, 5) zwrot pokrzywdzonemu lub innemu uprawnionemu podmiotowi korzyści majątkowej, jaką sprawca osiągnął z popełnionego przestępstwa, albo jej równowartości - może z urzędu nastąpić zabezpieczenie wykonania tego orzeczenia na mieniu oskarżonego lub na mieniu, o którym mowa w art. 45 § 2 Kodeksu karnego, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że bez takiego zabezpieczenia wykonanie orzeczenia będzie niemożliwe albo znacznie utrudnione. § 2. W razie popełnienia przestępstwa, w związku z którym można orzec przepadek wskazany w § 1 pkt 3 lub zwrot wskazany w § 1 pkt 5, zabezpieczenie wykonania orzeczenia może nastąpić również: 1) na mieniu osoby fizycznej, o której mowa w art. 44a Kodeksu karnego, lub osoby fizycznej, prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, o której mowa w art. 45 § 3 Kodeksu karnego, lub na mieniu, które podlegałyby przypadkowi na podstawie art. 33 § 3 Kodeksu karnego skarbowego; 2) niezależnie od tego, czy wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów lub postawiono zarzut w związku z przystąpieniem do przesłuchania w charakterze podejrzanego - na mieniu, które podlegałyby: a) przypadkowi lub zwrotowi na podstawie art. 45a § 1 lub 2 Kodeksu karnego oraz art. 43 § 1 lub 2 lub art. 43a Kodeksu karnego skarbowego, b) przypadkowi lub zwrotowi na podstawie art. 44 Kodeksu karnego, jeżeli co do tego mienia na podstawie odrębnych przepisów zastosowano wstrzymanie transakcji lub blokadę rachunku; c) przypadkowi pojazdu mechanicznego, o którym mowa w art. 44b Kodeksu karnego. § 2a. Zabezpieczenie wykonania orzeczenia zwrotu korzyści majątkowej albo jej równowartości lub orzeczenia przepadku świadczenia albo jego równowartości wobec podmiotu zobowiązanego określonego w art. 91a może z urzędu nastąpić na mieniu tego podmiotu. § 3. Z urzędu może także nastąpić na mieniu oskarżonego zabezpieczenie wykonania orzeczenia o kosztach sądowych, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że bez takiego zabezpieczenia wykonanie orzeczenia w tym zakresie będzie niemożliwe albo znacznie utrudnione. § 4. Zabezpieczenie majątkowe należy niezwłocznie uchylić w całości lub w części, jeżeli ustaną przyczyny, wskutek których zostało ono zastosowane w określonym rozmiarze, lub powstaną przyczyny uzasadniające jego uchylenie choćby w części. Art. 292	
--	--	--	--	--

			§ 1. Zabezpieczenie następuje w sposób wskazany w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego, chyba że ustawa stanowi inaczej. § 2. Zabezpieczenie grożącego przepadku następuje przez zajęcie ruchomości, wierzytelności i innych praw majątkowych oraz przez ustanowienie zakazu zbywania i obciążania nieruchomości. Zakaz ten podlega ujawnieniu w księdze wieczystej, a w jej braku, w zbiorze złożonych dokumentów. W miarę potrzeby może być ustanowiony zarząd nieruchomości oskarżonego. § 3. Przepis art. 232 stosuje się odpowiednio. Ustawa o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary: Art. 8 1. Wobec podmiotu zbiorowego orzeka się przepadek: 1) przedmiotów pochodzących chociażby pośrednio z czynu zabronionego lub które służyły lub były przeznaczone do popełnienia czynu zabronionego; 2) korzyści majątkowej pochodzącej chociażby pośrednio z czynu zabronionego; 3) równowartości przedmiotów lub korzyści majątkowej pochodzących chociażby pośrednio z czynu zabronionego. 2. Przepadku wymienionego w ust. 1 nie orzeka się, jeżeli przedmiot, korzyść majątkowa lub ich równowartość podlega zwrotowi innemu uprawnionemu podmiotowi. Art. 9 1. Wobec podmiotu zbiorowego można orzec: 1) zakaz promocji lub reklamy prowadzonej działalności, wytwarzanych lub sprzedawanych wyrobów, świadczonych usług lub udzielanych świadczeń; 2) zakaz korzystania z dotacji, subwencji lub innych form wsparcia finansowego środkami publicznymi; 2a) zakaz dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530, 1572 i 1717) - w przypadku skazania osoby, o której mowa w art. 3, za przestępstwo, o którym mowa w art. 9 lub art. 10 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1745); 3) zakaz korzystania z pomocy organizacji międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem; 4) zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne; 5) (uchylony) 6) podanie wyroku do publicznej wiadomości.	
--	--	--	---	--

Art. 11	1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne w celu ustanowienia terminu przedawnienia umożliwiającego przeprowadzenie postępowań przygotowawczych, wnoszenie i popieranie oskarżeń, przeprowadzenie rozpraw i orzekanie w sprawie przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, który musi być dostatecznie długi licząc od momentu popełnienia takich przestępstw, aby umożliwić skuteczne ich ściganie. 2. Termin przedawnienia, o którym mowa w ust. 1, musi wynosić co najmniej pięć lat od popełnienia przestępstwa podlegającego karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze wynoszącym co najmniej pięć lat. 3. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki, aby zapewnić termin przedawnienia wynoszący co najmniej pięć lat od dnia prawomocnego skazania za przestępstwo, o którym mowa w art. 3 i 4, który umożliwia wykonywanie następujących kar nałożonych w następstwie tego skazania: a) kary pozbawienia wolności w wymiarze większym niż rok; lub b) kary pozbawienia wolności w odniesieniu do przestępstwa podlegającego karze pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze wynoszącym co najmniej pięć lat. 4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 i 3 państwa członkowskie mogą ustanowić termin przedawnienia krótszy niż pięć lat, ale nie krótszy niż trzy lata, pod warunkiem że bieg takiego terminu przedawnienia może zostać przerwany lub zawieszony w przypadku określonych zdarzeń.	T	-	Kodeks karny: Art. 101 § 1. Karalność przestępstwa ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło lat: 1) 40 - gdy czyn stanowi zbrodnię zabójstwa; 2) 20 - gdy czyn stanowi inną zbrodnię; 2a) 15 - gdy czyn stanowi występki zagrożony karą pozbawienia wolności przekraczającą 5 lat; 3) 10 - gdy czyn stanowi występki zagrożony karą pozbawienia wolności przekraczającą 3 lata; 4) 5 - gdy chodzi o pozostałe występki. 5) (uchylony) § 2. Karalność przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego ustaje z upływem roku od czasu, gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy przestępstwa, nie później jednak niż z upływem 3 lat od czasu jego popełnienia. § 3. Jeżeli dokonanie przestępstwa zależy od nastąpienia określonego w ustawie skutku, bieg przedawnienia rozpoczyna się od czasu, gdy skutek nastąpił. § 3a. W przypadku przestępstwa popełnionego w czasie dłuższym niż jeden dzień bieg przedawnienia rozpoczyna się z upływem ostatniego dnia, w którym sprawca swoim zachowaniem wypełniał znamiona przestępstwa. § 4. W przypadku przestępstw: 1) przeciwko życiu i zdrowiu, popełnionych na szkodę małoletniego, zagrożonych karą, której górna granica przekracza 5 lat pozbawienia wolności, 2) określonych w rozdziale XXV, popełnionych na szkodę małoletniego, albo gdy treści pornograficzne obejmują udział małoletniego, 3) określonych w art. 156a i art. 191b, popełnionych na szkodę małoletniego - przedawnienie karalności przestępstwa nie może nastąpić przed ukończeniem przez niego 40. roku życia. Art. 102 § 1. Jeżeli w okresie, o którym mowa w art. 101, wszczęto postępowanie, karalność przestępstw określonych w art. 101 § 1 ustaje z upływem 10 lat, a w pozostałych wypadkach - z upływem 5 lat od zakończenia tego okresu. § 2. Jeżeli w toku wszczętego postępowania powzięto uzasadnione podejrzenie popełnienia innego przestępstwa, karalność tego przestępstwa ulega przedłużeniu w sposób określony w § 1 z dniem, w którym podjęto pierwszą czynność procesową zmierzającą do ustalenia, czy zostało ono popełnione. Art. 103 § 1. Nie można wykonać kary, jeżeli od uprawomocnienia się wyroku skazującego upłynęło lat:	Implementowany przez aktualnie obowiązujący art. 101 – 104 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny
-----------------------	--	-----------------	----------	--	--

				1) 30 - w razie skazania na karę pozbawienia wolności przekraczającą 5 lat albo karę surowszą; 2) 15 - w razie skazania na karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą 5 lat; 3) 10 - w razie skazania na inną karę. § 2. Przepis § 1 pkt 3 stosuje się odpowiednio do środków karnych, środków kompensacyjnych oraz przepadku. Art. 104 § 1. Przedawnienie nie biegnie, jeżeli przepis ustawy nie pozwala na wszczęcie lub dalsze prowadzenie postępowania karnego; nie dotyczy to jednak braku wniosku albo oskarżenia prywatnego. § 2. (uchylony)	
Art. 12	1. Każde państwo członkowskie podejmuje niezbędne środki, aby ustanowić swoją jurysdykcję w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, w przypadku gdy: a) przestępstwo popełniono w całości lub w części na jego terytorium; b) przestępstwo popełniono na pokładzie statku wodnego lub statku powietrznego w nim zarejestrowanego lub poruszającego się pod jego banderą; lub c) sprawca jest jego obywatelem. 2. Państwo członkowskie informuje Komisję w przypadku gdy podejmie decyzję o rozszerzeniu zakresu swojej jurysdykcji na co najmniej jedno spośród przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, które popełniono poza jego terytorium, w przypadku gdy: a) sprawca ma miejsce zwykłego pobytu na jego terytorium; b) sprawca jest jego urzędnikiem działającym w ramach wykonywania swoich obowiązków; c) przestępstwo popełniono na korzyść osoby prawnej mającej siedzibę na jego terytorium; lub d) przestępstwo popełniono na korzyść osoby prawnej w związku z działalnością gospodarczą prowadzoną w całości lub w części na jego terytorium. 3. W przypadku gdy przestępstwo, o którym mowa w art. 3 i 4, podlega jurysdykcji więcej niż jednego państwa członkowskiego, państwa te współpracują w celu ustalenia, które państwo członkowskie ma prowadzić postępowanie karne. W stosownych przypadkach daną kwestię kieruje się do Eurojustu, zgodnie z art. 12 ust. 2 decyzji ramowej Rady 2009/948/WSiSW 21. 4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 lit. c), państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby wykonywanie ich jurysdykcji nie podlegało warunkowi, zgodnie z którym oskarżenie można wnieść wyłącznie w następstwie złożenia zawiadomienia przez państwo, na którego terytorium popełniono przestępstwo.	T	-	Kodeks karny: Art. 109 Ustawę karną polską stosuje się do obywatela polskiego, który popełnił przestępstwo za granicą. Art. 110 § 1. Ustawę karną polską stosuje się do cudzoziemca, który popełnił za granicą czyn zabroniony skierowany przeciwko interesom Rzeczypospolitej Polskiej, obywatela polskiego, polskiej osoby prawnej lub polskiej jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej oraz do cudzoziemca, który popełnił za granicą przestępstwo o charakterze terrorystycznym. § 2. Ustawę karną polską stosuje się w razie popełnienia przez cudzoziemca za granicą czynu zabronionego innego niż wymieniony w § 1, jeżeli czyn zabroniony jest w ustawie karnej polskiej zagrożony karą przekraczającą 2 lata pozbawienia wolności, a sprawca przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie postanowiono go wydać. Art. 111 § 1. Warunkiem odpowiedzialności za czyn popełniony za granicą jest uznanie takiego czynu za przestępstwo również przez ustawę obowiązującą w miejscu jego popełnienia. § 2. Jeżeli zachodzą różnice między ustawą polską a ustawą obowiązującą w miejscu popełnienia czynu, stosując ustawę polską, sąd może uwzględnić te różnice na korzyść sprawcy. § 3. Warunek przewidziany w § 1 nie ma zastosowania do polskiego funkcjonariusza publicznego, który pełniąc służbę za granicą popełnił tam przestępstwo w związku z wykonywaniem swoich funkcji, ani do osoby, która popełniła przestępstwo w miejscu nie podlegającym żadnej władzy państwowej. Art. 112 Niezależnie od przepisów obowiązujących w miejscu popełnienia czynu zabronionego, ustawę karną polską stosuje się do obywatela polskiego oraz cudzoziemca w razie popełnienia:	Implementowany przez aktualnie obowiązujący art. 109 – 112a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny. Obowiązujące przepisy nie wymagają jako warunku wniesienia oskarżenia złożenia zawiadomienia przez państwo, na którego terytorium popełniono przestępstwo.

				1) przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu wewnętrznemu lub zewnętrznemu Rzeczypospolitej Polskiej; 1a) (utracił moc) 2) przestępstwa przeciwko polskim urzędom lub funkcjonariuszom publicznym oraz przestępstwa wyłudzenia poświadczenia nieprawdy od polskiego funkcjonariusza publicznego lub innej osoby uprawnionej na podstawie prawa polskiego do wystawienia dokumentu; 3) przestępstwa przeciwko istotnym polskim interesom gospodarczym; 4) przestępstwa fałszywych zeznań, złożenia fałszywego oświadczenia, opinii lub tłumaczenia, posłużenia się dokumentem stwierdzającym tożsamość innej osoby, poświadczającym nieprawdę lub fałszywym - wobec urzędu polskiego; 5) przestępstwa, z którego została osiągnięta, chociażby pośrednio, korzyść majątkowa na terytorium Rzeczypospolitej Polskie. Art. 112a Niezależnie od przepisów obowiązujących w miejscu popełnienia czynu zabronionego, ustawę karną polską stosuje się do obywatela polskiego oraz cudzoziemca w razie popełnienia przestępstwa przy użyciu systemu informatycznego, systemu teleinformatycznego lub sieci teleinformatycznej, jeżeli czyn ten na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wywołał lub mógł wywołać skutek naruszający interes państwa w zakresie ochrony niepodległości, integralności terytorialnej, bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego, obronności, polityki zagranicznej, pozycji międzynarodowej lub potencjału naukowego lub gospodarczego.	
Art. 13	Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby do celów prowadzeniu postępowań przygotowawczych lub wnoszeniu i popieraniu oskarżeń w sprawie przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, dostępne były skuteczne i proporcjonalne narzędzia dochodzeniowo-śledcze. W stosownych przypadkach narzędzia te obejmują specjalne narzędzia dochodzeniowo-śledcze, takie jak te stosowane w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej lub w innych sprawach dotyczących poważnej przestępczości.	T	-	Kodeks postępowania karnego Art. 10 § 1. Organ powołany do ścigania przestępstw jest obowiązany do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania przygotowawczego, a oskarżyciel publiczny także do wniesienia i popierania oskarżenia - o czyn ścigany z urzędu. § 2. Z wyjątkiem wypadków określonych w ustawie lub w prawie międzynarodowym nikt nie może być zwolniony od odpowiedzialności za popełnione przestępstwo. Art. 15 § 1. Policja i inne organy w zakresie postępowania karnego wykonują polecenia sądu, referendarza sądowego i prokuratora oraz prowadzą pod nadzorem prokuratora śledztwo lub dochodzenie w granicach określonych w ustawie. § 2. Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe są obowiązane w zakresie swego działania do udzielania	Implementowany przez aktualnie obowiązujący, art. 10, 15, 311, 312 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego

				pomocy organom prowadzącym postępowanie karne w terminie wyznaczonym przez te organy. § 3. Osoby prawne lub jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej inne niż określone w § 2, a także osoby fizyczne są obowiązane do udzielenia pomocy na wezwanie organów prowadzących postępowanie karne w zakresie i w terminie przez nie wyznaczonym, jeżeli bez tej pomocy przeprowadzenie czynności procesowej jest niemożliwe albo znacznie utrudnione. Art. 311 § 1. Śledztwo prowadzi prokurator. § 2. Prokurator może powierzyć Policji przeprowadzenie śledztwa w całości lub w określonym zakresie albo dokonanie poszczególnych czynności śledztwa; w wypadkach określonych w art. 309 pkt 2 i 3 można powierzyć Policji jedynie dokonanie poszczególnych czynności śledztwa. § 3. Powierzenie przewidziane w § 2 nie może obejmować czynności związanych z przedstawieniem zarzutów, zmianą lub uzupełnieniem postanowienia o przedstawieniu zarzutów oraz zamknięciem śledztwa; może jednak mieć zastosowanie art. 308 § 2. § 4. W sytuacji, o której mowa w § 2, Policja może dokonać innych czynności, jeżeli wyłoni się taka potrzeba. § 5. Prokurator może zastrzec do osobistego wykonania jakąkolwiek czynność śledztwa, a w szczególności czynności wymagające postanowienia. § 6. (uchylony) § 7. (uchylony) Art. 312 Uprawnienia Policji przysługują także: 1) organom Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Krajowej Administracji Skarbowej, Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz Żandarmerii Wojskowej, w zakresie ich właściwości; 2) innym organom przewidzianym w przepisach szczególnych.	
Art. 14	Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby dyrektywa (UE) 2019/1937 miała zastosowanie do zgłaszania naruszeń unijnych środków ograniczających, o których mowa w art. 3 i 4 niniejszej dyrektywy, oraz do ochrony osób zgłaszających takie naruszenia, na warunkach określonych w tej dyrektywie.	T	Art. 87	Art. 87. W ustawie z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. poz. 928) w art. 3 w ust. 1 w pkt 17 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 18 w brzmieniu: „18) naruszeń środków, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514) oraz środków ograniczających, o których mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia o środkach ograniczających (Dz. U. ...).”.	
Art. 15	Państwa członkowskie wyznaczają spośród swoich właściwych organów oraz bez uszczerbku dla niezależności sądów jednostkę lub	T	Art. 53	Art. 53.	

	organ zapewniający koordynację i współpracę między organami ścigania i organami odpowiedzialnymi za wdrażanie unijnych środków ograniczających w odniesieniu do działalności przestępczej objętej niniejszą dyrektywą. Jednostka lub organ, o których mowa w akapicie pierwszym, mają następujące zadania: a) zapewnianie wspólnych priorytetów oraz zrozumienia relacji między egzekwowaniem prawa karnego i administracyjnego; b) wymiana informacji do celów strategicznych, w granicach określonych w mającym zastosowanie prawie Unii i krajowym; c) konsultacje w poszczególnych postępowaniach przygotowawczych, w granicach określonych w mającym zastosowanie prawie Unii i krajowym.		1. Przy ministrze właściwym do spraw zagranicznych działa Zespół do spraw Środków Ograniczających, zwany dalej „Zespołem”. 2. Do zadań Zespołu należy: 1) zapewnienie właściwej realizacji zobowiązań międzynarodowych wynikających ze stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej oraz zapewnienie spójności stosowania krajowych środków ograniczających ze środkami ograniczającymi Unii Europejskiej; 2) koordynacja działań i wymiana informacji pomiędzy organami właściwymi, w tym wymiana informacji statystycznych, w celu analizy efektywności i skali stosowania środków ograniczających; 3) prowadzenie uzgodnień między organami właściwymi w celu wypracowania wspólnych priorytetów w stosowaniu prawa karnego i administracyjnego; 4) gromadzenie danych statystycznych od właściwych organów dotyczących wykonywania ustawy oraz środków ograniczających w szczególności liczby zastosowanych odstępstw i wyłączeń, wszczętych kontroli, a także nałożonych administracyjnych kar pieniężnych. 3. W skład Zespołu wchodzi: 1) przewodniczący – sekretarz lub podsekretarz stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych; 2) członkowie – przedstawiciele wskazani przez: a) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, b) Szefa Agencji Wywiadu, c) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, d) Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, e) Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, f) Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, g) Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, h) Ministra Sprawiedliwości, i) ministra właściwego do spraw finansów publicznych, j) ministra właściwego do spraw gospodarki, k) ministra właściwego do spraw wewnętrznych, l) ministra właściwego do spraw koordynowania działalności służb specjalnych, jeżeli został powołany, m) Prokuratora Krajowego, n) Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego. 4. Przewodniczący może z własnej inicjatywy albo na wniosek członka Zespołu zapraszać do udziału w pracach Zespołu inne osoby, w szczególności przedstawicieli innych organów właściwych. 5. Posiedzenia Zespołu odbywają się nierzadziej niż co 6 miesięcy, w terminach wyznaczonych przez przewodniczącego.	
--	---	--	--	--

				6. Obsługę Zespołu zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw zagranicznych.	
Art. 16	W przypadku gdy istnieje podejrzenie, że przestępstwa, o których mowa w art. 3 i 4, mają charakter transgraniczny, właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich rozważają przekazanie informacji dotyczących tych przestępstw odpowiednim właściwym organom. Bez uszczerbku dla przepisów o współpracy transgranicznej i wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych, państwa członkowskie, Europol, Eurojust, Prokuratura Europejska i Komisja współpracują ze sobą - w ramach swoich odpowiednich kompetencji - w zwalczaniu przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4. W tym celu Europol i Eurojust, w stosownych przypadkach, zapewniają pomoc techniczną i operacyjną potrzebną właściwym organom krajowym do ułatwienia koordynacji prowadzonych przez nie postępowań przygotowawczych. 2. W razie potrzeby Komisja może ustanowić sieć ekspertów i praktyków w celu wymiany najlepszych praktyk oraz, w stosownych przypadkach, udzielania pomocy właściwym organom państw członkowskich w celu ułatwienia prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawie przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających. W stosownych przypadkach sieć ta może również zapewniać publicznie dostępne i regularnie aktualizowane mapowanie ryzyka naruszeń lub obchodzenia unijnych środków ograniczających w określonych obszarach geograficznych oraz względem określonych sektorów i działalności. 3. W przypadku gdy współpraca, o której mowa w ust. 1, obejmuje współpracę z właściwymi organami państw trzecich, współpraca ta powinna odbywać się z pełnym poszanowaniem praw podstawowych i prawa międzynarodowego. 4. Właściwe organy państw członkowskich często i regularnie wymieniają się z Komisją i innymi właściwymi organami informacjami o kwestiach praktycznych, w szczególności o schematach obchodzenia przepisów, na przykład o strukturach służących ukrywaniu własności rzeczywistej i kontroli nad aktywami.	N	-	-	-
Art. 17	1. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie systemu rejestrowania, tworzenia i dostarczania zanonimizowanych danych statystycznych dotyczących etapów zawiadomień o przestępstwie, postępowania przygotowawczego i postępowania sądowego w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, w celu monitorowania skuteczności swoich środków zwalczania naruszeń unijnych środków ograniczających. 2. Bez uszczerbku dla obowiązków sprawozdawczych określonych w innych aktach prawnych Unii, państwa członkowskie co roku przedkładają Komisji dane statystyczne dotyczące przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, a dane te obejmują co najmniej istniejące dane dotyczące:	T	Art. 45 pkt 3 i art. 54	Art. 45. W sprawach stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej organami właściwymi w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej są: (...) 3) Minister Sprawiedliwości – w sprawach danych statystycznych dotyczących postępowań przygotowawczych i sądowych w odniesieniu do przestępstw naruszeń środków ograniczających Unii Europejskiej; Art. 54.	Realizacja obowiązków statystycznych nastąpi również poprzez stosowne zmiany w formularzach stosowanych w powszechnych jednostkach prokuratury oraz sądach powszechnych po wyjściu w życie niniejszego projektu ustawy. Przedmiotowe dane są gromadzone w ramach formularzy statystycznych, których pełna treść jest uchwalana w ramach programu badań statystyki publicznej na dany rok i odzwierciedla ustawowe obowiązki w zakresie statystyki spoczywające na konkretnych

	a) liczby przestępstw zarejestrowanych i osądzonych w państwach członkowskich; b) liczby umorzonych spraw sądowych, w tym z powodu upływu terminu przedawnienia dla danych przestępstw; c) liczby osób fizycznych, które: (i) są ścigane; (ii) zostały skazane; d) liczby osób prawnych które: (i) są ścigane; (ii) zostały skazane lub na które nałożono grzywnę; e) rodzajów oraz wymiaru lub poziomu nałożonych sankcji. 3. Państwa członkowskie zapewniają publikację skonsolidowanego przeglądu swoich danych statystycznych co najmniej co trzy lata.			1. Minister Sprawiedliwości przetwarza zanonimizowane dane statystyczne dotyczące środków ograniczających Unii Europejskiej obejmujące: 1) liczbę przestępstw zarejestrowanych i osądzonych, 2) liczbę umorzonych spraw sądowych, w tym z powodu upływu terminu przedawnienia dla danych przestępstw, 3) liczbę osób fizycznych, które: a) są ścigane, b) zostały skazane, 4) liczbę osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, które: a) są ścigane, b) zostały skazane lub na które nałożono grzywnę, 5) rodzaj oraz wymiar lub poziom nałożonych sankcji – a także corocznie przekazuje je Komisji Europejskiej. 2. Minister Sprawiedliwości zapewnia publikację skonsolidowanego przeglądu swoich danych statystycznych co trzy lata.	organach (art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 851 z późn. zm.) oraz wydawane na jego podstawie rozporządzenia np. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2025 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2026 (Dz. U. poz. 1842) i dokładnie pkt 1.03.01 – 1.03.03.).
Art. 18	Zmiana dyrektywy (UE) 2018/1673 W art. 2 ust. 1 dodaje się literę w brzmieniu: "w) naruszenie unijnych środków ograniczających.".	T	-	Art. 299 Kodeksu karnego: § 1. Kto środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, prawa majątkowe lub inne mienie ruchome lub nieruchomości, pochodzące z korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego, przyjmuje, posiada, używa, przekazuje lub wywozi za granicę, ukrywa, dokonuje ich transferu lub konwersji, pomaga do przenoszenia ich własności lub posiadania albo podejmuje inne czynności, które mogą udaremnić lub znacznie utrudnić stwierdzenie ich przestępnego pochodzenia lub miejsca umieszczenia, ich wykrycie, zajęcie albo orzeczenie przepadku, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. § 2. Karze określonej w § 1 podlega, kto będąc pracownikiem lub działając w imieniu lub na rzecz banku, instytucji finansowej lub kredytowej lub innego podmiotu, na którym na podstawie przepisów prawa ciąży obowiązek rejestracji transakcji i osób dokonujących transakcji, przyjmuje, wbrew przepisom, środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, dokonuje ich transferu lub konwersji, lub przyjmuje je w innych okolicznościach wzbudzających uzasadnione podejrzenie, że stanowią one przedmiot czynu określonego w § 1, lub świadczy inne usługi mające ukryć ich przestępne pochodzenie lub usługi w zabezpieczeniu przed zajęciem. § 3. (uchylony) § 4. (uchylony) § 5. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 lub 2, działając w porozumieniu z innymi osobami, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.	Implementowany przez aktualnie obowiązujący art. 299 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny

				§ 6. Karze określonej w § 5 podlega sprawca, jeżeli dopuszczając się czynu określonego w § 1 lub 2, osiąga znaczną korzyść majątkową. § 6a. Kto czyni przygotowania do przestępstwa określonego w § 1 lub 2, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. § 7. W razie skazania za przestępstwo określone w § 1 lub 2, sąd orzeka przepadek przedmiotów pochodzących bezpośrednio albo pośrednio z przestępstwa, a także korzyści z tego przestępstwa lub ich równowartość, chociażby nie stanowiły one własności sprawcy. Przepadku nie orzeka się w całości lub w części, jeżeli przedmiot, korzyść lub jej równowartość podlega zwrotowi pokrzywdzonemu lub innemu podmiotowi. § 8. Nie podlega karze za przestępstwo określone w § 1 lub 2, kto dobrowolnie ujawnił wobec organu powołanego do ścigania przestępstw informacje dotyczące osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz okoliczności jego popełnienia, jeżeli zapobiegło to popełnieniu innego przestępstwa; jeżeli sprawca czynił starania zmierzające do ujawnienia tych informacji i okoliczności, sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary.	
Art. 19	1. Do dnia 20 maja 2027 r. Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w którym ocenia, w jakim zakresie państwa członkowskie przyjęły środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania. 2. Do dnia 20 maja 2030 r. Komisja przeprowadza ocenę skutków i skuteczności niniejszej dyrektywy, uwzględniając dane statystyczne przekazane przez państwa członkowskie oraz odpowiadając na potrzebę aktualizacji wykazu przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających, oraz przedkłada sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania. W razie potrzeby sprawozdaniu temu towarzyszy wniosek ustawodawczy.	N	-	-	-
Art. 20	1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia 20 maja 2025 r. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie. 2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.	T	odnośnik nr 1 Art. 71 pkt 2	¹⁾ Niniejsza ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 (Dz. Urz. UE L 2024/1226 z 29.04.2024). Art. 71. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, 1818, i 1872 oraz z 2026 r. poz. 902) w tytule ustawy w odnośniku nr 1: 1) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:	

			Art. 79 pkt 1	„Niniejsza ustawa wdraża postanowienia:”; 2) w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu: „4) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 (Dz. Urz. UE L 2024/1226 z 29.04.2024).”. Art. 79. W ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822 oraz z 2026 r. poz. 516) wprowadza się następujące zmiany: 1) do tytułu ustawy dodaje się odnośnik nr 1 w brzmieniu: „1) Niniejsza ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 (Dz. Urz. UE L 2024/1226 z 29.04.2024).”;	
Art. 21	Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i> .	N	-	-	-
Art. 22	Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami.	N	-	-	-

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU	Projekt ustawy o środkach ograniczających (UC92)	
jedn. red	Treść przepisu projektu	Uzasadnienie wprowadzenia przepisu
art. 1	Art. 1. 1. Ustawa określa: 1) rodzaje środków ograniczających i zasady ich stosowania; 2) organy stosujące środki ograniczające, a także odstępstwa od zakazów ustanowionych tymi środkami oraz organy sprawujące kontrolę ich przestrzegania; 3) zasady współdziałania organów stosujących środki ograniczające; 4) administracyjne kary pieniężne i odpowiedzialność karną za naruszenie zakazów, ograniczeń i niedopełnienie obowiązków, wynikających ze środków ograniczających. 2. Ustawy nie stosuje się do: 1) szczególnych środków ograniczających, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2025 r. poz. 644 i 1669 oraz z 2026 r. poz. 875), z wyjątkiem przepisów rozdziałów 4 i 6 niniejszej ustawy; 2) spraw związanych z osobami i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514), z wyjątkiem przepisów art. 2 oraz rozdziałów 3, 4 i 6 niniejszej ustawy.	Projekt określa rodzaje oraz zasady stosowania środków ograniczających a także wprowadza mechanizmy stosowania odstępstw oraz określa organy stosujące środki ograniczające. W art. 1 zapisano, że regulacji nie stosuje się do szczególnych środków ograniczających, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (z wyjątkiem przepisów rozdziałów 4 i 6 projektowanej ustawy) a także spraw związanych z osobami i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (z wyjątkiem przepisu art. 2 oraz rozdziałów 3, 4 i 6 projektowanej ustawy).
art. 3	Art. 3. Środki ograniczające obejmują: 1) środki przyjęte przez Unię Europejską wobec osoby fizycznej, osoby prawnej, innej jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, organu lub innego podmiotu wskazanego w aktach prawnych Unii Europejskiej wydanych na podstawie art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej albo art. 215 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej dla realizacji celów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej, zwane dalej „środkami ograniczającymi Unii Europejskiej”; 2) środki stosowane w Rzeczypospolitej Polskiej ze względów ochrony bezpieczeństwa narodowego lub ochrony podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa jako uzupełnienie środków ograniczających Unii Europejskiej, zwane dalej „krajowymi środkami ograniczającymi”.	Na potrzeby przedmiotowej regulacji przyjmuje się że środki ograniczające obejmują zarówno środki przyjmowane w ramach Unii Europejskiej wydane na podstawie art. 29 TUE albo art. 215 TFUE a także środki stosowane w Rzeczypospolitej Polskiej ze względów ochrony bezpieczeństwa narodowego lub ochrony podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa , które stanowią uzupełnienie środków ograniczających UE.
art. 4; art. 5	Art. 4. Krajowe środki ograniczające mogą być stosowane wobec: 1) państwa niebędącego: a) państwem członkowskim Unii Europejskiej, b) państwem członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Konfederacją Szwajcarską, lub 2) osoby fizycznej, zwanej dalej „osobą”, osoby prawnej albo innej jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, zwanej dalej „podmiotem”: a) dysponujących środkami finansowymi lub zasobami gospodarczymi, bezpośrednio lub pośrednio wspierających: – państwa objęte środkami ograniczającymi Unii Europejskiej lub – poważne naruszenia praw człowieka lub represje wobec społeczeństwa obywatelskiego i opozycji demokratycznej w państwach, o których mowa w tiret pierwszym lub – których działalność stanowi inne poważne zagrożenie dla demokracji lub praworządności w państwach, o których mowa w tiret pierwszym, b) bezpośrednio powiązanych z osobami lub podmiotami, o których mowa w lit. a, w szczególności ze względu na powiązania o charakterze osobistym, organizacyjnym, gospodarczym lub finansowym, c) wobec których istnieje prawdopodobieństwo wykorzystania przez nie środków finansowych lub zasobów gospodarczych w celu wspierania osób lub podmiotów, o których mowa w lit. a,	Krajowe środki ograniczające nie powielają sankcji UE, a stanowią jedynie ich uzupełnienie. Są instrumentarium niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa państwa, zwłaszcza w obliczu niestabilnej sytuacji geopolitycznej i pozwalają szybko reagować na pojawiające się zagrożenia. Pokreślono, że mogą być stosowane ze względów ochrony bezpieczeństwa narodowego lub ochrony podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa. W tym kontekście należy przywołać art. 4 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej z dnia 7 lutego 1992 r. (Dz. U. z 2004 r. poz. 864/30, z późn. zm.), zgodnie, z którym Unia Europejska szanuje podstawowe funkcje państwa, zwłaszcza funkcje mające na celu zapewnienie jego integralności terytorialnej, utrzymanie porządku publicznego oraz ochronę bezpieczeństwa narodowego. Obok tożsamości narodowej, drugi obszar wyłączony z zakresu działań Unii, obejmuje podstawowe funkcje każdego państwa członkowskiego, zwłaszcza mające na celu zapewnienie integralności terytorialnej państwa, utrzymanie porządku oraz ochronę bezpieczeństwa narodowego. Kompetencja w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB), w tym kompetycja do przyjmowania środków ograniczających powierzona UE przez państwa członkowskie w traktatach, nie ma charakteru wyłącznego. Państwa członkowskie zachowują ich własne kompetycje w tych obszarach. W konsekwencji państwa członkowskie mają prawo przyjmować własne środki ograniczające, niezależne od środków UE. Źródłem kompetencji państw członkowskich w tym zakresie są

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

d) bezpośrednio lub pośrednio wspierających obcą ingerencję i manipulację w środowisku informacyjnym wymierzoną w bezpieczeństwo narodowe, nienaruszalność granic, interesy i pozycję międzynarodową Rzeczypospolitej Polskiej, ze strony państw, o których mowa w lit. a tiret pierwszym. Art. 5. 1. Krajowe środki ograniczające stosowane wobec państwa, o którym mowa w art. 4 pkt 1, obejmują zakaz współpracy gospodarczej lub jej ograniczenie, w zakresie: 1) obrotu wybranymi grupami towarów; 2) tranzytu towarów przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; 3) działalności inwestycyjnej, świadczenia usług, prowadzenia rozliczeń finansowych i ubezpieczeń; 4) pomocy technicznej obejmującej wszelkie działania związane z naprawami, pracami rozwojowymi, produkcją, montażem, testowaniem, konserwacją lub wszelką inną obsługą techniczną, w szczególności instruktaż, doradztwo, szkolenia, przekazanie praktycznej wiedzy lub umiejętności. 2. Rada Ministrów może określić na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych, w drodze rozporządzenia: 1) państwo objęte krajowymi środkami ograniczającymi, 2) zakres zakazu współpracy gospodarczej lub jej ograniczenia, 3) przyczynę wprowadzenia zakazu współpracy gospodarczej lub jej ograniczenia, 4) termin obowiązywania zakazu współpracy gospodarczej lub jej ograniczenia, 5) okres przejściowy na dostosowanie się przedsiębiorców do wprowadzanych krajowych środków ograniczających – mając na względzie ochronę bezpieczeństwa narodowego, ochronę podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa lub ochronę praw człowieka oraz proporcjonalność, racjonalność, celowość i szybkość reakcji na sytuację międzynarodową uzasadniającą nałożenie krajowych środków ograniczających. 3. Krajowe środki ograniczające, o których mowa w ust. 1, są wprowadzane na okres do 24 miesięcy, z możliwością przedłużenia na kolejne okresy, z których żaden nie może przekroczyć 24 miesięcy, na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych, jeżeli nie ustały przesłanki, które spowodowały przyjęcie tych środków. 4. Minister właściwy do spraw zagranicznych przed skierowaniem do Rady Ministrów wniosku o przedłużenie krajowych środków ograniczających, o których mowa w ust. 1, dokonuje przeglądu aktualności przesłanek, które spowodowały przyjęcie tych środków.	wyłącznie przepisy prawa krajowego. W wykonywaniu ich równoległych kompetencji w obszarze WPZiB, UE i państwa członkowskie związane są zasadą lojalnej współpracy. Przyjmując własne środki ograniczające państwa członkowskie powinny zapewnić, aby środki te nie zagrażały urzeczywistnieniu celów, jakim mają służyć środki przyjęte przez UE. TUE i TFUE regulują zakres i charakter kompetencji UE w poszczególnych dziedzinach, w tym także w dziedzinie WPZiB. Jedną z podstawowych zasad porządku prawnego UE jest zasada przyznania, ustanowiona w art. 5 ust. 1 i 2 TUE. Zgodnie z tą zasadą UE działa wyłącznie w granicach kompetencji przyznanych jej przez państwa członkowskie w traktatach do osiągnięcia określonych w nich celów. W konsekwencji każde działanie UE musi opierać się na wyraźnej traktatowej podstawie prawnej, która upoważnia UE do działania i wskazuje procedurę, zgodnie z którą UE prowadzi te działania. Jednocześnie traktaty stanowią, że wszelkie kompetencje nieprzynależne UE w traktatach należą do państw członkowskich (art. 5 ust. 2 zdanie drugie TUE). TUE i TFUE nie stanowią źródła kompetencji organów krajowych, w tym kompetencji ustawodawczych, a jedynie taką kompetencję potwierdzają. Kompetencje organów krajowych wynikają bowiem w pełni z prawa krajowego, w szczególności z aktów o charakterze konstytucyjnym. Państwa członkowskie przyznały UE w traktatach szeroką kompetencję w obszarze WPZiB (art. 23-46 TUE oraz art. 2 ust. 4 TFUE). Środki ograniczające UE przyjmowane są na podstawie art. 29 TFUE, a przepisy te akty wykonujące dodatkowo na podstawie art. 215 TFUE. Jednocześnie jednak Traktaty nie zaliczają WPZiB do obszarów kompetencji wyłącznej UE, ani też do obszarów kompetencji dzielonej z państwami członkowskimi, która po jej wykonaniu przez UE, zgodnie z zasadą zajętego pola, nie mogłaby zostać wykonana przez państwa członkowskie. Kompetencję UE w obszarze WPZiB należy uznać za mającą charakter równoległy do kompetencji państw członkowskich, co oznacza, że UE i państwa członkowskie mogą wykonywać ją niezależnie. Taki charakter kompetencji znajduje potwierdzenie w deklaracjach dołączonych do TUE i TFUE. Zgodnie z deklaracją nr 13 „w sprawie wspólne polityki zagranicznej i bezpieczeństwa” „postanowienia Traktatu o Unii Europejskiej dotyczące wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (...) nie naruszają obecnej odpowiedzialności Państw Członkowskich za kształtowanie i prowadzenie własnej polityki zagranicznej”. Podobnie, deklaracja nr 14 „w sprawie wspólne polityki zagranicznej i bezpieczeństwa” stanowi, że „postanowienia dotyczące wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (...) nie będą miały wpływu na obowiązującą podstawę prawną, odpowiedzialność ani uprawnienia każdego Państwa Członkowskiego w zakresie kształtowania i prowadzenia własnej polityki zagranicznej (...) stosunków z państwami trzecimi oraz że postanowienia regulujące wspólną europejską politykę bezpieczeństwa i obrony nie naruszają szczególnego charakteru polityki bezpieczeństwa i obrony Państw Członkowskich”. Równoległe wykonywanie kompetencji UE i państw członkowskich w obszarze WPZiB jest jednak związane z koniecznością przestrzegania określonych zasad. W odniesieniu do środków ograniczających art. 29 TUE stanowi, że „państwa członkowskie zapewniają zgodność swoich polityk krajowych ze stanowiskami Unii”. Dodatkowe obowiązki w tym zakresie wynikają z ogólnej zasady lojalnej współpracy, ustanowionej w art. 4 ust. 3 TUE. Orzecznictwo TSUE potwierdza, że w obszarze stosunków zewnętrznych zasada ta może stanowić niezależną podstawę obowiązków¹. Zgodnie z tą zasadą obowiązkiem państwa członkowskiego jest m. in. powstrzymanie się od podejmowania wszelkich środków, które mogłyby zagrazać urzeczywistnieniu celów UE (art. 4 ust. 3 akapit trzeci TUE). Konkretyzację tej zasady w stosunkach zewnętrznych zawiera art. 24 ust. 3 TUE². Państwa członkowskie mogą więc przyjmować ich własne środki ograniczające,
--	---

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

		niezależne od środków UE, o ile przestrzegają wskazane powyżej obowiązki. W praktyce może to oznaczać w szczególności konieczność takiego zakreslenia zakresu podmiotowego i przedmiotowego środków krajowych, aby stosowanie tych środków nie prowadziło do osłabienia lub pozbawienia skuteczności środków ograniczających UE, i tym samym nie uniemożliwiło UE osiągnięcie celów zamierzonych przez jej własne środki. W UE system krajowych środków ograniczających (o bardzo różnym zakresie) posiada lub pracuje nad nim kilka państw: BG, CZ, RO, LV, LT, SI, DE. Wskazać należy, że w pkt 25 przyjętej przez Radę Unii Europejskiej „Aktualizacji dobrych praktyk UE w zakresie skutecznego wprowadzania w życie środków ograniczających” z dnia 4 maja 2018 r., opracowanej przez Grupę Roboczą Radców ds. Stosunków Zewnętrznych (dokument nr 8519/18)¹, jednoznacznie wskazano, że cyt. „Oprócz prawodawstwa przyjętego przez Unię państwa członkowskie w razie potrzeby powinny dysponować dodatkowymi ramami prawnymi, przepisami ustawowymi lub wykonawczymi umożliwiającymi zamrażanie środków finansowych i aktywów finansowych oraz zasobów gospodarczych osób i podmiotów podlegających środkom ograniczającym na szczeblu krajowym, (...), i umożliwiających zakaz udostępniania środków finansowych i zasobów gospodarczych tym podmiotom i osobom lub na ich korzyść, w szczególności przez administracyjne środki zamrażające lub przez zastosowanie sądowych postanowień o zabezpieczeniu, mających te same skutki.”. Dalej w ww. dokumencie wyjaśniono (pkt 26), że cyt. „Środki te powinny umożliwić krajowym organom bezzwłoczne nakazywanie i realizację zamrażania wszelkich środków finansowych i zasobów gospodarczych w ramach jurysdykcji państwa członkowskiego, którego to dotyczy, należących do wyznaczonej osoby lub podmiotu będących ich własnością, kontrolowanych lub posiadanych przez nie oraz mogłyby być również skierowane do osób lub podmiotów pochodzących z Unii Europejskiej i prowadzących tam główną działalność.”. Ponadto w pkt 28 zaleceń wskazano, że cyt. „Ogólnie administracyjne zamrożenie można rozważać przede wszystkim jako akt stanowiący podstawę szerokiego zapobiegania wszelkim sposobom wykorzystania zamrożonych środków finansowych i zasobów gospodarczych oraz wszelkim transakcjom przeprowadzanym przez osobę lub podmiot, wyznaczone przez właściwy organ. Administracyjne zamrożenie należy odróżnić od sądowego zamrożenia, zajmowania i konfiskaty, których nie można nakładać w ramach zastosowania środków ograniczających, lecz jedynie jako krajowy środek egzekwowania.”. Mrożenie środków finansowych, funduszy czy zasobów gospodarczych, bez względu na to czy dokonywane w oparciu o przepisy prawa krajowego, czy też rozporządzenia Unii Europejskiej, w myśl ww. „dobrych praktyk”, ma charakter zapobiegawczy a nie sankcyjny. Zamrożenie ma bowiem uniemożliwić transfer aktywów w celu zapobieżenia ich wykorzystania. Wprawdzie jego skutkiem może być utrudnienie lub uniemożliwienie prowadzenia działalności gospodarczej, ale skutek ten ma mieć w założeniu efekt czasowy, zaś podmiot objęty tym środkiem nie naraża się na odpowiedzialność finansową, jeżeli nie złamie nałożonego zakazu. Powyższe jest zgodne z opinią Komisji Europejskiej z dnia 19 czerwca 2020 r. (C(2020) 4117 final) w sprawie art. 2 rozporządzenia 269/2014 (odpowiedź na pytanie nr 2.5), w myśl której cyt. „Środki ograniczające nie mają
--	--	--

¹ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8519-2018-INIT/pl/pdf>

Obecna wersja „Aktualizacja najlepszych praktyk UE w zakresie skutecznego wdrażania środków ograniczających” wydana została w dniu 3 lipca 2024 r. (dokument nr 11623/24). Cytowana treść pkt 25-28 nie uległa zmianie.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

		<i>charakteru represyjnego ani konfiskacyjnego, lecz stanowią instrumenty zapobiegawcze. Zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. c rozporządzenia, który ustanawia odstępstwo od ograniczeń finansowych określonych w art. 2, właściwe, organy krajowe mogą wyrazić zgodę na zwolnienie określonych zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub udostępnienie określonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych po ustaleniu, że te środki finansowe i zasoby gospodarcze są przeznaczone wyłącznie na pokrycie opłat i należności za usługi polegające na zwykłym przechowywaniu lub utrzymywaniu zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych.”</i> W efekcie powyższego, na poziomie krajowym należy wdrożyć stałe mechanizmy krajowych środków ograniczających, mających subsydiarny charakter względem środków ograniczających Unii Europejskiej. Obejmują one środki indywidualne, skierowane do osób i podmiotów takie jak zamrożenie środków finansowych, funduszy i zasobów gospodarczych, nieudostępnianie tych środków, wpis do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium RP jest niepożądany (art. 434 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach) oraz wykluczenie z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych. Zapisy te były inspirowane funkcjonującymi już w praktyce od 3 lat przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego. Podkreślić należy, że projekt dotyczy jedynie tzw. mrożenia majątków, a więc czasowej niemożności nim dysponowania. Nie oznacza to odjęcia własności, które na gruncie Konstytucji RP może być dokonane jedynie w ramach wyłączenia (na cel publiczny i za słusznym odszkodowaniem – art. 21 Konstytucji) lub przypadku (orzeczonego prawomocnym orzeczeniem sądu – art. 46 Konstytucji). Jest to działanie, które jest już przewidziane w ramach polskiego porządku prawnego, czy to przez bezpośrednio skuteczne rozporządzenie UE czy to przez ustawę o przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, i mieści się w zakrojonych przez Konstytucję RP ramach. Oprócz indywidualnych decyzji sankcyjnych, należy uregulować możliwość wprowadzania przez władze Rzeczypospolitej Polskiej autonomicznych, całkowitych lub częściowych restrykcji sektorowych, wobec państwa trzeciego, które jest objęte sankcjami międzynarodowymi/UE. Środki te powinny mieć charakter uzupełniający wobec sankcji UE, czasowy, mierzalny i odwracalny. W projekcie określono że krajowe środki sektorowe przyjmowane wobec państw mogą być wprowadzone na okres do 24 miesięcy, z możliwością przedłużenia na kolejne okresy, z których żaden nie może przekroczyć 24 miesięcy. Środki o których mowa w art. 5 przyjmowane są na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.
art. 6	Art. 6. 1. Krajowe środki ograniczające stosowane wobec osób lub podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 2, obejmują: 1) zamrożenie środków finansowych lub zasobów gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą tych osób lub podmiotów; 2) nieudostępnianie środków finansowych lub zasobów gospodarczych tym osobom lub podmiotom; 3) wpis do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, o którym mowa w art. 434 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 203);	Regulacja wprowadza określenie zakresu przedmiotowego krajowych środków ograniczających, które obejmują zamrożenie środków finansowych lub zasobów gospodarczych, nieudostępnianie takich środków lub zasobów, wpis do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany lub wykluczenie z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Jednocześnie wskazuje się, że zakres stosowanych środków krajowych nie może powielać zakresu środków ograniczających ustanowionych na mocy prawa Unii Europejskiej.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	4) wykluczenie z: a) postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 793), b) postępowania zmierzającego do udzielenia zamówienia publicznego o wartości mniejszej niż kwoty określone w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, c) postępowania zmierzającego do udzielenia zamówienia publicznego prowadzonego z wyłączeniem stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych. 2. Zakres środków, o których mowa w ust. 1, stosowanych wobec osób lub podmiotów wpisanych na listę, nie może powielać zakresu środków ograniczających Unii Europejskiej określonych względem tych osób lub podmiotów.	
art. 7	Art. 7. 1. Krajowe środki ograniczające są stosowane wobec osób lub podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 2, wpisanych na listę prowadzoną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, zwaną dalej „listą”. 2. Lista jest publikowana w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw wewnętrznych. 3. Lista zawiera: 1) imię i nazwisko osoby lub oznaczenie podmiotu; 2) datę i miejsce urodzenia osoby albo siedzibę i REGON podmiotu, jeżeli są znane; 3) informację o zastosowanych krajowych środkach ograniczających lub ich zakresie; 4) datę wpisu na listę; 5) datę wykreślenia z listy – w przypadku wykreślenia.	Projekt przewiduje, że organem prowadzącym listę osób i podmiotów, wobec których stosuje się krajowe środki ograniczające a także wydającym decyzje w sprawach wpisu na tę listę lub wykreślenia z niej będzie, na wzór małej ustawy sankcyjnej, minister właściwy do spraw wewnętrznych. Lista będzie publikowana w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Rozwiązanie to ma zapewnić powszechny, łatwy, bezpłatny i transparentny dostęp do listy osób i podmiotów, wobec których są stosowane krajowe środki ograniczające wskazane w projektowanej ustawie.
art. 8, 9	Art. 8. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych wydaje decyzję o wpisie na listę, decyzję o zmianie decyzji o wpisie na listę lub decyzję o wykreśleniu z listy: 1) z urzędu lub 2) na wniosek: a) Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, b) Komendanta Głównego Policji, c) Komendanta Głównego Straży Granicznej, d) Komisji Nadzoru Finansowego, e) ministra właściwego do spraw gospodarki, f) ministra właściwego do spraw zagranicznych, g) Prezesa Narodowego Banku Polskiego, h) Prokuratora Krajowego, i) Przewodniczącego komitetu Rady Ministrów właściwego w sprawach bezpieczeństwa i obrony państwa, j) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, k) Szefa Agencji Wywiadu, l) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, m) Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, n) Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, o) Szefa Służby Wywiadu Wojskowego. 2. Wniosek zawiera: 1) imię i nazwisko osoby lub oznaczenie podmiotu; 2) uzasadnienie; 3) propozycję zastosowania wobec danej osoby lub danego podmiotu krajowych środków ograniczających, o których mowa w art. 6 ust. 1, uwzględniającą w szczególności charakter i zakres działalności prowadzonej przez osobę lub podmiot, strukturę kapitałową tego podmiotu	Procedura dokonywania wpisu na listę oparta została na rozwiązaniach przyjętych w obecnie funkcjonującej ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspierania agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 507, z późn. zm.). W celu zapewnienia praw osób i podmiotów wpisanych na listę wszczęcie postępowania w sprawie wydania decyzji w sprawie wykreślenia z listy będzie możliwe na ich uzasadniony wniosek (art. 8 ust. 3 projektu). Od decyzji o wpisie na listę oraz wykreślenia z niej nie służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz podlega ona natychmiastowemu wykonaniu. Przepisy dotyczące decyzji w sprawie wpisu na listę stosuje się odpowiednio do decyzji o zmianie stosowanych wobec osoby lub podmiotu krajowych środków ograniczających. Do postępowań w sprawach wydania decyzji o wpisie na listę, decyzji o zmianie decyzji o wpisie na listę oraz decyzji o wykreśleniu z listy, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, mają zastosowanie przepisy art. 6, art. 7, art. 7b, art. 8, art. 12, art. 14, art. 16, art. 24 § 1 pkt 1–6 i § 2–4, art. 25, art. 26 § 1 i 2, art. 28–30, art. 32, art. 33, art. 35 § 1, art. 50, art. 54–56, art. 61 § 3, art. 63–65, art. 72, art. 75 § 1, art. 77 § 1, art. 97 § 1 pkt 4 i § 2, art. 104, art. 105 § 2, art. 107 § 1, art. 112, art. 113 § 1, art. 156–158 oraz art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691). Do skarg na te decyzje stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, z wyłączeniem art. 152 § 1 tej ustawy. Do chwili uprawomocnienia się wyroku zaskarżona decyzja zachowuje moc.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	oraz względy porządku publicznego lub bezpieczeństwa narodowego – w przypadku wniosku o decyzję o wpisie na listę lub wniosku o decyzję o zmianie decyzji o wpisie na listę. 3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może wydać decyzję o zmianie decyzji o wpisie na listę lub decyzję o wykreśleniu z listy na uzasadniony wniosek osoby lub podmiotu wpisanego na listę, zawiadamiając o tym wnioskodawcę, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli wpis na listę nastąpił na jego wniosek. 4. Decyzja, o której mowa w ust. 1, zawiera: 1) datę wydania; 2) imię i nazwisko osoby lub oznaczenie podmiotu; 3) rozstrzygnięcie, który z krajowych środków ograniczających, o których mowa w art. 6 ust. 1, ma zastosowanie – w przypadku wpisu na listę lub jego zmiany; 4) datę wykreślenia z listy – w przypadku wykreślenia; 5) uzasadnienie; 6) oznaczenie organu wydającego; 7) podstawę prawną decyzji; 8) podpis osoby wydającej decyzję; 9) pouczenie o prawie do wniesienia skargi do sądu administracyjnego. 5. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych może określić zakres środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych krajowymi środkami ograniczającymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2. 6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może ograniczyć zakres uzasadnienia decyzji, o której mowa w ust. 1, ze względu na bezpieczeństwo państwa lub porządek publiczny. 7. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, nie służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz podlega ona natychmiastowemu wykonaniu. Art. 9. 1. Zawiadomienie stron o decyzji, o której mowa w art. 8 ust. 1, następuje przez jej udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw wewnętrznych. 2. Związanie organu wydaną decyzją, rozpoczęcie biegu terminu do wniesienia skargi do sądu administracyjnego oraz zaistnienie natychmiastowej wykonalności decyzji następuje z dniem następującym po dniu, w którym decyzja została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw wewnętrznych. 3. Do postępowań w sprawach wydania decyzji o wpisie na listę, decyzji o zmianie decyzji o wpisie na listę oraz decyzji o wykreśleniu z listy, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, mają zastosowanie przepisy art. 6, art. 7, art. 7b, art. 8, art. 12, art. 14, art. 16, art. 24 § 1 pkt 1–6 i § 2–4, art. 25, art. 26 § 1 i 2, art. 28–30, art. 32, art. 33, art. 35 § 1, art. 50, art. 54–56, art. 61 § 3, art. 63–65, art. 72, art. 75 § 1, art. 77 § 1, art. 97 § 1 pkt 4 i § 2, art. 104, art. 105 § 2, art. 107 § 1, art. 112, art. 113 § 1, art. 156–158 oraz art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691). 4. Do skarg na decyzje, o których mowa w art. 8 ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143 i 846), z wyłączeniem art. 152 § 1 tej ustawy. 5. Do chwili uprawomocnienia się wyroku zaskarżona decyzja zachowuje moc.	
art. 10	Art. 10. W przypadku zastosowania krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, można zwolnić zamrożone środki finansowe lub zasoby gospodarcze lub udostępnić środki finansowe lub zasoby gospodarcze, na warunkach określonych w decyzji o zwolnieniu zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub w decyzji o udostępnieniu środków finansowych lub zasobów gospodarczych, jeżeli: 1) środki finansowe lub zasoby gospodarcze, o których mowa, są:	Projektowany przepis określa sytuacje, w których, w przypadku zastosowania krajowego środka ograniczającego można zwolnić lub udostępnić zamrożone środki lub zasoby gospodarcze. Są to przede wszystkim przypadki, w których środki finansowe lub zasoby gospodarcze są niezbędne do zaspokojenia podstawowych potrzeb osób lub podmiotów objętych środkami lub członków ich rodzin takich jak zakup leków, opłat za żywność itp., pokrycie uzasadnionych honorariów lub zwrot wydatków związanych ze świadczeniem

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	a) niezbędne do zaspokojenia podstawowych potrzeb osoby lub podmiotu wpisanych na listę wobec których zastosowano krajowy środek ograniczający, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, oraz członków rodzin pozostających na utrzymaniu takiej osoby fizycznej, w tym opłat za żywność, z tytułu najmu lub kredytu hipotecznego, za leki i leczenie, podatków, składek ubezpieczeniowych oraz opłat za usługi użyteczności publicznej, lub b) przeznaczone wyłącznie na pokrycie uzasadnionych honorariów lub zwrot wydatków związanych ze świadczeniem wykonanych i udokumentowanych usług prawnych, lub c) przeznaczone wyłącznie na pokrycie opłat i należności za usługi polegające na zwykłym przechowywaniu lub utrzymywaniu zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych, lub d) niezbędne do pokrycia wydatków nadzwyczajnych; 2) są spełnione następujące warunki: a) środki finansowe lub zasoby gospodarcze są przedmiotem orzeczenia sądowego lub arbitrażowego lub decyzji administracyjnej wydanych przed dniem, w którym osoba lub podmiot zostały umieszczone na liście, b) środki finansowe lub zasoby gospodarcze będą wykorzystane wyłącznie w celu zaspokojenia roszczeń zabezpieczonych takim orzeczeniem lub decyzją lub uznanych w takim orzeczeniu lub decyzji, c) orzeczenie lub decyzja nie zostały wydane na rzecz osoby lub podmiotu wpisanych na listę oraz d) uznanie orzeczenia lub decyzji nie jest sprzeczne z porządkiem publicznym Rzeczypospolitej Polskiej; 3) środki finansowe lub zasoby gospodarcze zostaną wykorzystane do dokonania płatności przez osobę lub podmiot w związku z płatnością dokonywaną przez osobę lub podmiot wpisane na listę należnej na mocy umowy lub porozumienia zawartego przez daną osobę lub podmiot, zanim ta osoba lub podmiot zostały ujęte na liście.	usług prawnych, pokrycia opłat lub należności za usługi polegające na przechowywaniu aktywów objętych środkiem ograniczającym. Przepis wprowadza także możliwość wykorzystania środków na pokrycie zobowiązań zaciągniętych przez osoby lub podmioty przed momentem ujęcia na krajowej liście sankcyjnej.
art. 11	Art. 11. 1. Zbycie lub obciążenie udziałów lub akcji podmiotu wpisanego na listę wymaga uprzedniej zgody ministra właściwego do spraw gospodarki. 2. Osoba lub podmiot, które zamierzają zbyć lub obciążyć udziały lub akcje podmiotu wpisanego na listę są obowiązane przed zawarciem umowy zobowiązującej do rozporządzenia albo przed dokonaniem innej czynności prawnej prowadzącej do rozporządzenia, wystąpić z wnioskiem do ministra właściwego do spraw gospodarki. 3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera: 1) wskazanie stron zamierzonego zbycia lub obciążenia udziałów lub akcji; 2) oświadczenie wnioskodawcy zamierzonego zbycia lub obciążenia udziałów lub akcji o zamiarze dokonania zbycia lub obciążenia udziałów lub akcji; 3) opis istotnych postanowień umowy; 4) uprawdopodobnienie wystąpienia przesłanki określonej w art. 12. 4. Przed wydaniem decyzji w sprawie zgody, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki może wystąpić do ministra właściwego do spraw wewnętrznych o przekazanie informacji uzyskanych przez niego w związku z wydaniem decyzji, o której mowa w art. 8 ust. 1. 5. Minister właściwy do spraw gospodarki może żądać przedstawienia dodatkowych informacji, dokumentów lub wyjaśnień. 6. Minister właściwy do spraw gospodarki może udzielić zgody na zbycie lub obciążenie udziałów lub akcji w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 2, mając na uwadze przesłanki określone w art. 12.	Artykuł 11 określa procedurę i warunki zbycia lub obciążenia udziałów lub akcji podmiotu wpisanego na listę wskazując, że takie działanie wymaga wniosku a także zgody ministra właściwego do spraw gospodarki wydanej w formie decyzji, do której w zakresie nieuregulowanym ustawą stosuje się odpowiednie przepisy kodeksu postępowania administracyjnego. Jednocześnie projekt przewiduje, że zbycie lub obciążenie udziałów lub akcji podmiotu wpisanego na listę dokonane bez wymaganej zgody ministra właściwego do spraw gospodarki stanowi nieważną czynność prawną.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	7. Wyrażenie zgody albo odmowa wyrażenia zgody następuje w drodze decyzji ministra właściwego do spraw gospodarki, zwanej dalej „decyzją w sprawie zgody”. 8. Decyzja w sprawie zgody zawiera: 1) datę wydania; 2) imię i nazwisko osoby wnioskującej lub oznaczenie podmiotu wnioskującego; 3) rozstrzygnięcie; 4) oznaczenie podmiotu wpisanego na listę, którego dotyczy zbycie lub obciążenie udziałów lub akcji; 5) oznaczenie organu wydającego; 6) podstawę prawną decyzji; 7) uzasadnienie; 8) podpis osoby wydającej decyzję; 9) pouczenie o prawie do wniesienia skargi do sądu administracyjnego. 9. Minister właściwy do spraw gospodarki może ograniczyć zakres uzasadnienia decyzji w sprawie zgody ze względu na bezpieczeństwo państwa lub porządek publiczny. 10. Od decyzji w sprawie zgody nie służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. 11. Zawiadomienie stron o decyzji w sprawie zgody następuje przez jej udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki. 12. Związanie organu wydaną decyzją w sprawie zgody i rozpoczęcie biegu terminu do wniesienia skargi do sądu administracyjnego następuje z dniem następującym po dniu, w którym ta decyzja została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki. 13. Do postępowań w sprawie wydania decyzji w sprawie zgody w zakresie nieuregulowanym w ustawie, mają zastosowanie przepisy art. 6, art. 7, art. 7b, art. 8, art. 12, art. 14, art. 16, art. 24 § 1 pkt 1–6 i § 2–4, art. 25, art. 26 § 1 i 2, art. 28–30, art. 32, art. 33, art. 35 § 1, art. 50, art. 54–56, art. 61 § 3, art. 63–65, art. 72, art. 75 § 1, art. 77 § 1, art. 97 § 1 pkt 4 i § 2, art. 104, art. 105 § 2, art. 107 § 1, art. 112, art. 113 § 1, art. 156–158 oraz art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego. 14. W przypadku gdy przedmiotem zbycia lub obciążenia mają być udziały lub akcje podmiotu, wobec którego ustanowiono tymczasowy zarząd przymusowy, osoba wyznaczona przez ministra właściwego do spraw gospodarki do wykonywania tego zarządu jest stroną postępowań wszczętych wnioskiem, o którym mowa w ust. 2. 15. Zbycie lub obciążenie udziałów lub akcji podmiotu wpisanego na listę dokonane bez wymaganej zgody ministra właściwego do spraw gospodarki jest nieważne.	
Art. 12-23	Art. 12. W przypadku zastosowania krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, może zostać ustanowiony tymczasowy zarząd przymusowy w celu zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych, gdy jest to niezbędne dla zapewnienia funkcjonowania przedsiębiorstwa prowadzącego działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu: 1) utrzymania miejsc pracy w tym przedsiębiorstwie lub 2) utrzymania w zakresie działalności tego przedsiębiorstwa świadczenia usług użyteczności publicznej lub wykonywania innych zadań o charakterze publicznym – zwany dalej „zarządem w celu zbycia”. Art. 13. 1. Ustanowienie zarządu w celu zbycia następuje w drodze decyzji ministra właściwego do spraw gospodarki. Od decyzji nie przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz podlega ona natychmiastowemu wykonaniu.	Do projektu wprowadzone zostały również rozwiązania dotyczące tymczasowego zarządu przymusowego oraz zapewnienia wsparcia pracownikom świadczącym pracę na rzecz podmiotów objętych krajowymi środkami ograniczającymi. Rozwiązania w powyższym zakresie zostały wprowadzone do projektu również na wzór ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego. Określony w art. 12 zarząd będzie ustanawiał minister właściwy do spraw gospodarki w drodze decyzji, w przypadku zastosowania środka, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2 projektu, gdy jest to niezbędne dla zapewnienia funkcjonowania podmiotu gospodarczego prowadzącego przedsiębiorstwo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Celem zarządcy jest zapewnienie ciągłości działalności przedsiębiorstwa podmiotu gospodarczego, zarządzanie przedsiębiorstwem, wykonywanie uprawnień przysługujących osobie lub podmiotowi wpisanym na listę, wobec których został

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

2. Przed wydaniem decyzji o ustanowieniu zarządu w celu zbycia minister właściwy do spraw gospodarki może wystąpić do ministra właściwego do spraw wewnętrznych o przekazanie informacji uzyskanych przez niego w związku z wydaniem decyzji, o której mowa w art. 8 ust. 1. 3. W decyzji o ustanowieniu zarządu w celu zbycia wskazuje się osobę wykonującą zarząd oraz określa się: 1) osobę lub podmiot dysponujące środkami finansowymi lub zasobami gospodarczymi objętymi zarządem; 2) zakres środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia; 3) okres, na jaki zarząd w celu zbycia jest ustanawiany. 4. Decyzja o ustanowieniu zarządu w celu zbycia jest przekazywana niezwłocznie do wiadomości Szefa Krajowej Administracji Skarbowej i ministra właściwego do spraw wewnętrznych. 5. Zawiadomienie stron o decyzji o ustanowieniu zarządu w celu zbycia następuje przez jej udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki. 6. Związanie organu wydaną decyzją o ustanowieniu zarządu w celu zbycia, rozpoczęcie biegu terminu do wniesienia skargi do sądu administracyjnego oraz zaistnienie natychmiastowej wykonalności decyzji następuje z dniem następującym po dniu, w którym decyzja została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki. 7. Do postępowań w sprawie wydania decyzji o ustanowieniu zarządu w celu zbycia, w zakresie nieregulowanym w ustawie, mają zastosowanie przepisy art. 6, art. 7, art. 7b, art. 8, art. 12, art. 14, art. 16, art. 24 § 1 pkt 1–6 i § 2–4, art. 25, art. 26 § 1 i 2, art. 28–30, art. 32, art. 33, art. 35 § 1, art. 50, art. 54–56, art. 61 § 3, art. 63–65, art. 72, art. 75 § 1, art. 77 § 1, art. 97 § 1 pkt 4 i § 2, art. 104, art. 105 § 2, art. 107 § 1, art. 112, art. 113 § 1, art. 156–158 oraz art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego. 8. Do skarg na decyzje stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, z wyłączeniem art. 152 § 1 tej ustawy. 9. Do chwili uprawomocnienia się wyroku zaskarżona decyzja zachowuje moc. Art. 14. 1. Zarząd w celu zbycia może być ustanowiony na okres do 6 miesięcy z możliwością jego przedłużenia. Łącznie okres, na jaki jest ustanowiony zarząd w celu zbycia nie może być dłuższy niż 36 miesięcy. 2. Z dniem ustanowienia zarządu w celu zbycia osoba lub podmiot, o których mowa w art. 13 ust. 3 pkt 1, tracą prawo zarządu oraz możliwość korzystania z mienia objętego zarządem i rozporządzania nim. Art. 15. 1. Osobą wykonującą zarząd w celu zbycia może być osoba fizyczna, która spełnia następujące warunki: 1) ma pełną zdolność do czynności prawnych; 2) posiada wykształcenie wyższe oraz doświadczenie w zakresie zarządzania działalnością przedsiębiorstw albo doradztwa gospodarczego; 3) nie orzeczono wobec niej prawomocnie: a) zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 373 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 913), b) środka karnego w postaci zakazu prowadzenia określonej działalności gospodarczej albo środka zapobiegawczego w postaci nakazu powstrzymania się od określonej działalności obejmującej działalność gospodarczą wykonywaną przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 12;	ustanowiony zarząd, a także podejmowanie działań niezbędnych do zapobieżenia wykorzystaniu środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych objętych zarządem.
---	--

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

4) nie była uprzednio zatrudniona, nie pełniła funkcji kierowniczych lub nie posiadała udziałów lub akcji w przedsiębiorstwie, o którym mowa w art. 12. 2. Wynagrodzenie osoby wykonującej zarząd w celu zbycia jest ustalane na podstawie umowy zawieranej pomiędzy ministrem właściwym do spraw gospodarki a tą osobą. Wynagrodzenie jest ustalane na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1907). 3. Umowa może zawierać postanowienia dotyczące wykonywania zarządu w celu zbycia. Art. 16. 1. Osoba wykonująca zarząd w celu zbycia ustala środki finansowe lub zasoby gospodarcze należące do osoby lub podmiotu na dzień ustanowienia zarządu, w tym dokonuje spisu nieruchomości, środków pieniężnych oraz przysługujących osobie lub podmiotowi praw majątkowych, a także sporządza spis należności. 2. W okresie, na który jest ustanowiony zarząd w celu zbycia może nastąpić zbycie środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem przez osobę wykonującą zarząd działającą w imieniu i na rzecz osoby lub podmiotu, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu zbycia. Art. 17. 1. Jeżeli w okresie, na który zarząd w celu zbycia został ustanowiony, nie nastąpi zbycie całości środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w sposób określony w art. 16 ust. 2, sąd rejonowy właściwy dla dzielnicy Śródmieście miasta stołecznego Warszawy, zwany dalej „sądem”, zarządza zbycie tych środków finansowych lub zasobów gospodarczych przez osobę wykonującą zarząd w celu zbycia. Uczestnikiem postępowania, poza osobą wykonującą zarząd w celu zbycia, jest osoba lub podmiot, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu zbycia. 2. O zarządzenie zbycia osoba wykonująca zarząd w celu zbycia występuje w dniu następującym po upływie okresu, na który zarząd w celu zbycia został ustanowiony, a jeżeli ten dzień przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę – następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą. 3. Wystąpienie zawiera: 1) imię i nazwisko osoby lub oznaczenie podmiotu, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu zbycia; 2) wskazanie danych identyfikujących przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 12; 3) szczegółowy wykaz środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia, które nie zostały zbyte w sposób określony w art. 16; 4) proponowany sposób zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia, które nie zostały zbyte w sposób określony w art. 16. Art. 18. 1. Sąd wydaje postanowienie w przedmiocie zarządzenia zbycia w terminie 30 dni od dnia wystąpienia osoby wykonującej zarząd w celu zbycia. Na postanowienie przysługuje zażalenie. 2. W postanowieniu w przedmiocie zarządzenia zbycia sąd określa sposób zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia oraz termin podjęcia czynności niezbędnych do ich zbycia przypadający niewcześnie niż w dniu, w którym postanowienie stało się prawomocne. 3. Sąd na wniosek osoby wykonującej zarząd w celu zbycia może zmienić postanowienie w przedmiocie zarządzenia zbycia, jeżeli nie jest możliwe zbycie w sposób określony w tym postanowieniu. 4. Do postępowania w sprawie zarządzenia zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 468, 473 i 830) o postępowaniu nieprocesowym.	
---	--

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	5. Koszty związane z postępowaniem w przedmiocie zarządzenia zbycia, o którym mowa w art. 17, a także wykonaniem prawomocnego postanowienia kończącego sprawę, o którym mowa w ust. 1, ponoszone przez osobę wykonującą zarząd w celu zbycia, obciążają osobę lub podmiot, których środki finansowe lub zasoby gospodarcze są zbywane. Przepisy art. 22 stosuje się odpowiednio. Art. 19. 1. Przedsiębiorstwo objęte zarządem w celu zbycia powinno być sprzedane jako całość, chyba że nie jest to możliwe. 2. Jeżeli osoba wykonująca zarząd w celu zbycia stwierdzi brak możliwości sprzedaży przedsiębiorstwa objętego zarządem jako całości ze względów ekonomicznych lub z uzasadnionych przyczyn, może sprzedać zorganizowaną część przedsiębiorstwa albo może podjąć decyzję o sprzedaży poszczególnych środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia w innej formie zapewniającej osiągnięcie celu, dla którego zarząd w celu zbycia został ustanowiony, w przypadku gdy nie będzie możliwe sprzedanie zorganizowanej części przedsiębiorstwa. 3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do zbioru rzeczy lub praw objętych zarządem w celu zbycia. 4. Dokonując wyboru podmiotu, na rzecz którego zostaną zbyte środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu zbycia, osoba wykonująca zarząd bierze pod uwagę w szczególności: 1) zdolność do wykorzystywania nabytych środków finansowych lub zasobów gospodarczych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z ich ekonomicznym i gospodarczym przeznaczeniem; 2) utrzymanie świadczenia usług użyteczności publicznej lub wykonywania innych zadań o charakterze publicznym w oparciu o zbywane środki finansowe lub zasoby gospodarcze; 3) dążenie do zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w sposób zmierzający do zachowania liczby miejsc pracy; 4) ochronę bezpieczeństwa ekonomicznego Rzeczypospolitej Polskiej. Art. 20. 1. Spółka z udziałem ponad połowy pracowników podmiotu, wobec którego zarząd w celu zbycia został ustanowiony, zwana dalej „spółką pracowniczą”, ma pierwszeństwo w nabyciu przedsiębiorstwa tego podmiotu albo zorganizowanej części tego przedsiębiorstwa nadającej się do prowadzenia działalności gospodarczej. Prawo pierwszeństwa nie przysługuje, jeżeli poszczególne środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu zbycia są sprzedawane w innej formie albo ich zbycie zostało zarządzane przez sąd postanowieniem, o którym mowa w art. 18 ust. 1. 2. Możliwość skorzystania z prawa pierwszeństwa przysługuje spółce pracowniczej, jeżeli posiada ona wymagane prawem koncesje lub inne zezwolenia publicznoprawne konieczne do prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części tego przedsiębiorstwa będącego przedmiotem sprzedaży. 3. Warunek udziału ponad połowy pracowników, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za spełniony, jeżeli spółka została zawiązana przez ponad połowę pracowników podmiotu, wobec którego zarząd został ustanowiony, oraz udział ten nie zmniejszył się do momentu realizacji prawa pierwszeństwa. 4. Pracownikiem jest pracownik w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25 i 473). 5. Prawo pierwszeństwa, o którym mowa w ust. 1, jest realizowane w ten sposób, że przed sprzedażą przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części tego przedsiębiorstwa wybranemu podmiotowi, osoba wykonująca zarząd jest zobowiązana złożyć spółce pracowniczej ofertę sprzedaży oraz wyznaczyć odpowiedni termin na jej przyjęcie. W przypadku braku przyjęcia oferty przez spółkę pracowniczą, osoba wykonująca zarząd może sprzedać przedsiębiorstwo	
--	--	--

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	lub zorganizowaną część tego przedsiębiorstwa wybranemu podmiotowi na warunkach określonych w ofercie złożonej spółce pracowniczej. Art. 21. 1. Osoba wykonująca zarząd w celu zbycia: 1) zapewnia ciągłość działalności przedsiębiorstwa, 2) zarządza przedsiębiorstwem, w szczególności podejmuje uchwały i decyzje we wszystkich sprawach zastrzeżonych do właściwości władz i organów podmiotu gospodarczego prowadzącego przedsiębiorstwo, a także reprezentuje podmiot gospodarczy, 3) wykonuje uprawnienia przysługujące podmiotowi, do którego należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu zbycia, w szczególności wykonuje prawa z akcji należących do tego podmiotu, 4) podejmuje działania niezbędne do zapobieżenia wykorzystaniu środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia, bezpośrednio lub pośrednio wspierających działania określone w art. 4 pkt 2 – do czasu zbycia całości środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia. 2. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, osoba wykonująca zarząd w celu zbycia posiada dostęp do wszystkich danych i informacji dotyczących przedsiębiorstwa, w szczególności do informacji objętych tajemnicą: 1) bankową, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 38, 176, 331, 340, 644 i 846), 2) zawodową, o której mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722, z późn. zm.)), 3) zawodową, o której mowa w ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 595 i 846), 4) skarbową, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622, 825, 846 i 875) – oraz posiada uprawnienia do dokonywania czynności wynikających z dostępu do tych danych i informacji. 3. Osoba wykonująca zarząd w celu zbycia ma obowiązek zachować w tajemnicy informacje, o których dowiedziała się w związku z realizacją zadań, o których mowa w ust. 1. Obowiązek zachowania w tajemnicy tych informacji trwa także po upływie okresu, na który zarząd w celu zbycia został ustanowiony. 4. Osoba wykonująca zarząd w celu zbycia przekazuje Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej oraz ministrowi właściwemu do spraw gospodarki informacje o podjętych działaniach, o których mowa w art. 16 ust. 1 i art. 21 ust. 1 pkt 4, oraz o każdym przypadku zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w ramach czynności przekraczających zwykły zarząd oraz jest obowiązana do przekazywania, na ich żądanie, szczegółowych wyjaśnień w zakresie objętym zarządem. 5. Osoba wykonująca zarząd w celu zbycia może wystąpić do ministra właściwego do spraw gospodarki z wnioskiem o zmianę decyzji o ustanowieniu zarządu w zakresie określonym w art. 13 ust. 3 pkt 2, wskazując środki finansowe lub zasoby gospodarcze, których wniosek dotyczy. Art. 22. 1. Koszty związane z wykonywaniem zarządu w celu zbycia obciążają osobę lub podmiot, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu zbycia. 2. W przypadku braku możliwości obciążenia osoby lub podmiotu, o których mowa w ust. 1, kosztami związanymi z wykonywaniem zarządu w celu zbycia, do czasu uzyskania środków z tytułu zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu
--	--

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	zbycia, koszty te ponosi Skarb Państwa i są one finansowane ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki. 3. W przypadku konieczności poniesienia przez Skarb Państwa kosztów związanych z wykonywaniem zarządu w celu zbycia, osoba wykonująca zarząd w celu zbycia ustanawia zabezpieczenie zwrotu tych kosztów od osoby lub podmiotu, o których mowa w ust. 1, do wysokości tych kosztów. 4. Koszty poniesione przez Skarb Państwa, związane z wykonywaniem zarządu w celu zbycia, ulegają zaspokojeniu ze środków uzyskanych z tytułu zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia. W przypadku braku możliwości odzyskania kosztów lub części kosztów poniesionych przez Skarb Państwa od osoby lub podmiotu, o których mowa w ust. 1, koszty lub część kosztów związane z wykonywaniem zarządu w celu zbycia stają się kosztem Skarbu Państwa. 5. Minister właściwy do spraw gospodarki kontroluje osobę wykonującą zarząd w celu zbycia w zakresie prawidłowości ponoszenia kosztów związanych z wykonywaniem zarządu w celu zbycia. Do kontroli stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 158). Art. 23. Stosowanie krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2: 1) nie obejmuje czynności podejmowanych w ramach zarządzania przedsiębiorstwem przez osobę wykonującą zarząd w celu zbycia zgodnie z art. 21 ust. 1 oraz przez osobę wykonującą tymczasowy zarząd przymusowy w celu przejęcia na rzecz Skarbu Państwa lub podmiotu innego niż Skarb Państwa własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych należących do osoby albo podmiotu wpisanych na listę, zwany dalej „zarządem w celu przejęcia własności”, zgodnie z art. 27 ust. 1; 2) nie obejmuje czynności podejmowanych przez osobę wykonującą zarząd w celu zbycia w zakresie określonym postanowieniem sądu w przedmiocie zarządzenia zbycia; 3) obejmuje środki uzyskane z tytułu zbycia środków finansowych, lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia w sposób, o którym mowa w art. 16 ust. 2, albo na podstawie postanowienia sądu w przedmiocie zarządzenia zbycia, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 5 i art. 22 ust. 4.	
Art. 24-33	Art. 24. 1. W przypadku zastosowania krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, może zostać ustanowiony zarząd w celu przejęcia własności, jeżeli jest to niezbędne dla ochrony ważnego interesu publicznego, ochrony interesu ekonomicznego państwa lub ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa państwa. 2. Decyzję o ustanowieniu zarządu w celu przejęcia własności wydaje minister właściwy do spraw gospodarki. Od decyzji nie przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz podlega ona natychmiastowemu wykonaniu. 3. Przed wydaniem decyzji o ustanowieniu zarządu w celu przejęcia własności minister właściwy do spraw gospodarki może wystąpić do ministra właściwego do spraw wewnętrznych o przekazanie informacji uzyskanych przez niego w związku z wydaniem decyzji, o której mowa w art. 8 ust. 1. 4. W decyzji o ustanowieniu zarządu w celu przejęcia własności wskazuje się osobę wykonującą zarząd oraz określa się: 1) osobę lub podmiot, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu przejęcia własności; 2) zakres środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu przejęcia własności; 3) okres, na jaki zarząd w celu przejęcia własności jest ustanawiany.	Do projektu wprowadzone zostały również rozwiązania dotyczące tymczasowego zarządu przymusowego w celu przejęcia na rzecz Skarbu Państwa lub podmiotu innego niż Skarb Państwa własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych należących do osoby albo podmiotu wpisanych na listę oraz zapewnienia wsparcia pracownikom świadczącym pracę na rzecz podmiotów objętych krajowymi środkami ograniczającymi. Rozwiązania w powyższym zakresie zostały wprowadzone do projektu również na wzór ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego. W przypadku przejęcia określonych składników majątku na własność, projekt przewiduje wypłatę odszkodowania odpowiadającego wartości rynkowej, które również podlegać będzie zamrożeniu. Jednocześnie novum wprowadzonym w ustawie jest uwzględnienie zasady wzajemności przy wypłacie takich odszkodowań biorąc pod uwagę realizację praw majątkowych w innych państwach. Odpowiednia nowelizacja przedmiotowego przepisu została także wprowadzona niniejszym projektem do małej ustawy sankcyjnej z 2022 r.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

5. Decyzja o ustanowieniu zarządu w celu przejęcia własności jest przekazywana niezwłocznie do wiadomości ministra właściwego do spraw wewnętrznych. 6. Zawiadomienie stron o decyzji o ustanowieniu zarządu w celu przejęcia własności następuje przez jej udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki. 7. Związanie organu wydaną decyzją o ustanowieniu zarządu w celu przejęcia własności, rozpoczęcie biegu terminu do wniesienia skargi do sądu administracyjnego oraz zaistnienie natychmiastowej wykonalności decyzji następuje z dniem następującym po dniu, w którym decyzja została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki. 8. Do postępowań w sprawie wydania decyzji o ustanowieniu zarządu w celu przejęcia własności, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, mają zastosowanie przepisy art. 6, art. 7, art. 7b, art. 8, art. 12, art. 14, art. 16, art. 24 § 1 pkt 1–6 i § 2–4, art. 25, art. 26 § 1 i 2, art. 28–30, art. 32, art. 33, art. 35 § 1, art. 50, art. 54–56, art. 61 § 3, art. 63–65, art. 72, art. 75 § 1, art. 77 § 1, art. 97 § 1 pkt 4 i § 2, art. 104, art. 105 § 2, art. 107 § 1, art. 112, art. 113 § 1, art. 156–158 oraz art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego. 9. Do skarg na decyzje stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, z wyłączeniem art. 152 § 1 tej ustawy. 10. Do chwili uprawomocnienia się wyroku zaskarżona decyzja zachowuje moc. Art. 25. 1. Zarząd w celu przejęcia własności może być ustanowiony na okres do 6 miesięcy z możliwością jego przedłużenia. Łącznie okres, na jaki jest ustanowiony zarząd w celu przejęcia własności nie może być dłuższy niż 36 miesięcy. 2. Z dniem ustanowienia zarządu w celu przejęcia własności osoba lub podmiot, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu przejęcia własności, tracą prawo zarządu oraz możliwość korzystania z mienia objętego zarządem w celu przejęcia własności i rozporządzania nim. Art. 26. 1. Osobą wykonującą zarząd w celu przejęcia własności może być osoba fizyczna, która spełnia następujące warunki: 1) ma pełną zdolność do czynności prawnych; 2) posiada wykształcenie wyższe oraz doświadczenie w zakresie zarządzania działalnością przedsiębiorstw albo doradztwa gospodarczego; 3) nie orzeczono wobec niej prawomocnie: a) zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 373 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, b) środka karnego w postaci zakazu prowadzenia określonej działalności gospodarczej albo środka zapobiegawczego w postaci nakazu powstrzymania się od określonej działalności obejmującej działalność gospodarczą wykonywaną przez osobę lub podmiot, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu przejęcia własności; 4) nie była uprzednio zatrudniona, nie pełniła funkcji kierowniczych lub nie posiadała udziałów lub akcji w podmiocie, wobec którego ustanowiono tymczasowy zarząd przymusowy. 2. Wynagrodzenie osoby wykonującej zarząd w celu przejęcia własności jest ustalane na podstawie umowy zawieranej pomiędzy ministrem właściwym do spraw gospodarki a tą osobą. Wynagrodzenie jest ustalane na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami. 3. Umowa może zawierać postanowienia dotyczące wykonywania zarządu w celu przejęcia własności. 4. Osoba wykonująca zarząd w celu przejęcia własności ustala środki finansowe lub zasoby gospodarcze należące do osoby lub podmiotu na dzień ustanowienia zarządu, w tym dokonuje	
--	--

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

spisu nieruchomości, środków pieniężnych oraz przysługujących osobie lub podmiotowi praw majątkowych, a także sporządza spis należności. Art. 27. 1. Osoba wykonująca zarząd w celu przejęcia własności: 1) zapewnia ciągłość działalności przedsiębiorstwa, 2) zarządza przedsiębiorstwem, w szczególności podejmuje uchwały i decyzje we wszystkich sprawach zastrzeżonych do właściwości władz i organów podmiotu gospodarczego prowadzącego przedsiębiorstwo, a także reprezentuje podmiot gospodarczy, 3) wykonuje uprawnienia przysługujące podmiotowi, do którego należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu przejęcia własności, w szczególności wykonuje prawa z akcji należących do tego podmiotu, 4) podejmuje działania niezbędne do zapobieżenia wykorzystaniu środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu przejęcia własności, bezpośrednio lub pośrednio wspierających działania określone w art. 4 pkt 2 – do czasu przejęcia własności. 2. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, osoba wykonująca zarząd w celu przejęcia własności posiada dostęp do wszystkich danych i informacji dotyczących przedsiębiorstwa, w szczególności do informacji objętych tajemnicą: 1) bankową, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, 2) zawodową, o której mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, 3) zawodową, o której mowa w ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, 4) skarbową, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa – oraz posiada uprawnienia do dokonywania czynności wynikających z dostępu do tych danych i informacji. 3. Osoba wykonująca zarząd w celu przejęcia własności ma obowiązek zachować w tajemnicy informacje, o których dowiedziała się w związku z realizacją zadań, o których mowa w ust. 1. Obowiązek zachowania w tajemnicy tych informacji trwa także po upływie okresu, na który zarząd w celu przejęcia własności został ustanowiony. 4. Osoba wykonująca zarząd w celu przejęcia własności przekazuje Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej oraz ministrowi właściwemu do spraw gospodarki informacje o podjętych działaniach, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i art. 26 ust. 4 oraz jest obowiązana do przekazywania, na ich żądanie, szczegółowych wyjaśnień w zakresie objętym zarządem. 5. Osoba wykonująca zarząd w celu przejęcia własności może wystąpić do ministra właściwego do spraw gospodarki z wnioskiem o zmianę decyzji o ustanowieniu zarządu w zakresie określonym w art. 24 ust. 4 pkt 2, wskazując środki finansowe lub zasoby gospodarcze, których wniosek dotyczy. 6. Koszty związane z wykonywaniem zarządu w celu przejęcia własności obciążają osobę lub podmiot, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu przejęcia własności. 7. W przypadku braku możliwości obciążenia osoby lub podmiotu, o których mowa w ust. 6, kosztami związanymi z wykonywaniem zarządu w celu przejęcia własności, do czasu uzyskania środków z odszkodowania przysługującego z tytułu przejęcia własności, koszty te ponosi Skarb Państwa i są one finansowane ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki. 8. W przypadku konieczności poniesienia przez Skarb Państwa kosztów związanych z wykonywaniem zarządu w celu przejęcia własności, osoba wykonująca zarząd w celu przejęcia własności ustanawia zabezpieczenie zwrotu tych kosztów od osoby lub podmiotu, o których mowa w ust. 6, do wysokości tych kosztów.	
---	--

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

9. Koszty poniesione przez Skarb Państwa, związane z wykonywaniem zarządu w celu przejęcia własności, ulegają zaspokojeniu ze środków uzyskanych z odszkodowania przysługującego z tytułu przejęcia własności. W przypadku braku możliwości odzyskania kosztów lub części kosztów poniesionych przez Skarb Państwa od osoby lub podmiotu, o których mowa w ust. 6, koszty lub część kosztów związana z wykonywaniem zarządu w celu przejęcia własności staje się kosztem Skarbu Państwa. 10. Minister właściwy do spraw gospodarki kontroluje osobę wykonującą zarząd w celu przejęcia własności w zakresie prawidłowości ponoszenia kosztów związanych z wykonywaniem zarządu. Do kontroli stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej. Art. 28. 1. Przejęcie własności następuje w drodze decyzji ministra właściwego do spraw gospodarki, wydanej w okresie, na który zarząd w celu przejęcia własności został ustanowiony. Od decyzji nie przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. 2. W decyzji o przejęciu własności określa się: 1) osobę lub podmiot, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze, których własność podlega przejęciu; 2) środki finansowe lub zasoby gospodarcze, których własność podlega przejęciu; 3) wysokość odszkodowania przysługującego z tytułu przejęcia własności, z zastrzeżeniem art. 27 ust. 9; 4) podmiot, na rzecz którego następuje przejęcie własności. 3. W przypadku gdy przejęcie własności ma nastąpić na rzecz podmiotu innego niż Skarb Państwa, podmiot, na rzecz którego ma nastąpić przejęcie własności wyraża zgodę na przejęcie własności. Zgoda jest wyrażana na piśmie przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1. 4. Ostateczna decyzja o przejęciu własności stanowi podstawę do dokonywania wpisów w księdze wieczystej. 5. Decyzja o przejęciu własności jest przekazywana niezwłocznie do wiadomości ministra właściwego do spraw wewnętrznych. 6. Zawiadomienie stron o decyzji o przejęciu własności następuje przez jej udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki. 7. Związanie organu wydaną decyzją o przejęciu własności, rozpoczęcie biegu terminu do wniesienia skargi do sądu administracyjnego oraz zaistnienie natychmiastowej wykonalności decyzji następuje z dniem następującym po dniu, w którym decyzja została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw gospodarki. 8. Do postępowań w sprawie wydania decyzji o przejęciu własności, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, mają zastosowanie przepisy art. 6, art. 7, art. 7b, art. 8, art. 12, art. 14, art. 16, art. 24 § 1 pkt 1–6 i § 2–4, art. 25, art. 26 § 1 i 2, art. 28–30, art. 32, art. 33, art. 35 § 1, art. 50, art. 54–56, art. 61 § 3, art. 63–65, art. 72, art. 75 § 1, art. 77 § 1, art. 97 § 1 pkt 4 i § 2, art. 104, art. 105 § 2, art. 107 § 1, art. 108, art. 112, art. 113 § 1, art. 156–158 oraz art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego. Art. 29. 1. Przejęcie własności następuje za odszkodowaniem odpowiadającym wartości rynkowej środków finansowych lub zasobów gospodarczych podlegających przejęciu. 2. Wartość rynkowa środków finansowych lub zasobów gospodarczych jest ustalana w oparciu o: 1) operat szacunkowy sporządzony przez rzeczoznawcę majątkowego, według stanu środków finansowych lub zasobów gospodarczych podlegających przejęciu w dniu wydania decyzji ustalającej wysokość odszkodowania – w przypadku nieruchomości;	
--	--

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	2) aktualną wycenę sporządzoną przez niezależny podmiot zewnętrzny o uznanej pozycji na rynku świadczonych usług posiadający umiejętności i doświadczenie niezbędne do sporządzenia takiej wyceny – w przypadku środków finansowych lub zasobów gospodarczych innych niż nieruchomości. 3. Środki z tytułu odszkodowania, o którym mowa w ust. 1, są objęte stosowaniem krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, z zastrzeżeniem art. 27 ust. 9. 4. W przypadku stosowania przez państwo objęte środkiem ograniczającym Unii Europejskiej rozwiązań podobnych do środków ograniczających, o których mowa w ustawie, skutkujących przejmowaniem własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych, na zasadzie wzajemności osobie lub podmiotowi, o których mowa w art. 4 pkt 2, odszkodowanie nie przysługuje albo podlega ono proporcjonalnemu ograniczeniu biorąc pod uwagę wysokość odszkodowań, jakie w tym państwie są wypłacane albo mogą być wypłacane z tytułu przejęcia własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych, rzeczywisty poziom ochrony praw majątkowych w państwie objętym środkiem ograniczającym Unii Europejskiej oraz sposób wykonywania w nim ograniczeń odnoszących się do prawa własności. Art. 30. W przypadku gdy przejęcie własności następuje na rzecz Skarbu Państwa, odszkodowanie jest finansowane ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki. Art. 31. Minister właściwy do spraw wewnętrznych niezwłocznie po otrzymaniu decyzji o ustanowieniu zarządu w celu przejęcia własności i decyzji o przejęciu własności zamieszcza na liście informacje o środkach finansowych lub zasobach gospodarczych objętych tymi decyzjami. Art. 32. Osobie lub podmiotowi, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu zbycia lub zarządem w celu przejęcia własności, nie przysługują roszczenia odszkodowawcze wobec: 1) Skarbu Państwa; 2) podmiotu, na rzecz którego następuje zbycie środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem w celu zbycia; 3) podmiotu innego niż Skarb Państwa, na rzecz którego następuje przejęcie własności; 4) osoby wykonującej zarząd w celu przejęcia własności z tytułu podejmowania działań określonych w przepisach związanych z zarządem w celu przejęcia własności; 5) osoby wykonującej zarząd w celu zbycia z tytułu podejmowania działań określonych w przepisach związanych z zarządem w celu zbycia. Art. 33. Zbycie środków finansowych lub zasobów gospodarczych objętych zarządem lub przejęcie ich własności, ma skutki sprzedaży egzekucyjnej, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Nabywca, Skarb Państwa lub podmiot inny niż Skarb Państwa, na rzecz którego następuje przejęcie własności, nie odpowiada osobiście ani rzeczowo za zobowiązania osoby lub podmiotu, do których należą środki finansowe lub zasoby gospodarcze objęte zarządem w celu przejęcia własności lub wobec których orzeczono o przejęciu własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych.	
Art. 34-42	Art. 34. 1. Pracodawca w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2026 r. poz. 186), zwanej dalej „ustawą o ochronie roszczeń pracowniczych”, wobec którego są stosowane krajowe środki ograniczające, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, zwany dalej „pracodawcą”, może wystąpić z wnioskiem o przyznanie z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, zwanego dalej „Funduszem”, świadczeń na zaspokojenie	W projekcie uwzględniono regulacje dotyczące świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na zaspokojenie określonych należności pracowniczych. Z wnioskiem o przyznanie świadczeń na zaspokojenie należności pracowniczych z Funduszu może wystąpić pracodawca w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, wobec którego są stosowane środki, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy lub, w

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

należności pracowniczych, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a–c i lit. g ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych. 2. Uprawnionymi do świadczeń, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a–c i lit. g ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych, są: 1) pracownik w rozumieniu art. 10 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych, 2) były pracownik oraz uprawniony do renty rodzinnej członek rodziny zmarłego pracownika lub zmarłego byłego pracownika, o których mowa w art. 11 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych – zwani dalej „osobami uprawnionymi”. Art. 35. Przyznanie z Funduszu świadczeń na zaspokojenie należności pracowniczych, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a–c i lit. g ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych, następuje pod następującymi warunkami: 1) na dzień złożenia wniosku przez pracodawcę jest on wpisany na listę; 2) należności pracownicze, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a–c i lit. g ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych, nie mogą zostać zaspokojone przez pracodawcę z powodu braku środków finansowych, w związku z wykonywaniem wobec niego krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2. Art. 36. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 34 ust. 1, pracodawca składa w terminie miesiąca od dnia, w którym dowiedział się o wykonywaniu wobec niego krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2. Do wniosku dołącza się oświadczenia, o których mowa w art. 15 ust. 3a ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych. Oświadczenia pracodawca składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. 2. Osoba uprawniona może złożyć wniosek o wypłatę świadczeń, o których mowa w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych, nie wcześniej niż po upływie 2 tygodni od dnia upływu terminu złożenia wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 1. Do wniosku dołącza się oświadczenie o zatrudnieniu u pracodawcy oraz rodzaju i wysokości niezaspokojonych roszczeń oraz oświadczenia, o których mowa w art. 12a ust. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych. Oświadczenia osoba uprawniona składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. 3. Wnioski, o których mowa w ust. 2 lub art. 34 ust. 1, składa się marszałkowi województwa właściwemu ze względu na siedzibę pracodawcy, a w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – właściwemu ze względu na adres głównego miejsca wykonywania działalności. 4. Do wniosków, o których mowa w ust. 2 lub art. 34 ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 15 ust. 1–3a oraz art. 16 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych. Art. 37. 1. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 1 lub art. 36 ust. 2, marszałek województwa może wystąpić do właściwej terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przekazanie wykazu ubezpieczonych zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych przez pracodawcę, którego dotyczy wniosek, wskazując w wystąpieniu:	przypadku zaniechania pracodawcy, sam pracownik. Świadczenia mogą być wypłacane za okres nie dłuższy niż 3 miesiące a ich wysokość nie może przekroczyć przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Powyższe rozwiązania są analogiczne do regulacji zawartych i wciąż funkcjonujących na gruncie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.
--	---

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	1) imię i nazwisko lub nazwę skróconą pracodawcy; 2) numery NIP i REGON pracodawcy lub jeden z nich, jeżeli jest wystarczający do identyfikacji pracodawcy, a w przypadku gdy pracodawcy nie nadano tych numerów lub jednego z nich – numer PESEL lub rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość pracodawcy. 2. Terenowa jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przekazuje marszałkowi województwa w postaci papierowej lub elektronicznej wykaz ubezpieczonych zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych na dzień sporządzenia wykazu zawierający: 1) imię i nazwisko ubezpieczonego; 2) numer PESEL ubezpieczonego, a w przypadku gdy nie nadano mu numeru PESEL – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość ubezpieczonego; 3) podstawę wymiaru składek z ostatniego dokumentu rozliczeniowego wraz z okresem rozliczeniowym, za który dokument ten został złożony. Art. 38. 1. Świadczenia z Funduszu są przyznawane lub wypłacane na zaspokojenie należności pracowniczych, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a–c i lit. g ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych, za okres nie dłuższy niż 3 miesiące bezpośrednio poprzedzające dzień złożenia wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 1 lub art. 36 ust. 2, jednak nie wcześniejszy niż miesiąc bezpośrednio poprzedzający dzień wpisania pracodawcy na listę. 2. Łączna kwota świadczenia z Funduszu na zaspokojenie należności pracowniczych, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a–c i lit. g ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych, za okres jednego miesiąca nie może przekraczać przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 1 lub art. 36 ust. 2. Art. 39. Świadczenia na zaspokojenie należności pracowniczych, o których mowa w art. 34 ust. 1, oraz świadczenia na zaspokojenie należności pracowniczych, o których mowa w art. 6e ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, podlegają zaspokojeniu na rzecz tej samej osoby uprawnionej łącznie za okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz w łącznej kwocie za okres jednego miesiąca niewyższej niż kwota określona w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych. Art. 40. 1. W przypadku wypłaty zaliczki na podstawie art. 12a ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych przed złożeniem wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 1 lub art. 36 ust. 2, kwotę świadczeń, o których mowa w art. 39, pomniejsza się o kwotę wypłaconej zaliczki. 2. Przyznane na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 1, środki finansowe Funduszu przekazywane pracodawcy nie są objęte stosowaniem krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, w zakresie, w jakim z tych środków finansowych są dokonywane wypłaty świadczeń, o których mowa w art. 34 ust. 1. Art. 41. 1. Marszałek województwa niezwłocznie zawiadamia ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o otrzymaniu wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 1 lub art. 36 ust. 2, oraz występuje do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o informacje niezbędne do jego rozpatrzenia, w szczególności dotyczące zastosowanych wobec pracodawcy krajowych środków ograniczających, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lub 2, oraz odstępców od stosowania tych środków.	
--	---	--

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	2. Informacja uzyskana od Szefa Krajowej Administracji Skarbowej może stanowić podstawę odmowy przyznania lub wypłaty świadczeń, o których mowa w art. 34 ust. 1, w całości lub w części. 3. Marszałek województwa niezwłocznie zawiadamia ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o sposobie rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 1 lub art. 36 ust. 2. Art. 42. 1. Przekazanie środków finansowych Funduszu na wypłatę świadczeń, o których mowa w art. 34 ust. 1, a także wypłata świadczeń ze środków Funduszu powoduje z mocy prawa przejście na marszałka województwa, działającego w imieniu dysponenta Funduszu, roszczenia wobec pracodawcy albo innej osoby zarządzającej majątkiem pracodawcy, w szczególności likwidatora albo członka zarządu, albo roszczenia do masy upadłości o zwrot wypłaconych świadczeń. Przy dochodzeniu zwrotu wypłaconych świadczeń roszczenia na rzecz Funduszu korzystają z takiej samej ochrony prawnej, jaką odrębne przepisy przewidują dla należności za pracę. 2. Marszałek województwa w prowadzonych postępowaniach o wypłatę świadczeń, o których mowa w art. 34 ust. 1, a także przy dochodzeniu zwrotu wypłaconych świadczeń jest uprawniony do uzyskiwania informacji, o których mowa w art. 22b ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych. 3. W sprawach nieuregulowanych w art. 34–42 stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych, z wyłączeniem art. 12a, art. 15a i art. 21a tej ustawy.	
Art. 43-44	Art. 43. 1. Z postępowań, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4, wyklucza się: 1) wykonawcę oraz uczestnika konkursu, wobec których zastosowano krajowy środek ograniczający, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4; 2) wykonawcę oraz uczestnika konkursu, którego beneficjentem rzeczywistym w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu jest osoba, wobec której zastosowano krajowy środek ograniczający, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4; 3) wykonawcę oraz uczestnika konkursu, którego jednostką dominującą w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2026 r. poz. 522, 640 i 644) jest podmiot, wobec którego zastosowano krajowy środek ograniczający, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4. 2. Wykluczenie następuje na okres trwania okoliczności określonych w ust. 1. 3. Wykluczenie z postępowań o udzielenie zamówienia publicznego jest realizowane przez odrzucenie przez zamawiającego wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub oferty takiego wykonawcy, niezaprośzenie wykonawcy do złożenia oferty wstępnej, oferty podlegającej negocjacji, oferty dodatkowej, oferty lub oferty ostatecznej, niezaprośzenie do negocjacji lub dialogu, a także nieprowadzenie z wykonawcą negocjacji lub dialogu oraz niezawarcie umowy z wykonawcą – odpowiednio do trybu stosowanego do udzielenia zamówienia publicznego oraz etapu prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. 4. W przypadku uczestnika konkursu wykluczonego na podstawie ust. 1, zamawiający odrzuca wniosek o dopuszczenie do udziału w konkursie, nie zaprasza go do złożenia pracy konkursowej lub nie przeprowadza oceny pracy konkursowej, odpowiednio do procedury stosowanej do przeprowadzenia konkursu oraz etapu prowadzonego konkursu. 5. Wykluczenie z postępowań, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. b i c, jest realizowane przez odstąpienie od wszelkich czynności zmierzających do zawarcia umowy z wykonawcą, o którym mowa w ust. 1.	Artykuł 43 projektowanej ustawy precyzuje przesłanki wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, wskazując okres w na jaki wykluczenie następuje a także sposób postępowania organu związany z wykluczeniem z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Artykuł 44 określa, zasady odstąpienia przez zamawiającego od umowy zawartej w trybie ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych lub na podstawie innych przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	Art. 44. 1. Zamawiający odstępuje od umowy zawartej w trybie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych lub na podstawie innych przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych albo rozwiązuje umowę za wypowiedzeniem, jeżeli wykonawca tej umowy: 1) został wpisany na listę i zastosowano wobec niego krajowy środek ograniczający, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 2 lub 4 oraz 2) nie uzyskał odstąpienia, o którym mowa w art. 10 lub art. 48 ust. 4. 2. Oświadczenie o odstąpieniu albo wypowiedzeniu umowy składa się w terminie 120 dni od dnia udostępnienia decyzji ministra właściwego do spraw wewnętrznych o wpisie wykonawcy na listę w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Rozwiązanie umowy następuje w terminie 30 dni od dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu albo wypowiedzeniu umowy.	
art. 45, 46	Art. 45. W sprawach stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej organami właściwymi w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej są: 1) dyrektorzy urzędów morskich – w sprawach dostępu do portów i służ morskich; 2) Główny Inspektor Transportu Drogowego – w sprawach ograniczeń dotyczących przewoźników drogowych, transportu drogowego oraz przewozu drogowego; 3) Minister Sprawiedliwości – w sprawach danych statystycznych dotyczących postępowań przygotowawczych i sądowych w odniesieniu do przestępstw naruszeń środków ograniczających Unii Europejskiej; 4) minister właściwy do spraw energii – w sprawach ograniczeń w sektorze energii oraz dotyczących bezpieczeństwa energetycznego kraju w zakresie bezpieczeństwa dostaw energii; 5) minister właściwy do spraw gospodarki – w sprawach ograniczeń dotyczących przywozu, wywozu i tranzytu towarów, sprzętu i technologii, w tym towarów i technologii podwójnego zastosowania, świadczenia pomocy technicznej oraz świadczenia usług, w tym usług ubezpieczenia i reasekuracji, a także w sprawach przyjmowania powiadomień o naruszeniu zakazów ustanowionych środkami ograniczającymi Unii Europejskiej, pozostających we właściwości ministra właściwego do spraw gospodarki oraz w sprawach ograniczeń dotyczących wykonywania zamówień publicznych lub koncesji; 6) minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi – w sprawach ograniczeń w dziedzinie surowców energetycznych oraz bezpieczeństwa dostaw surowców energetycznych i paliw; 7) minister właściwy do spraw zagranicznych – w sprawach ograniczeń dotyczących: a) działalności, która jest konieczna do funkcjonowania misji dyplomatycznych lub urzędów konsularnych Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z postanowieniami Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, sporządzonej w Wiedniu dnia 18 kwietnia 1961 r. (Dz. U. z 1965 r. poz. 232) i Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych, sporządzonej w Wiedniu dnia 24 kwietnia 1963 r. (Dz. U. z 1982 r. poz. 98) lub organizacji międzynarodowych posiadających immunitet zgodnie z prawem międzynarodowym, b) świadczenia pomocy humanitarnej, c) bezpieczeństwa przestrzeni informacyjnej Rzeczypospolitej Polskiej; 8) naczelnik urzędu celno-skarbowego – w sprawach przywozu i wywozu towarów do wyłącznego użytku osobistego osób fizycznych lub na użytek misji dyplomatycznych państw obcych działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również organizacji międzynarodowych mających siedzibę lub przedstawicielstwo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; 9) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej – w sprawach dotyczących blokowania nielegalnych treści;	W przeciwieństwie do przepisów dotyczących nakładania środków ograniczających, które są przyjmowane jednomyślnie i mają zastosowanie w całej UE, ich wdrażanie i egzekwowanie jest zdecentralizowane: organy państw członkowskich odpowiadają za monitorowanie przestrzegania zakazów przez przedsiębiorstwa i obywateli, przyznawanie odpustów, nakładanie kar za naruszenia oraz prowadzenie dochodzeń w ich sprawie i ściganie ich. Wdrażanie środków ograniczających wymaga zaangażowania szeregu organów państwa i skonstruowania właściwego systemu instytucjonalnego w zakresie wdrażania i egzekwowania środków ograniczających na gruncie krajowym. Jasne określenie ich zakresu kompetencji koordynacji i form współpracy pomiędzy nimi jest kluczowe dla adresatów przepisów i sprzyja zapewnieniu szczelności systemu implementacji sankcji. Proponowana regulacja określa w sposób kompleksowy organy właściwe w sprawach stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej a także krajowych środków ograniczających, o których mowa w art. 5 projektowanej regulacji.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	10) Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego – w sprawach ograniczeń dotyczących ruchu lotniczego, w szczególności żądania informacji i przyjmowania powiadomień od operatorów; 11) przewodniczący właściwych izb morskich – w sprawach dotyczących rejestrów statków morskich; 12) starosta właściwy w zakresie zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego – w sprawach związanych z wykonywaniem transportu wobec przewoźników drogowych; 13) Szef Krajowej Administracji Skarbowej – w sprawach ograniczeń o charakterze finansowym, a także zwolnień zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub udostępnienia określonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych – w zakresie niezastrzeżonym dla Generalnego Inspektora Informacji Finansowej oraz w zakresie przyjmowania informacji o depozytach, przyjmowania informacji o wszelkich przekazach środków finansowych i ich analizy zgodnie z odrębnymi przepisami; 14) Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców – w sprawach ograniczeń dotyczących prawa wjazdu i pobytu na terytorium Unii Europejskiej. Art. 46. W sprawach stosowania krajowych środków ograniczających, o których mowa w art. 5, organem właściwym jest minister właściwy do spraw gospodarki.	
art. 47	Art. 47. 1. Do zadań organu właściwego, o którym mowa w art. 45, należy w szczególności: 1) współpraca i wymiana informacji z organami krajowymi; 2) współpraca i wymiana informacji z właściwymi organami innych państw, instytucjami Unii Europejskiej, a także zagranicznymi instytucjami i międzynarodowymi organizacjami w zakresie objętym przepisami ustawy; 3) powiadamianie państw członkowskich Unii Europejskiej i Komisji Europejskiej o zamiarze zastosowania odstępstwa, zastosowanych odstępstwach oraz innych działaniach, na zasadach i w terminach określonych w środkach ograniczających Unii Europejskiej; 4) przekazywanie informacji Zespołowi do spraw Środków Ograniczających, w przypadku stwierdzenia możliwości naruszenia zakazów, ograniczeń lub niedopełnienia obowiązków wynikających ze środków ograniczających, z poszanowaniem odrębnych przepisów dotyczących ochrony informacji prawnie chronionych oraz bez uszczerbku dla toczących się postępowań; 5) dokonywanie, we współpracy z innymi organami stosującymi środki ograniczające, analiz i ocen rozwiązań prawnych oraz przedstawianie opinii o potrzebie dokonania zmian przepisów prawa w zakresie dotyczącym tych środków; 6) sporządzanie półrocznych raportów, w szczególności zawierających dane statystyczne, na temat wykonywania zobowiązań wynikających z środków ograniczających i przekazywanie ich do Zespołu do spraw Środków Ograniczających. 2. Organy administracji publicznej oraz inne podmioty publiczne udostępniają organom właściwym na ich wniosek informacje i dokumenty niezbędne do realizacji zadań organu właściwego i współpracują z organem właściwym w zakresie niezbędnym do skutecznego stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej.	W ustawie określone są zadania, jakie w szczególności w zakresie swojej właściwości wykonują organy. Zaakcentowana została konieczność współpracy i wymiany informacji zarówno na gruncie krajowym, jak i międzynarodowym w zakresie objętym przepisami ustawy. Wprowadzona została formalna podstawa prawna do udostępniania przez organy informacji i dokumentów niezbędnych do realizacji zadań wynikających z ustawy. Usankcjonowana została wymiana informacji z innymi państwami członkowskimi UE oraz Komisją Europejską, która powinna być realizowana bezpośrednio poprzez poszczególne ministerstwa i organy z uwagi na ekspercki charakter tematów – we wdrażania środków ograniczających dużą rolę odgrywa szybkie działanie i klarowne ścieżki proceduralne. To rozwiązanie przekłada się również na powinność posiadania przez wszystkie organy dostępu do bazy SIER (Sanctions Information Exchange Repository) - prowadzonego przez Komisję Europejską podstawowego narzędzia wymiany informacji w sprawach środków ograniczających UE, poprzez który państwa członkowskie realizują obowiązki sprawozdawcze określone unijnymi aktami prawnymi, a w szczególności dotyczące mrożonych aktywów i stosowanych odstępstw. System ten umożliwia ponadto prowadzenie wymiany odnośnie stosowanych praktyk implementacyjnych w różnych państwach członkowskich i zadawanie pytań dotyczących wątpliwości w tym zakresie. Określono, że organy właściwe powinny współpracować z Zespołem ds. Środków Ograniczających, który ma koordynować poszczególne działania i zapewniać ich spójność. Służyć mają temu sporządzane przez organy właściwe co pół roku raporty przekazywane do Zespołu, co jest skorelowane z częstotliwością spotkań Zespołu (art. 53 ust. 5). Ponadto organy właściwe powinny przekazywać do Zespołu informacje w przypadku stwierdzenia możliwości naruszenia zakazów, ograniczeń lub niedopełnienia obowiązków wynikających ze środków ograniczających. Poszczególne organy powinny również prowadzić analizę i ocenę efektów wdrażanych przez nie środków ograniczających, co powinno skutkować ciągłym udoskonalaniem systemu implementacji sankcji, także poprzez ewentualne zmiany legislacyjne.
art. 48	Art. 48. 1. Zadania przewidziane dla organów krajowych w sprawach odstępstw od zakazów określonych w środkach ograniczających Unii Europejskiej, na warunkach wskazanych w przepisach je wprowadzających, wykonują:	Artykuł ten zapewnia wdrożenie przepisów aktów prawnych UE poprzez przyporządkowanie organu właściwego do zastosowania konkretnego odstępstwa, czyli wydawania zezwoleń na działalność pomimo środka ograniczającego ze względu na

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

1) dyrektor urzędu morskiego – w sprawach udzielania dostępu statkom do portów i śluz morskich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; 2) Główny Inspektor Transportu Drogowego – w sprawach odstępstw od zakazów dotyczących przewoźników drogowych, transportu drogowego oraz przewozu drogowego; 3) minister właściwy do spraw energii – w sprawach stosowania odstępstw od ograniczeń w sektorze energii oraz związanych z bezpieczeństwem energetycznym kraju w zakresie bezpieczeństwa dostaw energii; 4) minister właściwy do spraw gospodarki – w sprawach: a) odstępstw od zakazu sprzedaży, kupna, dostawy, tranzytu, przekazania, udostępniania, przywozu lub wywozu bezpośrednio lub pośrednio sprzętu, towarów lub technologii, w tym towarów i technologii podwójnego zastosowania, materiałów lub oprogramowania, b) przyjmowania powiadomień o zastosowaniu wyjątku od eksporterów w zakresie towarów i technologii podwójnego zastosowania oraz innych towarów i technologii wskazanych w odrębnych przepisach, c) świadczenia pomocy technicznej, usług pośrednictwa, związanych ze sprzętem, towarami lub technologiami, d) odstępstw od zakazu wsparcia finansowego na rzecz wymiany handlowej, e) odstępstw od zakazu świadczenia usług, w szczególności usług rachunkowych, audytowych, księgowych lub doradztwa podatkowego, doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, usług w zakresie public relations, usług informatycznych i usług powiązanych, usług architektonicznych i inżynierskich, usług doradztwa prawnego i usług doradztwa informatycznego, f) odstępstw od zakazu leasingu lub czarteru statków, g) odstępstw od zakazu usług inwestycyjnych, usług ubezpieczenia i reasekuracji, h) odstępstw związanych z wycofywaniem inwestycji z państwa objętego środkami ograniczającymi, i) odstępstw od zakazu udzielenia i wykonywania zamówień publicznych lub koncesji, po zasięgnięciu opinii Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, z zastrzeżeniem ust. 2; 5) minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi – w sprawach stosowania odstępstw od ograniczeń w dziedzinie surowców energetycznych i paliw, w tym udostępniania zdolności magazynowania; 6) minister właściwy do spraw zagranicznych – w sprawach odstępstw od: a) zakazu działalności, która jest konieczna do funkcjonowania misji dyplomatycznych lub urzędów konsularnych Rzeczypospolitej Polskiej, o ile z uwagi na charakter działalności zastosowanie odstępstwa nie jest zastrzeżone dla innych organów, b) ograniczeń dotyczących świadczenia pomocy humanitarnej; 7) naczelnik urzędu celno-skarbowego – w sprawach wyłączeń od zakazu przywozu i wywozu towarów do wyłącznego użytku osobistego osób fizycznych lub na użytek misji dyplomatycznych państw obcych działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również organizacji międzynarodowych mających siedzibę lub przedstawicielstwo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; 8) Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego – w sprawach stosowania odstępstw: a) od zakazu startu z terytorium Unii Europejskiej, lądowania na nim i przelotu nad tym terytorium statków powietrznych, b) od zakazu leasingu w rozumieniu rozporządzenia Komisji (UE) nr 965/2012 z dnia 5 października 2012 r. ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (Dz. Urz. UE L 296 z 25.10.2012, str. 1, z późn. zm.) lub czarteru statków powietrznych;	spełnienie określonych przepisami warunków. Opisane w artykule rodzaje odstępstw mają charakter horyzontalny i są zawarte w równych aktach prawnych UE (często się powtarzają). Do postępowania o udzielenie odstępstwa od zakazów określonych w środkach ograniczających Unii Europejskiej zastosowanie znajdują przepisy Kodeksu Postępowania Administracyjnego a zgoda organu będzie następowała co do zasady, w drodze decyzji administracyjnej (ust. 3). Z uwagi na to, że podjęcie decyzji o udzieleniu odstępstwa wymaga często konsultacji z innymi podmiotami realizującymi zadania publiczne, w ust. 2 opisano mechanizm współpracy między organami, polegający na możliwości wystąpienia w toku postępowania o opinię innej jednostki, która powinna udzielić odpowiedzi w terminie 7 dni. Co istotne, w ust. 4 określono, że przepisy ustępów 1-3 dotyczące zadań w zakresie odstępstw dla organów krajowych, stosuje się odpowiednio do krajowych środków ograniczających, o których mowa w art. 5 oraz art. 6 ust. 1 pkt 1, 2 i 4, z zachowaniem warunków wprowadzenia stosowania odstępstwa, jeżeli ich treść wynika z prawa UE.
---	--

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	9) przewodniczący właściwej izby morskiej – w sprawach stosowania odstępstw od zakazu rejestrowania lub utrzymywania w rejestrze statków morskich; 10) Szef Krajowej Administracji Skarbowej – w sprawach: a) zwolnień zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub udostępnienia określonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych, w zakresie niezastrzeżonym dla Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, b) odstępstw od środków ograniczających o charakterze finansowym, w tym od zakazu leasingu finansowego statków powietrznych i morskich; 11) Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców – w sprawach stosowania odstępstw od zakazu wjazdu i pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. 2. W toku postępowania dotyczącego stosowania odstępstw od zakazów określonych w środkach ograniczających Unii Europejskiej, właściwy organ może wystąpić o wydanie opinii w sprawie zasadności zastosowania odstępstwa, zwolnień zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub udostępnienia określonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych do podmiotów realizujących zadania publiczne, w tym organów administracji publicznej, które posiadają informacje w zakresie objętym wystąpieniem. Opinia jest wydawana w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia. 3. O zastosowaniu odstępstwa od zakazów określonych w środkach ograniczających Unii Europejskiej, właściwy organ rozstrzyga w drodze decyzji administracyjnej, z wyłączeniem sytuacji określonej w ust. 1 pkt 7, gdzie zwolnienie towaru do wnioskowanej procedury celnej stanowi odstępstwo od zakazu. 4. Przepis ust. 1–3 stosuje się odpowiednio do krajowych środków ograniczających, o których mowa w art. 5 oraz art. 6 ust. 1 pkt 1, 2 i 4, z zachowaniem warunków wprowadzenia stosowania odstępstwa, jeżeli wynikają one z prawa Unii Europejskiej. 5. Od decyzji Szefa Krajowej Administracji Skarbowej wydanej w sprawie zwolnienia zamrożonych środków finansowych i zasobów gospodarczych lub udostępniania określonych środków finansowych i zasobów gospodarczych oraz w sprawach odstępstw od środków ograniczających o charakterze finansowym przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.	
art. 49	Art. 49. W przypadkach nieobjętych niniejszym rozdziałem, jeżeli wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także z uwagi na interes państwa lub zobowiązania międzynarodowe organy właściwe, o których mowa w art. 48, mogą udzielić zezwolenia na inne działania, pod warunkiem, że określone działanie nie stanowi naruszenia jakiegokolwiek zakazu określonego w środkach ograniczających.	Przedmiotowy artykuł znajdzie zastosowanie w sytuacjach wyjątkowych, kiedy możliwość udzielenia odstępstwa będzie miała charakter ekstraordynaryjny, uzasadniony względami obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego a także z uwagi na interes państwa lub zobowiązania międzynarodowe. Wówczas będzie możliwe zastosowanie odstępstwa nieokreślonego w przepisach.
art. 50	Art. 50. 1. Kontrolę przestrzegania środków ograniczających sprawują także na zasadach określonych w przepisach odrębnych: 1) naczelnik urzędu celno-skarbowego; 2) Generalny Inspektor Informacji Finansowej – w odniesieniu do instytucji obowiązanych, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu; 3) Komisja Nadzoru Finansowego – w odniesieniu do podmiotów przez nią nadzorowanych, które są instytucjami obowiązany, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu; 4) Inspekcja Transportu Drogowego oraz organy, których funkcjonariusze są uprawnieni do kontroli warunków i obowiązków przewozów drogowych określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1490, 1676, 1795 i 1843 oraz z 2026 r. poz. 875).	Przedmiotowy artykuł wskazuje organy właściwe do wykonywania kontroli w zakresie przestrzegania środków ograniczających, są to m.in. naczelnik urzędu celno-skarbowego, Generalny Inspektor Informacji Finansowej, Komisja Nadzoru Finansowego czy Inspekcja Transportu Drogowego. Przepis ten wskazuje, że wymienione organy sprawują nadzór lub kontrolę nad podmiotami wdrażającymi środki ograniczające na zasadach określonych w przepisach odrębnych, będących podstawą działania tych organów. Przepis upoważnia także organy do uzyskiwania od właściwych podmiotów informacji i dokumentów niezbędnych do wykonywania przedmiotowej kontroli.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	2. Generalny Inspektor Informacji Finansowej, Komisja Nadzoru Finansowego, Inspekcja Transportu Drogowego oraz organy, o których mowa w ust. 1 pkt 4, udostępniają naczelnikowi urzędu celno-skarbowego, w celu realizacji zadań określonych w art. 59 ust. 2 pkt 1, informacje i dokumenty pozyskane w toku kontroli, w tym chronione na podstawie odrębnych ustaw. 3. Do informacji udostępnianych przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej na podstawie ust. 2 przepisu art. 99 ust. 7 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu nie stosuje się, z wyjątkiem przepisów o ochronie informacji niejawnych. 4. Naczelnik urzędu celno-skarbowego przekazuje odpowiednio Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej, Komisji Nadzoru Finansowego, Inspekcji Transportu Drogowego oraz organom, o których mowa w ust. 1 pkt 4, informacje o wyniku postępowania wszczętego w wyniku przekazania informacji lub dokumentów, o których mowa w ust. 2, wraz z odpisem decyzji kończącej postępowanie, albo informację, że postępowanie w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej nie zostanie wszczęte. 5. Naczelnicy urzędów celno-skarbowych, Generalny Inspektor Informacji Finansowej oraz Komisja Nadzoru Finansowego udostępniają informacje i dokumenty, w tym chronione na podstawie odrębnych ustaw, pozyskane w toku kontroli, o której mowa w ust. 1, Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej, w celu realizacji jego zadań, o których mowa w art. 10, art. 45 pkt 13 i art. 48 ust. 1 pkt 10. 6. Kontrola udzielania zamówień publicznych w zakresie zgodności z art. 43 jest wykonywana zgodnie z art. 596 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.	
art. 51	Art. 51. 1. Minister właściwy do spraw zagranicznych współdziała z organami administracji publicznej w kształtowaniu polityki państwa w zakresie stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej. 2. Do zadań ministra właściwego do spraw zagranicznych należy w szczególności: 1) przygotowanie polskiego stanowiska w obszarze polityki dotyczącej środków ograniczających Unii Europejskiej, we współpracy z właściwymi organami; 2) podejmowanie, we współpracy z organami administracji publicznej, inicjatyw na forum organizacji międzynarodowych w zakresie stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej; 3) przygotowywanie propozycji nowych wpisów środków ograniczających Unii Europejskiej skierowanych wobec osób fizycznych i prawnych oraz innych jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz koordynacja przeglądów obowiązujących środków ograniczających Unii Europejskiej; 4) koordynacja współpracy międzyresortowej w dziedzinie realizacji zobowiązań międzynarodowych w zakresie stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej, w tym zapobiegania ich obchodzeniu; 5) współpraca i wymiana informacji z Komisją Europejską, Radą Unii Europejskiej, Europejską Służbą Działań Zewnętrznych i właściwymi organami innych państw członkowskich w sprawach monitorowania przestrzegania środków ograniczających Unii Europejskiej; 6) przekazywanie do Komisji Europejskiej powiadomień od instytucji i osób fizycznych o zidentyfikowanych naruszeniach środków ograniczających Unii Europejskiej, a także informacji o nakładanych administracyjnych karach pieniężnych.	Minister właściwy do spraw zagranicznych pełni rolę koordynacyjną w zakresie przyjmowania, wdrażania oraz znoszenia środków ograniczających UE. Przy Ministrze działa Zespół ds. Środków Ograniczających (art. 53). Jego powołanie z jednej strony stanowi implementację art. 15 dyrektywy 2024/1226, a drugiej ma zapewnić platformę współpracy i uzgadniania działań pomiędzy różnymi podmiotami wdrażającymi sankcje. MSZ koordynuje wypracowanie stanowisk w ramach polityki sankcyjnej Rzeczypospolitej Polskiej na forum UE i ONZ, w szczególności dotyczących przyjmowania, przeglądów i znoszenia środków ograniczających. W MSZ, we współpracy z innymi organami, przygotowywane są również propozycje nowych wpisów indywidualnych w reżimach sankcyjnych wraz z pakietami dowodowymi. Ponadto, za pomocą Zespołu ds. Środków Ograniczających, MSZ koordynuje współpracę międzyresortową w dziedzinie wdrażania sankcji wynikających ze zobowiązań międzynarodowych. MSZ przekazuje również do Komisji Europejskiej powiadomienia o zidentyfikowanych naruszeniach środków ograniczających UE i nakładanych karach administracyjnych, co jest realizacją postanowień w niektórych reżimach sankcyjnych UE tj. art. 8j rozporządzenia Rady UE 765/2006 dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy, art. 12 rozporządzenia Rady UE nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających oraz art. 6 i 6b rozporządzenia Rady UE nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie. W realizacji swoich zadań MSZ ściśle współpracuje z Komisją Europejską, Radą Unii Europejskiej i właściwymi organami państw członkowskich, Europejską Służbą Działań Zewnętrznych i Komitetami ds. Sankcji.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

art. 52	Art. 52. Do zadań ministra właściwego do spraw gospodarki należy zapewnienie informacji gospodarczej o wpływie środków ograniczających na przedsiębiorstwa funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej.	Artykuł 52 określa zadania ministra właściwego do spraw gospodarki, do których należy na gruncie projektowanej ustawy zapewnienie informacji gospodarczej w zakresie wpływu środków ograniczających na przedsiębiorstwa. Minister właściwy do spraw gospodarki koordynuje współpracę organów administracji z podmiotami gospodarczymi w obszarze sankcji. Minister właściwy do spraw gospodarki zapewnia funkcjonowanie systemu informacji gospodarczej o wpływie środków ograniczających na podmioty gospodarcze funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej oraz prowadzi dialog z organizacjami przedsiębiorców na rzecz podnoszenia świadomości w zakresie ryzyk i szans związanych z wdrażaniem środków ograniczających. Minister właściwy do spraw gospodarki realizuje ponadto politykę kontroli eksportu towarów podwójnego przeznaczenia, na podstawie odrębnych przepisów.
art. 53	Art. 53. 1. Przy ministrze właściwym do spraw zagranicznych działa Zespół do spraw Środków Ograniczających, zwany dalej „Zespołem”. 2. Do zadań Zespołu należy: 1) zapewnienie właściwej realizacji zobowiązań międzynarodowych wynikających ze stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej oraz zapewnienie spójności stosowania krajowych środków ograniczających ze środkami ograniczającymi Unii Europejskiej; 2) koordynacja działań i wymiana informacji pomiędzy organami właściwymi, w tym wymiana informacji statystycznych, w celu analizy efektywności i skali stosowania środków ograniczających; 3) prowadzenie uzgodnień między organami właściwymi w celu wypracowania wspólnych priorytetów w stosowaniu prawa karnego i administracyjnego; 4) gromadzenie danych statystycznych od właściwych organów dotyczących wykonywania ustawy oraz środków ograniczających w szczególności liczby zastosowanych odstępstw i wyłączeń, wszczętych kontroli, a także nałożonych administracyjnych kar pieniężnych. 3. W skład Zespołu wchodzi: 1) przewodniczący – sekretarz lub podsekretarz stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych; 2) członkowie – przedstawiciele wskazani przez: a) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, b) Szefa Agencji Wywiadu, c) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, d) Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, e) Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, f) Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, g) Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, h) Ministra Sprawiedliwości, i) ministra właściwego do spraw finansów publicznych, j) ministra właściwego do spraw gospodarki, k) ministra właściwego do spraw wewnętrznych, l) ministra właściwego do spraw koordynowania działalności służb specjalnych, jeżeli został powołany, m) Prokuratora Krajowego, n) Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego. 4. Przewodniczący może z własnej inicjatywy albo na wniosek członka Zespołu zapraszać do udziału w pracach Zespołu inne osoby, w szczególności przedstawicieli innych organów właściwych.	Zespół ds. Środków Ograniczających ma za zadanie zapewnienie właściwej realizacji zobowiązań międzynarodowych wynikających ze środków ograniczających UE, a także zapewnienie ich spójności z krajowymi środkami ograniczającymi, stanowiącymi ich uzupełnienie. Zespół ds. Środków Ograniczających stanowi platformę koordynacji działań i wymiany informacji pomiędzy organami, w szczególności będąc odbiorcą raportów właściwych organów, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 6. Powołanie Zespołu ds. Środków Ograniczających stanowi również implementację art. 15 dyrektywy 2024/1226, który mówi, że państwa członkowskie wyznaczają spośród swoich właściwych organów oraz bez uszczerbku dla niezależności sądów jednostkę lub organ zapewniający koordynację i współpracę między organami ścigania i organami odpowiedzialnymi za wdrażanie unijnych środków ograniczających w odniesieniu do działalności przestępczej objętej przedmiotową dyrektywą. Na forum Zespołu organy wymieniają się danymi statystycznymi w celu analizy skali i tendencji i wypracowują wspólne priorytety w zakresie stosowania prawa karnego i administracyjnego. Informacje wymieniane przez organy dotyczą w szczególności liczby zastosowanych odstępstw i wyłączeń oraz wszczętych kontroli, a także nałożonych kar pieniężnych i są gromadzone przez Zespół. W zakresie danych statystycznych dotyczących prawa karnego (postępowania przygotowawcze i sądowe) właściwy pozostaje Minister Sprawiedliwości (art. 45 pkt 3). Ustęp 3 projektowanego przepisu określa skład Zespołu ds. Środków Ograniczających, którego przewodniczącym będzie sekretarz lub podsekretarz stanu wyznaczony przez ministra właściwego ds. zagranicznych. Skład Zespołu będzie szeroki i odzwierciedlający architekturę podmiotów zaangażowanych we wdrażanie i kontrolę środków ograniczających w Rzeczypospolitej Polskiej. Skład Zespołu może być <i>ad hoc</i> rozszerzany o inne podmioty z własnej inicjatywy przewodniczącego lub na wniosek jednego z jego członków, jeśli przemawia za tym zakres merytoryczny spraw omawianych na posiedzeniu. Zespół ds. Środków Ograniczających zbiera się nie rzadziej niż co 6 miesięcy w terminach wyznaczonych przez przewodniczącego, a w międzyczasie jego zadania będą realizowane przez sekretariat działający w strukturach Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	5. Posiedzenia Zespołu odbywają się nierzadziej niż co 6 miesięcy, w terminach wyznaczonych przez przewodniczącego. 6. Obsługę Zespołu zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw zagranicznych.	
art. 55	Art. 55. Osoba lub podmiot, które z naruszeniem zakazu lub niedopełnieniem obowiązku wynikających ze środków ograniczających: 1) bezpośrednio lub pośrednio udostępniają środki finansowe lub zasoby gospodarcze osobie lub podmiotowi wpisanym na listę lub osobie, podmiotowi lub organowi, wobec których są stosowane środki ograniczające Unii Europejskiej albo na ich rzecz, 2) nie zamrażają środków finansowych lub zasobów gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą, bezpośrednio lub pośrednio przez osobę lub podmiot wpisane na listę lub przez osobę, podmiot lub organ, wobec których są stosowane środki ograniczające Unii Europejskiej a także korzyści pochodzących z tych środków, 3) zawierają umowy lub realizują transakcje z państwem trzecim, organami państwa trzeciego lub podmiotem będącym własnością, bezpośrednio lub pośrednio, państwa trzeciego lub organów państwa trzeciego, lub kontrolowanym przez państwo trzecie, lub przez organy państwa trzeciego, a także z osobami prawnymi, podmiotami i organami objętymi środkiem ograniczającym oraz których zawarcie lub realizacja są objęte środkiem ograniczającym lub kontynuują takie transakcje, 4) przyjmują darowizny, korzyści gospodarcze lub wsparcie, w tym finansowanie i pomoc finansową, 5) dokonują bezpośredniego lub pośredniego obrotu towarami, sprzętem, technologią i oprogramowaniem, ich przywozu, wywozu, sprzedaży, nabywania, zbycia, przekazania, tranzytu lub transportu, lub świadczą bezpośrednio lub pośrednio usługi pośrednictwa, pomocy technicznej, lub inne usługi związane z tymi towarami, sprzętem, technologią i oprogramowaniem, w szczególności związane z ich dostarczaniem, wytwarzaniem, instalacją, utrzymaniem, używaniem i aktualizacją, w tym usługi inwestycyjne oraz usługi ubezpieczenia i reasekuracji, a także udzielają, bezpośrednio lub pośrednio, finansowania lub pomocy finansowej, w tym finansowych instrumentów pochodnych, związanych ze sprzedażą, dostawą, przekazywaniem, lub wywozem towarów, sprzętów, technologii i oprogramowania, 6) sprzedają, udzielają licencji lub przekazują prawa własności intelektualnej lub tajemnicy przedsiębiorstwa, a także przyznają prawo dostępu do materiałów lub informacji chronionych w drodze praw własności intelektualnej lub stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa związanych z towarami, sprzętem, technologią i oprogramowaniem oraz z dostarczaniem, wytwarzaniem, utrzymaniem i używaniem tych towarów, sprzętów, technologii i oprogramowania, lub przyznają prawo do ponownego wykorzystywania tych materiałów lub informacji, 7) nie stosują przy sprzedaży, dostawie, przekazywaniu lub wywozie do państwa trzeciego, towarów lub technologii umownego zakazu powrotnego wywozu, 8) świadczą usługi finansowe lub prowadzą działalność finansową, w tym przyjmują depozyty, udzielają nowych pożyczek lub kredytów lub uczestniczą w uzgodnieniach służących udzielaniu nowych pożyczek lub kredytów, lub udzielania finansowania w inny sposób, w tym w postaci kapitału własnego, oraz usługi w zakresie kryptoaktywów w rozumieniu art. 3 pkt 16 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów, wydawania instrumentów płatniczych w rozumieniu art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, usług acquiringu w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, transakcji	Akty prawne UE wprowadzające środki ograniczające wydane na podstawie art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 215 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej dla realizacji celów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE przewidują w swoich postanowieniach przyjęcie przez państwa członkowskie przepisów określających sankcje, w tym odpowiednie sankcje karne, mające zastosowanie w przypadkach naruszenia przepisów rozporządzenia oraz podejmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia ich stosowania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające oraz mogą uwzględniać dobrowolne samodzielne ujawnienie naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia jako okoliczność łagodzącą, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa krajowego (np. art. 9 ust. 1 rozporządzenia 765/2006). W związku z powyższym wprowadzenie przepisów regulujących nakładanie administracyjnej kary pieniężnej za nieprzestrzeganie ograniczeń i obowiązków wprowadzonych przez te akty prawne UE jest bezwzględnie konieczne z punktu widzenia potrzeby odpowiedniego ich stosowania. Jednocześnie należy zauważyć, iż przepisy aktów UE, w szczególności w zakresie zamrażania środków finansowych oraz zasobów gospodarczych, będą stosowane przez podmioty gospodarcze (ze szczególnym uwzględnieniem banków lub instytucji finansowych). Tym samym zasadne jest wprowadzanie - z uwagi na typ podmiotów - przepisów sankcyjnych o charakterze administracyjnym ze względu na ich większą skuteczność oraz większą elastyczność i możliwość szybkiego zastosowania co w obliczu dynamicznej sytuacji związanej ze środkami ograniczającymi jest dla organów zaangażowanych w ich stosowanie i kontrolę niezwykle istotne. Także w odniesieniu do krajowych środków ograniczających niezbędne jest wprowadzenie odpowiednich przepisów sankcjonujących przypadki niestosowania lub obchodzenia krajowych środków ograniczających w celu zapewnienia ich skuteczności i efektywności stosowania. Mają one także charakter prewencyjny – przeciwdziałający naruszaniu wprowadzonych krajowych środków ograniczających. Z uwagi na to, że krajowe środki ograniczające mają w większości zastosowanie do podmiotów gospodarczych zasadne jest objęcie ich naruszeń sankcją o charakterze administracyjnym (karą pieniężną). Proponuje się przyjęcie opisowego określania zachowań osób i podmiotów, które skutkują odpowiedzialnością o charakterze administracyjnym (znamion czynów podlegających karze pieniężnej) poprzez przyjęcie przepisów o charakterze generalno-abstrakcyjnym. Jest to odejście od dotychczasowego sposobu regulacji tej materii w ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej, która po pierwsze dotyczyła środków ograniczających wprowadzonych na Federację Rosyjską i Białoruś w związku z agresją zbrojną na Ukrainę (rozporządzenie 765/2006, rozporządzenie 269/2014, rozporządzenie 833/2014) i nie dotyczyła środków ograniczających wprowadzanych przez UE na inne kraje lub osoby lub podmioty z tych krajów, na podstawie innych rozporządzeń UE, a po drugie odwoływała się do konkretnych przepisów (jednostek redakcyjnych) rozporządzeń 765/2006, 269/2014, 833/2014, co okazało się rozwiązaniem niefunkcjonalnym (zbyt kazuistycznym), powodującym konieczność nowelizacji tych ustaw każdorazowo w sytuacji, gdy te rozporządzenia UE podlegają zmianom w zakresie stosowania określonych zakazów lub środków ograniczających.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

płatniczych i inicjowania płatności oraz emisji pieniądza elektronicznego, o którym mowa w art. 2 pkt 21a ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, 9) zapewniają ubezpieczenie lub reasekurację, 10) świadczą inne usługi, w szczególności usługi rachunkowe, audytowe, księgowe lub doradztwa podatkowego, doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, usługi w zakresie public relations, usługi informatyczne i usługi powiązane, usługi architektoniczne i inżynieryjne, usługi doradztwa prawnego i usługi doradztwa informatycznego, usługi inwestycyjne, usługi budowlane, zintegrowane usługi inżynieryjne, usługi urbanistyczne, usługi doradztwa naukowego i technicznego związanego z inżynierią, usługi w zakresie badań i analiz technicznych, usługi reklamowe, usługi w zakresie badania rynku lub badania opinii publicznej, usługi w zakresie ratingu kredytowego, usługi subskrypcji związanych z działalnością w zakresie ratingu kredytowego, komercyjne usługi wykorzystujące przestrzeń kosmiczną, usługi sztucznej inteligencji, usługi obliczeń wielkiej skali, w tym dostępu do obliczeń akcelеровanych przez procesory graficzne lub usługi obliczeń kwantowych, usługi związane z działalnością turystyczną, usługi w zakresie monitorowania lub przechwytywania komunikacji internetowej lub telefonicznej, 11) kupują, sprzedają, świadczą, bezpośrednio lub pośrednio, usługi inwestycyjne lub pomocy w emisji, lub dokonują innych czynności związanych ze zbywalnymi papierami wartościowymi i instrumentami rynku pieniężnego, w tym sprzedaży zbywalnych papierów wartościowych denominowanych w jakiegokolwiek walucie urzędowej państwa Unii Europejskiej lub sprzedaży jednostki w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, które zapewniają ekspozycję na takie papiery wartościowe, 12) dopuszczają do obrotu giełdowego i świadczenia usług w systemach obrotu zarejestrowanych lub uznanych w Unii Europejskiej w odniesieniu do zbywalnych papierów wartościowych osób prawnych, podmiotów lub organów, 13) sprzedają, dostarczają, przekazują i wywożą banknoty denominowane w jakiegokolwiek walucie urzędowej państwa Unii Europejskiej, 14) są właścicielami osób prawnych, podmiotów lub organów zarejestrowanych lub utworzonych na podstawie prawa państwa Unii Europejskiej i świadczących usługi w zakresie portfela, rachunków i przechowywania kryptoaktywów, sprawują kontrolę nad tymi osobami prawnymi, podmiotami lub organami oraz zajmują stanowisko w organach zarządzających tych osób prawnych, podmiotów lub organów, 15) nabywają nowe lub rozszerzają dotychczasowe udziały w osobach prawnych, podmiotach lub organach lub te udziały w nich posiadają, 16) tworzą nowe spółki joint venture, oddziały lub przedstawicielstwa lub utrzymują istniejące spółki joint venture, oddziały lub przedstawicielstwa, 17) zajmują stanowiska w organach zarządzających osoby prawnej, podmiotu lub organu, 18) rejestrują trust lub podobne porozumienie prawne, zapewniają na jego rzecz adres siedziby statutowej, adres prowadzenia działalności lub adres administracyjny, a także świadczą na jego rzecz usługi zarządzania, 19) udzielają wsparcia finansowego na rzecz wymiany handlowej, udzielają finansowania publicznego lub pomocy finansowej na rzecz handlu z państwami trzecimi lub inwestycji w państwie trzecim, inwestowania w projekty finansowane lub współfinansowane przez organy państwa trzeciego, a także uczestniczą w projektach lub dokonują innego wkładu w te projekty, 20) nadają lub umożliwiają, ułatwiają lub w inny sposób przyczyniają się do nadawania jakichkolwiek treści przez osoby prawne, podmioty lub organy, wobec których są stosowane środki ograniczające, w tym w drodze transmisji lub dystrybucji za pomocą dowolnych środków takich jak telewizja kablowa, satelitarna, telewizja internetowa, dostawcy usług internetowych, internetowe platformy lub aplikacje służące do udostępniania plików wideo, a	Zaproponowane rozwiązanie pozwoli na pełniejsze i skuteczniejsze zwalczanie naruszeń środków ograniczających. Będzie miało zatem zastosowanie do wszystkich aktów prawnych UE wprowadzających środki ograniczające (bez odwołania się do konkretnych rozporządzeń UE), także do tych aktów prawnych UE, które zostaną wydane w przyszłości. Uniknie się również w ten sposób potrzeby każdorazowej nowelizacji ustawy o środkach ograniczających w razie dokonywania zmian w aktach prawnych UE wprowadzających środki ograniczające. Ustawa w art. 55 przewiduje, że sankcji administracyjnej w postaci kary pieniężnej będzie podlegać między innymi naruszenie przez osoby lub podmioty zakazów lub niedopełnienie przez nie obowiązków, stanowiących środki ograniczające wprowadzone w aktach prawnych UE lub krajowych środkach ograniczających. Dotyczy to zakazów, ograniczeń (np. w postaci konieczności uzyskania zezwolenia na określone działania, np. transakcje) lub obowiązków określonego zachowania.
--	---

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	także reklamują produkty lub usługi we wszelkich treściach wyprodukowanych lub nadawanych przez osoby prawne, podmioty lub organy, w tym w drodze transmisji lub dystrybucji za pomocą takich środków, 21) udostępniają zdolność magazynowania, 22) wykonują transport drogowy oraz przewóz drogowy, 23) wykonują bez zezwolenia lub z naruszeniem jego warunków określoną działalność, co wobec braku takiego zezwolenia lub jego naruszenia stanowi naruszenie zakazu lub ograniczenia, które stanowią środek ograniczający, 24) udzielają dostępu statkom do portów morskich i śluz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 25) rejestrują lub utrzymują w rejestrze statków, 26) świadczą na terytorium Unii Europejskiej usługi ponownego załadunku do celów operacji przeładunku skroplonego gazu ziemnego oraz świadczą pomoc techniczną, usługi pośrednictwa, udzielania finansowania lub pomocy finansowej przy usługach ponownego załadunku do celów operacji przeładunku skroplonego gazu ziemnego, 27) zawierają lub wykonują umowy leasingu lub czarteru statków lub statków powietrznych, świadczą lub nabywają usługi załogi, świadczą usługi ubezpieczeniowe lub reasekuracyjne na rzecz statków, świadczą usługi klasyfikacji, 28) wykonują lądowanie na terytorium Unii Europejskiej, start z terytorium Unii Europejskiej oraz przelot nad terytorium Unii Europejskiej, 29) umożliwiają wskazanej osobie fizycznej wjazd na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub tranzyt przez to terytorium – podlegają administracyjnej karze pieniężnej.	
art. 56	Art. 56. Osoba lub podmiot, które dopuszczają się obchodzenia środka ograniczającego przez: 1) wykorzystywanie, przekazywanie osobie trzeciej lub zbywanie w inny sposób środków finansowych lub zasobów gospodarczych, będących bezpośrednio lub pośrednio własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą osoby, podmiotu lub organu, objętych środkiem ograniczającym dokonywane w celu ukrycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone zgodnie ze środkiem ograniczającym, 2) przekazywanie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji w celu ukrycia faktu, że osoba, podmiot lub organ jest właścicielem lub beneficjentem rzeczywistym środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone zgodnie ze środkiem ograniczającym, 3) niedopełnienie przez osobę fizyczną lub przedstawiciela wyznaczonego podmiotu lub organu obowiązku polegającego na zgłaszaniu właściwym organom administracyjnym środków finansowych lub zasobów gospodarczych podlegających jurysdykcji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, będących ich własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod ich kontrolą, 4) niedopełnienie obowiązku stanowiącego środek ograniczający polegający na przekazaniu właściwym organom informacji: a) uzyskanych w związku z wykonywaną pracą lub działalnością gospodarczą, o informacjach mających ułatwić stosowanie środków ograniczających Unii Europejskiej, o depozytach, transakcjach i przekazach środków finansowych, aktywach i kontrahentach oraz o zamrożonych środkach finansowych lub zasobach gospodarczych będących własnością, w posiadaniu lub pod kontrolą wskazanej osoby podmiotu lub organu albo osobom lub podmiotom wpisanym na listę lub objętym środkiem ograniczającym Unii Europejskiej znajdujących się na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej.	Uzasadnienie jak w art. 55. Ponadto, w art. 56 ustawy została przewidziana sankcja administracyjna w postaci kary pieniężnej za obchodzenie przez osoby lub podmioty zakazów stanowiących środki ograniczające wprowadzone w aktach prawnych UE lub krajowych środków ograniczających lub też naruszenie obowiązków o charakterze informacyjnym wynikających z tych środków.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	b) w odniesieniu do lotów nieregularnych, w celu weryfikacji czy lot nie narusza zakazu lotów stanowiącego środek ograniczający Unii Europejskiej, c) o wszelkich transakcjach zakupu, przywozu lub przekazania do Unii Europejskiej kondensatów gazu ziemnego, 5) podjęcia świadomego i celowego udziału w działaniach, których celem lub skutkiem jest obejście zakazów określonych w art. 55, w tym przez uczestniczenie w takich działaniach bez rozmyślnego dążenia do celu lub skutku, ale ze świadomością, że takie uczestniczenie może mieć ten cel lub skutek, i akceptowanie takiej możliwości – podlegają administracyjnej karze pieniężnej.	
art. 57	Art. 57. Osoba lub podmiot, które podlegają wykluczeniu na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 4 z postępowania zmierzającego do udzielenia zamówienia publicznego albo z konkursu, które w okresie wykluczenia ubiegają się o udzielenie zamówienia publicznego lub dopuszczenie do udziału w konkursie lub biorą udział w postępowaniu zmierzającym do udzielenia zamówienia publicznego lub w konkursie, podlegają administracyjnej karze pieniężnej.	Uzasadnienie jak w art. 55. Ponadto, w art. 57 ustawy przewiduje się karę pieniężną, która będzie nakładana na osobę lub podmiot, wobec których ma zastosowanie środek ograniczający polegający na wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu. Sankcja administracyjna będzie wobec nich stosowana w sytuacji, gdy w okresie wykluczenia będą ubiegać się o udzielenie zamówienia publicznego lub dopuszczenie do udziału w konkursie, lub biorą udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub w konkursie.
art. 58	Art. 58. 1. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do osoby fizycznej, jeżeli czyn, o którym mowa w art. 55–57, wyczerpuje znamiona przestępstwa, o którym mowa w rozdziale 6. 2. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do podmiotów, które w związku z czynem, o którym mowa w art. 55–57, podlegają odpowiedzialności na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822 oraz z 2026 r. poz. 516).	Uzasadnienie jak w art. 55. Ponadto, odpowiedzialność administracyjna może być także stosowana wobec osób fizycznych jako zapewniająca skuteczne, szybkie i odstraszające narzędzie przeciwdziałające naruszeniom zakazów, ograniczeń i niedopełnieniu obowiązków, określonych środkami ograniczającymi. Jednakże z uwagi na to, że naruszenia środków ograniczających są objęte także sankcją o charakterze karnym przewidzianą w projektowanym Rozdziale 6 ustawy, aby uniknąć podwójnego karania za ten sam czyn, czyli stosowania wobec osoby fizycznej równocześnie sankcji o charakterze karnym i administracyjnym, w art. 58 ustawy przewidziano, że w przypadku osoby fizycznej przepisów o karach pieniężnych nie stosuje się, jeżeli czyn zagrożony karą pieniężną (wskazany w art. 55–57 ustawy) wyczerpuje znamiona przestępstwa, o którym mowa w rozdziale 6. Analogiczne postanowienie dotyczy podmiotów, które w związku z czynem, o którym mowa w art. 55-57, podlegają odpowiedzialności na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.
art. 59	Art. 59. 1. Administracyjna kara pieniężna jest nakładana w drodze decyzji administracyjnej w wysokości do 20 000 000 zł. 2. Administracyjną karę pieniężną, o której mowa w: 1) art. 55 i art. 56, nakłada naczelnik urzędu celno-skarbowego; 2) art. 57, nakłada Prezes Urzędu Zamówień Publicznych.	Uzasadnienie jak w art. 55. Ponadto, mając na uwadze, że wprowadzane w krajowym porządku prawnym sankcje za naruszanie środków ograniczających mają być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające, w art. 59 ustawy przewidziano odpowiedzialność administracyjną w postaci administracyjnej kary pieniężnej nakładanej w wysokości do 20 mln zł. Powyższa kara uwzględnia przesłanki wynikające z aktów prawnych Unii Europejskiej, zgodnie z którymi przewidziane sankcje winny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Taka wysokość kary pieniężnej jest obecnie przewidziana w art. 143e ust. 1 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz w art. 6 ust. 2, art. 7 ust. 7 i art. 12 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego. Kary pieniężne przewidziane w art. 55 i art. 56 ustawy będzie nakładał, w drodze decyzji administracyjnej, naczelnik urzędu celno-skarbowego, zaś kary określone w art. 57 ustawy - Prezes Urzędu Zamówień Publicznych.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

art. 60	Art. 60. Przy ustalaniu wysokości administracyjnej kary pieniężnej uwzględnia się: 1) wagę i okoliczności naruszenia prawa oraz czas trwania tego naruszenia; 2) wysokość korzyści, którą strona osiągnęła, lub straty, której uniknęła, jeżeli można te korzyści lub straty ustalić; 3) straty poniesione przez osoby trzecie w związku z naruszeniem, jeżeli można je ustalić; 4) uprzednie ukaranie administracyjną karą pieniężną, o której mowa w art. 59; 5) działania podjęte przez stronę dobrowolnie w celu usunięcia skutków naruszenia prawa; 6) współpracę z organem prowadzącym postępowanie w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania; 7) w przypadku osoby fizycznej – warunki osobiste strony, na którą administracyjna kara pieniężna jest nakładana.	Uzasadnienie jak w art. 55. Ponadto, proponuje się określenie przesłanek, które mają być brane pod uwagę przez organ nakładający administracyjną karę pieniężną przy określaniu jej wysokości. Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej organ nakładający tę karę obowiązany jest uwzględnić konkretne okoliczności wpływające na rozstrzygnięcie w tym zakresie. Pozwoli to na uwzględnienie całości okoliczności faktycznych sprawy, w tym współpracy naruszającego z organem czy podjęcia działań zmierzających do usunięcia skutków naruszenia oraz dostosowanie wysokości kary pieniężnej do wagi i ciężaru naruszenia środka ograniczającego.
art. 61	Art. 61. 1. Wpływy z administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 59, stanowią dochód budżetu państwa. 2. Administracyjna kara pieniężna podlega egzekucji w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2026 r. poz. 268, 516 i 739).	Uzasadnienie jak w art. 55. Ponadto, przewiduje się, że wpływy z kar pieniężnych stanowić będą dochód budżetu państwa i podlegać egzekucji w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, jeżeli wynikający z decyzji obowiązek zapłaty kary pieniężnej nie zostanie zrealizowany w sposób dobrowolny.
art. 62	Art. 62. W szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy waga naruszenia środków ograniczających jest znikoma, właściwe organy, o których mowa w art. 59 ust. 2, mogą, w drodze decyzji, odstąpić od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej.	Uzasadnienie jak w art. 55. Ponadto, w odniesieniu do administracyjnych kar pieniężnych przewidziano jednocześnie, że w szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy waga naruszenia krajowych środków ograniczających jest znikoma, naczelnik urzędu celno-skarbowego lub Prezes Urzędu Zamówień Publicznych, mogą, w drodze decyzji, odstąpić od nałożenia kary.
art. 70	Art. 70. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, z późn. zm.) w art. 19 w ust. 1 w pkt 9 dodaje się przecinek i dodaje się pkt 10 w brzmieniu: „10) o których mowa w rozdziale 6 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...)”.	Artykuł zmienia ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji w zakresie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych i kontroli operacyjnej w zakresie środków ograniczających.
art. 72	Art. 72. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 490, 421, 638, 760, 882 i 901) w art. 237 w § 3 po pkt 15 dodaje się pkt 15a w brzmieniu: „15a) przestępstw określonych w rozdziale 6 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...)”.	Projektowana regulacja zmienia przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego w zakresie czynności kontrolnych.
art. 73	Art. 73. W ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 869, z późn. zm.)) w art. 44 w ust. 1 po pkt 2c dodaje się pkt 2d w brzmieniu: „2d) dane o osobie wykonującej zarząd przymusowy w celu zbycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych albo dane o osobie wykonującej zarząd tymczasowy w celu przejęcia na rzecz Skarbu Państwa lub podmiotu innego niż Skarb Państwa własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych, o których mowa w art. 12 lub w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających, ze wskazaniem okresu, na jaki zarząd został ustanowiony, albo dane o osobie wykonującej zarząd w celu zbycia środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych, o którym mowa w art. 6a ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, ze wskazaniem okresu, na jaki został ustanowiony”.	Artykuł 73 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 o Krajowym Rejestrze Sądowym dotyczące danych podlegających zamieszczeniu w rejestrze.
art. 74	Art. 74. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. 2026 poz. 622, 825, 846 i 875) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 119zt po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:	Artykuł odnosi się do zmian w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. 2026 poz. 622, 825, 846 i 875) i dotyczy udzielania informacji a także umożliwienia ich wymiany pomiędzy organami właściwymi na podstawie przedmiotowej ustawy.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	„5a) Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego – w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań – za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, na zasadach i w trybie określonych w art. 38 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2026 r. poz. 157);”; 2) w art. 297 w § 1: a) pkt 2b i 2c otrzymują brzmienie: „2b) ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej, Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej, naczelnikom urzędów celno-skarbowych oraz Komisji Nadzoru Finansowego – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514) oraz ustawie z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...); 2c) ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych – w zakresie niezbędnym do podejmowania inicjatyw w zakresie stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej, o których mowa w ustawie z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...);”; b) po pkt 8a dodaje się pkt 8b w brzmieniu: „8b) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego;”; 3) w art. 297e w § 1: a) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu: „2a) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego;”; b) pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych i ministrowi właściwemu do spraw gospodarki – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego oraz ustawie z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...);”; c) pkt 6 otrzymuje brzmienie: „6) ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych – w zakresie niezbędnym do podejmowania inicjatyw w zakresie stosowania środków ograniczających Unii Europejskiej, o których mowa w ustawie z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...);”; 4) w art. 298 pkt 5b otrzymuje brzmienie: „5b) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Biuru Nadzoru Wewnętrznego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej i ich posiadającym sporządzone na piśmie upoważnienie funkcjonariuszom lub żołnierzom, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom lub ich wykrycia, ustalenia sprawców i uzyskania dowodów albo ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem;”.	
art. 75	Art. 75. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 38, 176, 331, 340, 644 i 846) w art. 106d w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 i 5 w brzmieniu: „4) wystąpienia ryzyka obchodzenia środków ograniczających, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...); 5) uzasadnionego podejrzenia popełnienia któregośkolwiek z przestępstw określonych w art. 63–67 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...).”.	Art. 75 wprowadza zmianę do art. 106d ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe dotyczące rozszerzenia katalogu przesłanek uprawniających do przetwarzania i udostępniania informacji stanowiących tajemnicę bankową.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

art. 76	Art. 76. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1582 oraz z 2026 r. poz. 471) uchyla się art. 6b.	Przedmiotowa regulacja wprowadza zmiany do ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, w zakresie uchylenia art. 6b stanowiącego o określeniu przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia listy krajów, z którymi obrót określonymi towarami jest zakazany.
art. 77	Art. 77. W ustawie z dnia 18 września 2001 r. – Kodeks morski (Dz. U. z 2023 r. poz. 1309) wprowadza się następujące zmiany: 1) art. 18 otrzymuje brzmienie: „Art. 18. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej może wydać decyzję o utracie czasowej polskiej przynależności statku, jeżeli wymaga tego interes państwa, a w szczególności interes polskiej gospodarki morskiej lub zobowiązania międzynarodowe, w tym wynikające ze środków ograniczających Unii Europejskiej. Z tych samych względów minister właściwy do spraw gospodarki morskiej może wydać decyzję sprzeciwiającą się uzyskaniu przez statek czasowej polskiej przynależności.”; 2) w art. 31 § 1 otrzymuje brzmienie: „§ 1. Wykreśla się z rejestru okrętowego statki: 1) który zatonął lub uległ zniszczeniu; 2) który zaginął; 3) który utracił polską przynależność; 4) który utracił charakter statku morskiego; 5) ze względu na zobowiązania międzynarodowe, w tym wynikające ze środków ograniczających Unii Europejskiej, o których mowa w ustawie z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...).”.	Artykuł zmienia ustawę z dnia 18 września 2001 r. – Kodeks morski (Dz.U. z 2023 r. poz. 1309) w związku ze stosowaniem środków ograniczających UE, a w szczególności odnoszących się do utraty czasowej polskiej przynależności statku oraz wykreślenia z rejestru w przypadku wprowadzenia środka ograniczającego tego rodzaju.
art. 78	Art. 78. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2026 r. poz. 937) w art. 27 w ust. 1 w pkt 3 dodaje się przecinek i pkt 4 w brzmieniu: „4) rozdziale 6 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających (Dz. U. ...).”.	Artykuł 78 wprowadza zmiany dotyczące rozszerzenia możliwości stosowania kontroli operacyjnej ABW także w związku z rozpoznaniem, zapobieganiem i wykrywaniem przestępstw związanych z nieprzestrzeganiem środków ograniczających.
art. 80	Art. 80. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722, z późn. zm.)) w art. 150 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu: „1a) osobie wykonującej tymczasowy zarząd przymusowy w celu zbycia na podstawie art. 12 lub tymczasowy zarząd przymusowy w celu przejęcia własności na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia o środkach ograniczających (Dz. U. ...), w zakresie niezbędnym do wykonywania tych zarządów;”.	Projektowany przepis wprowadza zmiany w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi w zakresie przekazywania informacji stanowiących tajemnicę zawodową do podmiotu wykonującego zarząd tymczasowy,
art. 81	Art. 81. W ustawie z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2025 r. poz. 1164 i 1794) w art. 2a: 1) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Do osób, o których mowa w art. 1, stosuje się przepisy art. 11, przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 1 i 3, art. 49–56, przepisy wydane na podstawie art. 57 ust. 1, art. 260–266, art. 288–292, art. 293 pkt 1, 4 i 5, art. 294, art. 296–298, art. 338, przepisy wydane na podstawie art. 339 ust. 1, art. 342–345, art. 347, przepisy wydane na podstawie art. 394 ust. 6, art. 395 ust. 1, art. 396, art. 397, art. 402, art. 404, art. 405, art. 407, art. 410–426, przepisy wydane na podstawie art. 427, art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. a i k oraz pkt 3– 5, art. 429 ust. 1 pkt 7, 8, 9a i 12 oraz ust. 2, art. 430 ust. 1, ust. 2 pkt 5 i 7 oraz ust. 6 i 7, art. 432, art. 435 ust. 1 pkt	Artykuł 81 wprowadza zmiany do ustawy z dnia 14 lipca 2006 wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin dotyczące stosowania określonych przepisów do osób o których mowa w art. 1 zmienianej ustawy.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	4, 7 i 9, art. 436 ust. 1 pkt 1, art. 438 ust. 1 pkt 9 i 11, art. 439, art. 440, art. 441, art. 444, art. 446, art. 447, art. 449, art. 449b–456 oraz przepisy wydane na podstawie art. 457 ust. 1 i art. 458 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.”; 2) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) art. 3 pkt 20–22, art. 58, art. 59, art. 60 ust. 1 pkt 17 i 17a, art. 66 ust. 1, 2 i 3, art. 67–71, art. 73, art. 74, art. 74a, art. 77 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 lit. a i e oraz ust. 7 i 8, art. 78 ust. 1 i 2, art. 79 ust. 1–4, przepisy wydane na podstawie art. 80 ust. 1, art. 96, przepisy wydane na podstawie art. 97 ust. 1, art. 360–379, art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. c, art. 429 ust. 1 pkt 1, art. 443 ust. 1 pkt 5, 6 i 8 oraz ust. 2, art. 448 oraz art. 449a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.”.	
art. 82	Art. 82. W ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 935) w art. 16 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu: „5a. Nie narusza obowiązku, o którym mowa w ust. 1, w tym obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej w zakresie informacji stanowiących tajemnicę bankową, przekazanie wniosku do ministra właściwego do spraw wewnętrznych na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy z dnia o środkach ograniczających (Dz. U. poz. ...) lub art. 3 ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514), a także przekazanie dalszych informacji w uzupełnieniu tego wniosku.”.	Artykuł 82 projektowanej ustawy wprowadza zmiany do ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym w zakresie obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej.
art. 83	Art. 83. W ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 203) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 435 w ust. 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu: „9) cudzoziemiec został wpisany na listę, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia o środkach ograniczających (Dz. U. ...), a zakres środków określonych względem niego w decyzji, o której mowa w art. 8 ust. 4 tej ustawy, obejmuje wpis do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany.”; 2) w art. 436 w ust. 1 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie: „a) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub interes Rzeczypospolitej Polskiej, lub cudzoziemiec został wpisany na listę, o której mowa w art. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, lub listę, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia o środkach ograniczających, lub”; 3) w art. 437 w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu: „6) została wydana decyzja o zastosowaniu odstępstwa, o której mowa w art. 48 ust. 3 i 4 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających, dotycząca podstawy umieszczenia danych cudzoziemca w wykazie.”; 4) w art. 438 w ust. 1 w pkt 10 w lit. e kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 11 w brzmieniu: „11) umieszczenia na liście, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia o środkach ograniczających.”; 5) w art. 440 dodaje się ust. 5 w brzmieniu: „5. W przypadku, o którym mowa w art. 435 ust. 1 pkt 9, Szef Urzędu z urzędu umieszcza dane cudzoziemca w wykazie lub usuwa te dane w przypadku wykreślenia cudzoziemca z listy, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia o środkach ograniczających, lub cofnięcia stosowania wobec niego krajowego środka ograniczającego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.”; 6) w art. 443 w ust. 1 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:	Artykuł zmienia ustawę z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2024 r. poz. 769, 1222, 1688), w zakresie, w jakim Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców jest organem właściwym do stosowania krajowych środków ograniczających (art. 2 pkt. 4 lit. a tiret 3) a także w zakresie związanym z wpisem do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	„8) wpis na listę, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia o środkach ograniczających.”.	
art. 84	Art. 84. W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1131, z późn. zm.)) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 2 w ust. 1: a) uchyla się pkt 17a i 17b, b) po pkt 17b dodaje się pkt 17c w brzmieniu: „17c) wykonywanie zadań, o których mowa w art. 10, art. 45 pkt 8 i 13, art. 48 ust. 1 pkt 7 i 10 oraz ust. 4, art. 49 oraz art. 59 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia.... o środkach ograniczających (Dz. U. poz. ...);”; 2) w art. 45 w ust. 1 wyrazy „art. 2 ust. 1 pkt 1, 2, 6, 8, 10, 13–15, 17a i 20a” zastępuje się wyrazami „art. 2 ust. 1 pkt 1, 2, 6, 8, 10, 13–15, 17c i 20a;”; 3) w art. 54 w ust. 1: a) uchyla się pkt 6–8, b) w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu: „10) regulujących przestrzeganie środków ograniczających, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających, z wyłączeniem środków ograniczających, w sprawach przestrzegania których są właściwe organy, o których mowa w art. 45 pkt 1,2, 10, 11 i 14 tej ustawy.”; 4) w art. 59 w ust. 2 wyrazy „art. 62 ust. 5 pkt 13–15” zastępuje się wyrazami „art. 62 ust. 5 pkt 15 i 16”; 5) w art. 62 w ust. 5: a) uchyla się pkt 13 i 14, b) po pkt 15 dodaje się przecinek i pkt 16 w brzmieniu: „16) przestrzegania przepisów regulujących stosowanie środków ograniczających, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia ... o środkach ograniczających, w zakresie zamrażania zasobów gospodarczych”; 6) w art. 84: a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) w zakresie, o którym mowa w art. 54 ust. 1 pkt 2–5, 9 i 10 oraz ust. 2 pkt 1a–5, 9 i 12c,”, b) po ust. 3a dodaje się ust. 3b w brzmieniu: „3b. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do kontroli celno-skarbowej, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 9 i 10.”; 7) w art. 89 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe dokumenty mające znaczenie dla kontroli celno-skarbowej w zakresie przestrzegania w obrocie towarowym z zagranicą środków ograniczających, o których mowa w ustawie z dnia ... o środkach ograniczających, a także osoby obowiązane do ich przechowywania, mając na uwadze zapewnienie jednolitości procedur kontrolnych oraz konieczność skutecznego zapobiegania i wykrywania nieprawidłowości w stosowaniu tych środków.”; 8) w art. 118 w ust. 1 w pkt 9 dodaje się przecinek i pkt 10 w brzmieniu: „10) określonych w rozdziale 6 ustawy z dnia o środkach ograniczających”; 9) uchyla się dział VA.	Artykuł 84 wprowadza zmiany do ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie dostosowania przepisów ustawy o KAS do projektowanej ustawy o środkach ograniczających.
Art. 85	Art. 85. W ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2025 r. poz. 644 i 1669 oraz z 2026 r. poz. 875): 1) w art. 105 w ust. 3 pkt 6 otrzymuje brzmienie:	Projektowany art. 85 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Celem tych zmian jest wykluczenie naruszenia zasady ne bis in idem.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	„6) ministra właściwego do spraw wewnętrznych – w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dz. U. z 2017 r. poz. 2278) oraz jego kompetencji ustawowych w związku ze stosowaniem środków, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514).”; 2) w art. 106 w ust. 1a wyrazy „art. 105 ust. 1 i 4” zastępuje się wyrazami „art. 105 ust. 1, ust. 3 pkt 6 i ust. 4”; 3) po art. 149 dodaje się art. 149a w brzmieniu: „Art. 149a. 1. Przepisu art. 149 nie stosuje się do osoby fizycznej, której czyn wyczerpuje znamiona przestępstwa, o którym mowa w rozdziale 6 ustawy z dnia o środkach ograniczających (Dz. U.). 2. Przepisu art. 149 nie stosuje się do podmiotów, które podlegają odpowiedzialności na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822 oraz z 2026 r. poz. 516).”.	
art. 86	Art. 86. W ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 4 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu: „4. Do skarg na decyzje, o których mowa w art. 3 ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143 i 846), z wyłączeniem art. 152 § 1 tej ustawy. 5. Do chwili uprawomocnienia się wyroku zaskarżona decyzja zachowuje moc.”; 2) art. 5 otrzymuje brzmienie: „Art. 5. Do odstępstw od środków, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2, przepisy art. 48 ust. 1 pkt 10 lit. a oraz ust. 2, 3 i 5 ustawy z dnia ... ośrodkach ograniczających (Dz. U. ...) stosuje się odpowiednio.”; 3) po art. 5 dodaje się art. 5a i 5b w brzmieniu: „Art. 5a. Szef Krajowej Administracji Skarbowej przekazuje: 1) ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych informacje niezbędne do realizacji zadań określonych w ustawie; 2) właściwemu marszałkowi województwa informacje niezbędne do realizacji zadań określonych w art. 6e ustawy. Art. 5b. Kontrolę przestrzegania przepisów regulujących stosowanie środków, o których mowa w art. 1, w ramach sprawowanego nadzoru lub kontroli, sprawują także, na zasadach określonych w przepisach odrębnych: 1) Generalny Inspektor Informacji Finansowej – w odniesieniu do instytucji obowiązanych, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu; 2) Komisja Nadzoru Finansowego – w odniesieniu do podmiotów przez nią nadzorowanych, które są instytucjami obowiązanych, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.”; 4) w art. 6:	Projektowany art. 86 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2024 r. poz. 507) mające na celu systemowe ujednolicenie krajowych regulacji prawnych w przedmiocie środków ograniczających. Wprowadza się zmianę polegającą na uchyleniu przepisów o odpowiedzialności karnej zawartych w art. 15 ust. 1 pkt 1-3 oraz ust. 2 ustawy z 13 kwietnia 2022 r., za wyjątkiem odpowiedzialności za naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 8 tej ustawy, dotyczącym węgla pochodzącego z terytoriów Rosji i Białorusi. Przepisy o odpowiedzialności karnej zawartych w art. 15 ust 1 i 2 ustawie z 13 kwietnia 2022 r., które mają charakter norm blankietowych, jak wskazano powyżej nie transponują w pełni przepisów dyrektywy 2024/1226 i wymagają każdorazowej zmiany legislacyjnej w przypadku przyjęcia nowych środków ograniczających na szczeblu unijnym². W celu usprawnienia tej sytuacji i przyjęcia skutecznego modelu zwalczania naruszeń środków ograniczających, projektodawca w Rozdziale 6 niniejszej ustawy wprowadził przepisy karne o charakterze generalno-abstrakcyjnym w całości implementujące dyrektywę 2024/1226.

² Przykładowo nastąpiło to poprzez przyjęcie ustawy z dnia 9 stycznia 2025 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. poz. 172).

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Osoba lub podmiot, które z naruszeniem zakazu lub niedopełnieniem obowiązku wynikających ze środków, o których mowa w art. 1 pkt 1, 2 lub 4: 1) bezpośrednio lub pośrednio udostępniają środki finansowe, fundusze lub zasoby gospodarcze osobie lub podmiotowi wpisanym na listę albo na ich rzecz, 2) nie zamrażają środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych będących własnością, posiadających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub kontrolowanych, bezpośrednio lub pośrednio przez osobę lub podmiot wpisane na listę, a także korzyści pochodzących z tych środków, 3) świadczą usługi finansowe lub prowadzą działalność finansową w stosunku do osoby lub podmiotu wpisanych na listę, 4) świadczą usługi inne niż usługi finansowe w stosunku do osoby lub podmiotu wpisanych na listę, 5) umożliwiają osobie wpisanej na listę wjazd na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub tranzyt przez to terytorium – podlegają karze pieniężnej.”, b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. Osoba lub podmiot, które dopuszczają się obchodzenia środków, o których mowa w art. 1 pkt 1 lub 2 przez: 1) wykorzystywanie, przekazywanie osobie trzeciej lub zbywanie w inny sposób środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych, będących bezpośrednio lub pośrednio własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą osoby lub podmiotu wpisanych na listę, dokonywane w celu ukrycia środków finansowych lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone zgodnie z zastosowanym środkiem, o którym mowa w art. 1 pkt 1 lub 2, 2) przekazywanie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji w celu ukrycia faktu, że osoba lub podmiot wpisane na listę są właścicielem lub beneficjentem rzeczywistym środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych, które mają zostać zamrożone zgodnie ze środkiem, o którym mowa w art. 1 pkt 1 lub 2, 3) niedopełnienie przez osobę lub przedstawiciela wyznaczonego podmiotu wpisanych na listę obowiązku stanowiącego środek, o którym mowa w art. 1 pkt 1 lub 2, polegającego na zgłaszaniu właściwym organom administracyjnym środków finansowych lub zasobów gospodarczych podlegających jurysdykcji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, należących do nich, będących ich własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod ich kontrolą, 4) niedopełnienie obowiązku stanowiącego środek, o którym mowa w art. 1 pkt 1 lub 2, polegającego na przekazaniu właściwym organom informacji, uzyskanych w związku z wykonywaną pracą lub działalnością gospodarczą, o zamrożonych środkach finansowych, funduszach lub zasobach gospodarczych będących własnością, pozostających w posiadaniu, w faktycznym władaniu lub pod kontrolą osoby lub podmiotu wpisanych na listę, znajdujących się na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej – podlegają karze pieniężnej.”, c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2d w brzmieniu: „2a. Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się: 1) wagę i okoliczności naruszenia prawa oraz czas trwania tego naruszenia; 2) wysokość korzyści, którą strona osiągnęła, lub straty, której uniknęła, jeżeli można te korzyści lub straty ustalić; 3) straty poniesione przez osoby trzecie w związku z naruszeniem, jeżeli można je ustalić; 4) uprzednie ukaranie karą pieniężną, o której mowa w ust. 1, 1a lub 2;	
---	--

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

5) działania podjęte przez stronę dobrowolnie w celu usunięcia skutków naruszenia prawa; 6) współpracę z organem prowadzącym postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania; 7) w przypadku osoby fizycznej – warunki osobiste strony, na którą kara pieniężna jest nakładana. 2b. W szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy waga naruszenia środków, o których mowa w art. 1 pkt 1, 2 lub 4 jest znikoma, naczelnik urzędu celno-skarbowego może, w drodze decyzji, odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. 2c. Przepisu ust. 1 i 1a nie stosuje się do osoby fizycznej, jeżeli czyn wyczerpuje znamiona przestępstwa, o którym mowa w rozdziale 6 ustawy z dnia o środkach ograniczających. 2d. Przepisu ust. 1 i 1a nie stosuje się do podmiotów, które w związku z czynem, o którym mowa w ust. 1 lub 1a, podlegają odpowiedzialności na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822 oraz z 2026 r. poz. 516).”; 5) w art. 6a: a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu: „2a. Do skarg na decyzje, o których mowa w ust. 2, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143 i 846), z wyłączeniem art. 152 § 1 tej ustawy. 2b. Do chwili uprawomocnienia się wyroku zaskarżona decyzja zachowuje moc.”, b) ust. 15 otrzymuje brzmienie: „15. W okresie, na który został ustanowiony zarząd, określonym w decyzji, o której mowa w ust. 2, może nastąpić zbycie środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych objętych zarządem, przez zarządcę działającego w imieniu i na rzecz osoby lub podmiotu, wobec których zarząd został ustanowiony, na podstawie udzielonego przez nie pełnomocnictwa. Pełnomocnictwo nie jest wymagane do dokonywania zbycia w ramach czynności zwykłego zarządu. Do zbycia środków, funduszy lub zasobów gospodarczych przepisy art. 11 ustawy z dnia o środkach ograniczających (Dz. U. ...) stosuje się odpowiednio.”; 6) w art. 6b: a) ust. 9 otrzymuje brzmienie: „9. W przypadku gdy przejęcie własności następuje na rzecz Skarbu Państwa, odszkodowanie, o którym mowa w ust. 4, jest finansowane ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki.”, b) dodaje się ust. 10 w brzmieniu: „10. W przypadku stosowania przez państwo objęte środkiem ograniczającym Unii Europejskiej rozwiązań podobnych do środków, o których mowa w art. 1, skutkujących przejmowaniem własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych, na zasadzie wzajemności osobie lub podmiotowi wpisanemu na listę wobec których stosuje się środki, o których mowa w art. 1 pkt 1 lub 2, odszkodowanie nie przysługuje albo podlega ono proporcjonalnemu ograniczeniu biorąc pod uwagę wysokość odszkodowań, jakie w tym państwie są wypłacane albo mogą być wypłacane z tytułu przejęcia własności środków finansowych lub zasobów gospodarczych, rzeczywisty poziom ochrony praw majątkowych w państwie objętym środkiem ograniczającym Unii Europejskiej oraz sposób wykonywania w nim ograniczeń odnoszących się do prawa własności.”; 7) w art. 6e: a) ust. 13 otrzymuje brzmienie: „13. Świadczenia na zaspokojenie należności pracowniczych, o których mowa w ust. 1, oraz świadczenia na zaspokojenie należności pracowniczych, o których mowa w art 34 ust. 1 ustawy	
--	--

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

	z dnia... o środkach ograniczających (Dz. U. ...), podlegają zaspokojeniu na rzecz tej samej osoby uprawnionej łącznie za okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz w łącznej kwocie za okres jednego miesiąca niewyższej niż kwota określona w art. 14 ust. 1 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych.”, b) ust. 16 otrzymuje brzmienie: „16. Marszałek województwa niezwłocznie zawiadamia ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 1 lub 5, oraz występuje do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o informacje niezbędne do jego rozpatrzenia, w szczególności dotyczące zastosowanych wobec pracodawcy środków, o których mowa w art. 1 pkt 1 lub 2, oraz odstępstw od stosowania tych środków.”; 8) w art. 14a: a) ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. W każdym przypadku gdy organ celny zażąda oświadczenia producenta, o którym mowa w ust. 3, osoba lub podmiot, o których mowa w ust. 1, w terminie do 90 dni od dnia wyprowadzenia towarów poza obszar celný Unii Europejskiej, przedkładają naczelnikowi urzędu celno-skarbowego dokument potwierdzający dokonanie odprawy celnej towarów z państwa przeznaczenia.”, b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu: „5. Termin może ulec przedłużeniu przez naczelnika urzędu celno-skarbowego na uzasadniony wniosek osoby lub podmiotu, o których mowa w ust.1.”; 9) po art. 14d dodaje się art. 14e w brzmieniu: „Art. 14e. 1. Zakazuje się tranzytu przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej towarów przewożonych w wyniku transakcji, w których uczestniczą osoba lub podmiot wpisane na listę lub wobec których są stosowane środki ograniczające Unii Europejskiej ustanowione w związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, jeżeli wobec tej osoby lub tego podmiotu nie zachodzą przesłanki określone w art. 2 rozporządzenia (UE) nr 269/2014 lub art. 2 rozporządzenia (UE) nr 765/2006. 2. W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisu ust. 1, naczelnik urzędu celno-skarbowego może dokonać zajęcia towaru i wystąpić o orzeczenie jego przepadku na rzecz Skarbu Państwa. Do zajęcia i przepadku stosuje się odpowiednio art. 30 i art. 31 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1373).”; 10) w art. 15: a) w ust. 1 uchyla się pkt 1–3, b) uchyla się ust. 2, c) użyte w ust. 2a–4 wyrazy „w ust. 1 lub 2” zastępuje się wyrazami „w ust. 1 pkt 4”, d) uchyla się ust. 5.	
art. 88	Art. 88. Tworzy się Zespół do spraw Środków Ograniczających.	Ustawa o środkach ograniczających nadaje podstawę prawną do ustanowienia Zespołu do spraw Środków Ograniczających, o którym mowa w art. 53 ust. 1
art. 89	Art. 89. Do postępowań przygotowawczych w sprawach o czyny określone w art. 15: 1) ust. 1 pkt 1–3, 2) ust. 2, 3) ust. 2a w zw. z ust. 1 pkt 1–3 lub ust. 2, 4) ust. 5 w zw. z ust. 1 pkt 1–3 lub ust. 2 – ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainie oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.	Artykuł 89 określa przepisy przejściowe w zakresie stosowania przepisów z zakresu postępowania karnego do spraw prowadzonych przez właściwe organy ścigania.

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

art. 90	Art. 90. 1. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 5 i art. 6 ustawy zmienianej w art. 86 stosuje się przepisy dotychczasowe. 2. W sprawach wznowienia postępowania, uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji wydanych na podstawie odpowiednio art. 5 i art. 6 ustawy zmienianej w art. 86 w brzmieniu dotychczasowym: 1) wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, 2) wszczętych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy – stosuje się przepisy dotychczasowe.	Przedmiotowa regulacja wprowadza przepisy przejściowe w zakresie stosowania przepisów w postępowaniach karno-skarbowych przez naczelnika urzędu celno-skarbowego.
art. 91	Art. 91. Jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy została wydana wobec osoby, o której mowa w art. 1 ustawy zmienianej w art. 83, decyzja o wpisie na listę, o której mowa w art. 3 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 86, wraz z rozstrzygnięciem obejmującym zastosowanie środka, o którym mowa w art. 1 pkt 4 tej ustawy, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców umieszcza dane tej osoby w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, na podstawie art. 435 ust. 1 pkt 7 ustawy zmienianej w art. 83, a w przypadku jednej z osób, o których mowa w art. 1 pkt 4–6 ustawy zmienianej w art. 81, dodatkowo przekazuje dane tej osoby do Systemu Informacyjnego Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu na okres przechowywania danych w tym wykazie.	Artykuł 91 precyzuje sposób postępowania w przypadku wydania wobec osoby wpisanej na krajową listę sankcyjną rozstrzygnięcia w sprawie zastosowania środka, o którym mowa w art. 1 pkt 4 tej ustawy.
art. 92	Art. 92. 1. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 143a i art. 143e ustawy zmienianej w art. 84 stosuje się przepisy dotychczasowe. 2. W sprawach wznowienia postępowania, uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji wydanych na podstawie odpowiednio art. 143a i art. 143e ustawy zmienianej w art. 84 w brzmieniu dotychczasowym: 1) wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, 2) wszczętych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy – stosuje się przepisy dotychczasowe. 3. Do kontroli celno-skarbowych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 54 ust. 1 pkt 6–8 ustawy zmienianej w art. 84 stosuje się przepisy dotychczasowe.	Przedmiotowa regulacja wprowadza przepisy przejściowe dotyczące postępowań w sprawach zwolnienia zamrożonych środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych lub udostępnienia środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych oraz stosowania odstępstw od zakazów, o których mowa w art. 143a i 143e ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, które zostały wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy.
art. 93	Art. 93. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 62 ust. 16 ustawy zmienianej w art. 84 tracą moc z dniem wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 62 ust. 16 ustawy zmienianej w art. 84, jednak nie później niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.	Przedmiotowa regulacja dotyczy przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 62 ust. 16 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.